

BURMISTRZ MIASTA I GMINY JAWORNIK POLSKI

PROGNOZA

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

*Terenu położonego w granicach administracyjnych
Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania
Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski*

.: OPRACOWANIE

inż. Małgorzata Puchyr

Biegły Wojewody Podkarpackiego w zakresie sporządzania prognoz skutków ustaleń
planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

Świadectwo Wojewody Podkarpackiego Nr 71 z dnia 31.12.1999r.

Wg stanu prawnego na dzień przedłożenia projektu Planu Ogólnego do opiniowania i uzgodnień

Jawornik Polski, 2026r.

OŚWIADCZENIE

Będąc świadomym odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, oświadczam, iż jestem osobą, posiadającą niezbędne uprawnienia i kwalifikacje do sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z wymogami zawartymi w art. 74a ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (*j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.*).

inż. Małgorzata Puchyr
BTEGŁY

w zakresie sporządzania prognoz skutków
wpływu ustaleń planu zagospodarowania
przestrzennego na środowisko
Świadectwo Nr 71 z 31.12.1999 r.
Wojewody Podkarpackiego

.....
Podpis autora opracowania

Spis treści

1. INFORMACJE PODSTAWOWE	5
1.1. Podstawa opracowania.....	5
1.2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.	6
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	15
1.4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzenia.....	19
1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	21
2. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU, W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	22
2.1. Istniejący stan środowiska w obszarze objętym opracowaniem.	22
2.1.1. Położenie geograficzne.....	22
2.1.2. Region fizyczno-geograficzny.....	25
2.1.3. Budowa geologiczna terenu.....	26
2.1.4. Warunki klimatyczne.....	29
2.1.5. Wody powierzchniowe i podziemne	29
2.1.6. Klimat akustyczny	54
2.1.7. Jakość powietrza atmosferycznego.....	56
2.1.8. Promieniowanie elektromagnetyczne.....	58
2.1.9. Warunki glebowe.....	59
2.1.10. Lasy	63
2.1.11. Tereny i obszary górnicze oraz udokumentowane złoża kopalin naturalnych	66
2.1.12. Osuwiska i tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.....	69
2.1.13. Strefa ochrony uzdrowiskowej	71
2.1.14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji oraz obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji	71
2.1.15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.....	74
2.1.16. Zabytki, dobra kultury i ich ochrona	74
2.1.17. Uwarunkowania przyrodnicze - flora i fauna.	86
2.1.18. Obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody	87
2.1.19. Zaopatrzenie gminy w infrastrukturę drogową, techniczną oraz prowadzona na terenie gminy gospodarka odpadami.....	99
2.2. Planowany sposób zagospodarowania terenu	122
2.3. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	128
2.4. Wariant polegający na podjęciu przedsięwzięcia w innym zakresie	129
3. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	130

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	131
5. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBÓW w JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	136
6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE, TYM ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTRWALE, ŚREDNIOTERMINOWE, I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI: RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, LUDZI, ZWIERZĘTA, ROŚLINY, WODĘ, POWIETRZE, POWIERZCHNIĘ ZIEMI, KLIMAT, ZASOBY NATURALNE, ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY .	138
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	152
7.1. W zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych.....	152
7.2. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, gleby, krajobrazu.	156
7.3. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego.....	157
7.4. W zakresie ochrony przed hałasem, wibracjami, elektroenergetycznym promieniowaniem niejonizującym oraz ryzykiem wystąpienia poważnych awarii.	158
7.5. W zakresie ochrony przed powodzią.	159
7.6. W zakresie ochrony obszarów osuwiskowych.....	160
7.7. W zakresie ochrony świata roślinnego i zwierzęcego.....	161
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	164
9. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH STREF PLANISTYCZNYCH.....	165
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	168
11. ZAŁĄCZNIKI	178

1. INFORMACJE PODSTAWOWE

1.1. Podstawa opracowania

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona na podstawie następujących aktów prawnych:

- ✓ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 538),
- ✓ Ustawa z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r., Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 647 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r., o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 13 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 20 lipca 2017r. Prawo Wodne (j.t. Dz.U. z 2025r., poz. 960 z późn. zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r., Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 69),
- ✓ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r., o ochronie gruntów rolnych i leśnych (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 82),
- ✓ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r., w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019r., poz. 1839 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 7 lipca 1994r., Prawo budowlane (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 524 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r., o odpadach (j.t. Dz.U. z 2023r., poz. 1587 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 21 marca 1985r., o drogach publicznych (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 889);
- ✓ Ustawa z dnia 28 września 1991r., o lasach (j.t. Dz.U. z 2026r., poz. 663);
- ✓ Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j.t. Dz.U. z 2024r., poz. 1292 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002r. o stanie klęski żywiołowej (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 112);
- ✓ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997r., o gospodarce nieruchomościami (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 399);
- ✓ Ustawa z dnia 28 lipca 2005r, o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 1135);
- ✓ Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (j.t. Dz.U. z 2026r., poz. 43 z późn. zm.).
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r., w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014r., poz. 1409);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r., w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (j.t. Dz. U. z 2022r., poz. 2380);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r., w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014r., poz. 1408);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r., w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (j.t. Dz. U. z 2014r., poz. 112);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012r., w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (j.t. Dz. U. z 2021r., poz. 845);

- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010r., w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010r., nr 16 poz. 87);

oraz:

- ✓ Obowiązujące przepisy prawne;
- ✓ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jawornik Polski uchwalone Uchwałą Nr 32/IV/2002 Rady Gminy w Jaworniku Polskim z dnia 30 grudnia 2002r., ze zmianami.
- ✓ Audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr XIII/218/25 z dnia 31 marca 2025r.
- ✓ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030.
- ✓ Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
- ✓ Wizja terenu objętego opracowaniem.
- ✓ Analiza dostępnych materiałów archiwalnych, map, literatury, danych statystycznych, wyników badań monitoringowych.
- ✓ Strony gov.pl, m.in.:
 - <https://mapy.zabytek.gov.pl/nid/>;
 - <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/start>;
 - <https://isok.gov.pl/index.html>;
 - <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/>;
 - <https://spd.pgi.gov.pl/PSH/Psh.html>;
 - <https://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>;
 - https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/Imgp_2.html?gpmap=gp0;
 - <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/index.jsf>;
 - <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/home.xsp>.

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w oparciu o istniejący stan prawny na dzień przedłożenia projektu Planu Ogólnego do opiniowania i do uzgodnień.

1.2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

Prognoza oddziaływania na środowisko nie posiada mocy prawnej i nie stanowi przedmiotu uchwalenia. Stanowi natomiast część składową dokumentacji planistycznej, bez której nie może być uchwalona przedmiotowa dokumentacja planistyczna tj. Plan Ogólny Miasta i Gminy Jawornik Polski.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt:

- 1) *planu ogólnego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;*
- 2) *polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez*

organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,

- 3) *polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.*

Ponadto art. 46 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko stanowi, iż przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest też wymagane w przypadku projektu zmiany dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.).

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu Planu Ogólnego dla terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski. Podstawą opracowania jest Uchwała Nr 109/XII/2024 Rady Miejskiej w Jaworniku Polskim z dnia 19 grudnia 2024r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski.

Celem opracowania prognozy jest określenie, analiza i ocena:

- ✓ istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu, w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- ✓ stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- ✓ istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody,
- ✓ celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- ✓ przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Plan ogólny gminy jest dokumentem planistycznym o charakterze ramowym, którego zakres obejmuje cały obszar gminy. Określa on możliwe kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz kształtuje ogólną strukturę funkcjonalno-przestrzenną. Jego rolą jest stworzenie podstaw dla podejmowania lokalnych decyzji przestrzennych oraz dla kolejnych etapów planowania, w szczególności sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Plan ogólny cechuje się niskim stopniem szczegółowości i ogranicza się do wyznaczenia stref planistycznych oraz profili funkcjonalnych, bez rozstrzygania o konkretnym przeznaczeniu poszczególnych terenów. Dokument ten ma charakter obligatoryjny i stanowi akt prawa miejscowego. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest natomiast dokumentem o wysokim stopniu szczegółowości, sporządzanym dla

wybranych obszarów gminy. Jako akt prawa miejscowego precyzyjnie określa on przeznaczenie terenów, parametry i formy zabudowy, zasady zagospodarowania oraz rozwiązania komunikacyjne. Ustalenia planu miejscowego mają bezpośrednie skutki prawne i są wiążące przy realizacji inwestycji oraz przy wydawaniu pozwoleń na budowę. Uchwalanie miejscowych planów ma charakter fakultatywny, a ich zmiana wymaga przeprowadzenia pełnej procedury planistycznej. Na obszarach objętych planem miejscowym nie wydaje się decyzji o warunkach zabudowy.

Na etapie składania wniosków do planu ogólnego, po ogłoszeniu uchwały o przystąpieniu do jego sporządzenia, część pism przekazanych przez organy właściwe do opiniowania i uzgadniania odnosiła się do zagadnień, które ze względu na swój szczegółowy charakter powinny być przedmiotem ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zawarte w tych pismach uwagi, opinie oraz zalecenia dotyczyły zatem innego etapu oraz odmiennego zakresu planowania przestrzennego niż ten właściwy dla planu ogólnego.

Plan miejscowy jako dokument szczegółowy, obejmuje konkretne i bezpośrednio obowiązujące ustalenia dotyczące przeznaczenia terenów, parametrów zabudowy oraz zasad zagospodarowania, które znajdują zastosowanie na etapie realizacji inwestycji. Plan ogólny pełni natomiast funkcję dokumentu strategicznego i ramowego, którego zadaniem jest wyznaczenie kierunków polityki przestrzennej gminy poprzez określenie stref planistycznych i profili funkcjonalnych. W konsekwencji część uwag zawartych w przedmiotowych pismach nie znajduje bezpośredniego zastosowania w niniejszym postępowaniu planistycznym. Ich uwzględnienie mogłoby prowadzić do nieuzasadnionego rozszerzenia zakresu ustaleń planu ogólnego poza granice wynikające z obowiązujących przepisów prawa.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dostępna w trakcie przeprowadzanych konsultacji społecznych, dając tym samym możliwość szczegółowego poinformowania zainteresowane podmioty zagospodarowania przestrzennego, o skutkach wpływu ustaleń projektu dokumentu na poszczególne elementy środowiska i zdrowia ludzi, jeszcze na etapie dochodzenia do ostatecznych rozstrzygnięć prawnych.

W trakcie konsultacji społecznych, istnieje możliwość zapoznania się z treścią Prognozy w ramach postępowania z udziałem społeczeństwa i złożenia wniosków lub uwag do projektu planu, w oparciu o istniejący stan prawny i wiedzę techniczną. Ewentualne wnioski, o ile są zasadne będą przedmiotem dalszej analizy. Jeżeli są bezzasadne, podlegają odrzuceniu przez organ odpowiedzialny za opracowanie dokumentu, w tym przypadku Burmistrza Miasta i Gminy Jawornik Polski, o czym stanowią odnośne przepisy prawne.

Prognoza jest także dostępna organom uzgadniającym i opiniującym projekt Planu Ogólnego obejmującego teren w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski. Prognoza jest pomocna przy podejmowaniu przez Radę Miejską uchwały, w sprawie uchwalenia w/w planu.

Prognozę opracowano między innymi w oparciu o wizję w terenie, analizę urbanistyczną, geograficzną, geologiczną, hydrologiczną, inwentaryzację florystyczną oraz faunistyczną, opracowanie ekofizjograficzne podstawowe, jak też wiedzę techniczną, w kontekście wymogów prawnych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

W tabelach zamieszczonych poniżej przedstawiono analizę zgodności projektu Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski z celami lub priorytetami ważniejszych dokumentów strategicznych.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

Tab. 1. Ocena spójności zadań i celów projektu Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski, z celami określonymi w polityce ekologicznej państwa.

/Źródło: wykonanie własne na podstawie dokumentów strategicznych/

Ocena spójności celów				Cele								
				Ochrona środowiska przed emisją substancji zanieczyszczających powietrze atmosferyczne	Ochrona środowiska przed emisją hałasu i wibracjami	Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi	Ochrona powierzchni ziemi	Ochrona wód powierzchniowych	Ochrona wód podziemnych	Ochrona lasów, świata roślinnego, zwierzęcego i krajobrazu	Odnawialne źródła energii	Ochrona zasobów kopalin
dokładna spójność celów dokumentów wysoka spójność celów dokumentów ograniczona (pośrednia) spójność celów dokumentów możliwy konflikt celów dokumentów												
Cele polityki ekologicznej państwa 2030	Cele szczegółowe	Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.	Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód.									
			Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania.									
			Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb.									
			Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej.									
		Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.	Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej, krajobrazu i korytarzy ekologicznych.									
			Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.									
			Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym.									
			Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa.									
			Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT.									

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

Cele polityki ekologicznej państwa 2030	Cele szczegółowe	Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych.	Przeciwdziałanie zmianom klimatu.	
			Adaptacja do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych.	
	Cele horyzontalne	Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa.	Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji.	
		Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.	Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.	

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

Tab. 2. Analiza zgodności projektu Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski z krajowymi dokumentami strategicznymi.

/Źródło: wykonanie własne na podstawie dokumentów strategicznych/

Objaśnienia: ☒ dokładna spójność celów dokumentów ☐ wysoka spójność celów dokumentów ☐ ograniczona (pośrednia) spójność celów dokumentów ☒ możliwy konflikt celów dokumentów		
Dokument strategiczny	Cele dokumentu strategicznego	Ocena spójności celów zawartych w projekcie Planu Ogólnego z celami zawartymi w krajowych dokumentach strategicznych
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym poprzez: – wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją, – zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, – przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego, – przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych, – rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.	☐
	Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych poprzez: – rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, – wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym, – innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.	☐
	Podniesienie jakości zarządzania w wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie poprzez: – wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem, – wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym, – poprawa organizacji świadczenia usług publicznych, – efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej.	☐
Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych	Konieczność osiągnięcia standardów jakości ścieków odprowadzanych do środowiska z oczyszczalni ścieków	☐
	Zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych	
	Wyposażenie aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej lub stosowanie systemów indywidualnych	
	Odpowiednie zagospodarowanie w środowisku osadów powstających w oczyszczalniach ścieków	

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

Projekt Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami 2030	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów		■
	Zaspokajanie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę do picia i dla celów sanitacji		
	Zaspokojenie społeczne i ekonomiczne uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki		
	Podniesienie skuteczności ochrony ludności i gospodarki w sytuacjach kryzysowych		
Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań	Rozpoznawanie i monitorowanie stanu różnorodności biologicznej oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń		■
	Usuwanie lub ograniczanie aktualnych i potencjalnych zagrożeń różnorodności biologicznej		
	Zachowanie i/lub wzbogacanie istniejących oraz odtwarzanie zanikłych elementów różnorodności biologicznej		
	Integracja działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej z działaniami ważnych dla tej ochrony sektorów gospodarki oraz administracji publicznej i społeczeństwa (w tym organizacji pozarządowych)		
Polityka Leśna Państwa	Powiększanie zasobów leśnych kraju		■
	Polepszenie stanu zasobów leśnych i ich kompleksowa ochrona		
	Reorientacja zarządzania lasami z poprzedniej dominacji modelu surowcowego na model proekologicznej i zrównoważonej ekonomicznie, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej		
Krajowy plan gospodarki odpadami 2030	Cele krótkookresowe	Zwiększenie wagowo do minimum 50% przygotowania do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, szkło, plastik i metale z gospodarstw domowych i – w miarę możliwości – innego miejsca pochodzenia, pod warunkiem, że te strumienie odpadów są podobne do odpadów z gospodarstw domowych	■
		Redukcja składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do 35% w stosunku do masy odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995r.	
	Cele długookresowe	Zwiększenie wagowo do co najmniej 60% przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	
		Zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych do 10% całkowitej ilości wytwarzanych odpadów komunalnych	
Strategia Rozwoju Energetyki Odnawialnej	Zwiększenie udziału energii i ze źródeł odnawialnych w bilansie paliwowo-energetycznym kraju do 7,5% w 2010 roku i do 14% w 2020 roku w strukturze zużycia nośników pierwotnych		■
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	Gospodarka wodno-ściekowa		■
	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi		
	Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska		
	Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska		
	Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych		
	Transport przyjazny środowisku		
	Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna		

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

Tab. 3. Analiza zgodności priorytetów projektu Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski z celami lub priorytetami ważniejszych wojewódzkich dokumentów strategicznych. /Źródło: wykonanie własne na podstawie dokumentów strategicznych/

Objaśnienia: ☒ dokładna spójność celów dokumentów ☒ wysoka spójność celów dokumentów ☐ ograniczona (pośrednia) spójność celów dokumentów * możliwy konflikt celów dokumentów		Ocena spójności celów zawartych w projekcie Planu Ogólnego z celami zawartymi w ważniejszych wojewódzkich dokumentach strategicznych
Projekt Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpacie 2030	Gospodarka i nauka Nauka, badania i szkolnictwo wyższe wspierające gospodarkę Inteligentne specjalizacje województwa Konkurencyjność gospodarki poprzez innowacje i nowoczesne technologie Gospodarka cyrkularna (Gospodarka obiegu zamkniętego)	☒
	Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska Bezpieczeństwo energetyczne i OZE Rozwój infrastruktury transportowej oraz integracji międzygałęziowej transportu Poprawa dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwój transportu publicznego Rozwój infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej w regionie Rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i turystyki Przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi Zapobieganie i minimalizowanie skutków zagrożeń antropogenicznych Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu	☒
	Dostępność usług Poprawa dostępności do usług publicznych poprzez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych Planowanie przestrzenne wspierające aktywizację społeczności i aktywizacja obszarów zdegradowanych Wsparcie instytucjonalne i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Budowanie i rozwój partnerstwa dla rozwoju województwa	☒
	Terytorialny wymiar strategii Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego Funkcje metropolitarne Rzeszowa oraz jego obszaru funkcjonalnego Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku Współpraca ponadregionalna i międzynarodowa	☒

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

RPO Woj. Podkarpackiego na lata 2014-2020	Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka	■
	Cyfrowe Podkarpacie	
	Czysta Energia	
	Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego	
	Infrastruktura komunikacyjna	
	Spójność przestrzenna i społeczna	
	Regionalny rynek pracy	
	Integracja społeczna	
	Jakość edukacji i kompetencji w regionie	
Plan Zagospodarowania Przestrzennego województwa podkarpackiego – perspektywa 2030	Osadnictwo	■
	Poprawa spójności funkcjonalno-przestrzennej systemu osadniczego województwa	
	Środowisko	■
	Ochrona środowiska oraz racjonalne wykorzystanie jego zasobów	
	Zapobieganie zagrożeniom i zanieczyszczeniom środowiska oraz minimalizowanie ich negatywnych skutków	
	Ochrona dziedzictwa kulturowego	
Plan Zagospodarowania Przestrzennego województwa podkarpackiego – perspektywa 2030	Infrastruktura społeczno-gospodarcza	■
	Podniesienie poziomu życia mieszkańców województwa	
	Kształtowanie warunków rozwoju gospodarczego	
	Komunikacja	
	Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa	
Plan Zagospodarowania Przestrzennego województwa podkarpackiego – perspektywa 2030	Infrastruktura techniczna	■
	Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego województwa	
	Racjonalny rozwój gospodarki wodnej i ściekowej	
	Rozwój systemu gospodarki odpadami	
	Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej	
	Obronność i bezpieczeństwo państwa	■
	Zwiększenie zdolności obronnej i bezpieczeństwa państwa	

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Zakres merytoryczny opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko regulują przepisy art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (*j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.*).

Organ opracowujący projekt Planu Ogólnego uzgodnił z właściwymi organami, tj.: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem znak: WOOS.411.1.30.2025.AB.4 z dnia 6 marca 2025r, uzgodnił następujący zakres Prognozy: „Prognoza powinna odpowiadać wymogom art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ww. ustawy, w tym powinna:

1) zawierać:

- a) *informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,*
- b) *informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,*
- c) *propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,*
- d) *informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,*
- e) *streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,*
- f) *oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,*
- g) *datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;*

2) określać, analizować i oceniać:

- a) *istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,*
- b) *stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,*
- c) *istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,*
- d) *cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,*
- e) *przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;*

3) przedstawiać:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Ponadto, w Prognozie oddziaływania na środowisko, należy zawrzeć dane przyrodnicze z terenu objętego znaczącym oddziaływaniem, zebrane zgodnie z metodami ogólnie przyjętymi w nauce, tj. opis szaty roślinnej, siedlisk przyrodniczych, flory, fauny, ze szczególnym uwzględnieniem taksonów objętych ochroną gatunkową oraz wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713).

Na podstawie ww. danych w Prognozie należy zawrzeć:

- a) waloryzację przyrodniczą terenu objętego znaczącym oddziaływaniem, wraz z opisem kryteriów i metodyki w oparciu, o które dokonano tej waloryzacji;
- b) identyfikację, analizę i ocenę oddziaływań generowanych ustaleniami dokumentu planistycznego na zasoby, twory, składniki przyrody i cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w szczególności na:
 - ochronę przyrody i cele utworzenia Przemysko-Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, funkcjonującego na mocy uchwały Nr XLVIII/999/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Przemysko-Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2014 r., poz. 1959 ze zm.), zawierając w Prognozie wnioskowanie czy ustalenia dokumentu planistycznego nie łamią zakazów obowiązujących w granicach tego Obszaru,
 - cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Nad Husowem PLH180025, jego integralność, powiązania z innymi obszarami (spójność sieci Natura 2000), uwzględniając ustalenia planu zadań ochronnych ustanowionego dla tego obszaru,
 - korytarze ekologiczne migracji dużych ssaków ujęte w opracowaniu Zakładu Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk pt. „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2005); zaktualizowany przebieg korytarzy opracował w latach 2010-2012 Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży,
- c) wnioskowanie czy ustalenia dokumentu planistycznego nie spowodują działań wymienionych w art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz czy nie zachodzą przesłanki zawarte w art. 34 ww. ustawy;
- d) analizę czy projekt dokumentu planistycznego jest zgodny z uwarunkowaniami zagospodarowania przestrzennego określonymi wcześniej w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub planie ogólnym w zakresie wskazanych w nim obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych;

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

- e) *analizę wpływu proponowanego zagospodarowania na funkcjonowanie przejść dla zwierząt umożliwiających migrację zwierząt w poprzek istniejących/planowanych przedsięwzięć liniowych (w szczególności dróg) w kontekście istniejących powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych w promieniu min. 1000 m od przejścia.*

Dodatkowo, Prognoza oddziaływania na środowisko, powinna zawierać:

- 1) *opis lokalizacji terenu objętego przedmiotowym projektem Planu względem:*
 - *głównych zbiorników wód podziemnych,*
 - *ujęć wód i ich stref ochronnych (z uwzględnieniem zakazów i nakazów obowiązujących w tych strefach),*
 - *terenów szczególnego zagrożenia powodzią (ze wskazaniem, że założenia projektu są zgodne z warunkami korzystania z tych obszarów).*
- 2) *identyfikację Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych (JCWP i JCWPd) dla terenu objętego projektem Planu wraz ze wskazaniem ustalonych dla nich celów środowiskowych.*
- 3) *wskazanie terenów, które ze względu na planowany sposób zagospodarowania będą mogły mieć wpływ na cele środowiskowe JCW.*
- 4) *zidentyfikowanie oddziaływań dopuszczonych rozwiązań projektu Planu mających wpływ na cele środowiskowe.*
- 5) *ocenę wpływu realizacji przedmiotowych rozwiązań na wskazane cele środowiskowe.*
- 6) *wskazanie środków minimalizujących zidentyfikowane oddziaływania.*
- 7) *przedstawienie planowanych rozwiązań związanych z gospodarką wodną.*
- 8) *analizę, czy i w jaki sposób planowane wskazanie danego rodzaju zagospodarowania, wpłynie/nie wpłynie na dotrzymanie norm akustycznych na terenach objętych projektem Planu i w jego sąsiedztwie oraz analizę (ocenę) wpływu terenów sąsiadujących na klimat akustyczny przedmiotowego terenu i dotrzymanie norm w tym zakresie.*
- 9) *opis wpływu przewidywanego zagospodarowania terenu związanego z projektem dokumentu na krajobraz, czyli postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub też działalności człowieka.*
- 10) *opis oddziaływania przewidywanego zagospodarowania terenu związanego z projektem Planu na klimat oraz wskazać działania, które będą sprzyjały adaptacji do zmian klimatu.*
- 11) *w przypadku, gdy ustalenia przedmiotowego Planu, obejmują lokalizację nowego lub rozbudowę istniejącego cmentarza, należy określić, czy przedmiotowy teren spełnia warunki określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. z 1959, Nr 52, poz. 315).*

Na potrzeby postępowań w sprawie wydania opinii i uzgodnień projekty dokumentów planistycznych wraz z załącznikami graficznymi należy przedłożyć w formie poświadczonej za zgodność z oryginałem lub uwierzytelnioną kopią.

Dodatkowo należy przedłożyć część graficzną dokumentu planistycznego w postaci cyfrowej reprezentacji z nadaną georeferencją w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych, czyli dane utworzone zgodnie z art. 67a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.) oraz opracowanie ekofizjograficzne, tj. dokument, o którym mowa w art. 72 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r., poz. 54 ze zm.).”

Prognoza została opracowana w formie pisemnej, na podstawie analizy dostępnych dokumentów źródłowych, dokumentacji, przepisów prawnych, po dokonanej wizji w terenie,

w odniesieniu do przedmiotu opracowania projektu Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski. Tak więc dokumentacja ta została opracowana w sposób analityczny, uwzględniający wiedzę techniczną oraz przyrodniczą.

Prognoza wskazuje także na niezbędne rozwiązania techniczne i organizacyjne, które ograniczą do norm dopuszczalnych wszelkie działania niekorzystne dla środowiska i zdrowia ludzi, które mogłyby wynikać z realizacji ustaleń zawartych w w/w projekcie Planu Ogólnego. Celem prognozy jest przedstawienie, w jaki sposób określone kierunki zagospodarowania przestrzennego mogą wpłynąć na środowisko. Z uwagi na złożoność procesów przyrodniczych oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych zmian środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu przybiera formę prognozy.

Prognoza nie rozstrzyga o zasadności realizacji inwestycji przewidzianych w nowych ustaleniach Planu Ogólnego. Jej zadaniem jest wskazanie możliwych skutków realizacji tych ustaleń dla poszczególnych komponentów środowiska i ich wzajemnych powiązań – w szczególności dla ekosystemów, krajobrazu, ludzi, dóbr materialnych oraz dziedzictwa kulturowego. Ostateczna ocena oddziaływania planowanych inwestycji może zostać przeprowadzona na etapie analizy konkretnych wariantów przedsięwzięcia, w ramach procedury uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Podczas opracowywania prognozy, dokonano analizy terenu pod kątem wytypowania potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo - przestrzennych, w których mogą wystąpić stanowiska gatunków chronionych oraz siedlisk przyrodniczych. Przeanalizowano szczegółowo stopień wpływu planowanych zamierzeń planu ogólnego na tereny gruntów rolnych wysokich klas (II oraz III) oraz na tereny gruntów wykorzystywanych na potrzeby gospodarki leśnej. W trakcie określania wymagań ekologicznych oraz minimalizacji skutków zagrożeń dla poszczególnych gatunków i siedlisk korzystano z „Poradników ochrony siedlisk i gatunków – przewodnik metodyczny” (wyd. Minister Środowiska).

W trakcie opracowania prognozy wykorzystane zostały następujące materiały:

- ✓ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jawornik Polski uchwalone Uchwałą Nr 32/IV/2002 Rady Gminy w Jaworniku Polskim z dnia 30 grudnia 2002r., ze zmianami.
- ✓ Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jawornik Polski, ważny do 31.12.2002r.
- ✓ Roboczy projekt Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski, tj. część graficzna obejmująca strefy funkcjonalne oraz uzasadnienie część tekstowa i graficzna dla planu ogólnego.
- ✓ Opracowanie Ekofizjograficzne podstawowe.
- ✓ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 24 maja 2023r., w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” PLH180025 (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2023 r., poz. 2882).
- ✓ J. Kondracki „Geografia fizyczna Polski” - Warszawa 1988r.
- ✓ Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Podkarpackiego w latach 2016-2020 - WIOŚ Rzeszów.
- ✓ Raport WIOŚ „Stan środowiska w województwie podkarpackim. Raport 2020”.
- ✓ Program ochrony środowiska województwa podkarpackiego na lata 2020 – 2023 z perspektywą do 2027r. - Zarząd Województwa Podkarpackiego.
- ✓ Strategia Rozwoju Gminy Jawornik Polski na lata 2008 - 2020.
- ✓ Strategia Rozwoju Gminy Jawornik Polski na lata 2022 - 2031.

- ✓ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jawornik Polski na lata 2009 - 2012 z uwzględnieniem lat 2013 - 2016.
- ✓ Raport o stanie Gminy Jawornik Polski za 2023 rok. – Jawornik Polski, kwiecień 2024.
- ✓ Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Jawornik Polski na lata 2016 – 2023.
- ✓ Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Kańczuga na lata 2024 – 2033.
- ✓ Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta i Gminy Jawornik Polski na lata 2025-2028.
- ✓ Raport o zanieczyszczeniu środowiska hałasem wg. stanu na 31 XII 2018r. Ocena roczna. - Zakład Akustyki Środowiska. Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy.
- ✓ Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2022. – GIOŚ, Rzeszów 2023.
- ✓ Rolnictwo w województwie podkarpackim w 2022r. – Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Rzeszów 2023.
- ✓ Stan środowiska w Polsce. Raport 2022. - GIOŚ, Warszawa 2022.
- ✓ Ochrona środowiska w województwie podkarpackim w 2022r. – Urząd Statystyczny w Rzeszowie.
- ✓ Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w Polsce w roku 2022. – GIOŚ, Rzeszów, czerwiec 2024.
- ✓ Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa podkarpackiego w roku 2022. – GIOŚ, Rzeszów, listopad 2023.
- ✓ Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie podkarpackim. – GIOŚ, Warszawa, wrzesień 2023.
- ✓ Ogólnodostępne portale internetowe: serwisy polskiego rządu „gov.pl”.
- ✓ Rola odporności środowiska w planowaniu przestrzennym. Problemy Ekologii Krajobrazu. Wybrane zagadnienia z problematyki gospodarowania przestrzenią. (Nowak A. 2014).
- ✓ Polityka ekologiczna państwa 2030 – Ministerstwo Środowiska.
- ✓ Literatura fachowa,
- ✓ Wizja w terenie,
- ✓ Ogólnodostępne portale internetowe: serwisy polskiego rządu „gov.pl”,
- ✓ Obowiązujące przepisy prawne na dzień opracowania prognozy oddziaływania na środowisko.

1.4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzenia.

Ze względu na lokalizację i zakres uciążliwości spowodowany realizacją zamierzeń inwestycyjnych zawartych w projekcie Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski, należy przyjąć, iż najkorzystniejszą metodą analizy skutków realizacji projektu Planu Ogólnego, jest metoda porównawcza, polegająca na przeciwstawieniu stanu dotychczasowego ze stanem planowanym w w/w dokumencie planistycznym.

Gmina Jawornik Polski położona jest w środkowo – wschodniej części województwa podkarpackiego. Stanowi jedną z 9 gmin powiatu przeworskiego. Gmina zajmuje powierzchnię 63 km² (6 293ha). Zgodnie z danymi GUS za 2024r., gminę zamieszkiwało 4 211 osób. Gmina Jawornik Polski jest gminą typowo rolniczą. Użytki rolne obejmują około 63% powierzchni gminy. Gleby na terenie gminy są przeważnie w stanie dobrym, czynnikami negatywnie wpływającymi na stan gleb są ruchy masowe oraz degradacja w wyniku erozji wodnej. Tereny narażone na erozję

wodną wyłączone są z użytkowania ornego i zagospodarowane w całości pod trwałe użytki zielone bądź zadrzewienia. Gleby występujące na terenie gminy uzależnione są od rzeźby terenu, budowy geologicznej i warunków wodnych. W obrębie zrównań wierzchowinowych i stoków - gleby brunatne wylugowane, kwaśne oraz bielicowe i pseudobielicowe, jak również w mniejszym stopniu czarne ziemie właściwe i zdegradowane oraz gleby szare. W obrębie dolin rzeki Mleczy i jej dopływów - mady utworzone z utworów aluwialnych. Na terenie gminy nie występują gleby klasy I. Gleby słabe klasy V i VI występują na terenach trudnodostępnych o dużych nachyleniach. W gminie występują dobre warunki do produkcji produktów ekologicznych (niski poziom skażenia środowiska naturalnego), które są poszukiwane na rynkach krajowych i zagranicznych. Największa powierzchnia gruntów rolnych w gminie Jawornik Polski przypada na indywidualne gospodarstwa rolne. Na terenie gminy gospodarstwa indywidualne cechują się dużym stopniem rozdrobnienia, zaliczają się do małych oraz bardzo małych. Średnie wielkości gospodarstwa w gminie wynosi 2,06 ha. Zgodnie z danymi z Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 roku, w gminie jest 513 indywidualnych gospodarstw rolnych.

Dotychczasowe i planowane zagospodarowanie terenu będzie stanowić uzupełnienie funkcji istniejących w granicach opracowania tj.: Miasta i Gminy Jawornik Polski oraz spowoduje wzbogacenie podstawowych funkcji towarzyszących. Nowe funkcje nie będą miały wpływu na reżim wodny w obrębie gminy ani w jej sąsiedztwie. Nie dojdzie także do wyczerpania zasobów wodnych ani pogorszenia jakości wód w ujęciach wykorzystywanych przez lokalnych użytkowników. W trakcie realizacji oraz eksploatacji nie planuje się stosowania żadnych substancji chemicznych, które mogłyby zanieczyścić wody. Oddziaływanie na środowisko ograniczać się będzie do lokalnych zanieczyszczeń powietrza wynikających z pracy maszyn, a później zanieczyszczeń wynikających z użytkowania. Praca maszyn i urządzeń, jako główne źródło hałasu i wibracji nie będzie powodować przekroczenia dopuszczalnych norm, gdyż będą zastosowane maszyny (sprzęt) odpowiedniego rodzaju, w odpowiednim stanie technicznym. Ponadto, emisja ta ograniczona będzie czasowo do okresu realizacji zamierzeń inwestycyjnych i zlikwidowana zostanie po jej zakończeniu.

Obszar Gminy Jawornik Polski znajduje się częściowo w granicach:

- ✓ Przemysko – Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- ✓ Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 o nazwie „Nad Husowem” (PLH180025).

Na analizowanym terenie nie funkcjonują inne obszary objęte ochroną prawną, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 13 z późn. zm.*).

Projekt Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski, określając nowe funkcje dla terenu gminy, uwzględnia wymogi prawne wynikające z ustawy Prawo ochrony środowiska (*j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 647 z późn. zm.*) oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (*j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.*). Wobec tego wprowadzenie dalszych funkcji (w ramach kontynuacji istniejącego przeznaczenia terenów sąsiednich), daje znacznie większe możliwości przestrzennego oraz ekonomicznego wykorzystania terenu, a zastosowane zabezpieczenia minimalizujące negatywny wpływ na środowisko, nie pogorszą znacząco stanu środowiska naturalnego i zdrowia ludzi zarówno w obszarze objętym opracowaniem, jak i w jego najbliższym sąsiedztwie.

Na etapie projektu planu ogólnego nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisko wymaga zastosowania różnorodnych metod analitycznych i waloryzacyjnych:

- ✓ w zakresie opisu stanu środowiska – metodami analitycznymi wzbogaconymi o wizję terenową,
- ✓ w zakresie prognozowania oddziaływania na środowisko – na etapie realizacji ustaleń projektu planu ogólnego zastosowano prognozowanie przez analogię, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnym charakterze i funkcji.

W trakcie sporządzania niniejszego dokumentu nie napotkano na trudności oraz na luki, które uniemożliwiłyby identyfikację zagrożeń lub ocenę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

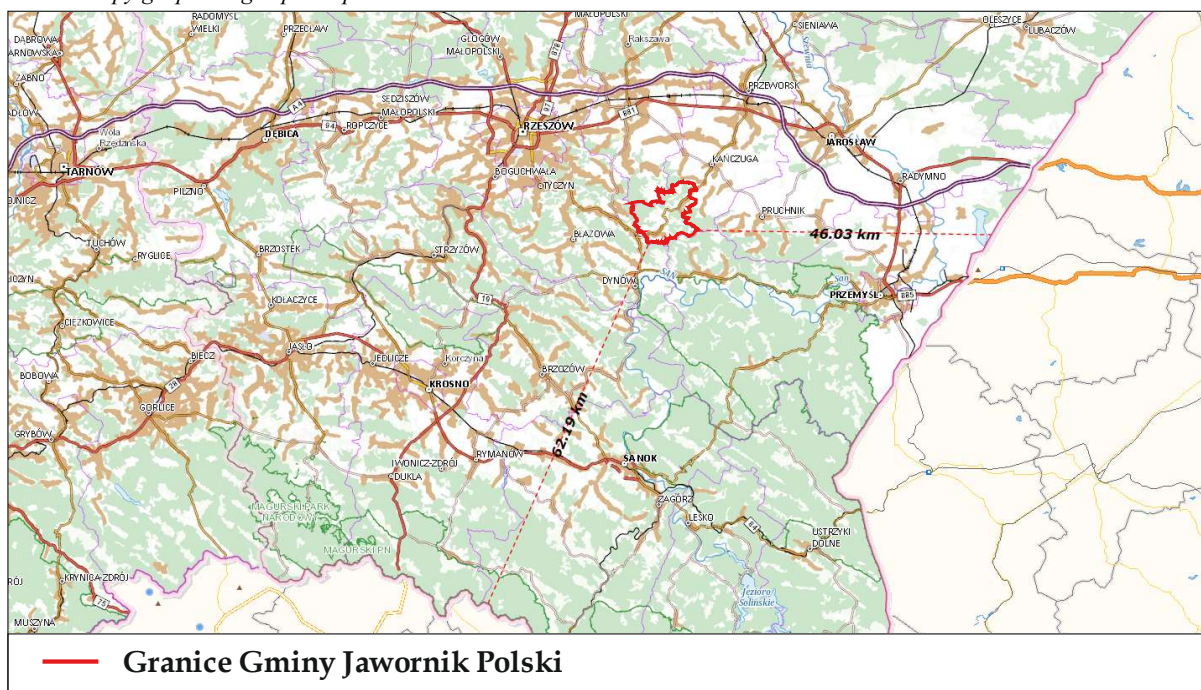
Zakres Planu Ogólnego określony w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 538*) oraz w m.in. Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (*Dz. U. z 2023r., poz. 2758 z późn. zm.*) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w planie ogólnym. Równocześnie skutki realizacji postanowień planu ogólnego będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Istotną rolę odegra również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia jakiegokolwiek uciążliwości.

1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Teren objęty opracowaniem położony jest z dala od granic państwa. Najbardziej wysunięty na wschód punkt Gminy Jawornik Polski znajduje się w odległości około 46,0km, natomiast najbardziej wysunięty na południe punkt znajduje się w odległości około 62,2km, w linii prostej od granic państwa. Poszczególne funkcje terenu objęte opracowaniem nie stanowią funkcji uciążliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, w rozumieniu obowiązującego prawa. Nie ma zatem niebezpieczeństwa powstania transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Ryc. 1. Położenie Gminy Jawornik Polski względem granic państwa.

Źródło: mapy.geoportal.gov.pl/imap

2. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU, W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

2.1. Istniejący stan środowiska w obszarze objętym opracowaniem.

2.1.1. Położenie geograficzne

Gmina Jawornik Polski położona jest w środkowo – wschodniej części województwa podkarpackiego. Stanowi jedną z 9 gmin powiatu przeworskiego.

Gmina Jawornik Polski sąsiaduje z gminą Hyżne, Dynów (powiat rzeszowski), Dubiecko (powiat przemyski), Markowa (powiat łańcucki) i Kańczuga (powiat przeworski).

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski

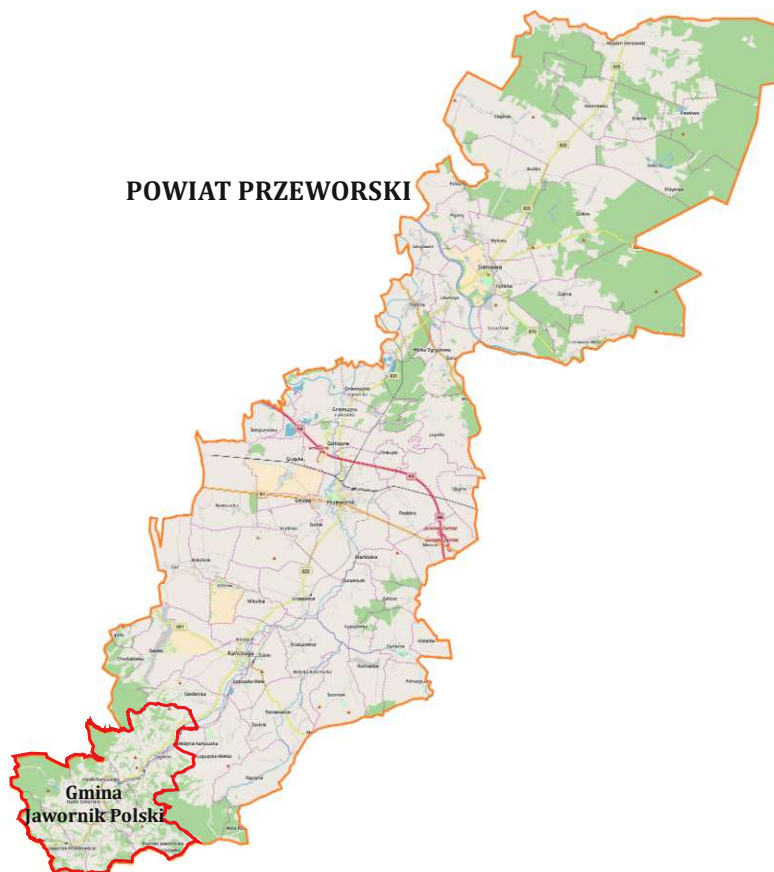
Ryc. 2. Lokalizacja Gminy Jawornik Polski na tle województwa i powiatu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie
https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojew%C3%B3dztwo_podkarpackie#/media/Plik:Podkarpackie_Voivodeship_administrative_map.svg; https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Powiat_przeworski_location_map.png

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

W skład gminy wchodzi 8 miejscowości, tj.:

- ✓ Hadle Szklarskie,
- ✓ Hadle Kańczuckie,
- ✓ Hucisko Jawornickie,
- ✓ Jawornik Polski (1 stycznia 2024r. odzyskał status miasta),
- ✓ Jawornik-Przedmieście,
- ✓ Manasterz,
- ✓ Widaczów,
- ✓ Zagórze.

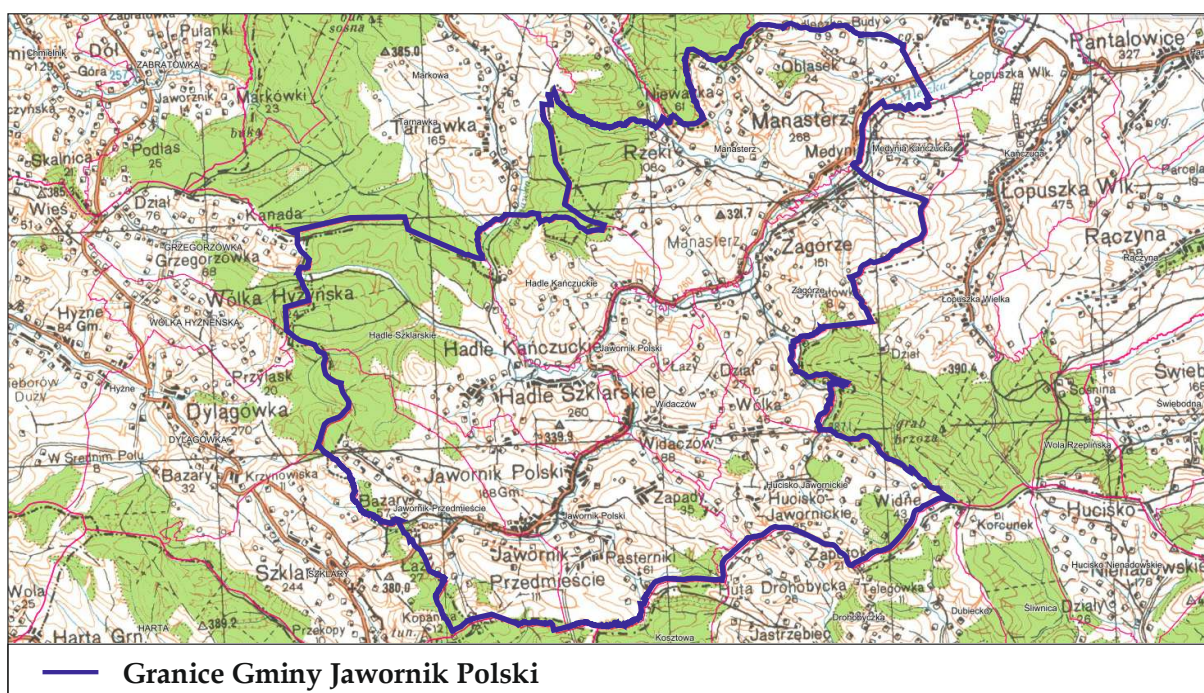
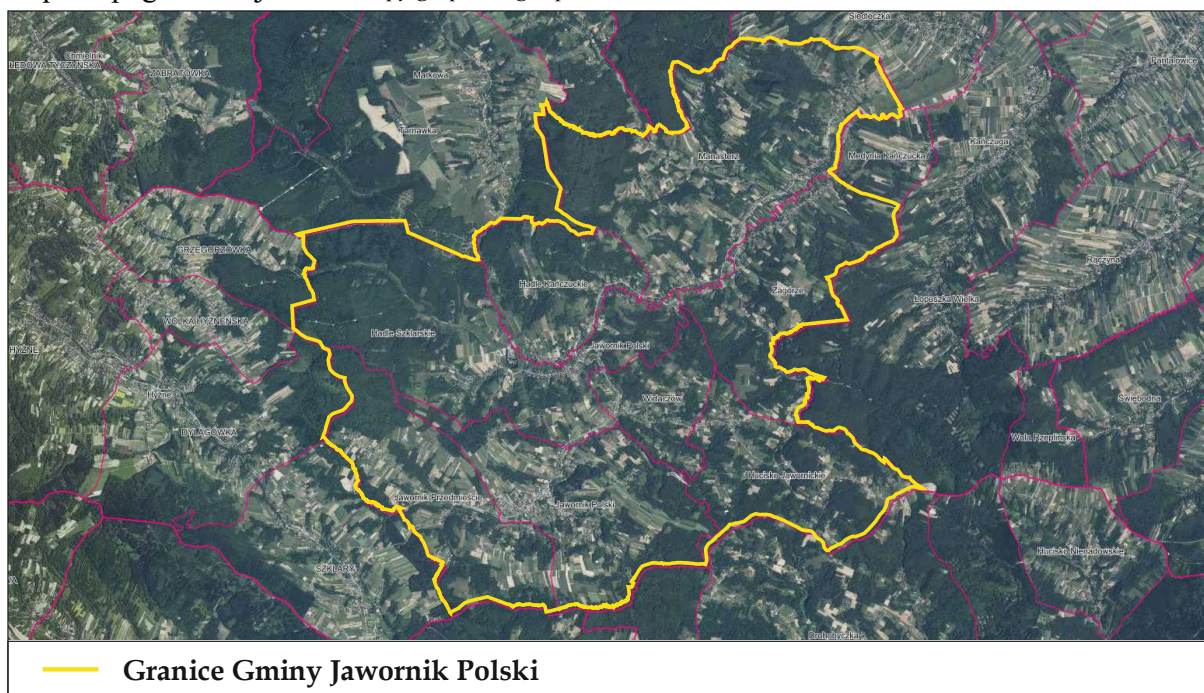
Siedzibą Gminy jest Jawornik Polski. Jest to gmina miejsko-wiejska.

Na terenie objętym opracowaniem występują sieci i urządzenia uzbrojenia technicznego, jednak nie obejmują one całego obszaru, lecz część obszaru wynikającą z dotychczasowych potrzeb wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

Ryc. 3. Podział administracyjny Gminy Jawornik Polski na podkładzie z ortofotomapy oraz na mapie topograficznej. Źródło: mapy.geoportal.gov.pl/

Na terenie gminy Jawornik Polski od roku 2003r. do czasu sporządzenia niniejszej prognozy, **nie opracowano żadnego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Rozwój przestrzenny gminy odbywał się na podstawie decyzji lokalizacyjnych o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.**

2.1.2. Region fizyczno-geograficzny

Terren gminy Jawornik Polski, zgodnie z regionalizacją fizyczno - geograficzną Jerzego Kondrackiego (2002r.) znajduje się w:

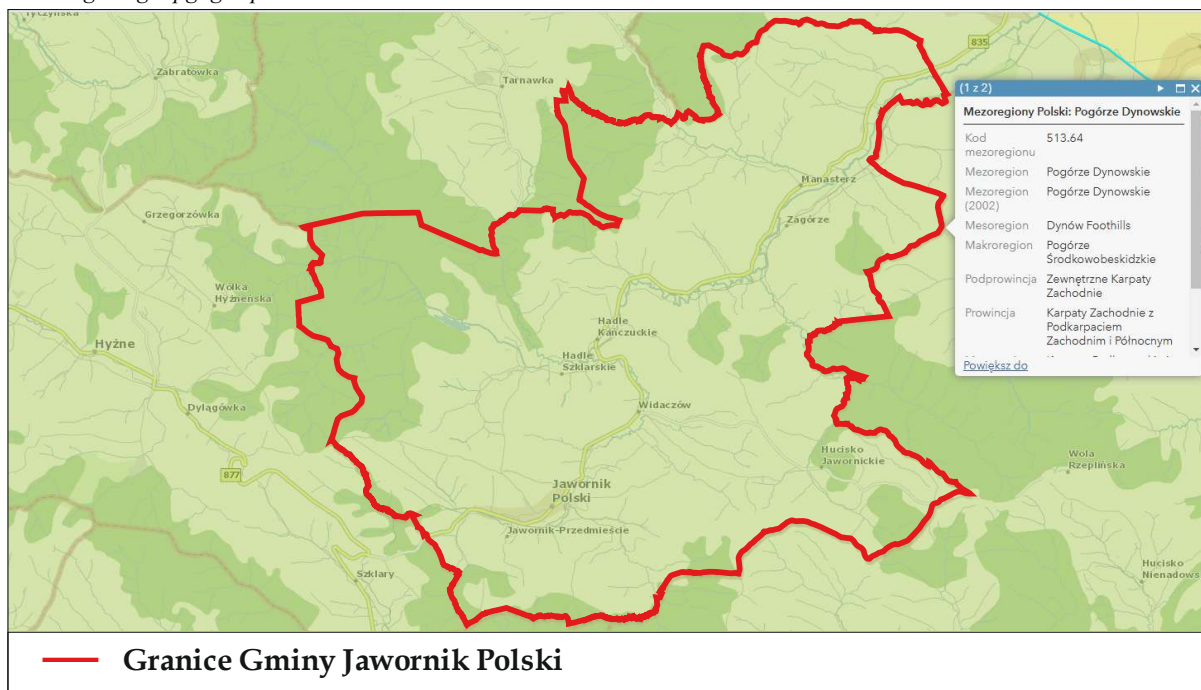
- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

- ✓ mezoregion – Pogórze Dynowskie,
- ✓ makroregion – Pogórze Środkowobeskidzkie,
- ✓ podprowincja – Zewnętrzne Karpaty Zachodnie,
- ✓ prowincja – Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym,
- ✓ megaregion – Karpaty, Podkarpackie i Nizina Panońska.

Ryc. 4. Lokalizacja Gminy Jawornik Polski względem regionów fizyczno-geograficznych.

Źródło: geologia.pgi.gov.pl

2.1.3. Budowa geologiczna terenu

Zgodnie z dostępnymi materiałami mapowymi Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego teren gminy Jawornik Polski jest w większości położony w arkuszu Kańczuga 1006.

Budowę geologiczną opisują Mapy Geologiczne Polski w skali 1: 50 000. Budowę geologiczną terenu gminy Jawornik Polski opisano na podstawie Objasnień do szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1: 50 000, Arkusz Kańczuga (1006). Na terenie gminy zgodnie z w/w mapą występują głównie:

- ✓ Mułki, piaski i żwiry rzeczne tarasów zalewowych 2,0-5,0 m n. p. rzeki (Wisłoka)

Są to osady tarasów występujących na obszarze całego opisywanego arkusza, choć w niewielu miejscach. Występują w dolinach Mleczy, Nienadówki i innych mniejszych dolinach. Większe tarasy tworzą się na obszarze zapadliska przedkarpackiego, gdzie akumulacja przeważa nad erozją. Ich miąższość wynosi kilka, a lokalnie dochodzi nawet do kilkudziesięciu metrów. Są to utwory drobnoziarniste, głównie mułki ilaste oraz piaski drobno- i średnioziarniste, miejscami występuje materiał grubszy w postaci piasków ze żwirami. Miąższość osadów tego tarasu nie przekracza 2,0–3,0 m i jest on nadbudowywany w czasie współczesnych wezbrań powodziowych.

- ✓ Piaskowce cienkoławicowe i średnioławicowe oraz łupki

Cienko i średnioławicowy flisz piaskowcowo-łupkowy jest określany również jako warstwy inoceramowe nierozdzielone (Malata, 1996). Nad marglami fukoidowymi w profilu pojawia się znacznej miąższości seria drobno- i średniorytmicznych turbidytów, które zresztą

stanowią główną masę dla warstw inoceramowych (formacji z Rybotycz). Pełną sekwencję rozpoczynają piaskowce, wyżej znajdują się mułowce i kolejno margle i łupki. Zazwyczaj jednak brak jednego lub więcej członów, a ich miejsce zajmują pozostałe. Piaskowce są najczęściej cienkoławicowe, jasnobrązowe, na powierzchniach ławic występują fragmenty zwęglonego materiału organicznego, a także zawierają klasty łupków mułowcowych. W warstwach inoceramowych nierozdzielonych główną masę stanowi drobno- i średniorytmiczny flisz łupkowo-piaskowcowy. W stropowych partiach warstw inoceramowych pojawia się cienko- i średnioławicowy flisz piaskowcowo-łupkowy (warstwy inoceramowe nierozdzielone). W jego spągu mogą się znajdować: piaskowce gruboławicowe i zlepieńce z przeławiczeniami łupków (mastrycht) — ogniwo piaskowców z Leszczyn, mułowce margliste z blokami fliszowymi (mastrycht) — okruchowce osuwiskowe z Makówki, margle z Węgierki lub cienko- i średnioławicowy flisz piaskowcowo-łupkowy wchodzący w skład zespołu określonego jako warstwy inoceramowe nierozdzielone.

✓ Piaskowce gruboławicowe i średnioławicowe oraz łupki

Są to grubo- i średnioławicowe piaskowce z laminacją równoległą i konwolutną, drobnoziarniste, złożone z ziarn kwarcu z domieszką miki (muskowitu), o spoiwie wapiennym. Barwa ich jest popielata lub popielato-niebieska. Spąg ławic jest nierówny z hieroglifami. Są one rozsypliwie po wypłukaniu węglanu wapnia. Pomiędzy ławicami piaskowców znajdują się łupki margliste i lokalnie mułowce tworzące miejscami kilkumetrowe pakiety. Są zwykle barwy szarej lub popielatej, niekiedy z odcieniem zielonkawym. Miejscami występują również jeszcze łupki typu menilitowego jako pojedyncze ławice o miąższości maksymalnie 0,5 m. Mają barwę ciemnobrunatną i są wapniste. Miąższość tej części warstw krośnieńskich górnych wynosi ponad 600,0 m. Na terenie arkusza Kańczuga znajduje się wiele odsłonień tych kompleksów litologicznych, np. w okolicy Kosztowej, Laskówki, Huciska Jawornickiego i Hadel Szklarskich.

✓ Piaskowce gruboławicowe z wkładkami łupków brunatnych (piaskowce kliwskie)

Wyższa część warstw menilitowych została wyodrębniona jako piaskowce kliwskie, które na obszarze opisywanego arkusza tworzą zwarte kompleksy o miąższości około 300 m. Są one gruboławicowe, białe, kwarcowe, różnoziarniste, najczęściej uziarnione frakcjonalnie, rozsypliwie, w spągowej części zlepieńcowate. Piaskowce są złożone ze słabo obtoczonych ziarn kwarcu. Występują w nich okruchy węgla kamiennego i glaukonitu, a wszystko spojone jest lepiszczem krzemionkowo-ilastym. Wykazują duże zróżnicowanie nawet w obrębie jednej ławicy. Mogą być twarde, jak i bardzo rozsypliwie. Barwa piaskowców jest jasnoszara, brunatna, a w przypadku dużej zawartości glaukonitu — zielonoszara. Piaskowce są rozdzielone często różnej miąższości pakietami łupków menilitowych. Są to łupki krzemionkowe o barwie brązowej i popielato-brązowej, najczęściej bezwapniste, miejscami czasami margliste o charakterystycznej 19 czekoladowej barwie. Na powierzchniach uławiczenia często można obserwować szczątki ryb. Na obszarze arkusza Kańczuga najlepsze odsłonięcia omawianych utworów możemy zobaczyć np. w okolicy Huciska Jawornickiego i w kamieniołomie w Tarnawce.

✓ Gliny, iły i mułki zwietrzelinowe

Występują na obszarze fliszu karpackiego. Udział zawartego w nich rumoszu jest zmienny i zależy od litologii podłoża. Miąższości opisywanych osadów wahają się od 2,0 do 5,0 m, a ich występowanie jest związane z wietrzeniem utworów fliszowych oraz przemieszczeniem materiału w dół stoku w wyniku soliflukcji,

✓ Mułki, iły i gliny z przewarstwieniami piasków rzeczne den dolinnych

Występują na obszarze równiny (wysoczyzny) lessowej (pokrywy lessowej), gdzie wypełniają dna dolin rzecznych. Pod względem litologicznym są to brązowe i żółtoszare gliny i mułki lessowe. Geneza ich jest złożona — aluwialna, miejscami deluwialna, jako że występują na

obszarach o stosunkowo dużych deniwelacjach, gdzie zaznacza się zjawisko spełzania utworów ze stoków.

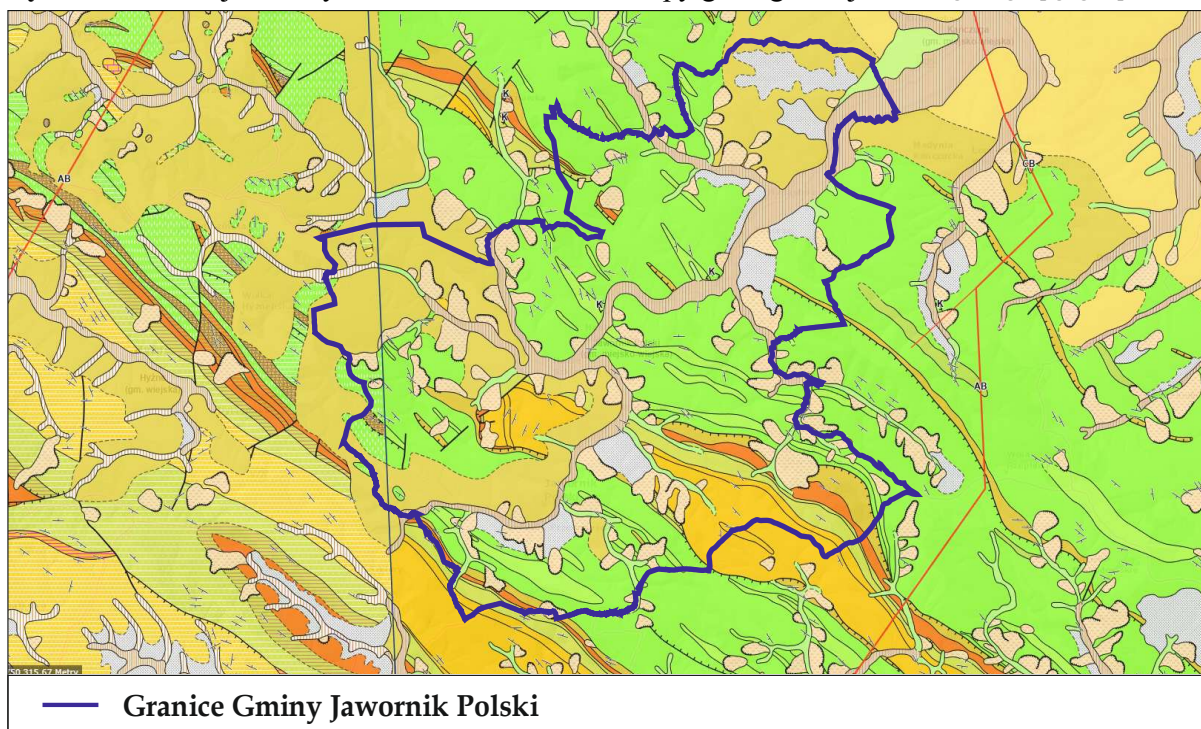
✓ Iły, gliny i głązy koluwalne (osuwiskowe)

Osuwiska występują głównie na terenie fliszu karpackiego. Liczne drobne koluwia osuwiskowe stwierdzono również w północno-zachodniej części obszaru omawianego arkusza. Osuwaniu podlegają osady czwartorzędowe, a w obrębie większych osuwisk również utwory podłoża fliszowego. Osuwiska rozwinęły się zarówno na pojedynczych, jak i na kilku ogniwach litostratygraficznych serii skolskiej. Najwięcej osuwisk odnotowano w obrębie warstw inoceramowych, jak również pomiędzy łupkami pstrymi a warstwami inoceramowymi. Rozpoczynają się wyraźnymi skarpami od 1,0 m do 10,0 m i czołami schodzą do den dolinnych. Osady koluwalne wykazują duże zróżnicowanie pod względem litologicznym. Ich wykształcenie jest uzależnione od budowy podłoża fliszowego. W skład koluwiów wchodzi gliny, iły oraz tkwiące w nich drobne okruchy rumoszu łupkowego i piaskowcowego oraz bloki i głązy piaskowcowe. Miejscami w obrębie jezorów osuwiskowych występują niewielkie zagłębienia wypełnione iłami, mułkami, a także torfami. Miąższości osadów koluwalnych są zróżnicowane, często od kilku do kilkunastu metrów. Badania metodą tomografii elektrooporowej osuwisk w rejonie Świebodnej oraz Śliwnicy wykazały, że strefy poślizgu mogą dochodzić maksymalnie do 25 m. Największe osuwiska występują w rejonie Huciska Nienadowskiego, Nienadowej, Śliwnicy, Jawornika Polskiego i Huciska Jawornickiego, gdzie ich powierzchnia dochodzi do 1,0–1,5 km². Osuwiska te są okresowo odmładzane, najczęściej po zimach śnieżnych i mokrych oraz w miesiącach letnich po długotrwałych opadach deszczu.

✓ Margle (margle z Węgierki)

Osady te występują jako zwarte olistolity margli piaszczystych i wapieni marglisto-piaszczystych, jasnoszarych z wkładkami szarych i czarnych łupków oraz cienkoławicowych piaskowców, a także sporadycznie zlepieńców.

Ryc. 5. Lokalizacja Gminy Jawornik Polski na tle mapy geologicznej. Źródło: geologia.pgi.gov.pl

2.1.4. Warunki klimatyczne

Klimat gminy Jawornik Polski zliczany jest do klimatu podgórskiego umiarkowanie ciepłego, z cechami kontynentalnymi, typowym dla Pogórza Karpackiego. Na terenie gminy, podobnie jak na terenie całego kraju występują liczne anomalie pogodowe.

Tab. 4. Charakterystyczne elementy klimatu dla gminy Jawornik Polski. *Źródło: opracowanie własne*

CHARAKTERYSTYCZNE PARAMETRY KLIMATU GMINY JAWORNIK POLSKI		
1.	Średnia roczna temperatura	od 5 °C do 7 °C
2.	Średnia temperatura w zimie	od -3 do -5°C
3.	Średnia temperatura w lecie	17-18 °C
4.	Przeważający kierunek wiatrów	– wiosną i latem: z zachodu i południowego – zachodu; – jesienią i zimą: ze wschodu i północnego wschodu
5.	Średni czas trwania termicznych pór roku	– przedwiośnie – 24 dni, – wiosna – 54 dni, – lato – 107 dni, – jesień – 57 dni, – przedzimie – 28 dni, – zima – 89 dni.
6.	Średnie roczne sumy opadów	od 690 do 790 mm
7.	Liczba dni z pokrywą śnieżną	od 60 do 150 dni
8.	Okres wegetacji	od 200 do 220 dni

2.1.5. Wody powierzchniowe i podziemne

❖ JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD

Zgodnie z II aktualizacją planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (dalej „IIaPGW”), na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (*Dz. U. z 2023r., poz. 300*) plany gospodarowania wodami wskazują ustalone cele środowiskowe dla JCW i obszarów chronionych wraz z prezentacją wyników przeprowadzonej oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych.

W przypadku JCW stanowiących obszary chronione przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia oraz części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych wyznaczony był dodatkowy cel środowiskowy, odnoszący się do norm jakości wody dla tych wód. Dla JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia, w celach wskazano również, że jakość wody nie powinna ulegać pogorszeniu. Dla obszarów chronionych przyrodniczo (obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków) cele środowiskowe dotyczące wód przypisano na podstawie wymagań dla tych obszarów. Podstawą w tym przypadku były akty ustanawiające dany obszar, plany ochrony, plany zadań ochronnych, czy zadania ochronne. Dodatkowo dla obszarów Natura 2000 założono przywrócenie lub zachowanie właściwego stanu gatunków i siedlisk będących przedmiotem ochrony. Cele te uzupełniono również o informacje na temat wymagań wodnych niezbędnych do

ich osiągnięcia i utrzymania. Dodatkowy cel środowiskowy zdefiniowano także dla JCWP rzecznych w odniesieniu do możliwości migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego.

W trakcie wyznaczania celów środowiskowych dla wód powierzchniowych na IV cykl planistyczny (2022–2027) bazowano na procedurze przyjętej w cyklu poprzednim 2016–2021 (aPGW). Analogicznie, cele środowiskowe ustalono w odniesieniu do wymagań dla stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Podczas oceny stanu wód i wyznaczania celów środowiskowych wykorzystano najnowsze dane i opracowania, w tym nowe metodyki określania stanu elementów biologicznych i hydromorfologicznych, aktualizację wyznaczania SZCW i SCW, oraz zweryfikowaną typologię wód.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 RDW celem dla wód powierzchniowych jest:

- ✓ niepogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW;
- ✓ osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych;
- ✓ stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- ✓ odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężenia każdego zanieczyszczenia wynikającego z wpływu działalności człowieka w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych;
- ✓ osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnotowym dla obszarów chronionych.

Zgodnie z powyższym, celem środowiskowym dla części wód niewyznaczonych jako SCW lub SZCW, którym w konsekwencji nadano status NAT, jest:

- ✓ dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- ✓ bardzo dobry stan ekologiczny, w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na bardzo dobry stan ekologiczny;
- ✓ stan dobry, w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- ✓ spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

W przypadku części wód wyznaczonych jako SCW lub SZCW celem środowiskowym jest:

- ✓ dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- ✓ maksymalny potencjał ekologiczny w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na maksymalny potencjał ekologiczny;
- ✓ stan dobry w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- ✓ spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

Celem środowiskowym dla JCWP RW i RWr jest również zapewnienie drożności cieku dla migracji ryb.

Zgodnie z art. 59 pr.w. celem środowiskowym dla JCWPd jest:

1. zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
2. zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
3. ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Działania służące osiągnięciu ustalonych dla JCWPd celów środowiskowych polegają w szczególności na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych przez

odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka.

Podstawowym celem środowiskowym dla JCWPd jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu, definiowanego w art. 2 RDW jako stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”. Ogólny stan JCWPd określany jest zatem na podstawie oceny stanu ilościowego oraz oceny stanu chemicznego JCWPd, przy czym o ogólnej ocenie stanu decyduje gorszy wynik. Ocena stanu JCWPd w rozumieniu RDW i DWP jest kontrolą stanu środowiska wodnego wykonywaną w określonych odstępach czasu. Nastawiona jest głównie na zidentyfikowanie wielkoobszarowych zagrożeń i ich wpływu na środowisko wodne (ocena wpływu) z pominięciem oddziaływań o zasięgu lokalnym, niemających znaczenia w skali całej JCWPd.

Celem środowiskowym dla JCWPd na lata 2022–2027 jest dobry stan chemiczny i ilościowy. Tak ustalony cel odniesiono do otrzymanego wyniku oceny stanu JCWPd wykonanej w 2020 r. (w oparciu o wyniki monitoringu diagnostycznego z 2019 r.). Dla JCWPd o stanie słabym określono przyczyny stanu słabego (wynik poszczególnych testów klasyfikacyjnych) oraz wskazano dla jakich wskaźników zostały przekroczone wartości progowe dobrego stanu.

W przypadku JCWPd, które zostały zidentyfikowane jako zagrożone i będące w stanie słabym, zgodnie najbardziej aktualną oceną stanu wykonaną w 2020 r., przeprowadzono procedurę wyłączeń, czyli ustalenia odstępstw od celów środowiskowych. Biorąc pod uwagę przyczyny stanu słabego, w tym wynik testu klasyfikacyjnego decydującego o stanie słabym, a także analizę presji oraz charakterystyki JCWPd, zaproponowano odstępstwa od celów środowiskowych w postaci przedłużenia terminu osiągnięcia celów bądź ustalenia mniej rygorystycznych celów.

Celem środowiskowym obszarów chronionych jest osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami wynikającymi z przepisów szczególnych, na podstawie których obszary chronione zostały utworzone/ustanowione.

➤ ***Jednolite Części Wód Powierzchniowych***

Terren gminy Jawornik Polski znajduje się w obrębie czterech Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzecznych. Główną, obejmującą większość terenu gminy, JCWP RW jest:

- ✓ „Mleczka do Łopuszki” o kodzie RW200004226855.

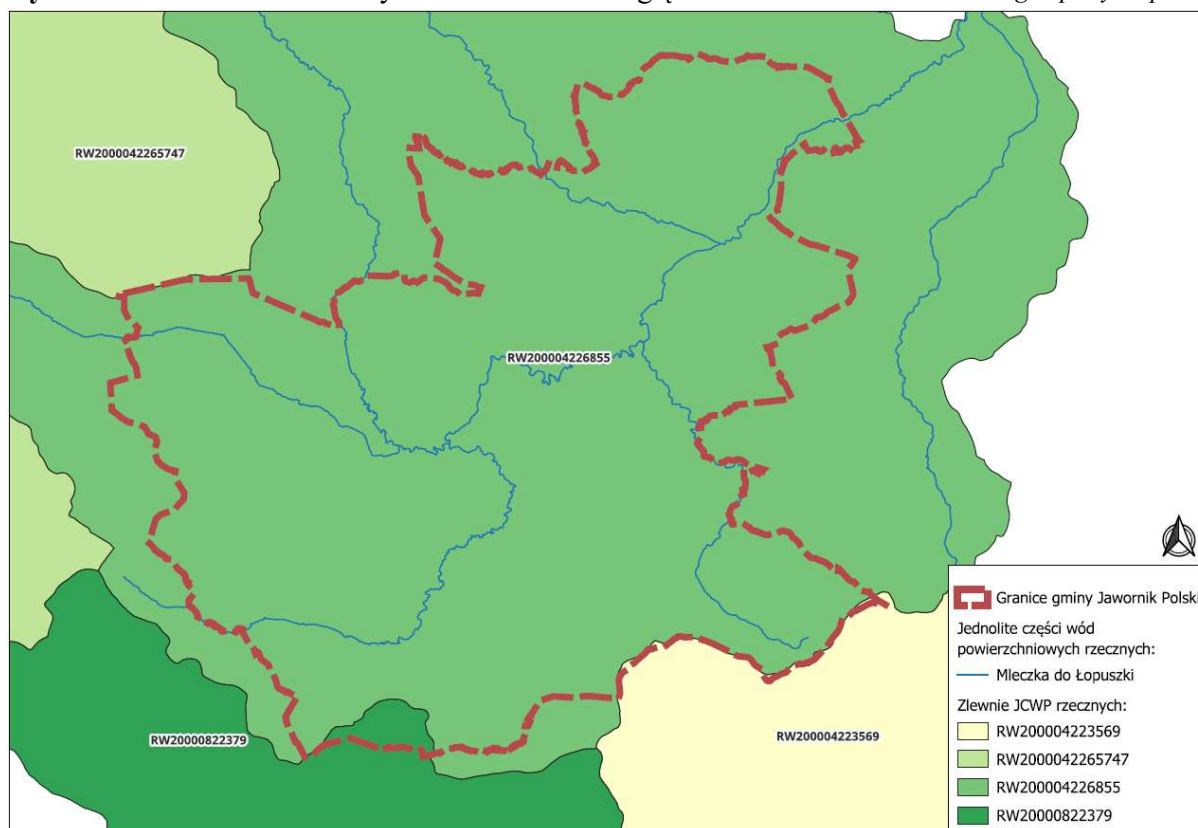
Gmina niewielkimi fragmentami obejmuje 3 inne JCWP RW, tj.:

- ✓ „Strug do Chmielnickiej Rzeki” o kodzie RW2000042265747,
- ✓ „San od Tyrawki do Olszanki” o kodzie RW20000822379,
- ✓ „Drohobyczka” o kodzie RW200004223569.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

Ryc. 6. Położenie terenu Gminy Jawornik Polski względem JCWP RW. Źródło: isok.gov.pl/hydroportal

Tab. 5. Charakterystyka JCWP RW „Mleczka do Łopuszki”. Źródło: karty.apgw.gov.pl:4200

Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	Mleczka do Łopuszki
Kod JCWP	RW200004226855
Typ JCWP	RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
Długość JCWP	~ 74.19m
Powierzchnia JCWP	~ 130.48km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej – Wschodniej Wisły
Status JCWP	NAT - naturalna część wód
Ocena stanu (ogólny)*	zły stan wód
Stan/potencjał ekologiczny	słaby stan ekologiczny
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona
Cel środowiskowy – stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO, MIR, MMI, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
Cel środowiskowy – stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

*Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.

Tab. 6. Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP RW „Mleczka do Łopuszki” (RW200004226855). Źródło: /karty.apgw.gov.pl:4200

Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej	Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, fosfor ogólny, OWO, BZT5; benzo(g(w), h(w), i)perylen(w). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).
Ustalenie mniej rygorystycznego celu środowiskowego (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW):	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej	Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MMI, MIR, EFI+PL/ IBI_PL; benzo(a)piren(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).
Czy w obrębie jcw planowane są inwestycje spełniające przesłanki odstępstwa z art. 4 ust. 7 RDW (wg stanu na 2021 rok)	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej	-

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski

Tab. 7. Charakterystyka JCWP RW „Strug do Chmielnickiej Rzeki”.

Źródło: /karty.apgw.gov.pl: 4200

Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	Strug do Chmielnickiej Rzeki
Kod JCWP	RW2000042265747
Typ JCWP	RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
Długość JCWP	~ 72,14km
Powierzchnia JCWP	~ 238,07km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej – Wschodniej Wisły
Status JCWP	NAT - naturalna część wód
Ocena stanu (ogólny)*	zły stan wód
Stan/potencjał ekologiczny	słaby stan ekologiczny
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona
Cel środowiskowy – stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot amonowy, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO, MIR, MMI, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
Cel środowiskowy – stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo(g,h,i)perylen(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

*Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.

Tab. 8. Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP RW „Strug do Chmielnickiej Rzeki” (RW2000042265747). Źródło: /karty.apgw.gov.pl: 4200

Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej	Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy, fosfor ogólny, OWO, BZT5; fluoranten(w), bromowane difenylotery(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).
Ustalenie mniej rygorystycznego celu środowiskowego	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art.	Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

(odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW):	4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej	amonowy, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MIR, MMI, EFI+PL/ IBI_PL; benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo(g,h,i)perylen(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).
Czy w obrębie jcw planowane są inwestycje spełniające przesłanki odstępstwa z art. 4 ust. 7 RDW (wg stanu na 2021 rok)	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej	-

Tab. 9. Charakterystyka JCWP RW „San od Tyrawki do Olszanki”.

Źródło: /karty.apgw.gov.pl:4200

Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	San od Tyrawki do Olszanki
Kod JCWP	RW20000822379
Typ JCWP	RsW_wap - Średnia rzeka na podłożu węglanowym
Długość JCWP	~ 85,71km
Powierzchnia JCWP	~ 393,30km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej – Wschodniej Wisły
Status JCWP	NAT - naturalna część wód
Ocena stanu (ogólny)*	zły stan wód
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona
Cel środowiskowy – stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego San w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego San w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)
Cel środowiskowy – stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributyllocyny(w)]

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

	poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
--	--

**Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.*

Tab. 10. Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP RW „San od Tyrawki do Olszanki” (RW20000822379). Źródło: /karty.apgw.gov.pl:4200

Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej	Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: MMI. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).
Ustalenie mniej rygorystycznego celu środowiskowego (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW):	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej	Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w), związki tributylocyny(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).
Czy w obrębie jcw planowane są inwestycje spełniające przesłanki odstępstwa z art. 4 ust. 7 RDW (wg stanu na 2021 rok)	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej	-

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski

Tab. 11. Charakterystyka JCWP RW „Drohobyczka”. Źródło: /karty.apgw.gov.pl:4200

Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	Drohobyczka
Kod JCWP	RW200004223569
Typ JCWP	RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
Długość JCWP	~ 22,29km
Powierzchnia JCWP	~ 40,83km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej – Wschodniej Wisły
Status JCWP	NAT - naturalna część wód
Ocena stanu (ogólny)*	zły stan wód
Stan/potencjał ekologiczny	słaby stan ekologiczny
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona
Cel środowiskowy – stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IO, MIR, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
Cel środowiskowy – stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo(g,h,i)perylen(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

*Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.

Tab. 12. Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP RW „Drohobyczka” (RW200004223569). Źródło: /karty.apgw.gov.pl:4200

Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej	nie dotyczy
Ustalenie mniej rygorystycznego celu środowiskowego (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW):	Tak, dla danej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej	Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: IO, MIR, MMI, benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo(g,h,i)perylen(w), fluoranten(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

		„Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań)
Czy w obrębie jcw planowane są inwestycje spełniające przesłanki odstępstwa z art. 4 ust. 7 RDW (wg stanu na 2021 rok)	Nie, dla danej JCWP nie zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej	-

➤ **Jednolite Części Wód Podziemnych**

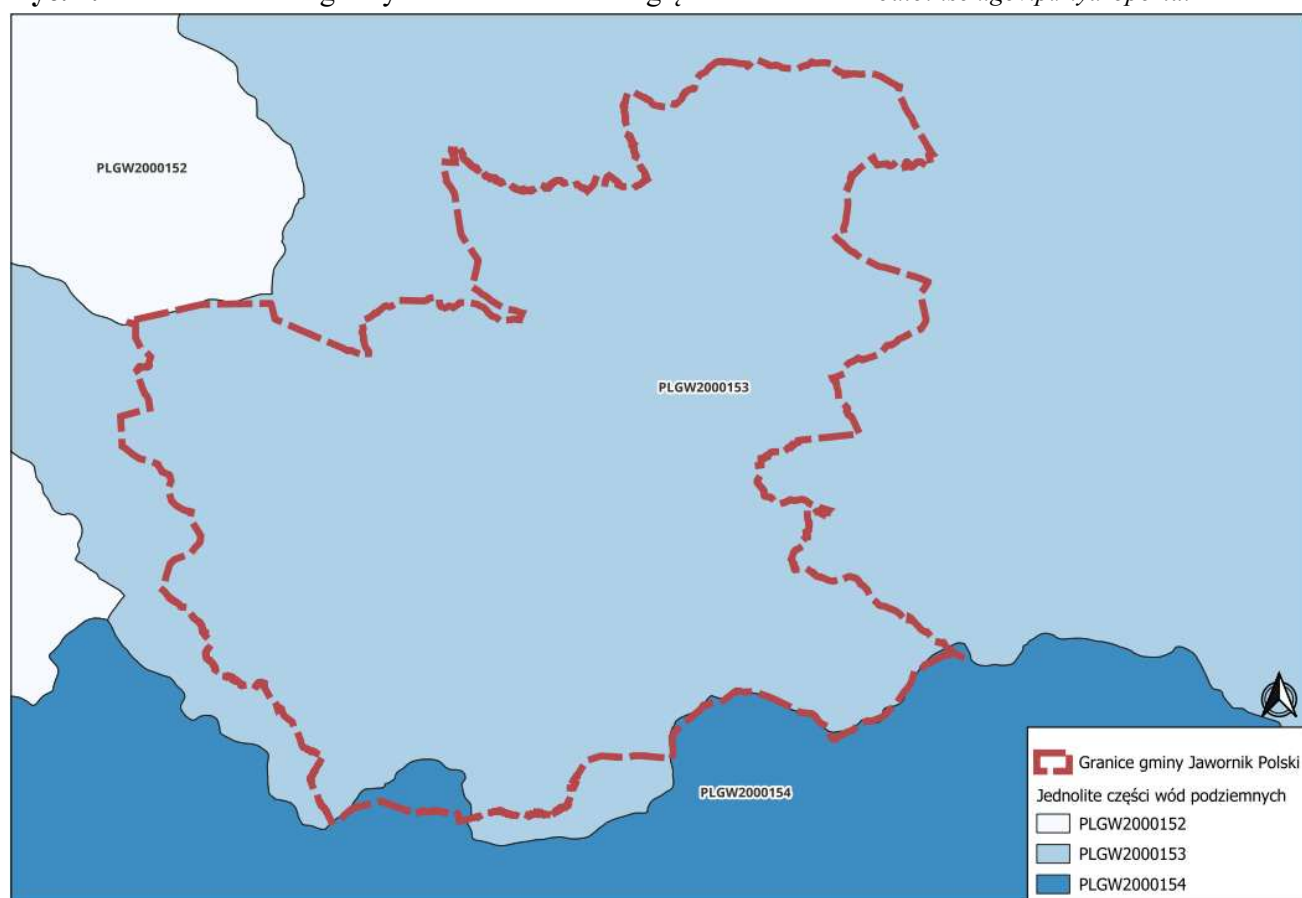
Gmina Jawornik Polski położona jest w obrębie trzech Jednolitych Części Wód Podziemnych. Główną, obejmującą teren większości gminy jest:

- ✓ JCWPd o numerze 153 i kodzie GW2000153.

Niewielkimi fragmentami gmina obejmuje dwie inne JCWPd, tj.:

- ✓ JCWPd o numerze 152 i kodzie GW2000152,
- ✓ JCWPd o numerze 154 i kodzie GW2000154.

Ryc. 7. Położenie terenu gminy Jawornik Polski względem JCWPd. Źródło: isok.gov.pl/hydroportal

JCWPd Nr 153

Tab. 13. Charakterystyka JCWPd 153. Źródło: karty.apgw.gov.pl:4200

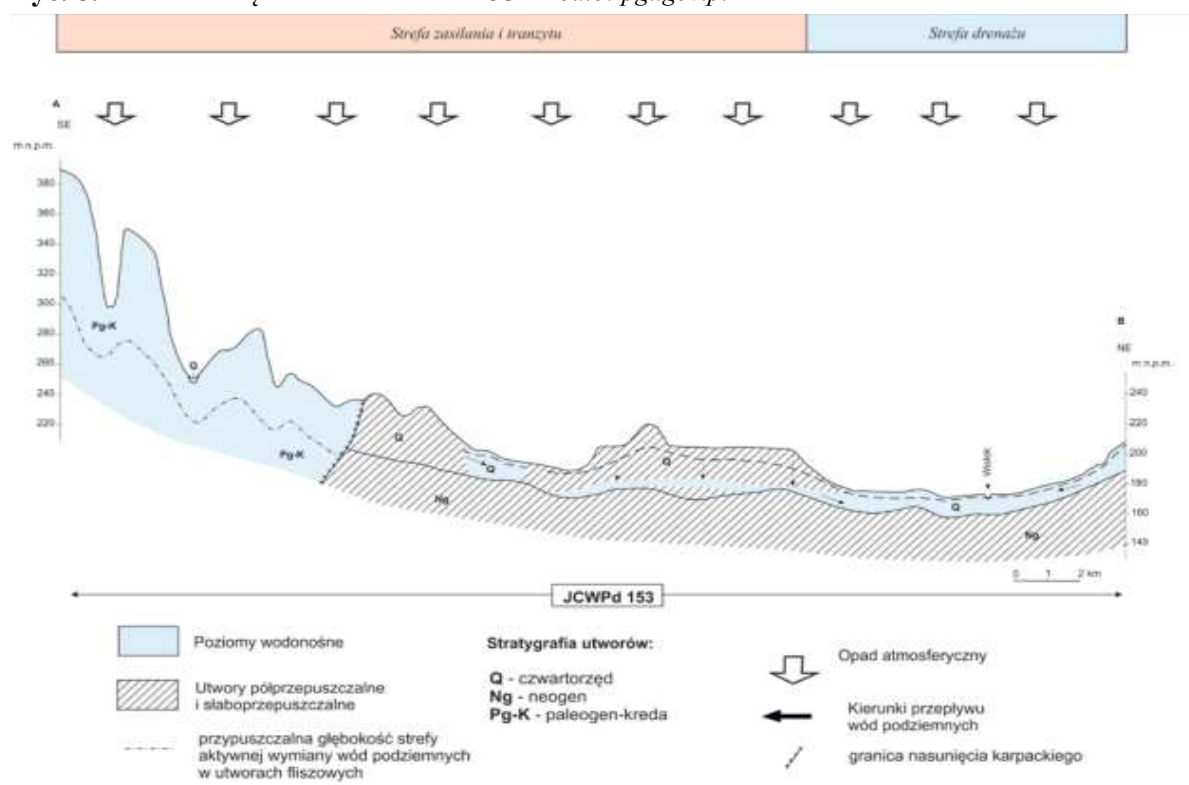
Kod JCWPd	GW2000153
------------------	-----------

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

Powierzchnia JCWPd	1486.67km ²	
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły	
Region wodny	region wodny Górnej - Wschodniej Wisły	
Obszar bilansowy	Wisłoka, Wisła od Wisłoki do Sanu (R), San	
Czy JCWPd jest monitorowana?	tak	
Ocena stanu chemicznego	dobry	
Ocena stanu ilościowego	dobry	
Stan JCWPd	dobry	
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona	
Cel środowiskowy - stan chemiczny	dobry stan chemiczny	
Cel środowiskowy – stan ilościowy	dobry stan ilościowy	
Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie	Typ obszarów	Liczba obszarów w JCWPd
	Parki narodowe	0
	Rezerваты przyrody	2
	Parki krajobrazowe	1
	Natura 2000 - OSO	2
	Natura 2000 - SOO	4
	Obszary chronionego krajobrazu	7
	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	0
	Stanowiska dokumentacyjne	0
	Użytki ekologiczne	1
	Pomniki przyrody	0

Ryc. 8. Schemat krążenia JCWPd Nr 153. Źródło: pgi.gov.pl

Schemat krążenia wód:

Z interpretacji systemu krążenia wód podziemnych w obrębie JCWPd 153 wyłączony został północno-zachodni oraz południowy fragment jednostki, gdzie nie wyznaczono głównego użytkowego poziomu wodonośnego. W środkowej części jednostki, obejmującej dolinę Wisłoka i jego dopływów, system krążenia dotyczy piętra czwartorzędowego. Zasilanie piętra czwartorzędowego odbywa się poprzez infiltrację wód opadowych, zwłaszcza w części północno-wschodniej JCWPd 153, gdzie wyznaczono strefę zasilania. Na pozostałym terenie, wzdłuż granic jednostki wydzielenie obszarów zasilania nie było możliwe ze względu na fakt, iż jest to obszar pozbawiony głównego poziomu użytkowego, co wiąże się z brakiem danych na temat zawodnionej strefy, która ewentualnie tam występuje, lecz nie spełnia kryteriów stawianych głównemu użytkowemu poziomowi wodonośnemu. Trudno również stwierdzić, czy granice JCWPd 153 ustanowione na powierzchniowych wododziałach są jednoznaczne z wododziałami podziemnymi. Zasadniczy przepływ wód podziemnych odbywa się w kierunku cieków powierzchniowych wykazujących drenujący charakter w stosunku do piętra czwartorzędowego. Z analizy danych wynika, że może następować wymiana wód podziemnych z sąsiednimi jednostkami. Środkowowschodnia granica JCWPd 153 fragmentarycznie jest strefą tranzytu łącznie z sąsiadującą jednostką JCWPd 136. Z przestrzennej analizy stref zasilania, tranzytu i drenażu wynika, że w przeważającej części jednostki dominuje strefa tranzytu. Zasilanie odbywa się tylko na niewielkiej powierzchni zlokalizowanej w północno-wschodniej części jednostki. Strefy drenażowe stanowią większe doliny rzeczne, zwłaszcza Wisłoka i jego prawobrzeżnych dopływów.

JCWPd Nr 152

Tab. 14. Charakterystyka JCWPd 152. Źródło: / *karty.apgw.gov.pl:4200*

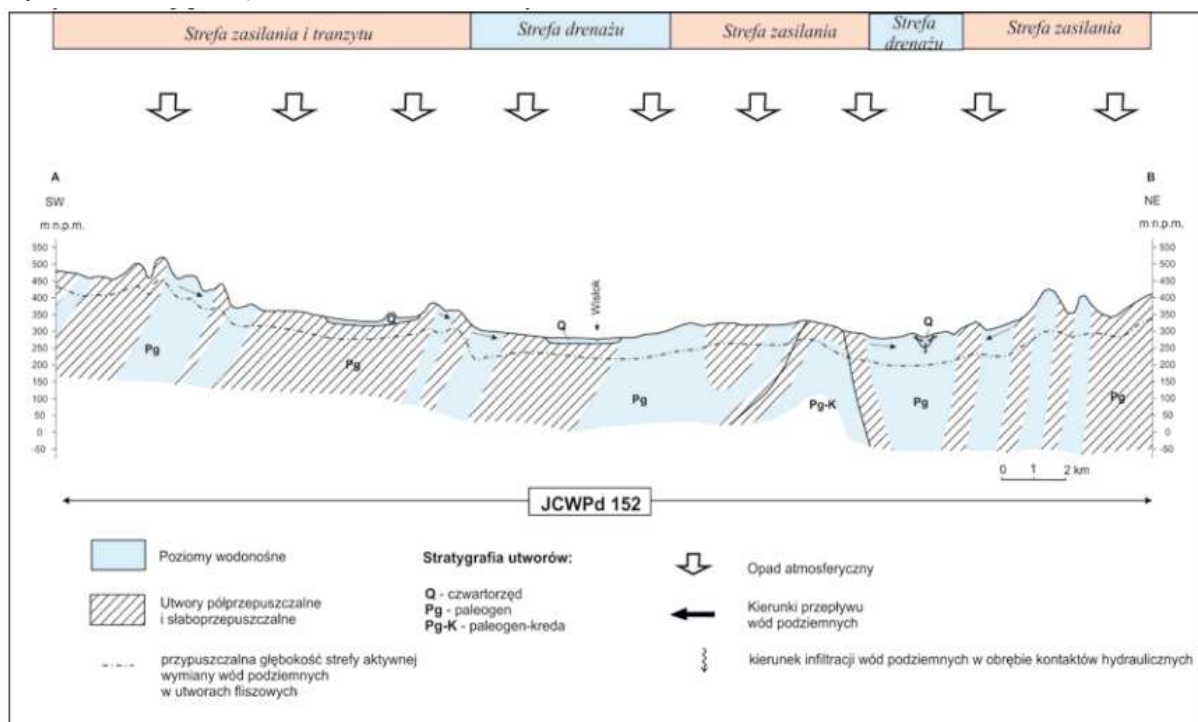
Kod JCWPd	GW2000152	
Powierzchnia JCWPd	2042,61km ²	
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły	
Region wodny	region wodny Górnej - Wschodniej Wisły	
Obszar bilansowy	Wisłoka, San	
Czy JCWPd jest monitorowana?	tak	
Ocena stanu chemicznego	dobry	
Ocena stanu ilościowego	dobry	
Stan JCWPd	dobry	
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona	
Cel środowiskowy - stan chemiczny	dobry stan chemiczny	
Cel środowiskowy – stan ilościowy	dobry stan ilościowy	
Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie	Typ obszarów	Liczba obszarów w JCWPd
	Parki narodowe	0
	Rezerваты przyrody	3
	Parki krajobrazowe	2
	Natura 2000 - OSO	1
	Natura 2000 - SOO	8
	Obszary chronionego krajobrazu	6
	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	0
	Stanowiska dokumentacyjne	0

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

	Użytki ekologiczne	4
	Pomniki przyrody	4

Ryc. 9. Schemat krążenia JCWPd Nr 152. Źródło: pgi.gov.pl

Schemat krążenia wód:

Wody podziemne zasilane są głównie poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także w niewielkim stopniu poprzez infiltrację wód powierzchniowych oraz dopływ z podłoża. Zasilanie piętra fliszowego zależy przede wszystkim od charakteru litologicznego zwierzeliny i kąta nachylenia stoków. Najdogodniejsze warunki infiltracji istnieją w obrębie dolin rzecznych. Przepływ wód podziemnych odbywa w kierunku dolin rzecznych, które stanowią podstawę drenażu. Granice hydrodynamiczne biegną po działach wód podziemnych, które pokrywają się z działami wód powierzchniowych. Północną granicę JCWPd nr 152 stanowi wododział 3-go rzędu zamknięty ujściem rzeki Strug do Wisłoka poniżej Rzeszowa. Od wschodu, zachodu i południa JCWPd ogranicza zasięg zlewni Wisłoka. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i ciekły powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest to głównie rzeka Wisłok. Funkcję drenażu pełnią także ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane, źródła). Kierunki krążenia wód podziemnych są często skomplikowane ze względu na wykształcenie litologiczne i tektonikę utworów fliszu karpackiego. Generalnie jednak wody wszystkich pięter/poziomów wodonośnych przepływają w kierunku naturalnych stref drenażu. Oddziaływanie ujęć zaburza ten kierunek tylko lokalnie na niewielkich obszarach.

JCWPd Nr 154

Tab. 15. Charakterystyka JCWPd 154. Źródło: /karty.apgw.gov.pl:4200

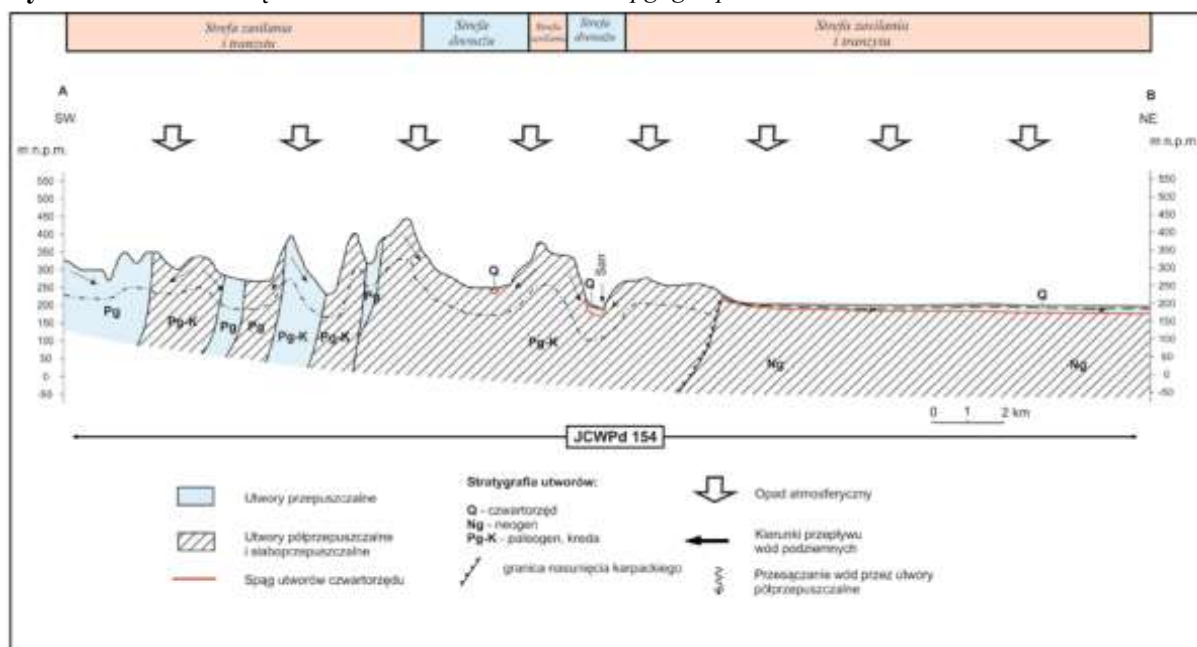
Kod JCWPd	GW2000154
Powierzchnia JCWPd	1228.08km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej - Wschodniej Wisły

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

Obszar bilansowy	San	
Czy JCWPd jest monitorowana?	tak	
Ocena stanu chemicznego	dobry	
Ocena stanu ilościowego	dobry	
Stan JCWPd	dobry	
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona	
Cel środowiskowy - stan chemiczny	dobry stan chemiczny	
Cel środowiskowy – stan ilościowy	dobry stan ilościowy	
Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie	Typ obszarów	Liczba obszarów w JCWPd
	Parki narodowe	0
	Rezerваты przyrody	3
	Parki krajobrazowe	2
	Natura 2000 - OSO	2
	Natura 2000 - SOO	2
	Obszary chronionego krajobrazu	3
	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	0
	Stanowiska dokumentacyjne	0
	Użytki ekologiczne	7
	Pomniki przyrody	0

Ryc. 10. Schemat krążenia JCWPd Nr 154. Źródło: *pgi.gov.pl*

Schemat krążenia wód:

Zasilanie wód podziemnych piętra czwartorzędowego i paleogeńsko-kredowego następuje wskutek infiltracji opadów atmosferycznych i jest możliwe niemal na całym obszarze ich występowania. Jedynie w rejonie na północ od Przemyśla, gdzie w nakładzie poziomym czwartorzędowego występuje ponad 10 m miąższości warstwa gliny jest ono bardzo utrudnione lub praktycznie nie następuje (rejon Żurawicy). W przypadku piętra fliszowego, z uwagi na urozmaiconą rzeźbę i duże

spadki terenu, istotną rolę odgrywa spływ powierzchniowy, a zasilanie następuje przede wszystkim wczesną wiosną poprzez bezpośrednią infiltrację wód z topniejącej pokrywy śnieżnej. Sytuacja morfologiczna terenu oraz układ hydroizohips w czwartorzędowym poziomie aluwialnym w dolinie Wiaru wskazuje na lokalny dopływ wód podziemnych z terytorium Ukrainy. Jednocześnie, na skutek niezgodnego z morfologią terenu przebiegu granicy państwa, teoretycznie możliwy jest niewielki odpływ wód podziemnych z terytorium JCWPd 154 na Ukrainę w obrębie poziomu fliszowego w okolicach Niżankowic. Jest to jednak odpływ znikomy, z uwagi na fakt, że łupkowy flisz w tym rejonie nie stanowi użytkowego poziomu wodonośnego. Dla piętra fliszowego obszarem najintensywniejszego zasilania wód podziemnych są wyższe partie terenu, a strefami drenażu – doliny rzeczne. W obrębie piętra fliszowego przepływ wód podziemnych możliwy jest jedynie w strefie aktywnej wymiany wód i odbywa się zgodnie z morfologią terenu. Głęboko wcięte potoki będące dopływami Sanu i Wiaru drenują spękany maszyn i wytwarzają lokalne systemy krążenia. Istotną rolę w krążeniu wód podziemnych odgrywają uskoki i strefy dyslokacyjne, z nimi związane są strefy wzmożonego drenażu wód podziemnych przejawiające się w występowaniu bardziej wydajnych źródeł. Układ hydroizohips wskazuje, że w obrębie aluwii Sanu i Wiaru przepływ wód podziemnych odbywa się zgodnie z ich biegiem. San i Wiar drenują zarówno wody piętra czwartorzędowego (własne aluwia), jak i piętra paleogeńsko-kredowego (bezpośrednio lub za pośrednictwem aluwii). Z uwagi na morfologię terenu i płytko występujące podłoże nieprzepuszczalne (strefa przepuszczalna sięga maksymalnie do głębokości 60–80 m) nie ma możliwości wytworzenia się innych systemów krążenia niż lokalne.

➤ **Wykaz Obszarów Chronionych Jednolitych Części Wód**

Zgodnie z art. 318 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (*j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 960 z późn. zm.*): „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza zawiera: wykazy obszarów chronionych, o których mowa w m.in. 317 ust. 4, wraz z graficznym przedstawieniem przebiegu ich granic oraz określeniem podstaw prawnych ich utworzenia”.

Zgodnie z m.in. 317 ust 4 w/w ustawy:

„Rejestr, o którym mowa [...] zawiera wykazy następujących obszarów chronionych:

- 1) *jednolitych części wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.*
- 2) *Jednolitych części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych.*
- 3) *Obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.*
- 4) *Obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.*
- 5) *Obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym”.*

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły analizowany rejestr obszarów chronionych obejmuje wyłącznie obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków silnie związanych z wodami.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

→ *Jednolite Części Wód przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi*

Zgodnie z II aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (dalej „IIaPGW”) wszystkie JCWPd w Polsce wskazane są jako przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Zgodnie z Załącznikiem nr 1. Zestawienie główne. Do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”) Tabela nr 3. Zestawienie główne – dane charakteryzujące JCWP RW: obszary chronione, JCWPd. JCWP RW:

Nazwa (kod)	JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi
„Mleczka do Łopuszki”, o kodzie RW200004226855	nie znajduje się w w/w wykazie
„Strug do Chmielnickiej Rzeki”, o kodzie RW2000042265747	nie znajduje się w w/w wykazie
„San od Tyrawki do Olszanki”, o kodzie RW20000822379	nie znajduje się w w/w wykazie
„Drohobyczka”, o kodzie RW200004223569	nie znajduje się w w/w wykazie

→ *Jednolite Części Wód przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych*

Zgodnie z Załącznikiem nr 1. Zestawienie główne. Do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”) Tabela nr 3. Zestawienie główne – dane charakteryzujące JCWP RW: obszary chronione, JCWPd. JCWP RW:

Nazwa (kod)	JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych
„Mleczka do Łopuszki”, o kodzie RW200004226855	nie znajduje się w w/w wykazie
„Strug do Chmielnickiej Rzeki”, o kodzie RW2000042265747	nie znajduje się w w/w wykazie
„San od Tyrawki do Olszanki”, o kodzie RW20000822379	nie znajduje się w w/w wykazie
„Drohobyczka”, o kodzie RW200004223569	nie znajduje się w w/w wykazie

→ *Obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianych jako wzbogacenie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód*

Zgodnie z zapisami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły ze względu na położenie w 99,7% w zlewisiku Morza Bałtyckiego, całe terytorium Polski zostało uznane za obszar wrażliwy na eutrofizację.

Zważywszy na powyższe, obszar gminy znajduje się w obszarze wrażliwym na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacenie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

→ Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 26 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie

Zgodnie z Załącznikiem nr 2. Wykaz Obszarów Chronionych SiG. Do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”) JCWP RW:

Tab. 16. /Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły/

Nazwa (kod) JCWP RW	Typ obszaru chronionego	Kod INSPIRE obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Powierzchnia obszaru chronionego [ha]	Cel środowiskowy dla obszaru
Strug do Chmielnickiej Rzeki RW2000042265747	Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.776	Mójka	285.56	Zachowanie ekosystemów leśnych oraz osiedlonego w zbiorowiskach wodno-błotnych bobra [wymaga zachowania naturalnego charakteru potoków oraz tolerancji dla działań bobrów].
San od Tyrawki do Olszanki RW20000822379	Park krajobrazowy	PL.ZIPOP.1393.PK.15	Park Krajobrazowy Gór Słonnych	56188	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: gęsta sieć rzek i potoków, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych. Zabezpieczenie trwałości ekosystemów wodnych. Zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony roślin górskich, wodnych i bagiennych w szczególności w ostojach: dolina potoku Serednica od Olszanicy wzwyż, zwłaszcza odcinek przełomowy między Magurą a Działem, dolina potoku Stebnik od Krościenka do granicy państwowej i z odnogą do Sandrowa, dolina potoku Maksymów, dolina Olchowskiego Potoku, starorzeczka Sanu w okolicy Międzybrodzia, tereny podmokłe przy rezerwacie Sobień. Zachowanie: wilgotnych łąk ostrożeńcowych i ostrożeńcowo-rdestowych, młak kozłkowoturzycowych, ziołorośli, zaroślin nadrzecznych z wrześnią, nadrzecznych olszyn górskich, bagiennych olszyn górskich.
San od Tyrawki do Olszanki RW20000822379 Drohobyczka RW200004223569	Park krajobrazowy	PL.ZIPOP.1393.PK.20	Park Krajobrazowy Pogórza Przemyskiego	60561	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, łągi, olszynka karpacka,

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

					torfowiska przejściowe, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych.
Mlecza do Łopuszki RW200004226855 Strug do Chmielnickiej Rzeki RW2000042265747 San od Tyrawki do Olszanki RW20000822379 Drohobyczka RW200004223569	Obszar Chronionego Krajobrazu	PL.ZIPOP.1393.OCHK.180	Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu	48475	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych.
Mlecza do Łopuszki RW200004226855 Strug do Chmielnickiej Rzeki RW2000042265747 San od Tyrawki do Olszanki RW20000822379	Obszar Chronionego Krajobrazu	PL.ZIPOP.1393.OCHK.186	Hyżnieńsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu	24449	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych.
San od Tyrawki do Olszanki RW20000822379	Obszar Chronionego Krajobrazu	PL.ZIPOP.1393.OCHK.184	Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu	99911	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
Mlecza do Łopuszki RW200004226855 Strug do Chmielnickiej Rzeki RW2000042265747	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180025.H	Nad Husowem	3347.7	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: Bombina variegata, Triturus montandoni, Carabus variolosus, Lycaena dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000].
San od Tyrawki do Olszanki RW20000822379 Drohobyczka RW200004223569	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB180001.B	Pogórze Przemyskie	65366.31	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: Alcedo atthis r, Aquila pomarina r, Ciconia ciconia r, Ciconia nigra r, Crex crex r, Grus grus c, Ixobrychus minutus r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000].
San od Tyrawki do Olszanki RW20000822379	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB180003.B	Góry Słonne	55036.88	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: Alcedo atthis r, Aquila pomarina r, Ciconia nigra r, Crex crex r, Grus grus c [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000].

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

San od Tyrawki do Olszanki RW20000822379 Drohobyczka RW200004223569	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180007.H	Rzeka San	1374.76	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: Aspius aspius, Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Lampetra planeri, Romanogobio albiginnatus, Romanogobio kesslerii, Unio crassus [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000]. Na lata 2014–2024: Zachowanie ciągłości rzeki, utrzymanie miejsc dogodnych do tarła (żwirowe, naturalne odcinki rzeki, w tym zachowanie odsypisk bocznych i śródkorytowych, wysp wraz z porastającą je roślinnością). Zapobieganie: pozyskiwaniu kruszywa bezpośrednio z rzeki; spływowi zanieczyszczeń do rzek z okolicznych dróg; rozproszonej zabudowie na terasach zalewowych; zanieczyszczaniu cieków odpadami stałymi i ściekami; budowlom hydrotechnicznym przegradzającym cieki i stanowiącym bariery migracyjne; zrzutem znacznych ilości wód ze zbiorników zaporowych; dużym wahaniom poziomu wód; zmianom termiki wód związanym z gospodarowaniem zbiornikami zaporowymi; zmianom przepływów w ciekach; presji wędkarskiej;
San od Tyrawki do Olszanki RW20000822379	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180013.H	Ostoja Góry Słonne	46071.46	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przy r.: 3150, 3220, 7220, 91E0; gatunki: Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Eudontomyzon spp., Lampetra fluviatilis, Romanogobio kesslerii, Sabanejewia aurata, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Lutra lutra, Carabus variolosus (dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000).
San od Tyrawki do Olszanki RW20000822379	Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180012.H	Ostoja Przemyska	39656.77	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 7220, 91E0; gatunki: Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Lampetra planeri, Romanogobio kesslerii, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Lycæna

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

					dispar, Phengaris nausithous, Phengaris teleius [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
San od Tyrawki do Olszanki RW20000822379	Stanowisko dokumentacyjne	PL.ZIPOP.1393.SD.240	Skalka z rybami	0.01	Zachowanie: Podcinany brzeg potoku.

→ Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym

Zgodnie z zapisami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły w Polsce wyznaczono dwa gatunki zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym: troć wędrowną i węgorza europejskiego.

Zgodnie z Załącznikiem nr 1. Zestawienie główne. Do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”) Tabela nr 3. Zestawienie główne – dane charakteryzujące JCWP RW: obszary chronione, JCWPd. JCWP RW:

Nazwa (kod)	Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym	Cel dla obszaru przeznaczonego do ochrony
„Mleczka do Łopuszki”, o kodzie RW200004226855	nie znajduje się w w/w wykazie	-
„Strug do Chmielnickiej Rzeki”, o kodzie RW2000042265747	nie znajduje się w w/w wykazie	-
„San od Tyrawki do Olszanki”, o kodzie RW20000822379	znajduje się w w/w wykazie i dot. troć wędrowną (Salmo trutta m. trutta)	zapewnienie drożności dla migracji gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
„Drohobyczka”, o kodzie RW200004223569	nie znajduje się w w/w wykazie	-

W oparciu o treść art. 81 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.), zważywszy na dotychczasowe oraz planowane zagospodarowania gminy, należy wnioskować, że przewidywane oddziaływanie na układ hydrologiczny obszaru gminy, nie spowoduje znaczącego oddziaływań na stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz podziemnych (JCWPd), a także uniemożliwi osiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planach gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy. Planowane dalsze zagospodarowanie gminy nie wpłynie również negatywnie na cele ochrony wód w rozumieniu art. 4.1., w związku z art. 4.7. Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Ramowej Dyrektywy Wodnej).

W granicach terenu objętego opracowaniem nie stwierdzono występowania mokradeł.

❖ ZAGROŻENIE POWODZIOWE

W gminie Jawornik Polski mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego, nie zostały opracowane dla terenu całej gminy. Na obszarach, gdzie opracowano mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, występują tereny narażone

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

na zalewanie wodami o prawdopodobieństwie $Q_{1\%}$ o wysokości $\leq 0,5$ metra oraz $0,5 < h < 2,0$ m, miejscami $2,0 < h < 4,0$ m. Maksymalna rzędna wody $Q_{1\%}$ wynosi od 209,43 do 247,54 m. Zagrożenie powodziowe występuje okresowo, przy wysokich stanach wód w rzekach: Mlecza, Husówka, Brzezinka, Łęg. Występują jako nagłe krótkotrwałe wezbrania wód spowodowane letnimi burzami.

Częściowo na terenie Gminy Jawornik Polski znajduje się suchy zbiornik przeciwpowodziowy (polder przepływowy) o nazwie „Kańczuga”. Zbiornik zlokalizowany jest na rzece Mlecza (kilometraż rzeki: 26+475 – 28+820), w miejscowości Siedlecza (gm. Kańczuga) i Manasterza (gm. Jawornik Polski).

Parametry techniczne zbiornika:

- ✓ pojemność całkowita – 3,09 mln m³ (pojemność naturalnej doliny rzeki – 1 615 022m³ oraz pojemność wykopu makroniwelacji dna – 1 474 978 m³),
- ✓ pojemność stała – 2,736 mln m³,
- ✓ pojemność forsowana - 0,354 mln m³,
- ✓ powierzchnia zalewu – 62,4 ha (w tym powierzchnia wykopu 48,6 ha i powierzchnia naturalnej doliny 13,8 ha),
- ✓ poziom normalnego piętrzenia przy przepływie miarodajnym – 213,50 m n.p.m.

Czasę zbiornika stanowi obszar doliny rzecznej, od wschodu ograniczony zaporą czołową, od południa zaporą boczną, od zachodu podwyższeniem terenu, od północy wysokim brzegiem lub podwyższeniami terenu:

- ✓ średnia głębokość - 3,5 m,
- ✓ dno ukształtowane ze spadkiem i -0,5 % w kierunku rzeki,
- ✓ nachylenie skarp 1:3,
- ✓ w zagłębieniach terenu w czaszy zbiornika od strony północnej 3 przepusty zamykane kłapami zwrotnymi.

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 (uchwalonym uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr LIX/930/18 z dnia 27 sierpnia 2018r., zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z dnia 18 września 2018r. poz. 3937 obowiązującym od dnia 3 października 2018r), na terenie Gminy Jawornik Polski nie zostały wskazane inwestycje, mające na celu poprawę bezpieczeństwa w obszarach zagrożenia powodziowego.

Źródło: <https://wody.isok.gov.pl/>

Ryc. 12. Położenie Gminy Jawornik Polski względem obszarów zagrożonych podtopieniami.

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Wody głębinowe na terenie Gminy Jawornik Polski występują w znikomych ilościach. Teren Gminy Jawornik Polski zlokalizowany jest poza głównymi użytkowymi poziomami wodonośnymi lub występują główne użytkowe poziomy wodonośne o wydajności potencjalnej $<10 \text{ m}^3/24\text{h}$.

Granice Gminy Jawornik Polski

- Wydajność potencjalna >70
- Wydajność potencjalna 50-70
- Wydajność potencjalna 30-50
- Wydajność potencjalna 10-30
- Wydajność potencjalna <10
- Brak GUPW

Na terenie Gminy Jawornik Polski funkcjonuje sieć wodociągowa o długości 21,11km. Teren gminy zasilany jest w wodę z dwóch ujęć znajdujących się na terenie Gminy Jawornik Polski i jednego ujęcia znajdującego się na terenie Miasta i Gminy Kańczuga oraz z dwóch systemów wodociagowych.

W gminie, na terenach niezводociągowanych, mieszkańcy czerpią wodę ze studni kopanych bądź w nieznacznym stopniu wierconych, których głębokość wynosi średnio około 30,0m, sporadycznie występują głębsze studnie, jednakże ich głębokość nie przekracza 100,0m, a także z lokalnych (prywatnych) wodociągów.

W granicach gminy nie stwierdzono występowania mokradeł.

Na terenie gminy, w strefie 150,0m od występujących cmentarzy obowiązuje nakaz pobierania wody z sieci wodociągowej lub z ujęcia zlokalizowanego poza strefą 150,0m. W przypadku lokalizacji nowego lub rozbudowy istniejącego cmentarza, określenie, czy

przedmiotowy teren spełnia warunki określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. z 1959, Nr 52, poz. 315), zostanie wykonane na etapie opracowania Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (badania hydrogeologiczne). Na etapie opracowania planu ogólnego oraz prognozy oddziaływania na środowisko planu ogólnego, nie ma ani podstaw prawnych ani też potrzeb czy warunków technicznych, do wykonania badań gruntowo wodnych, w celu potwierdzenia warunków hydrologicznych i fizyko-chemicznych terenów na ewentualne poszerzenie cmentarzy. Problem sprowadza się do tego, że zmiany klimatyczne powodują stałe obniżenie poziomów wodonośnych i badania wykonane obecnie, będą za kilka lat nieaktualne. Ponadto, w tak krótkim czasie, jaki był przeznaczony na opracowania planów ogólnych, gminy nie byłyby w stanie zatrudnić odpowiedniej liczby osób posiadające stosowne uprawnienia.

Na terenie gminy funkcjonują dwie Stacje Uzdatniania Wody, tj.:

- ✓ SUW „Leszczyna”, Jawornik Polski – otwory studzienne S-1, S-2, S-3.
 - S-1 – działka 1364/2 obręb Jawornik Polski,
 - S-2 – działka 1345 obręb Jawornik Polski,
 - S-3 – działka 1440 obręb Jawornik Polski.

Pobór wody śr. dobowy = 200 m³/dobę, dop. roczne = 73 000 m³/rok.

- ✓ SUW Hadle Szklarskie – otwory studzienne S-1, S-2, S-3 (woda na potrzeby Zespołu Pałacowo – Parkowego w Hadlach Szklarskich).
 - S-1 – działka nr 101 obręb Hadle Szklarskie,
 - S-2 – działka nr 67/2 obręb Hadle Szklarskie,
 - S-3 – działka nr 107/3 obręb Hadle Szklarskie.

Pobór wody śr. dobowy = 50 m³/dobę, dop. roczne = 18250 m³/rok.

Zakłada się, że istniejące ciekі wodne przebiegające przez teren gminy będą stopniowo regulowane a istniejące zbiorniki retencyjne, stawy będą odbudowywane i modernizowane.

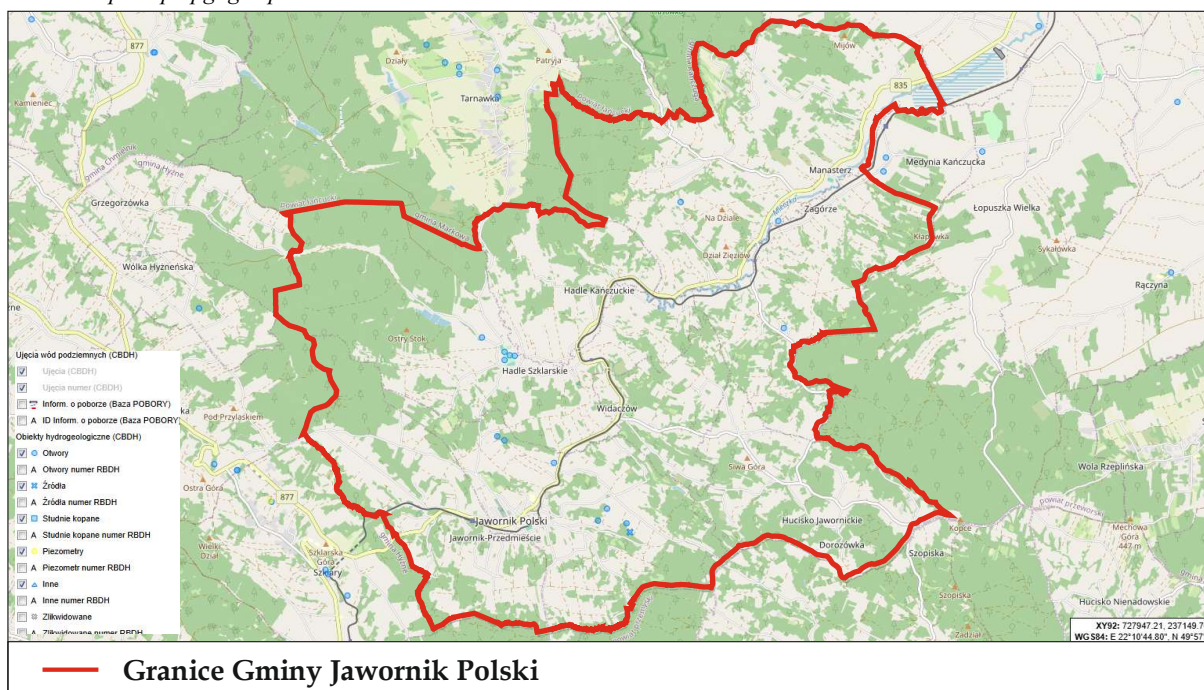
Zwiększenie retencji wodnej na terenie gminy, zakłada się w sposób naturalny (poprzez między innymi zwiększenie lesistości) jak również w sposób sztuczny poprzez rezerwację terenu pod nowe zbiorniki retencyjne.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

Ryc. 14. Ujęcia wód i obiekty hydrologiczne na terenie Gminy Jawornik Polski.

Źródło: <https://spd.pgi.gov.pl/PSH/Psh.html>

❖ GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH

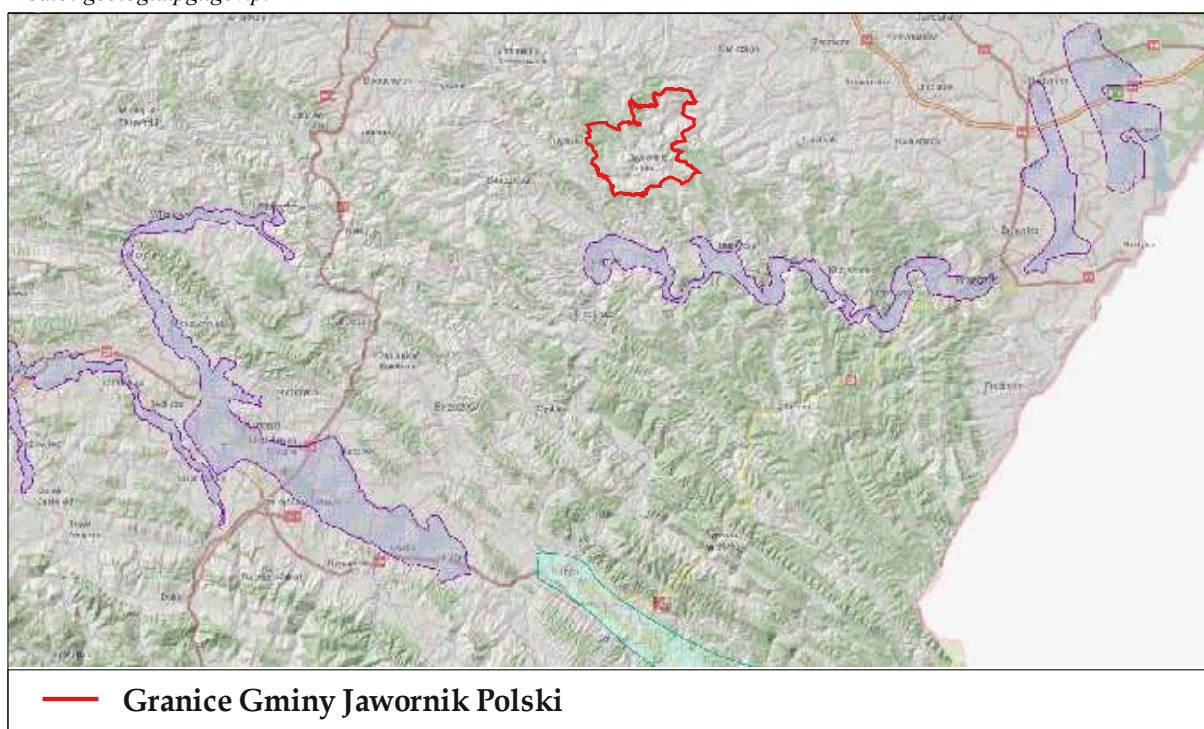
Gmina Jawornik Polski położona jest poza granicami Głównych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych oraz ich stref ochronnych.

Najbliższym znajdującym się, Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych jest, w odległości około 3,70km w linii prostej: „Dolina rzeki San” o numerze 430.

Najbliższym znajdującym się Lokalnym Zbiornikiem Wód Podziemnych jest, w odległości około 33,20km w linii prostej: „Zbiornik warstw krośnieńskich (Sanok-Lesko)” o numerze 431.

Ryc. 15. Położenie Gminy Jawornik Polski względem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Źródło: geologia.pgi.gov.pl

2.1.6. Klimat akustyczny

Hałas definiowany jest jako dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz lub też dźwięk niepożądany, którego działanie może być uciążliwe lub szkodliwe dla człowieka. Hałas jako dźwięk jest zjawiskiem lokalnym (poza szczególnymi przypadkami źródeł dźwięku oddziałujących na duże przestrzenie). Stąd też ocenę roczną bądź pięcioletnią, hałasu w kraju czy w poszczególnych województwach i rejonach tworzy się z sumy objętych pomiarami lokalnych obiektów, których obowiązek badania wynika z ustawy.

Zgodnie z „Raportem o zanieczyszczeniu środowiska hałasem wg. stanu na 31 XII 2018r. Ocena roczna.” wykonuje się następujące rodzaje pomiarów hałasu w środowisku:

- ✓ pomiary hałasu przemysłowego - wykonywany przez GIOŚ w ramach kontroli oraz przez prowadzących instalację i użytkowników urządzeń, na podstawie art. 147 ustawy dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 647 z późn. zm.), dalej Poś,
- ✓ pomiary hałasu drogowego: wykonywane przez GIOŚ w ramach monitoringu środowiska lub kontroli oraz przez zarządzających drogą, na podstawie art.175 ustawy Poś,
- ✓ pomiary hałasu lotniczego: wykonywane przede wszystkim przez zarządzających lotniskiem na podstawie art.175 ustawy Poś oraz w jednostkowych przypadkach przez GIOŚ w ramach monitoringu środowiska lub kontroli,
- ✓ pomiary hałasu szynowego: wykonane w pojedynczych przypadkach przez GIOŚ w ramach monitoringu środowiska lub kontroli oraz przez zarządzających linią kolejową i linią tramwajową na podstawie art.175 ustawy Poś.

Ponadto wykonuje się pomiary w ramach analiz porealizacyjnych (na podstawie decyzji środowiskowej) i przeglądów ekologicznych.

W przypadku hałasu drogowego wielkościami mierzonymi są poziomy równoważne $L_{Aeq D}$ oraz $L_{Aeq N}$. W wybranych punktach określone są wartości poziomów długookresowych L_{DWN} oraz L_N , na podstawie pomiarów poziomo w równoważnych dla pory dnia (6:00-18:00), pory wieczoru (18:00-22:00) oraz nocy (22:00-6:00).

Hałas szynowy i hałas lotniczy wyznaczany jest za pomocą pomiarów poziomów ekspozycji na hałas L_{AE} . Na podstawie poziomu w ekspozycji obliczane są wskaźniki $L_{Aeq D}$ oraz $L_{Aeq N}$, a w dalszej kolejności dla hałasu lotniczego wyznaczane są poziomy długookresowe L_{DWN} oraz L_N (z uwzględnieniem pory wieczoru).

Na terenie Gminy Jawornik Polski nie był prowadzony monitoring hałasu. Nie znajdowały się tam, także żadne punkty pomiarowe hałasu lotniczego, drogowego, kolejowego oraz przemysłowego.

Do najbardziej uciążliwych dla człowieka źródeł hałasu zaliczamy:

- ✓ ruch samochodowy - ze względu na jego wnikanie w każde środowisko i dziedzinę życia i funkcjonowania,
- ✓ ruch lotniczy - ze względu na jego szczególnie intensywny charakter oraz rozprzestrzenianie się tego hałasu w dużych - liczonych w kilometrach kwadratowych - powierzchniach zamieszkałych
- ✓ źródła o charakterze przemysłowym (instalacyjnym) działające w sposób ciągły czy "czasowy",
- ✓ inne źródła, które lokalnie mogą powodować subiektywnie odczuwalną uciążliwość, zwłaszcza w czasie, gdy człowiek w sposób szczególny oczekuje ciszy (skupienie, wypoczynek, sen).

Do oceny hałasu w środowisku zewnętrznym ma zastosowanie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r., w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (*j.t. Dz. U. z 2014r., poz. 112*). Klasyfikację akustyczną przeprowadza się wg. załącznika do w/w Rozporządzenia w formie tabeli, w której zawarto dopuszczalne poziomy hałas w zależności od przeznaczenia terenu.

Dopuszczalne poziomy hałas oparte są o wskaźniki oceny hałasu:

- ✓ poziom równoważny dla pory dnia L_{AeqD} oraz poziom równoważny dla pory nocy L_{AeqN} w dB,
- ✓ długookresowy średni poziom dźwięku L_{DWN} i L_N w dB.

Rozporządzenie Ministra Środowiska określa dopuszczalne poziomy hałas, które są wyrażone odpowiednimi wskaźnikami, tj.:

- ✓ L_{DWN} - oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 2200 do godz. 600),
- ✓ L_D - oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór dnia w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰),
- ✓ L_W - oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór wieczoru w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰),
- ✓ L_N - oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰).

Na terenie Gminy Jawornik Polski nie przeprowadzono pomiarów długookresowych średniego poziomu dźwięku.

Uciążliwość spowodowana nadmierną emisją hałasu jest charakterystyczna głównie dla terenów zwartej zabudowy, dotyczy terenów mieszkalno – przemysłowych oraz przebiegu tras komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu.

Na terenie gminy nie stwierdza się źródeł hałasu przemysłowego znacząco wpływającego na pogorszenie lokalnego klimatu akustycznego.

Poziom natężenie hałasu drogowego zależy od: rodzaju i hałaśliwości pojazdów, rodzaju i jakości nawierzchni, ukształtowania terenu, zwartości zabudowy, natężenia ruchu. Głównym źródłem hałasu na obszarze gminy jest hałas drogowy. Największe jego natężenie występuje na drodze wojewódzkiej Nr 835 Lublin – Przeworsk – Grabownica Starzeńska, przebiegającej przez gminę Jawornik Polski.

Celem zmniejszenia emisji hałasu do środowiska będą stosowane następujące rozwiązania:

- ✓ stosowany będzie nowoczesny i sprawny technicznie sprzęt do eksploatacji i transportu,
- ✓ będą eliminowane z pracy niesprawne urządzenia mogące powodować podwyższony poziom hałasu w otoczeniu,
- ✓ wykonywane będą pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy z częstotliwością określoną w obowiązujących przepisach,
- ✓ pracownicy zatrudnieni na stanowiskach, na których poziom hałasu zbliżony jest do wartości dopuszczalnej wyposażeni zostaną w środki ochrony osobistej.

Mając na uwadze fakt, że na terenie Gminy Jawornik Polski wysypują tereny prawnie chronione, w tym Obszary Natura 2000, aby zminimalizować wpływ hałasu w trakcie realizacji

każdej inwestycji Wykonawca zobowiązany będzie do wykonywania prac w porach dziennych (tj. w godz. 6:00 - 22:00), najmniej uciążliwych i szkodliwych dla warunków bytowych ludności i zwierząt.

Z perspektywy oddziaływania na środowisko, analiza przeznaczenia terenu objętego projektem planu ogólnego wskazuje, że zarówno obecne, jak i planowane inwestycje nie będą wywierały wpływu na klimat akustyczny przekraczającego dopuszczalne normy. Obszar ten ma charakter typowo rolniczy, z przewagą zabudowy jednorodzinnej – mieszkalnej, zagrodowej i letniskowej – a działalność usługowa występuje jedynie sporadycznie. Taki charakter zagospodarowania nie generuje hałasu ponad obowiązujące limity środowiskowe. Kontynuacja dotychczasowych funkcji mieszkaniowych i podstawowych usług również nie powinna powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.

Na terenie Gminy Jawornik Polski nie zostały wyznaczone obszary ciche w aglomeracji lub poza aglomeracją, w myśl art. 118b Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U z 2025r., poz. 647 z późn. zm.).

2.1.7. Jakość powietrza atmosferycznego

Zanieczyszczenia powietrza to wszelkie substancje w postaci gazowej, ciekłej lub stałej, Zanieczyszczenia powietrza definiowane są jako: „gazy, ciecze i ciała stałe obecne w powietrzu, nie będące jego naturalnymi składnikami, lub też substancje występujące w ilościach wyraźnie zwiększonych w porównaniu z naturalnym składem powietrza” (Encyklopedia PWN).

Do zanieczyszczeń powietrza należą:

- 1) gazy i pary związków chemicznych, np. tlenki węgla (CO i CO₂), siarki (SO₂ i SO₃) i azotu (NO_x), amoniak (NH₃), fluor, węglowodory (łańcuchowe i aromatyczne, w tym wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne - WWA), a także ich chlorowe pochodne, fenole;
- 2) cząstki stałe nieorganiczne i organiczne (pyły), np. popiół lotny, sadza, pyły z produkcji cementu, pyły metalurgiczne, związki ołowiu, miedzi, chromu, kadmu i in. metali ciężkich;
- 3) mikroorganizmy — wirusy, bakterie i grzyby, których rodzaj lub ilość odbiega od składu naturalnej mikroflory powietrza;
- 4) kropelki cieczy, np. kwasów, zasad, rozpuszczalników. Zanieczyszczenia powietrza mogą ujemnie wpływać na zdrowie człowieka, przyrodężywioną, klimat, glebę, wodę lub powodować inne szkody w środowisku, np. korozję budowli; lotne zanieczyszczenia powietrza będące substancjami zapachowymi mogą być dodatkowo uciążliwe dla otoczenia.

Gmina Jawornik Polski zlokalizowana jest na poza strefami przemysłowymi, dzięki czemu stopień zanieczyszczenia powietrza jest stosunkowo niewielki. Zanieczyszczenia powietrza mają źródło w większości z tzw. „niskiej emisji”, powstającej przeważnie w procesie energetycznego spalania paliw. Źródło emisji stanowią głównie małe zakłady przemysłowe, lokalne kotłownie a także indywidualne systemy grzewcze mieszkańców.

Kolejnym kluczowym czynnikiem generującym zanieczyszczenia jest ruch samochodowy. W tym wypadku substancjami wprowadzanymi do powietrza są: tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, sadza, pyły zawierające metale ciężkie, m.in. ołów oraz pyły gumowe. Emisja ma miejsce głównie w obrębie głównych arterii komunikacyjnych, tj. drogi wojewódzkiej - o nr 835.

Na pozostałych drogach (powiatowych, gminnych) ruch, a zarazem ich oddziaływanie, jest znacznie mniejszy.

Program monitoringu środowiska opracowany przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska określa system monitoringu jakości powietrza w Polsce. System ten w głównej mierze opiera się na sieciach stacji pomiarowych rozmieszczonych w miarę potrzeb w newralgicznych punktach województwa, głównie miastach, gdzie analizy wykazują wysokie stężenia zanieczyszczeń.

W zasięgu administracyjnym gminy Jawornik Polski nie ma stacji monitoringu powietrza. Najbliższe stacje znajdują się w Jarosławiu, Rzeszowie oraz Przemyśle. Zgodnie z raportem GIOŚ „Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2022” wielkości stężeń średniorocznych zanieczyszczeń powietrza odnotowanych na w/w stacjach w 2022r. wynosiła:

- ✓ stężenie pyłów PM10 kształtowało się na poziomie 23 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Jarosław), 22 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Rzeszów, ul. Rejtana), 21 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Przemyśl). W 2022 roku na żadnej stacji pomiarowej w województwie podkarpackim nie wystąpiło przekroczenie dopuszczalnego stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM10. Stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM10 na stacjach pomiarowych zawierały się w przedziale 15-33 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (38-83% normy średniorocznej);
- ✓ stężenie dwutlenku azotu NO₂ wynosiło 13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Rzeszów, ul. Rejtana), 11 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Przemyśl). Stężenie średnioroczne dwutlenku azotu na stacji w Rzeszowie wyniosło 13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (33% normy), w Przemyśle 11 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (28% normy);
- ✓ stężenie jednogodzinne dwutlenku siarki SO₂ wynosiło 29 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Rzeszów, ul. Rejtana), 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (Przemyśl). Daje to: w Rzeszowie 8% normy, w Przemyśle 11% normy;
- ✓ stężenie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 wynosiło średnio 2 ng/m³ (Jarosław), 1 ng/m³ (Rzeszów, ul. Rejtana), 2 ng/m³ (Przemyśl).

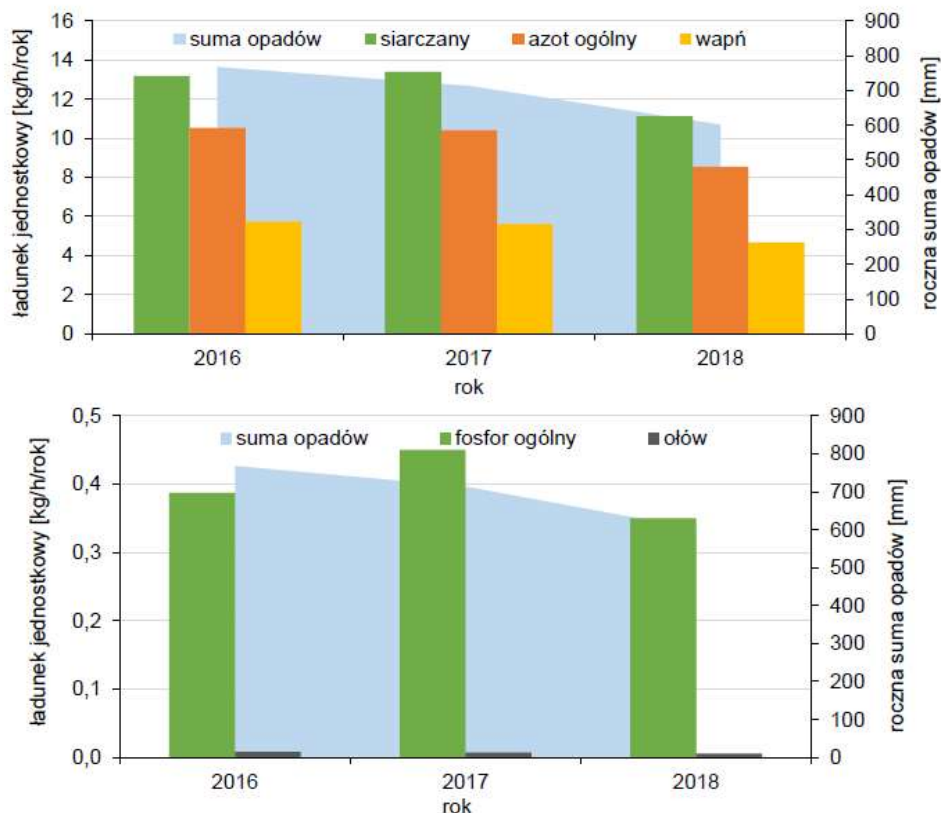
Badania wykazały przekroczenie wartości docelowej min. w Jarosławiu i Przemyśle, przedziale 1,5-2,7 ng/m³ (150-270% poziomu docelowego).

Chemizmu opadów atmosferycznych

Monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża, prowadzony jest w celu określania w skali kraju rozkładu ładunków zanieczyszczeń wprowadzanych z mokrym opadem do podłoża w ujęciu czasowym i przestrzennym. Zgodnie z opracowaniem „*Stan środowiska w województwie podkarpacki. Raport 2020*” (GIOŚ, Rzeszów, 2020), w 2018r., w województwie podkarpacki, krajowy monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i oceny depozycji zanieczyszczeń do podłoża, realizowany był w oparciu o sieć pomiarowo-kontrolną składającą się z 22 stacji badania chemizmu opadów atmosferycznych (stacji synoptycznych IMGW-PIB), gwarantujących reprezentatywność pomiarów dla oceny obszarowego rozkładu zanieczyszczeń oraz ze 162 posterunków opadowych charakteryzujących pole średnich sum opadów dla obszaru Polski. Wyniki badań pokazały, że zanieczyszczenia transportowane w atmosferze oraz wprowadzane wraz z mokrym opadem atmosferycznym na terenie województwa stanowią znaczące źródło zanieczyszczeń obszarowych oddziałujących na środowisko naturalne regionu. W województwie podkarpackim analizowano wody opadowe przed kontaktem z podłożem na stacji zlokalizowanej w Lesku (poza granicami Gminy Jawornik Polski).

Ryc. 16. Ładunki wybranych zanieczyszczeń wniesione przez wody opadowe w latach 2016-2018 na tle rocznej sumy opadów w województwie podkarpackim.

Źródło: „Stan środowiska w województwie podkarpacki. Raport 2020” (WIOŚ Rzeszów, 2020).

2.1.8. Promieniowanie elektromagnetyczne

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (*j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 647 z późn. zm.*) definiuje pole elektromagnetyczne jako pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

Do źródeł niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego mającego negatywny wpływ na środowisko zalicza się m.in. linie przesyłowe energii elektrycznej, stacje elektroenergetyczne, stacje telefonii komórkowej, stacje radiowe i telewizyjne, urządzenia diagnostyczne, niektóre urządzenia przemysłowe.

Aktualnie najbardziej rozpowszechnionym rodzajem obiektów radiokomunikacyjnych są stacje telefonii komórkowej. Pola elektromagnetyczne o wartościach wyższych od dopuszczalnych, w otoczeniu typowych stacji bazowych telefonii komórkowych występują nie dalej niż kilkadziesiąt metrów od samych anten oraz na wysokości ich zainstalowania. Z uwagi na powszechność używania przez ludność telefonów komórkowych, istotnym zagadnieniem jest zapewnienie prawidłowych parametrów ich funkcjonowania (wyeliminowanie problemów z „zasięgiem” poszczególnych sieci). Należy mieć na uwadze taką lokalizację infrastruktury telekomunikacyjnej (w szczególności stacji bazowych), by ograniczać jej wpływ na harmonię oraz estetykę krajobrazu. Liczbę stacji bazowych winno się ograniczać do bezwzględnego minimum przy zachowaniu prawidłowych parametrów, a urządzenia różnych operatorów winny być lokowane na tych samych masztach. Zgodnie z danymi prezentowanymi w internetowej bazie danych btsearch.pl, na dzień 24.02.2025r. w gminie Jawornik Polski działało 4 stacje bazowe telefonii komórkowej.

W zależności od odległości, na jakie ma być przesyłana energia, różne są wartości stosowanych napięć. Wynoszą one:

- ✓ od 220 do 400 kV (tzw. najwyższe napięcia), w przypadku przesyłania na duże odległości,
- ✓ 110 kV (tzw. wysokie napięcie), w przypadku przesyłania na odległości nie przekraczające kilkudziesięciu kilometrów,
- ✓ od 10 do 30 kV (tzw. średnie napięcia), stosowane w lokalnych liniach rozdzielczych.

Gmina zasilana jest z napowietrznych linii 15kV. Energia do poszczególnych domów przesyłana jest siecią niskich napięć.

Zgodnie z art. 121 ustawy Prawo ochrony środowiska ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach oraz ich zmniejszeniu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Realizacja tych zadań opiera się na rozporządzeniach wykonawczych, tj.:

- ✓ rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2020 poz. 2311);
- ✓ rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448);
- ✓ rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobu sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2020 r. poz. 258).

Zgodnie z art. 123 ustawy Prawo ochrony środowiska oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia minimalna wartość dopuszczalna poziomu PEM dla częstotliwości objętych monitoringiem, tj. 80 MHz–40 GHz, wynosi 28 V/m.

W województwie podkarpackim w ramach monitoringu PEM, zlokalizowanych było łącznie 135 punktów pomiarowych, w ramach 3-letniego cyklu pomiarowego, po 45 na każdym z obszarów (rozmieszczonych równomiernie w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców większej od 50 tys., w mniejszych miastach oraz na terenach wiejskich). Badania w tych samych punktach powtarzane są co trzy lata. W roku 2018 średnie wartości składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wyniosły odpowiednio:

- ✓ w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców większej od 50 tys. (0,38 [V/m]),
- ✓ w pozostałych miastach (0,49 [V/m]),
- ✓ na terenach wiejskich (0,18 [V/m])

Na terenie gminy Jawornik Polski w roku 2024 zlokalizowany był punkt pomiarowy dla monitoringu badawczego pól elektromagnetycznych w miejscowości Jawornik Polski.

2.1.9. Warunki glebowe

Gmina Jawornik Polski jest gminą typowo rolniczą. Użytki rolne obejmują około 63% powierzchni gminy. Gleby na terenie gminy są przeważnie w stanie dobrym, czynnikami negatywnie wpływającymi na stan gleb są ruchy masowe oraz degradacja w wyniku erozji wodnej. Tereny narażone na erozję wodną wyłączone są z użytkowania ornego i zagospodarowane w całości pod trwałe użytki zielone bądź zadrzewienia. Gleby występujące na terenie gminy

uzależnione są od rzeźby terenu, budowy geologicznej i warunków wodnych. W obrębie zrównań wierzchowinowych i stoków - gleby brunatne wylugowane, kwaśne oraz bielcowe i pseudobielcowe, jak również w mniejszym stopniu czarne ziemie właściwe i zdegradowane oraz gleby szare. W obrębie dolin rzeki Mleczy i jej dopływów - mady wytworzone z utworów aluwialnych.

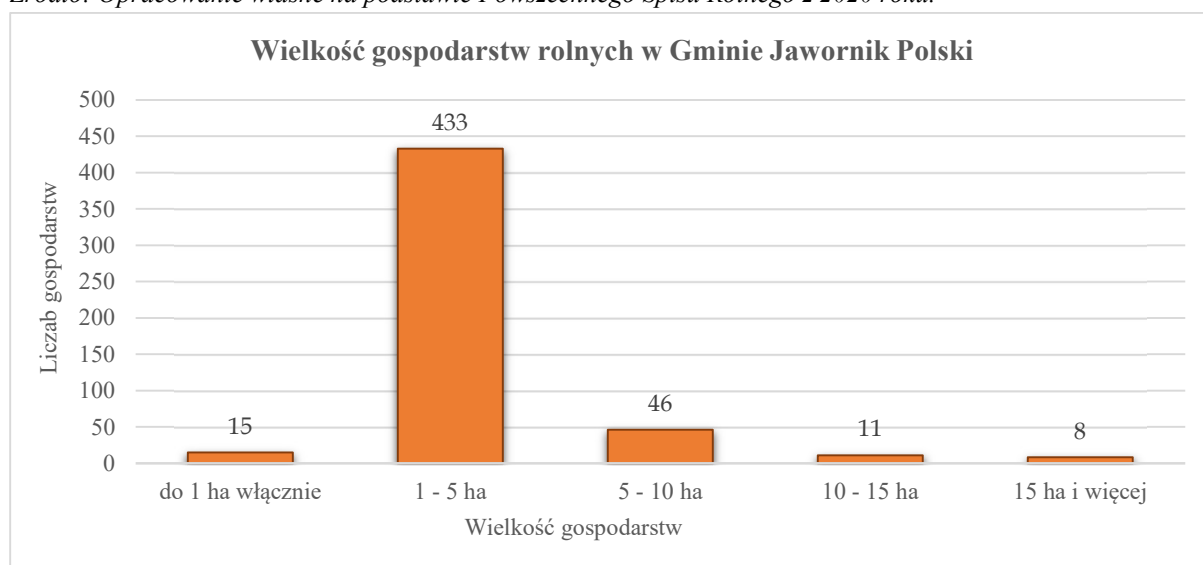
Na terenie gminy nie występują gleby klasy I. Gleby słabe klasy V i VI występują na terenach trudnodostępnych o dużych nachyleniach.

W gminie występują dobre warunki do produkcji produktów ekologicznych (niski poziom skażenia środowiska naturalnego), które są poszukiwane na rynkach krajowych i zagranicznych.

Największa powierzchnia gruntów rolnych w gminie Jawornik Polski przypada na indywidualne gospodarstwa rolne. Na terenie gminy gospodarstwa indywidualne cechują się dużym stopniem rozdrobnienia, zaliczają się do małych oraz bardzo małych. Średnie wielkości gospodarstwa w gminie wynosi 2,06 ha. Zgodnie z danymi z Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 roku, w gminie jest 513 indywidualnych gospodarstw rolnych. Najwięcej gospodarstw rolnych – 433 (84,4%) należy do grupy o wielkości 1 - 5 ha, kolejne są gospodarstwa o wielkości 5 – 10 ha – 46 (9,0%), gospodarstw o wielkości do 1 ha łącznie jest 15 (2,9%), dużych gospodarstw jest w gminie niewiele. Gospodarstw o wielkości 10 – 15 ha jest 11 (2,1%), a tylko 8 (1,6%) o wielkości 15 ha i więcej.

Ryc. 17. Struktura indywidualnych gospodarstw rolnych w Gminie Jawornik Polski w 2020 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 roku.

Tab. 17. Zestawienie występujących na terenie Gminy Jawornik Polski gruntów (wg. stanu na 01.01.2025r.).

Miasto i Gmina Jawornik Polski		
Użytek	Klasa	Powierzchnia [ha]
B	-	42,2117
Ba	-	6,3
Bi	-	19,8124
Bp	-	0,7391
Br	ŁIII	0,0377
Br	ŁIV	0,485

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

Br	ŁV	0,1726
Br	ŁVI	0,0228
Br	PsII	1,2263
Br	PsIII	41,8756
Br	PsIV	67,6704
Br	PsV	23,0027
Br	PsVI	0,4205
Br	RIIIa	1,2811
Br	RIIIb	2,3132
Br	RIVa	5,1624
Br	RIVb	1,9144
Br	RV	0,5521
Bz	-	3,4189
dr	-	248,3223
Ls	LsII	200,7094
Ls	LsIII	157,5836
Ls	LsIV	807,4448
Ls	LsV	168,9897
Ls	LsVI	74,4124
Ls	-	532,2097
Lzr	ŁII	1,514
Lzr	ŁIII	10,2129
Lzr	ŁIV	17,8731
Lzr	ŁV	17,986
Lzr	ŁVI	6,4138
Lzr	PsII	0,282
Lzr	PsIII	13,3368
Lzr	PsIV	156,5493
Lzr	PsV	172,6002
Lzr	PsVI	87,2026
Lzr	RII	0,1407
Lzr	RIIIa	4,9677
Lzr	RIIIb	119,6776
Lzr	RIVa	336,6592
Lzr	RIVb	172,768
Lzr	RV	91,4872
Lzr	RVI	14,3148
Ł	ŁII	13,2016
Ł	ŁIII	59,132
Ł	ŁIV	66,3872
Ł	ŁV	23,4867
Ł	ŁVI	2,9498
N	-	4,728
Ps	PsII	1,8164
Ps	PsIII	57,2801
Ps	PsIV	165,1674

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

Ps	PsV	70,1939
Ps	PsVI	14,4532
R	RII	5,3396
R	RIIIa	105,8005
R	RIIIb	735,3621
R	RIVa	869,2211
R	RIVb	266,6937
R	RV	80,6468
R	RVI	4,1979
S	PsII	0,209
S	PsIII	4,4016
S	PsIV	5,8926
S	PsV	2,733
S	PsVI	0,0805
S	RIIIa	0,6806
S	RIIIb	5,7836
S	RIVa	9,8228
S	RIVb	1,6217
S	RV	0,3787
Ti	-	0,04
Tk	-	15,2473
Tp	-	0,3099
Tr	-	0,43
W	ŁII	0,008
W	ŁIII	0,6437
W	ŁIV	0,5364
W	ŁV	0,985
W	ŁVI	0,1256
W	PsII	0,01
W	PsIII	0,5251
W	PsIV	1,1027
W	PsV	0,5722
W	PsVI	0,3772
W	RIIIa	0,4609
W	RIIIb	0,0756
W	RIVa	0,695
W	RIVb	0,114
W	RV	0,1162
Wp	-	52,9477
Ws	-	0,6461
Wsr	ŁIII	0,1887
Wsr	ŁVI	6,5782
Wsr	ŁV	0,0577
Wsr	PsIII	0,0417
Wsr	PsIV	0,0963
Wsr	PsV	0,5263

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

Wsr	PsVI	0,0204
Wsr	RIIIb	0,6122
Wsr	RIVa	0,0991
Wsr	RIVb	0,0672
	Razem	6294,1952

Zgodnie z ewidencją gruntów, pochodzących z zasobów udostępnionych przez Gminę Jawornik Polski, całkowita powierzchnia użytków gminy wynosi 6 294,1952ha.

Struktura użytkowania gruntów przedstawia się następująco:

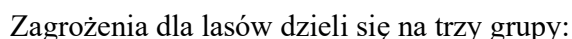
1. Grunty rolne:
 - ✓ użytki rolne (R, Ł, Ps, S, Br, Lzr, Wsr, W) – 3 957,6922ha (62,88%),
 - ✓ nieużytki (N) - 4,728ha (0,08%),
2. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione:
 - ✓ lasy (Ls) – 1 941,3496ha (30,84%),
3. Grunty zabudowane i zurbanizowane:
 - ✓ tereny mieszkaniowe (B) – 42,2117ha (0,67%),
 - ✓ tereny przemysłowe (Ba) – 6,3ha (0,10%),
 - ✓ inne tereny zabudowane (Bi) – 19,8124ha (0,31%),
 - ✓ zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy (Bp) – 0,7391ha (0,01%),
 - ✓ tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (Bz) – 3,4189ha (0,05%),
 - ✓ tereny komunikacyjne (dr, Tk, Ti, Tp) – 263,9195ha (4,15%),
4. Grunty pod wodami:
 - ✓ grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi (Wp) – 52,9477ha (0,84%),
 - ✓ grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi (Ws) – 0,6461ha (0,01%),
5. Tereny różne (Tr) - 0,43ha (0,01%).

W związku z planowanym zagospodarowaniem części obszarów gminy, dla wybranych terenów konieczne będzie sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na etapie, którego należy uzyskać zgodę właściwego organu na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych (wysokich klas bonitacyjnych) lub leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

2.1.10. Lasy

Gmina Jawornik Polski położona jest w całości w granicach Nadleśnictwa Kańczuga. Lasy zajmują około 31% powierzchni gminy.

Źródło: www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy

- Stan sanitarny i zdrowotny lasów Nadleśnictwa Kańczuga jest dobry. Ze względu na bogaty skład gatunkowy i różnowiekowość większości drzewostanów lasy są odporne, a ochrona lasu sprowadza się do zabiegów profilaktycznych.

Z czynników abiotycznych cyklicznie występują szkody od okiści i wiatru. W ostatnim okresie największy rozmiar szkód miał miejsce w 1999r. (uprzątnięto około 20 tys. m³ śniegołomów), a mniejsze szkody powodowane przez te czynniki występują niemal corocznie (2001r. - około 1600m³. 2002r. - około 900m³). Mniejsze zagrożenie dla lasów stanowią występujące incydentalnie, zakłócenia stosunków wodnych powodowane przez wahania poziomu wód gruntowych.

Stosowane zabiegi:

- Szkody powodowane przez choroby grzybowe są mało istotne i nie wymagają specjalnych działań w zakresie ochrony przed nimi.

Stosowane zabiegi:

- ✓ profilaktyka przed grzybami zgorzelowymi w szkółce

Szkody powodowane przez owady nie mają większego znaczenia ze względu na wysoką odporność biologiczną drzewostanów.

Stosowane zabiegi:

- ✓ jesienne poszukiwania szkodników sosny
- ✓ wykładanie pułapek feromonowych na drwalnika paskowanego i brudnicę mniszkę,
- ✓ badanie zapędzania gleby.

Działania w zakresie utrzymania dobrego stanu zdrowotnego lasu:

- ✓ wywieszanie budek lęgowych,
- ✓ grodzenie mrowisk,
- ✓ pozostawianie bagienek, oczek wodnych i remiz śródpolnych.

Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu. Ogólny Opis Lasów Nadleśnictwa Kańczuga na lata 2024 – 2033 (zatwierdzonego decyzją Ministra Klimatu i Środowiska znak: DLŁ.8100.49.2024.ŁP z dnia 20.01.2025r.): Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Kańczuga, jak i w jego zasięgu terytorialnym znajduje się szereg form ochrony przyrody: rezerwaty przyrody, park krajobrazowy, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, użytki ekologiczne, strefy ochrony, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. Wszystkie te formy ochrony zostały szczegółowo omówione w Programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Kańczuga.

Obszar Nadleśnictwa charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczymi, na które składają się drzewostany odznaczające się wysokim stopniem naturalności, zbiorowiska roślinne z licznym udziałem roślin chronionych i rzadkich, bogata fauna. Najcenniejsze przyrodniczo obszary i obiekty objęto ochroną prawną.

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się dwa rezerwaty przyrody: „Husówka”, którego celem jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnego stanowiska kłokoczki południowej *Staphylea pinnata* i rezerwat „Kozigarb” chroniący górę meandrową z bogatą mikrorzeźbą terenu wraz z porastającym ją drzewostanem.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Kańczuga znajduje się Park Krajobrazowy Pogórza Przemyskiego, Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Hyżnieńsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu.

Część terenu Nadleśnictwa objęta została siecią obszarów Natura 2000: Ostoja Przemyska PLH180012, Nad Husowem PLH180012 oraz Pogórze Przemyskie PLB180001.

Wszystkie pomniki przyrody w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kańczuga znajdują się na gruntach poza zarządem Nadleśnictwa.

Aktualnie na terenie Nadleśnictwa znajdują się dwa użytki ekologiczne: „Łęg w Husowie” i „Mokradło w Rożwienicy”.

Stwierdzono tutaj występowanie wielu gatunków chronionych roślin, między innymi: buławnika wielkokwiatowego, ciemieżycy białej, kłokoczki południowej.

Na terenie Nadleśnictwa stwierdzono 5 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej.

Ekosystemy leśne i ich elementy chronione są w ramach racjonalnej wielofunkcyjnej gospodarki leśnej opartej na podstawach ekologicznych.

Szczegółowy opis walorów przyrodniczych oraz form ochrony zawiera Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Kańczuga, stanowiący integralną część niniejszego planu urządzenia lasu.

Obecnie zasoby przyrodnicze Nadleśnictwa nie są narażone na negatywne oddziaływania, co jest związane z prowadzoną proekologiczną gospodarką leśną.

Stan poszczególnych komponentów środowiska w zasięgu działania Nadleśnictwa Kańczuga jest zróżnicowany, jednak na ogół charakteryzuje się mniejszym, w odniesieniu do województwa i kraju stopniem degradacji i zanieczyszczenia. Odnosi się to w szczególności do:

- ✓ wysokiej różnorodności przyrodniczej (krajobrazowej, siedliskowej i gatunkowej);
- ✓ występowania wielu ekosystemów naturalnych i półnaturalnych;
- ✓ niskiego stopnia zanieczyszczenia gleb i dobrej jakości powietrza.

Zachowaniu tych walorów służy m.in.:

- ✓ stała poprawa infrastruktury służącej ochronie środowiska;
- ✓ objęcie części Nadleśnictwa różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu;
- ✓ średni poziom chemizacji środowiska;
- ✓ średni stopień urbanizacji i średnia gęstość zaludnienia;
- ✓ dotychczasowa polityka ochrony środowiska prowadzona w zasięgu działania Nadleśnictwa.

Nadleśnictwo Kańczuga położone jest w większości w regionie o charakterze rolniczym (z przemysłem zlokalizowanym w ośrodkach miejskich) stąd skala istotnych zagrożeń dla elementów środowiska przyrodniczego nie jest duża. Na terenach w pobliżu aglomeracji miejskich istnieje zagrożenie urbanizacyjne, rozbudowa miast, dróg, może wywierać ujemny wpływ na tereny leśne.

Ze względu na penetrację lasów przez ludzi i presję urbanizacyjną na obszary leśne, mogą narastać szkody powodowane przez: nieukierunkowany ruch turystyczny, nieuprawnione wjazdy do lasu pojazdami silnikowymi, nadmierne zbieractwo owoców runa, zaśmiecanie lasu, kradzieże drewna. W wyniku postępującej antropopresji dochodzi również do stopniowego zwężania korytarzy ekologicznych, szczególnie przebiegających przez strefy zabudowane.

Na terenie Nadleśnictwa zagrożeniem środowiska przyrodniczego mogą być pożary, na które w zdecydowanej większości wpływa bezpośrednia lub pośrednia działalność człowieka, między innymi wypalanie traw, palenie ognisk w miejscach niedozwolonych czy przypadkowe zaprószenia, połączone zwykle z niską wilgotnością ściółki leśnej.

Z grupy zagrożeń abiotycznych w środowisku leśnym na terenie Nadleśnictwa Kańczuga znaczenie mają okresowo wiejące silne wiatry, niskie temperatury, przymrozki wczesne i późne, okiść oraz okresowo występujące susze i związane z nimi obniżenia poziomu wód gruntowych.

Zagrożenia biotyczne obserwowane na terenie Nadleśnictwa to głównie szkody od zwierzyny, choroby grzybowe, szkodniki pierwotne i wtórne, a także uszkodzenia od grzybów oraz jemioly.

Problemy te zostały omówione szczegółowo w „Programie ochrony przyrody” oraz w rozdziale „Ochrona lasu - wytyczne kierunkowe”.

2.1.11. Tereny i obszary górnicze oraz udokumentowane złoża kopalin naturalnych

Zgodnie z „Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce wg. Stanu na 31 XII 2024r.”, na terenie gminy Jawornik Polski znajdują się 2 złoża kopalin, tj.:

- ✓ „Manasterz” - złożo kamieni łamanych i blocznych (główna kopalina); piasków i żwirów (towarzysząca);
- ✓ „Husów – Albigowa - Krasne” - złożo gazów ziemnych;

których parametry przedstawiono w tabeli 18.

Na terenie gminy Jawornik Polski znajdują się następujące tereny i obszary górnicze:

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

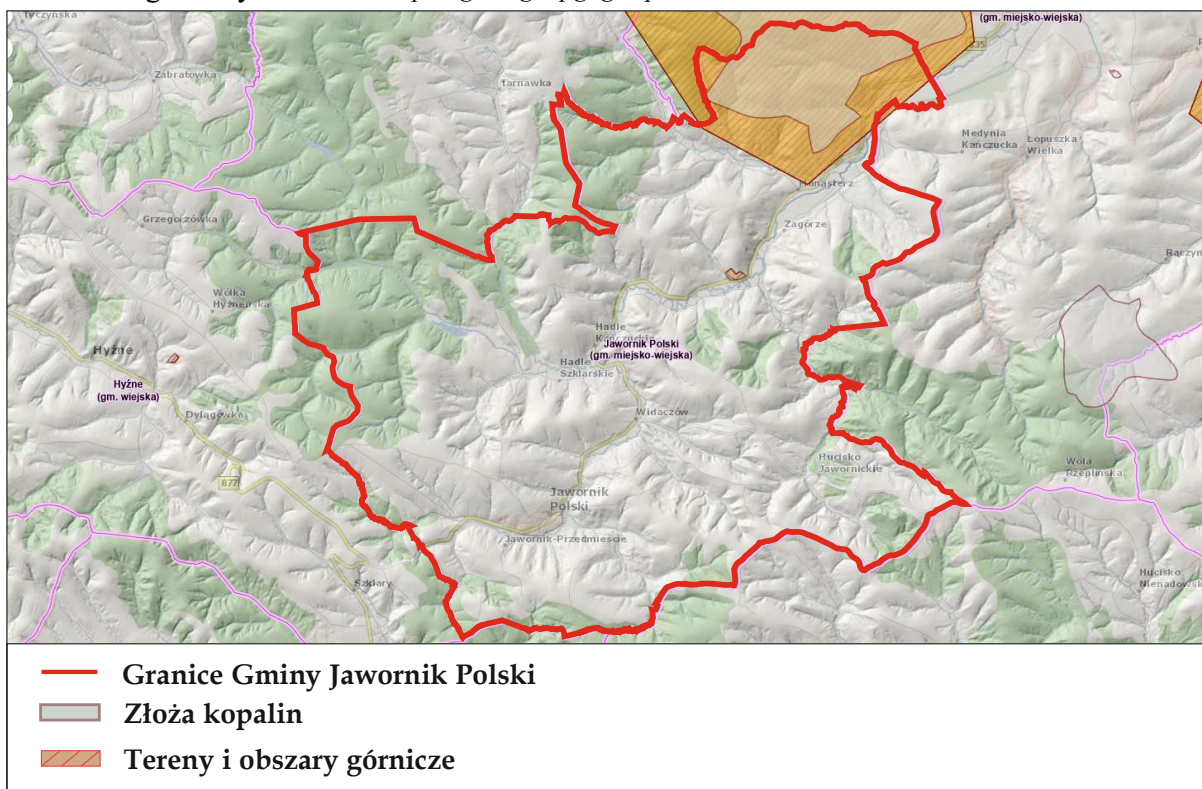
*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

- ✓ obszar i teren górniczy „Manasterz 1” (od 26.06.2025r.) – kopalina: kamienie łamane i bloczne,
- ✓ obszar i teren górniczy „Husów – Albigowa - Krasne 2” – kopalina: gazy ziemne.

Tab. 18. Charakterystyka złóż kopalin naturalnych na terenie gminy Jawornik Polski.

Źródło: opracowanie własne na podstawie; „Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg. Stanu na 31 XII 2024r.” – Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy – Warszawa 2025)

ZŁOŻA KAMIENI ŁAMANYCH I BLOCZNYCH								
Lp.	Nazwa i ID złoża	Powierzchnia [m²]	Stan zagospodaro- wania	Zasoby [tyś. ton]		Wydobycie [tyś. ton]		
				geologiczne bilansowe	przemysłowe			
1.	Manasterz ⁹ [14376]	34538,648087	E	525.16	-	12.82		
ZŁOŻA PIASKÓW I ŻWIRÓW								
Lp.	Nazwa i numer złoża	Powierzchnia [m²]	Stan zagospodaro- wania	Zasoby [tyś. ton]		Wydobycie [tyś. ton]		
				geologiczne bilansowe	przemysłowe			
1.	Manasterz [14376]	34538,648087	T	313	-	-		
ZŁOŻA GAZU ZIEMNEGO – mln m³								
Lp.	Nazwa złoża	Powierzchnia [m²]	Zagospodaro- wanie	Zasoby			Wydobycie	
				wydobycie bilansowe pozabilnasowe ^P				
				Razem	A+B	C		
1.	Husów-Albigowa-Krasne [4611]	8085637,922400	E	1 049.48	156.30	893.18	277.14	27.68
E – złoża eksploatowane P - złoża o zasobach rozpoznanych wstępnie w kat. C₂ + D, a w przypadku ropy i gazu – w kat. C) T - złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo ⁹⁾ - kopalina - piaskowiec								

- ✓ od gazociągów kopalnianych należy zachować strefy wolne od zabudowy o szerokości 4,0m (po 2,0m od osi w obydwie strony) – szerokość strefy kontrolowanej ustalona na podstawie §10 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 roku

w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie,

- ✓ od odwiertów czynnych strefa o promieniu $r = 50,0\text{m}$
- ✓ od odwiertów poszukiwawczych zlikwidowanych strefa o promieniu $r = 5,0\text{m}$,
- ✓ od urządzeń znajdujących się na terenie zabudowy technologicznej kopalni strefa o promieniu $r = 50,0\text{m}$,

Przy zagospodarowaniu terenów objętych planem miejscowym należy uwzględnić przebieg istniejących sieci infrastruktury technicznej, w tym gazociągów kopalnianych poprzez zachowanie wymaganych przepisami odległości lokalizowanych obiektów od tych sieci.

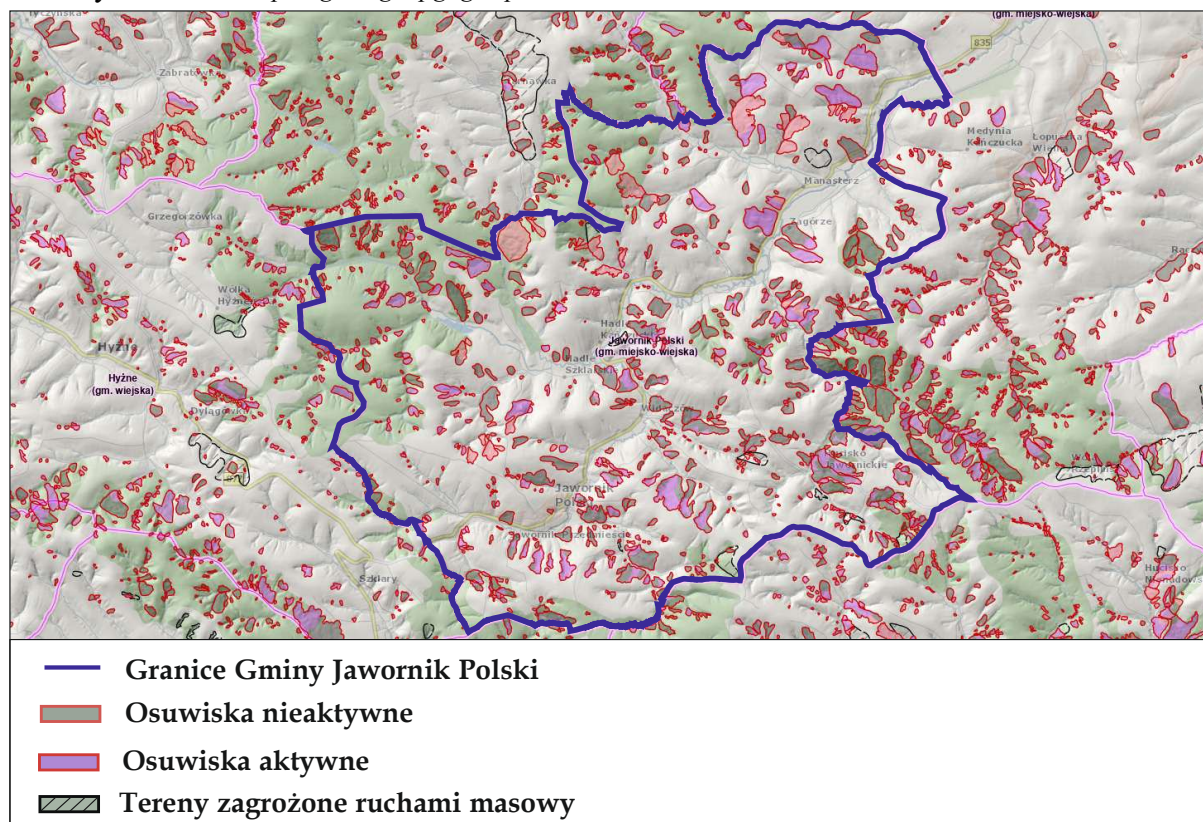
Dopuszcza się możliwość przebudowy, rozbudowy, remontu, rozbiórki istniejących i budowy nowych urządzeń związanych z eksploatacją gazu ziemnego w ramach zasięgu odległości bezpiecznych od gazociągów, w strefach od odwiertów, na terenie zabudowy technologicznej kopalni, i innych urządzeń infrastruktury technicznej związanej z eksploatacją gazu ziemnego.

Dopuszcza się w terenach wolnych od zabudowy prowadzenie prac poszukiwawczych, tj.: badań geofizycznych i wierceń za gazem ziemnym i ropą naftową oraz budowy infrastruktury technicznej związanej z eksploatacją złóż ropy naftowej i gazu ziemnego.

2.1.12. Osuwiska i tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych

Na obszarze gminy Jawornik Polski występują licznie osuwiska, stanowiące znaczne zagrożenie dla lokalnej sieci dróg, linii wysokiego napięcia, a także zabudowań.

Zgodnie z objaśnieniami do szczegółowej mapy geologicznej Polski (1:50 000), Arkusz Kańczuga (1006): w obrębie osuwisk zaznaczają się skarpy główne w postaci mniej lub bardziej wyraźnych półkolistych krawędzi o wysokości od 2,0 do 12,0 m. Jęzory osuwiskowe posiadają nieregularną powierzchnię składającą się z pagórów, bezodpływowych zagłębień oraz progów o kilkumetrowej wysokości. Osuwiska rozwinęły się zarówno na podłożu fliszowym, jak również w obrębie miększych pokryw czwartorzędowych. Największa liczba osuwisk występuje na dolnoeuropejskich łupkach pstrych oraz na wychodniach kredowych warstw inoceramowych. Są to zarówno osuwiska rotacyjne, jak i zsuwy konsekwentne. Liczebnie przeważają osuwiska rotacyjne i zajmują kilku hektarowe powierzchnie na stokach np. w okolicach Śliwnicy (gmina Dubiecko), Huciska Jawornickiego (gmina Jawornik Polski) i Jodłówki (gmina Pruchnik). Duża liczba osuwisk na badanym terenie wynika ze znaczącego udziału łupków w skałach podłoża oraz dużej miękkości deluwii pokrywających zbocza. Stwierdzono, że najliczniej osuwiska tworzą się na kontaktach warstw inoceramowych z pstrymi łupkami, a najczęstszym typem osuwisk są osuwiska strukturalno-insekwentne (Wójcik, Zimnal, 1996).

Z uwagi na konfigurację terenu (duże nachylenie), oraz typ gleb (lessy) na obszarze gminy występują tereny zagrożone bardzo silną i silną erozją wodną i osuwiskami. Gleby narażone na bardzo silną erozję powodującą ich całkowite niszczenie powinny być wyłączone z użytkowania ornego i przeznaczone w całości pod trwałe użytki zielone lub pod zadrzewienia.

Tereny aktywnych osuwisk powinny pozostawać całkowicie wyłączone z jakiegokolwiek działalności inwestycyjnej, w tym również z lokalizacji sieci infrastruktury technicznej i drogowej. Obszary te należy zachować w stanie naturalnym lub dopuścić ich zalesienie. Powinny one również podlegać stałemu monitoringowi geologicznemu. Na udokumentowanych terenach osuwiskowych obowiązuje zakaz sytuowania obiektów kubaturowych, z wyjątkiem niezbędnych elementów infrastruktury technicznej, pod warunkiem zastosowania odpowiednich zabezpieczeń.

W przypadku osuwisk okresowo aktywnych, nieaktywnych oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi, powinno się stosować następujące środki ostrożności:

- ✓ wykluczanie z zabudowy terenów predysponowanych do powstawania silnych procesów erozyjnych na podstawie szczegółowych opracowań geologicznych (sporządzenie aktualnych dokumentacji geologicznych),
- ✓ właściwe zagospodarowanie przestrzenne oraz odpowiednie odwodnienie zboczy przy prowadzonych pracach budowlanych,
- ✓ zalesianie, zadrzewianie i zakrzewianie stoków podatnych na procesy erozyjne;
- ✓ obowiązek opracowania, przed rozpoczęciem jakichkolwiek robót ziemnych lub inwestycji budowlanych, dokumentacji geologiczno-inżynierskiej określającej możliwość oraz warunki realizacji danego przedsięwzięcia;
- ✓ konieczność wykonania odpowiednich zabezpieczeń przeciwsuwiskowych;
- ✓ zabezpieczenie istniejących skarp oraz skarp powstałych w wyniku prac ziemnych, przy wykorzystaniu materiałów naturalnych, takich jak kamień, drewno czy roślinność

2.1.13. Strefa ochrony uzdrowskowej

Ryc. 21. Lokalizacja Gminy Jawornik Polski względem uzdrowisk i ich stref ochrony.

2.1.14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji oraz obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

- ✓ porządkowaniu linii zabudowy,
- ✓ porządkowaniu linii ogrodzeń i chodników,
- ✓ wprowadzaniu elementów ładu przestrzennego, takich jak ujednolicanie kolorystyki dachów (z zaleceniem co do kąta pochylenia, kierunku układu kalenic, stosowanego materiału itp.), dążenie do zachowania jednakowej średniej wysokości zabudowy mieszkaniowej i usługowej (bez dominant i form agresywnych), przemyślane lokowanie obiektów użyteczności publicznej cechujących się większą skalą formy i funkcji, dobór dobrych gatunkowo materiałów wykończeniowych ścian, chodników i ogrodzeń oraz dbałość o detal architektoniczny.

Program rewitalizacji to inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

W związku z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021r., poz. 485), która określa zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i ewaluacji programów rewitalizacji, przygotowanie oraz utrzymywanie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, zostało uznane za zadanie własne.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych bez uchwalania gminnego programu rewitalizacji możliwa była wyłącznie do dnia 31 grudnia 2023 r. W związku z powyższym zachodzi konieczność opracowania na obszarze Miasta i Gminy Jawornik Polski gminnego programu rewitalizacji w rozumieniu ww. ustawy.

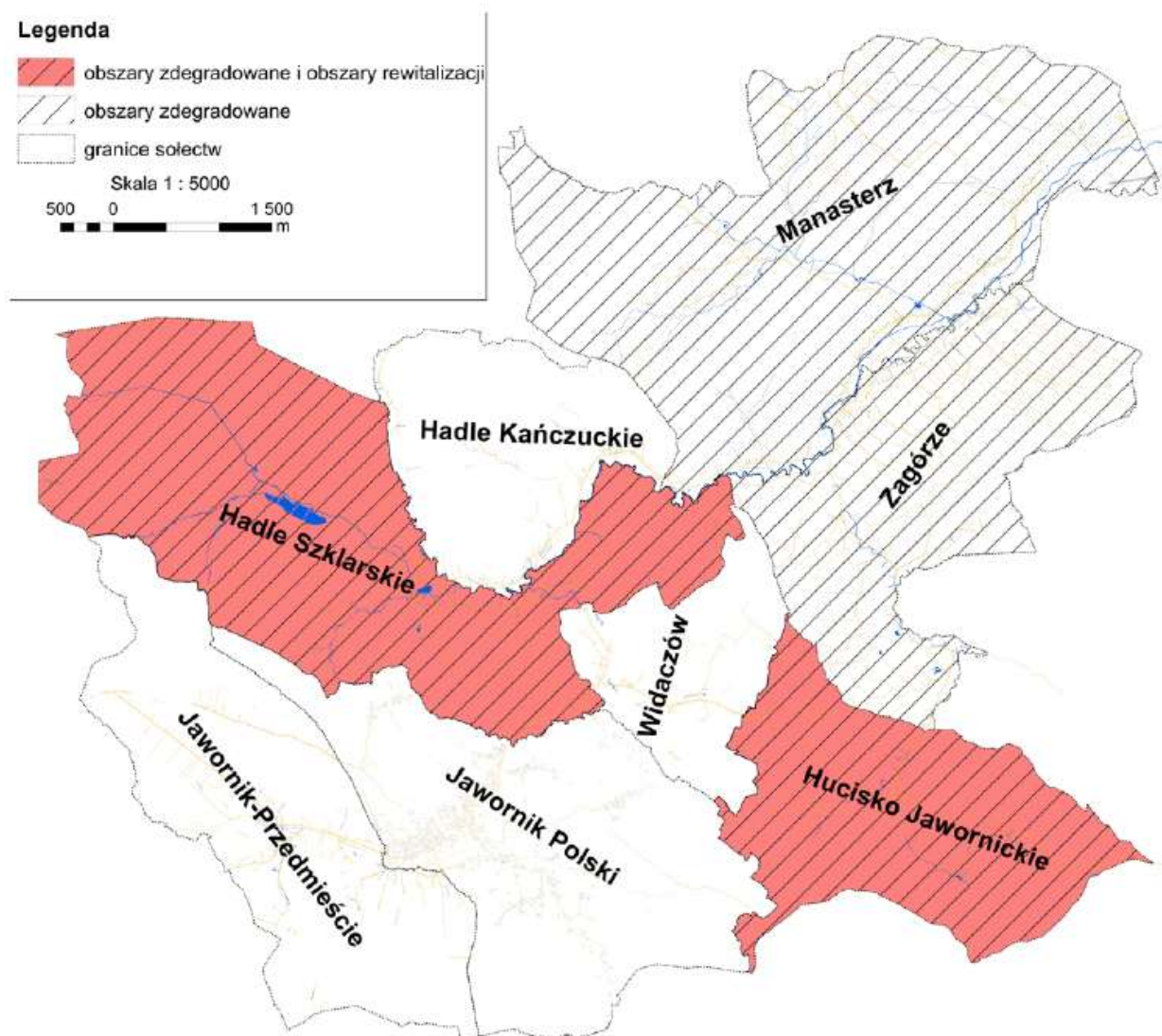
Zgodnie z art. 8 ustawy w przypadku, gdy gmina zamierza realizować zadania własne związane z prowadzeniem procesu rewitalizacji, niezbędne jest wyznaczenie w drodze Uchwały Rady Miejskiej w Jaworniku Polskim obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, na podstawie diagnozy potwierdzającej spełnienie przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego.

Zgodnie z treścią ww. ustawy do wniosku do Rady Miejskiej w Jaworniku Polskim dołączony został załącznik graficzny w skali 1: 5000 (Załącznik nr 1), opracowany na podstawie diagnozy sporządzonej w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Diagnoza, która została dołączona, jako materiał informacyjny, opracowana została na podstawie 4 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy. W diagnozie wykorzystano obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze, dostosowane do lokalnych uwarunkowań. W wyniku diagnozy wyznaczono obszar rewitalizacji. Na tym obszarze Gmina będzie prowadziła działania rewitalizacyjne, zmierzające do poprawy sytuacji w sferze społecznej, gospodarczej środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej w ścisłej współpracy z lokalną społecznością.

Rada Miejska w Jaworniku Polskim podjęła Uchwałę Nr 115/XIII/2025 z dnia 4 lutego 2025r., w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Jawornik Polski. Załącznik nr 1 do w/w uchwały został zamieszczony poniżej.

Ryc. 22. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Jawornik Polski.

Źródło: Załącznik nr 1 do uchwały Nr 115/XIII/2025 Rady Miejskiej w Jaworniku Polskim z dnia 4 lutego 2025 r.

W wyniku analizy 26 wskaźników, wyodrębniono cztery obszary zdegradowane i są to sołectwo Hadle Szklarskie (16/19 wskaźników w sferze społecznej świadczących o zdegradowaniu), Hucisko Jawornickie (15/19 wskaźników w sferze społecznej świadczących o zdegradowaniu), Manasterz (11/19 wskaźników w sferze społecznej świadczących o zdegradowaniu) i Zagórze (13/19 wskaźników w sferze społecznej świadczących o zdegradowaniu). Wszystkie powyższe sołectwa wykazują również degradowanie, w co najmniej jednej z pozostałych sfer. Po analizie przestrzennej oraz wskaźnikowej - biorąc pod uwagę największą liczbę wskaźników świadczących o zdegradowaniu w sferze społecznej zdecydowano się wyodrębnić dwa Podobszary rewitalizacji. Podobszar I - Hadle Szklarskie, którego ludność stanowi 12% mieszkańców, a powierzchnia zurbanizowana 0,57% całej powierzchni gminy. Podobszar II – Hucisko Jawornickie, którego ludność stanowi 9% mieszkańców gminy, a powierzchnia zurbanizowana 0,35% całej powierzchni gminy. W sumie dwa Podobszary rewitalizacji stanowią 21% ludności całej gminy, a powierzchnia zurbanizowana 0,92%.

2.1.15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Na terenie gminy Jawornik Polski, zgodnie z przepisami odrębnymi nie zostały wyznaczone tereny zamknięte. W gminie nie ma terenów kolejowych czy terenów wojskowych, które mogłyby posiadać status terenów zamkniętych, w rozumieniu przepisów odrębnych.

2.1.16. Zabytki, dobra kultury i ich ochrona

Na terenie gminy Jawornik Polski występują nieliczne zasoby środowiska kulturowego. Zachowane obiekty i zespoły stanowią cenny element krajobrazu kulturowego i stanowią wraz ze środowiskiem przyrodniczym harmonijną całość.

Do najliczniejszych zachowanych elementów zabytkowych należą obiekty drewnianej zabudowy zagrodowej: mieszkalnej i gospodarczej, pochodzącej zazwyczaj z końca XIX lub początku XX w. Największa liczba tych obiektów zachowała się w miejscowościach: Hucisko Jawornickie, Hadle Szklarskie, Hadle Kańczudzkie, Manasterz, Zagórze, Widaczów.

Do najcenniejszych zespołów zabytkowych należy układ komunikacji wąskotorowej na linii Przeworsk - Dynów, pochodzący z początku XX w. Układ komunikacyjny składa się z zabytkowych torowisk, semaforów, wiaduktów a także budynków stacji kolejowych murowanych lub drewnianych.

Zachowane zespoły pałacowo - parkowe reprezentuje zespół w Hadlach Szklarskich. Obiekt jest w dobrym stanie. Układ przestrzenny jest również zachowany i czytelny.

Wśród zespołów sakralnych zachowała się m.in. jedna cerkiew gr. - kat. murowana z 1792r. obecnie kościół rzym. - kat. w Hadlach Szklarskich oraz dwa zespoły kościelne rzym. - kat. Są to obiekty w Jaworniku Polskim, kościół murowany z 1838r. oraz zespół kościoła rzym. – kat. z 1881r. w Manasterzu. Krajobraz kulturowy gminy Jawornik Polski uzupełniają historyczne cmentarze występujące w obrębie zespołów sakralnych bądź samodzielnie. Niektóre nieużytkowane cmentarzyki pozostają zaniedbane. Pomimo tego stanowią niezwykle cenny i malowniczy element krajobrazu kulturowego i świadczą o historycznym dziedzictwie tego obszaru.

Liczne zabytkowe kapliczki i krzyże przydrożne wzbogacają całość krajobrazu. Odkryte i przebadane stanowiska archeologiczne świadczą o wczesnej działalności ludzkiej na tym obszarze.

Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków, jak również wykaz zabytków nieruchomości i stanowisk dokumentacyjnych wpisanych do ewidencji zabytków na terenie gminy Jawornik Polski, zawierają poniższe tabele.

W Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami Miasta i Gminy Jawornik Polski na lata 2025-2028 (przyjętym Uchwałą Nr 215/XXV/2025 Rady Miejskiej w Jaworniku Polskim z dnia 25 listopada 2025r.) zawarta została Gminna Ewidencja Zabytków nieruchomości Miasta i Gminy Jawornik Polski.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

Tab. 19. Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków, zabytków nieruchomych oraz stanowisk dokumentacyjnych wpisanych do ewidencji zabytków, a także cmentarzy wpisanych do ewidencji grobów i cmentarzy na terenie gminy Jawornik Polski.

Źródło: opracowanie własne na podstawie samorząd.nid.pl/wyszukiwarka-zabytkow/ oraz wykazu kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miast i Gminy Jawornik Polski i wykazu kart adresowych stanowisk archeologicznych z terenu Miasta i Gminy Jawornik Polski

Miejscowość	Nazwa	Funkcja stanowiska	Obszar AZP	Nr st. na obszarze	Datowanie	Wykaz dokumentów
Hadle Kańczuckie	Hadle Kańczuckie, st. 1	osada	105-79	9	neolit	KEZA z 01.03.1990r.
	Szkoła, ob. Dom (nr 34, dz. nr ew. 613)	-	-	-	pocz. XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Dom drewniany (nr 35(?), dz. nr ew. 636)	-	-	-	XIX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Karczma	-	-	-	2 poł. XIX w.	KZ-Karta zielona z 06.10.1959r. (wskazane na stronach nid.pl ; nie występuje w terenie; nie jest ujęta w wykazie kart GEZ)
Hadle Szklarskie	Hadle Szklarskie, st. 2	kurhan	105-79	1	brak danych	KEZA z 01.03.1990r.
	Cerkiew greko-kat. Filialna pw. Przemienienia Pańskiego, ob. kościół rzym.-kat. par. pw. Niepokalanego Serca NMP, murowany	-	-	-	1792r., remontowana 1911r., dobudowa zakrystii 1946r.	A-89 z 21.05.2004r.
	Dwór, murowany - Zespół dworski (nr 70, dz. nr ew. 101)	-	-	-	XIX/XX w.	A-169 z 4.12.1986r.
	Stajnia, murowana - Zespół dworski (dz. nr ew. 105/1)	-	-	-	XIX / XX w., remont lata 70-te XX w.	
	Oranżeria, murowana - Zespół dworski (dz. nr ew. 101)	-	-	-	XIX / XX w., remont lata 70-te XX w.	
	Kuźnia, murowana - Zespół dworski (dz. nr ew. 67/2)	-	-	-	XIX / XX w., remont lata 70-te XX w.	
	Park krajobrazowy - Zespół dworski	-	-	-	XIX / XX w.	

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

	(dz. nr ew. 105/2, 105/1, 102/2, 103, 101, 100, 99, część dz. 67/2, 70)					
	Stacja kolei wąskotorowej na linii Przeworsk - Dynów, drewn. (nr 95, dz. nr ew. 2597)	-	-	-	XIX/XX w. 1904r.	A-463 z 30.09.1991r. (dec.: kolejka wąskotorowa Przeworsk-Dynów)
	Kapliczka, murowana (dz. nr ew. 1857 w pobliżu domu nr 167)	-	-	-	k. XIX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Kapliczka św. Floriana, murowana (dz. nr ew. 1769 naprzeciwko domu nr 68)	-	-	-	XIX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Kapliczka, murowana (dz. nr ew. 3182 obok domu nr 29)	-	-	-	pocz. XIX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Szkoła z częścią mieszkalną (nr 173, dz. nr 3520)	-	-	-	1910r.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Dom drewniany (nr 40, dz. nr 2095/1)	-	-	-	pocz. XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Dom drewniany (nr 46, dz. nr 1829)	-	-	-	XIX / XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Dom drewniany (nr 50, dz. nr 1827)	-	-	-	pocz. XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Cmentarz rzymskokatolicki (dz. nr 2390)	-	-	-	po II wojnie światowej, najstarszy nagrobek z 1947r.	Karta cmentarza N12633 z 01.06.1990r.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

						Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Cmentarz rzymskokatolicki (dz. nr 2534)	-	-	-	pocz. XX w., najstarszy nagrobek z 1931r.	Karta cmentarza 12632N z 01.07.1990r. Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Cmentarz grekokatolicki (dz. nr 2342)	-	-	-	pocz. XX w., najstarszy nagrobek z 1908r.	Karta cmentarza N12631 z 01.07.1990r. Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
Hucisko Jawornickie	Cmentarz rzymskokatolicki (dz. nr 1416/2)	-	-	-	lata 70-te XX w., najstarszy nagrobek z 1971r.	Karta cmentarza N12634 z 01.07.1990r. Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Kapliczka murowana (dz. nr 1425)	-	-	-	poł. XIX w. / 1920r.	KZ -Karta zielona z 19.10.1957r. Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Dom drewniany (nr 2, dz. nr 160/2)	-	-	-	pocz. XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Dom drewniany (nr 4, dz. nr 263)	-	-	-	pocz. XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

	Dom drewniany (nr 7, dz. nr 143/5)	-	-	-	pocz. XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Dom drewniany (nr 84, dz. nr 1120/4)	-	-	-	pocz. XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
Jawornik Polski	Kościół par. pw. św. Andrzeja Apostoła, murowany (ul. Kościelna 9, dz. nr ew. 281)	-	-	-	1838-39r., 1971r. remontowany	A-48 z 4.12.2001r.
	Drzewostan (Starodrzew) (dz. nr ew. 281)	-	-	-	XIX w.	
	Plebania, murowana (ul. Dworska 13, dz. nr ew. 695)	-	-	-	XIX w. 1912-1916r.	
	Kaplica grobowa rodziny Gurskich, na cmentarzu grzebalnym (dz. nr ew. 280)	-	-	-	1850r.	
	Układ urbanistyczny (Granice: – płn.-zach. dz. nr 273, – płn.-wsch. dz. nr 692, – pld.-zach. dz. nr 741, – pld.-wsch. dz. nr 706)	-	-	-	XVI w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Rządcówka (Rynek 1, dz. nr 699)	-	-	-	ok. poł. XIX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Kapliczka św. Floriana przy kościele, murowana (dz. nr 281)	-	-	-	XIX / XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Kapliczka św. Antoniego przy kościele, murowana (dz. nr 281)	-	-	-	XIX / XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Kapliczka przy drodze Handle Szklarskie – Dynów, murowana	-	-	-	XIX / XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

	(dz. nr 701/1 – pas drogowy – поблизу domu nr 358)					i Gminy Jawornik Polski
	Cmentarz epidemiczny (ul. Lipowa, dz. nr 767)	-	-	-	pocz. XX w., najstarszy nagrobek z 1918r.	Karta cmentarza 12639N z 01.09.1993r. Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Cmentarz rzymskokatolicki (dz. nr 280)	-	-	-	1 poł. XIX w.	Karta cmentarza 12637Z z 07.07.1990r. Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Mogiła zbiorowa	-	-	-	1942r.	Ewidencja grobów i cmentarzy, KEWD – Karta ewidencyjna z brak daty. Obejmująca zamordowanych przez hitlerowców Polaków za ukrywanie osób wyznania mojżeszowego. Mogiła nie znajduje się w wykazie GEZ.
Jawornik - Przedmieście	Stacja kolejki wąskotorowej Przeworsk – Dynów, murowany (nr 98, dz. nr. 995/2)	-	-	-	XIX/XX w. 1902r.	A-463 z 30.09.1991r. (dec.: kolejka wąskotorowa Przeworsk-Dynów)
	Susznarnia piasku kolejki wąskotorowej Przeworsk – Dynów, murowany (dz. nr. 995/2)	-	-	-	XIX/XX w.	
	Drzewostan (Starodrzew) (dz. nr. 995/2)	-	-	-	pocz. XX w.	
	Cmentarz żydowski (dz. nr. 631)	-	-	-	pocz. XX w.	Karta cmentarza 12638N z 01.09.1993r. Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

						Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
Manasterz	Manasterz, st. 1	cmentarzysko ciałopalne	105-79	2	-	KEZA z 01.03.1990r.
	Manasterz, st. 2	śląd osadnictwa	105-79	13	epoka kamienia	KEZA z 01.03.1990r.
	Manasterz, st. 3	obozowisko	105-79	14	nieokreślona	KEZA z 01.03.1990r.
		śląd osadnictwa			nieokreślona	
	Manasterz, st. 4	śląd osadnictwa	105-79	15	nieokreślona	KEZA z 01.03.1990r.
		osada			nieokreślona	
		śląd osadnictwa			późne średniowiecze okres nowożytny	
	Manasterz, st. 5	obozowisko	105-79	16	schyłek neolity	KEZA z 01.03.1990r.
	Manasterz, st. 6	śląd osadnictwa	105-79	17	nieokreślona	KEZA z 01.03.1990r.
	Manasterz, st. 7	osada	105-79	18	-	KEZA z 01.03.1990r.
	Manasterz, st. 8	osada	105-79	19	neolit	KEZA z 01.03.1990r.
	Manasterz, st. 9	śląd osadnictwa	105-79	20	-	KEZA z 01.03.1990r.
	Manasterz, st. 10	śląd osadnictwa	105-79	21	neolit	KEZA z 01.03.1990r.
	Manasterz, st. 11	śląd osadnictwa	105-79	22	-	KEZA z 01.03.1990r.
	Manasterz, st. 12	śląd osadnictwa	105-79	23	nieokreślona	KEZA z 01.03.1990r.
	Manasterz, st. 13	śląd osadnictwa	105-79	24	średniowiecze	KEZA z 01.03.1990r.
		śląd osadnictwa			okres nowożytny	
	Kościół par. pw. Św. Katarzyny, murowany (dz. nr 2741)	-	-	-	1881 -1882r.	A-194 z 27.03.2007r.
	Dzwonnica w zespole kościół parafialnego pw. Św. Katarzyny, murowana (dz. nr 2742)	-	-	-	1920r.	
	Ogrodzenie w zespole kościół parafialnego pw. Św. Katarzyny, kamienno - metalowe (dz. nr 2741)	-	-	-	1927r.	
	Dworzec kolei wąskotorowej na linii Przeworsk – Dynów, murowany (km linii 20,9+94; Stacja położona jest na obszarze wsi Medynia Kańczucka nr 80, dz. nr 77/1)				1904r.	A-463 z 30.09.1991r. (dec.: kolejka wąskotorowa Przeworsk- Dynów)

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

Magazyn spedycji kolei wąskotorowej na linii Przeworsk – Dynów, drewniany (na obszarze wsi Medynia Kańczucka dz. nr 77/1)				XIX/XX w. 1094r.	
Most IV na potoku, kolei wąskotorowej na linii Przeworsk – Dynów, kamienno – betonowy (km linii 21,1+19; Most położony jest na obszarze wsi Medynia Kańczucka, dz. nr 77/2)				pocz. XX w. 1902 – 1904r.	
Drzewostan kolei wąskotorowej na linii Przeworsk – Dynów (dz. nr 77/1; Drzewostan jest na obszarze wsi Medynia Kańczucka)				pocz. XX w.	
Szkoła obecnie dom mieszkalny, murowany (nr 116, dz. nr 1673)	-	-	-	pocz. XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
Kapliczka, murowana (dz. nr 3162 – pas drogowy - pomiędzy domami nr 196-198)	-	-	-	ok. poł. XIX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
Krzyż metalowo – kamienny (dz. nr 2678/1 – pas drogowy – w pobliżu domu nr 123)	-	-	-	1929r.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
Dom drewniany (nr 106, dz. nr 1864)	-	-	-	lata 30- te XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
Cmentarz rzymskokatolicki (dz. nr 2236)	-	-	-	2 poł. XIX w., najstarszy nagrobek z 1887r.	Karta cmentarza N12653 z 01.07.1990r. Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

	Mogiła zbiorowa	-	-	-	1945r.	Ewidencja grobów i cmentarzy, KEWD – Karta ewidencyjna z brak daty. Sposób oznaczenia pochowanych: zginęli śmiercią tragiczna w Manasterzu. Mogiła nie znajduje się w wykazie GEZ.
	Mogiła indywidualna	-	-	-	1943r.	Ewidencja grobów i cmentarzy, KEWD – Karta ewidencyjna z brak daty. Sposób oznaczenia pochowanych: zginął od kuli hitlerowskiej. Mogiła nie znajduje się w wykazie GEZ.
	Mogiła indywidualna	-	-	-	1943r.	Ewidencja grobów i cmentarzy, KEWD – Karta ewidencyjna z brak daty. Sposób oznaczenia pochowanych: żołnierz AK. Mogiła nie znajduje się w wykazie GEZ.
	Mogiła indywidualna	-	-	-	1944r.	Ewidencja grobów i cmentarzy, KEWD – Karta ewidencyjna z brak daty. Sposób oznaczenia pochowanych: rozstrzelana przez hitlerowców. Mogiła nie znajduje się w wykazie GEZ.
Widaczków	Kapliczka murowana (dz. nr 933/4 przy drodze do Huciska Jawornickiego)	-	-	-	pocz. XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Stodoła drewniana Zagroda Nr 74 (dz. nr 904)	-	-	-	pocz. XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

						Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Chałupa Nr 53	-	-	-	I poł XIX w.	KZ – Karta zielona z 06.10.1959r. (wskazane na stronach nid.pl; nie występuje w terenie; nie jest ujęta w wykazie kart GEZ)
	Chałupa Nr 32	-	-	-	I poł XIX w.	KZ – Karta zielona z 06.10.1959r. (wskazane na stronach nid.pl; nie występuje w terenie; nie jest ujęta w wykazie kart GEZ)
Zagórze	Zagórze, st. 1	śląd osadnictwa	105-79	36	nieokreślona	KEZA z 01.03.199*0r.
	Zagórze, st. 2	śląd osadnictwa	105-79	37	neolit	KEZA z 01.03.1990r.
	Przystanek kolejki wąskotorowej na linii Przeworsk - Dynów, drewniany (24,145 km linii kolejki wąskotorowej)	-	-	-	1930r.	A-463 z 30.09.1991r. (dec.: kolejka wąskotorowa Przeworsk-Dynów)
	Most V na potoku Brzezinka kolejki wąskotorowej na linii Przeworsk – Dynów (24,6+00 km linii kolejki wąskotorowej)	-	-	-	1902-1904r.	
	Kapliczka murowana (obok domu nr 31a, dz. nr 330)	-	-	-	XIX/XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Dom drewniany (nr 29, dz. nr 301)	-	-	-	pocz. XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Dom drewniany (d. nr 37, ob. 180; dz. nr 1012)	-	-	-	XIX/XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Dom drewniany (nr 47, dz. nr 503)	-	-	-	pocz. XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

						Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Dom drewniany (nr 107, dz. nr 649)	-	-	-	2 poł. XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski
	Dom drewniany (nr 117, dz. nr 660)	-	-	-	lata 30-te XX w.	Wykaz kart adresowych Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Jawornik Polski

Zasady ochrony zasobów kulturowych w zależności od obszaru i jego wartości, mogą być zróżnicowane pod względem zakazów, nakazów i rygorów. Różnią się także z uwagi na wielorakość form występujących na terenie gminy. Duże znaczenie ma również stan zachowania obiektów i zespołów.

Wszelkie działania mają na celu zachowanie reliktyw przeszłości. W pierwszej kolejności opieką winny być objęte obiekty zespoły wpisane do rejestru zabytków, czyli objęte ścisłą ochroną konserwatorską. W wyniku analizy środowiska kulturowego gminy, w tym rysu historycznego zasobów dziedzictwa kulturowego występującego na obszarze gminy Jawornik Polski oraz oceny stanu zachowania tychże obiektów, nasuwają się następujące wnioski dotyczące ochrony zasobów kulturowych:

- ✓ ustala się utrzymanie istniejących stref ochrony zabytków obiektów dla posiadających wpis do Rejestru Zabytków,
- ✓ ustala się zachowane zasoby dziedzictwa kulturowego chronić i wykorzystywać zgodnie z Ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Przy określaniu wskaźników, należy uwzględnić obiekty i obszary zabytkowe oraz ich otoczenie. Zwraca się uwagę na konieczność ochrony ekspozycji czynnej i biernej obiektów zabytkowych poprzez ustalenie wskaźników zabudowy, przede wszystkim maksymalnej wysokości w sposób, który nie wpłynie negatywnie na zabytki oraz ich otoczenie.

Parametry nowych obiektów budowlanych nie mogą wpływać negatywnie na ekspozycję historycznej zabudowy, zaburzać historycznych osi widokowych oraz stanowić elementów dominujących.

Objęcie określoną strefą planistyczną obszaru lub obiektu zabytkowego powinno uwzględniać walory zabytku, nowa funkcja powinna być odpowiednio wkomponowana w zabytkowy układ funkcjonalno – przestrzenny.

Należy zwrócić szczególną uwagę przy wyznaczaniu obszaru uzupełnienia zabudowy, który nie powinien obejmować m.in. terenów zabytkowych cmentarzy, stanowisk archeologicznych o własnej formie terenowej.

Cele polityki ochrony dziedzictwa kulturowego oraz kształtowania krajobrazu gminy obejmują:

- ✓ zachowanie cennych elementów dziedzictwa kulturowego, które mają istotne znaczenie dla tożsamości kulturowej danego obszaru,
- ✓ kreowanie estetycznego i spójnego wizerunku gminy, z jednoczesnym poszanowaniem potrzeb gospodarczych i poprawy jakości życia mieszkańców,

- ✓ popularyzację dziedzictwa kulturowego gminy poprzez działania informacyjne, edukacyjne i krajoznawcze,
- ✓ rozwój istniejących oraz tworzenie nowych pasów zieleni izolacyjnej w rejonie zakładów przemysłowych i wzdłuż głównych tras komunikacyjnych.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa podkarpackiego podlegają ochronie konserwatorskiej. W odniesieniu do tych obiektów i ich stref ochronnych obowiązują następujące zasady:

- ✓ konieczność zapewnienia pełnej ochrony konserwatorskiej,
- ✓ obowiązek przestrzegania przepisów dotyczących ochrony zabytków przy wszelkich działaniach inwestycyjnych,
- ✓ uzyskanie zgody właściwego konserwatora zabytków (WKZ) na prowadzenie jakichkolwiek prac budowlanych, konserwatorskich lub restauratorskich w obrębie obiektu lub w jego otoczeniu.
- ✓ w planach miejscowych należy określić zasady ochrony tych obiektów oraz metody ich zachowania.

Dla obiektów znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków ustala się następujące wytyczne:

- ✓ w planach miejscowych należy określić zasady ochrony tych obiektów oraz metody ich zachowania,
- ✓ zapewnienie odpowiedniego sposobu użytkowania, który nie zagraża wartościom kulturowym obiektu,
- ✓ możliwość rozbiórki wyłącznie w przypadku znacznego pogorszenia stanu technicznego lub utraty wartości zabytkowej – pod warunkiem sporządzenia pełnej dokumentacji architektonicznej,
- ✓ obowiązek konsultacji wszelkich działań dotyczących tych obiektów z odpowiednim organem ds. ochrony zabytków.

Na terenach zawierających stanowiska archeologiczne, wskazane w dokumentacji planistycznej gminy, obowiązują dodatkowe wymogi:

- ✓ wszelkie inwestycje związane z pracami ziemnymi muszą zostać poprzedzone badaniami archeologicznymi, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- ✓ wpisanie stanowiska archeologicznego do rejestru oznacza objęcie go ścisłą ochroną konserwatorską,
- ✓ zakazuje się prowadzenia inwestycji niezwiązanych bezpośrednio z rewaloryzacją zabytkowych terenów,
- ✓ wszystkie zamierzenia inwestycyjne na tych obszarach wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- ✓ w planach miejscowych należy określić zasady ochrony stanowisk archeologicznych oraz metody ich zachowania.

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków w ramach planowania przestrzennego nie ogranicza się jedynie do konkretnych obiektów czy terenów zabytkowych. Obejmuje ona również wszelkie aspekty zagospodarowania przestrzennego określone w niniejszym dokumencie dla całego obszaru objętego planem - w tym sposób użytkowania terenów, układ infrastruktury transportowej, zieleni, a także parametry urbanistyczne i wskaźniki zagospodarowania.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, na etapie opracowania planów miejscowych, większość ustaleń planistycznych musi być określona w formie nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń, co jest szczególnie istotne przy ustalaniu zasad ochrony dziedzictwa kulturowego oraz formowania krajobrazu kulturowego.

Plan ogólny powinien zapewniać:

- ✓ zachowanie i odpowiednie wyeksponowanie zasobów oraz walorów dziedzictwa kulturowego,
- ✓ ochronę istniejących elementów dziedzictwa, poprzez właściwie przyjęte strefy planistyczne, będące podstawą do opracowania w przyszłości planów miejscowych,
- ✓ kształtowanie współczesnego krajobrazu kulturowego w sposób spójny z kontekstem historycznym i lokalnymi uwarunkowaniami.

Jednym z głównych zagrożeń dla wartości historycznych układów ruralistycznych są działania przekształcające ich pierwotny charakter - zarówno poprzez usuwanie charakterystycznych obiektów (w tym przestrzennych dominant i istotnych panoram), jak i przez wprowadzanie nieharmonijnych funkcji lub rozwiązań przestrzennych, które w efekcie prowadzą do utraty ich wartości kulturowych.

Podstawowym celem ochrony zabytków jest zapewnienie ich trwałości, właściwego zagospodarowania i użytkowania. Dotyczy to m.in. historycznych układów wiejskich, zespołów architektonicznych, stanowisk archeologicznych oraz ich otoczenia, a także samego krajobrazu kulturowego. Równie istotne jest zachowanie istniejących osi i punktów widokowych, które stanowią integralny element tożsamości przestrzennej danego obszaru.

2.1.17. Uwarunkowania przyrodnicze - flora i fauna.

Gmina Jawornik Polski usytuowana jest na północnym krańcu Pogórza Dynowskiego, w paśmie bieszczadzkim. Gmina ma charakter rolniczy. Dzięki malownicznemu położeniu i szeregu atrakcji turystycznych, wzrosło znaczenie lokalnej turystyki i agroturystyki. Większość miejscowości wchodzących w skład gminy usytuowana jest na wzgórzach i w wąskich dolinach.

Ważnym bogactwem naturalnym są lasy, których powierzchnia wynosi 1941,3496ha (zgodnie z danymi udostępnionymi przez Starostwo Powiatowe w Przeworsku wg stanu na 01.01.2025r.), co stanowi około 31% powierzchni ogólnej gminy. Większość lasów na terenie gminy zaliczona jest do lasów ochronnych, spośród których wyróżnia się lasy wodochronne, glebochronne, stanowiące strefy ochronne źródeł i ujęć wody, lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności oraz drzewostany nasienne. Tereny leśne na terenie gminy charakteryzują się drzewostanem mieszanym. Występują m.in.: buk, jodła, sosna, dąb, grab, modrzew i brzoza. Przeważają drzewostany jodłowo – bukowe, bukowe, bukowo – jodłowe oraz sosnowe.

Zbiorowiska roślinne występujące na terenie gminy:

- ✓ zbiorowisko leśne - największe powierzchniowo,
- ✓ zbiorowiska zarostowe - występujące bezpośrednio przy granicy lasu, jako zadrzewienia śródpolne czy umocnienia na skarpach,
- ✓ zbiorowiska terenów podmokłych - lokalnie w obniżeniach ze stagnującą wodą,
- ✓ zbiorowiska łąk i pastwisk - łąki zajmują tereny położone w dolinach rzek, pastwiska występują na ugorach i w pobliżu gospodarstw,
- ✓ zbiorowiska synantropijne - teren upraw.

Występowanie, różnorodność i bogactwo fauny gminy zależy od stopnia zalesienia i intensywności gospodarki rolnej. Fauna obszaru gminy składa się z fauny miejscowej –

autochtonicznej i napływowej, często endemicznej. Wśród górskich kręgowców o szerszym zasięgu występują: płazy - traszka górską; ptaki - pliszka górską; ssaki - ryjówka górską.

Elementy puszczańskie fauny są występujące ssaki: wilk, sarna, kuna oraz z owadów chrząszcz - kozioróg dębosz. Gatunkami typowo nizinnymi są: ptaki - skowronek borowy, kureczka nakrapiana, łośówka i z płazów ropuch paskówka. Pospolicie występują zając szarak i dzik, mniej liczne są borsuk i kuna leśna.

Zakres opracowania nie spowodują negatywnego wpływu na siedliska wymienione w Załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r, w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (*j.t. Dz. U. z 2014r. poz. 1713*), stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, jak również nie wpłyną negatywnie na integralność oraz spójność sieci Natura 2000. Oddziaływania dokonywane w ramach wskazanych kierunków nie będą miały istotnego wpływu na zachowanie tzw. korzystnego stanu ochrony (KSO) kluczowych gatunków i siedlisk, zachowanie kluczowych struktur obszaru, zachowanie kluczowych procesów i funkcji.

2.1.18. Obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Zgodnie z art. 6 ust 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 13 z późn. zm.*) „formami ochrony przyrody są:

- 1) parki narodowe,
- 2) rezerваты przyrody,
- 3) parki krajobrazowe,
- 4) obszary chronionego krajobrazu,
- 5) obszary Natura 2000,
- 6) pomniki przyrody,
- 7) stanowiska dokumentacyjne,
- 8) użytki ekologiczne,
- 9) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- 10) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.”

Obszar Gminy Jawornik Polski znajduje się częściowo w granicach:

- ✓ Przemysko – Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- ✓ Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 o nazwie „Nad Husowem” (PLH180025).

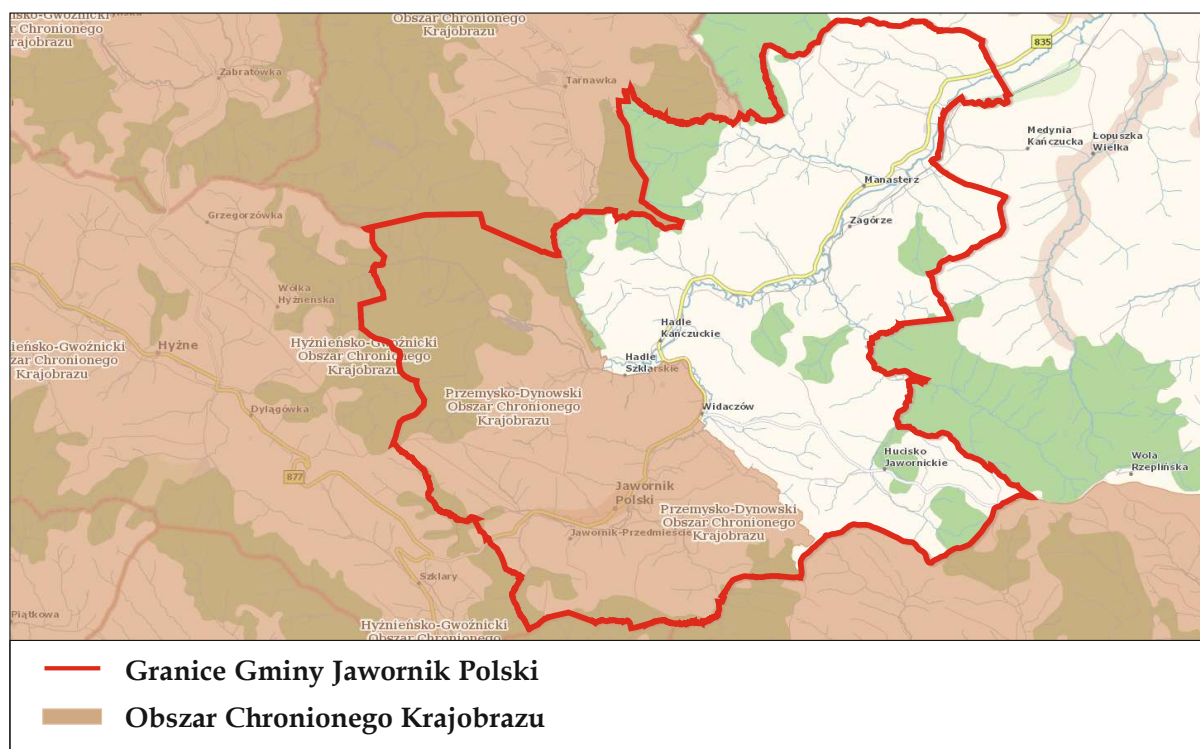
Teren gminy nie jest objęta innymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 13 z późn. zm.*).

Gmina Jawornik Polski zlokalizowana jest częściowo w granicach jednego korytarza ekologicznego: Pogórze Dynowskie – północny GKPd-3B.

Ryc. 23. Położenie terenu Gminy Jawornik Polski na tle obszarów chronionych.

Źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl>

❖ OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

➤ *Przemysko – Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu*

Teren gminy Jawornik Polski znajduje się częściowo w granicach Przemysko-Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu:

- ✓ Powierzchnia: 48475,00ha.
- ✓ Obszar wyznaczony: 01.01.1987r.
- ✓ Obszar wyznaczony na mocy: Rozporządzenie Nr 24 Wojewody Przemyskiego z dnia 5 czerwca 1998 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa przemyskiego (*Dz. Urz. z 1998 r. Nr 10, poz. 112*).
- ✓ Funkcjonuje na mocy: Uchwała Nr XLVIII/999/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Przemysko-Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (*Dz. Urz. z dnia 11 lipca 2014r. poz. 1959 z późn. zm.*).

1. Na terenie Obszaru zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.)2) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art.24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody;
- 2) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

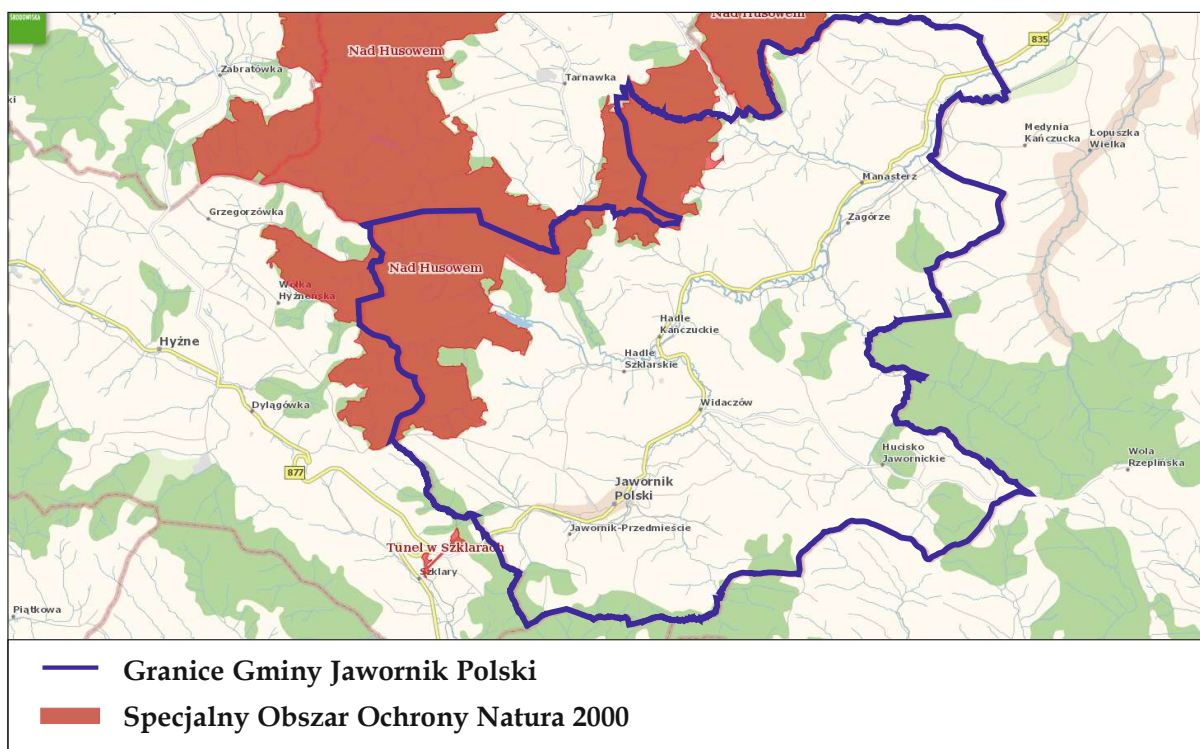
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - 4) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek: Wiar, San, Mleczka Wschodnia, zgodnie z załącznikiem mapowym nr 1a, 1b, 1c, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne
 - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;
 - 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
 - 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybicka;
 - 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 nie narusza lokalizacji obiektów budowlanych wskazanych w: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i ostatecznych decyzjach administracyjnych, obowiązujących w dniu 20.11.2010 r.
3. Strefa wyłączona z zabudowy na podstawie zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, może podlegać ograniczeniu w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w ramach uzgodnień z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli nie wpłynie to znacząco negatywnie na ochronę przyrody Obszaru.
4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt. 4) nie dotyczy:
- 1) terenów ogólnodostępnych kąpielisk i plaż wyznaczonych na podstawie odrębnych przepisów oraz przystani wodnych;
 - 2) odbudowy, nadbudowy i rozbudowy obiektów budowlanych w granicach zabudowanej budynkiem działki budowlanej w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod warunkiem nie zmniejszania dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód, ustalonej w odniesieniu do zabudowy na tej działce;
 - 3) siedlisk rolniczych w zakresie uzupełnienia istniejącej zabudowy zagrodowej o obiekty służące do prowadzenia gospodarstwa rolnego lub agroturystyki do 10 miejsc noclegowych, pod warunkiem nie zmniejszania dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód ustalonej w odniesieniu do zabudowy na tej działce,
 - 4) oczyszczalni ścieków.
5. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt. 2) nie dotyczy:
- 1) czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków chronionych, wykonywanych na podstawie zezwoleń lub aktów prawa miejscowego wydanych przez uprawnione organy oraz wydawania tych zezwoleń i aktów prawa miejscowego,
 - 2) czynności w stosunku do gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które

- w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym,
- 3) realizacji działań zapewniających bezpieczeństwo sanitarno - epidemiologiczne oraz mających na celu ochronę zdrowia lub życia.
6. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt. 1) obowiązuje na obszarze:
- 1) 500 m od linii brzegów rzeki San, 100 m od linii brzegów rzek: Wiar i Mlecza Wschodnia, zgodnie z załącznikami mapowymi nr 1a – 1c,
 - 2) udokumentowanych złóż geologicznych.
7. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt. 1) nie dotyczy:
- 1) realizacji przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, uzgodnionych z właściwym organem ochrony środowiska w ramach postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody,
 - 2) rozbudowy, przebudowy istniejących obiektów budowlanych oraz realizacji przedsięwzięć w istniejących obiektach budowlanych.
8. Zakazy, o których mowa w ust.1 pkt. 2), 5), 6) nie dotyczą:
- 1) realizacji zapisów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których w wyniku postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wykazano brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru,
 - 2) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć;
 - 3) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody.
9. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt. 3) nie dotyczy:
- 1) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć;
 - 2) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody;
 - 3) zadrzewień rosnących na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów jako grunty orne, za wyjątkiem zadrzewień rosnących w obrębie tych działek w odległości do 1 m od ich granic.
10. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 9 nie dotyczy drzew o parametrach określonych w zał. Nr 4 niniejszej uchwały oraz siedlisk priorytetowych wymienionych w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

❖ SPECJALNE OBSZARY OCHRONY NATURA 2000

➤ *Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 „Nad Husowem”*

Teren gminy Jawornik Polski znajduje się częściowo w granicach Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 „Nad Husowem” o kodzie PLH180025:

- ✓ Rodzaj Ochrony: Dyrektywa Siedliskowa.
- ✓ Kod: PLH180025.
- ✓ Powierzchnia: 3349,4200ha.
- ✓ Obszar wyznaczony przez KE: 08.02.2011r.
- ✓ Obszar wyznaczony w Polsce: 28.09.2022r.
- ✓ Funkcjonuje na mocy: Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE).

Charakterystykę obszaru przedstawiono na podstawie *Standardowego Formularza Danych dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) „Nad Husowem”*.

Obszar położony jest w obrębie mezoregionu Pogórze Dynowskie, stanowiącego część Pogórza Karpackiego. Teren znajduje się na fliszu karpackim, dominują tu gleby brunatne właściwe i brunatne kwaśne. W skład pokrywy glebowej obszaru wchodzi przede wszystkim gleby brunatne właściwe i kwaśne oraz miejscami gleby rdzawe. Obszar położony jest w dorzeczu rzeki Wisły. Obszar Nad Husowem położony jest w obrębie krajobrazu wyżynnego oraz niskich gór rodzaju krzemianowego i glinokrzemianowego – erozyjnego, gdzie wody charakteryzują się płytkim i dużym odpływem powierzchniowym lub podpowierzchniowym, a na potencjalną roślinność składają się bory mieszane i grądy. Dominującym elementem szaty roślinnej są lasy z rzędu Fagetalia sylvaticae, stanowiące ponad 95% powierzchni. Najbardziej rozpowszechniona jest żyzna buczyna karpacka w formie podgórskiej Dentario glandulosae-Fagetum. W dolnych partiach

stoków występują grądy *Tilio-Carpinetum* i postaci przejściowe między oboma zbiorowiskami leśnymi. Pozostały areal zajmują grunty nieleśne z fragmentami cennych przyrodniczo ekosystemów łąkowych oraz duży kompleks stawów będący ostoją chronionej batrachofauny.

Najcenniejszy fragment ekosystemów leśnych objęty jest granicami rezerwatu „Husówka”, który, chroni buczynę karpacką oraz jedno z najdalej na północ wysuniętych stanowisk kłokoczki południowej *Staphylea pinnata*.

Przedmiotami ochrony obszaru są 3 typy siedlisk przyrodniczych (9110, 9130, 9170) oraz 8 gatunków zwierząt (biegacz urozmaicony, zgniotek cynobrowy, krasopani hera, czerwńczyk nieparek, modraszek telejus, modraszek nausitous, kumak górski i traszka karpacka).

9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*)

Zbiorowisko na przedmiotowym obszarze tworzy 8 płatów z drzewostanem jedno - lub wielogatunkowym z dominującym udziałem buka bez gatunków obcych ekologicznie /geograficznie oraz słabo wykształconą warstwą krzewów i ubogim runem, w którym najczęściej spotyka się m.in. kosmatkę owłosioną. Siedlisko 9110 posiada typową i właściwą charakterystyczną kombinację florystyczną. Stopień reprezentatywności siedliska został oceniony jako dobry – B. Na taką ocenę wpływ miał właściwy udział gatunków charakterystycznych dla siedliska, brak gatunków inwazyjnych i ekspansywnych. Stwierdzona powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C). Stan zachowania oceniono jako dobry – B, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: brak gatunków inwazyjnych i ekspansywnych, struktura pionowa i przestrzenna zróżnicowana, drzewostan różnowiekowy, o zróżnicowanym przestrzennym zwarcu, z grupami i kępami starych drzew, o zaburzonych stosunkach ilościowych), stopień zachowania funkcji (II dobre perspektywy: niewielkie zasoby martwego drewna, zróżnicowane naturalne odnowienia drzewostanu). Ocena ogólna: B – dobra.

9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)

Żyzne buczyny stanowią ważne zbiorowiska leśne w obszarze. Są siedliskiem wielu gatunków roślin i zwierząt. Siedlisko zajmuje 14 płatów o zróżnicowanej powierzchni z niskim udziałem gatunków charakterystycznych (jedynie na 4 stanowiskach charakterystyczna kombinacja florystyczna była właściwa).

Z gatunków charakterystycznych dla siedliska stwierdzono m.in. turzycę orzęsioną oraz zawilca gajowego. Na strukturę siedliska, niektórych płatów wpływ ma udział gatunków inwazyjnych – niecierpka drobnokwiatowego oraz obecność gatunków obcych w drzewostanie – dębu czerwonego i robinii akacjowej.

Reprezentatywność siedliska jest znacząca – ocena C. Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C). Stan zachowania został określony na podstawie stopnia zachowania struktury (II – struktura dobrze zachowana: z jednej strony wyraźnie zaznaczająca się obecność gatunków obcych ekologicznie, niski udział gatunków charakterystycznych, z drugiej natomiast zróżnicowana struktura pionowa fitocenozy z różnowiekowym drzewostanem, o zróżnicowanym przestrzennym zwarcu, zawsze z grupami i kępami starych drzew), stopnia zachowania funkcji (II – dobre perspektywy: dość obfite odnowienia drzewostanu pojawiające się i rozwijające się w naturalnych lukach i prześwietleniach,

czynnikiem obniżającym stan ochrony jest niedobór martwego drewna) – ocena B. Ocenę ogólną nadanodobłą – B.

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum i Tilio-Carpinetum)

Siedlisko tworzą 4 niewielkie płyty rozmieszczone w różnych częściach obszaru. Charakterystyczna kombinacja florystyczna jest typowa i właściwa dla siedliska w tym regionie. Dominuje bogate runo z obecnością pojedynczych okazów ekspansywnego gatunku rodzimego – turzycy drżączkowatej. Z gatunków chronionych na przedmiotowym obszarze stwierdzono ciemną zieloną i paprotnik kolczysty. Reprezentatywność dobra – B. Powierzchnia siedliska stanowi poniżej 2% powierzchni tego siedliska przyrodniczego w odniesieniu do skali całego kontynentalnego regionu biogeograficznego (powierzchnia względna – C). Stan zachowania oceniono jako dobry – B, podstawą przyjęcia takiej oceny były podkryteria: stopień zachowania struktury (II – dobrze zachowana: na niektórych stanowiskach wymieszane gatunki buczynowe, grądowe i łęgowe, brak gatunków inwazyjnych, charakterystyczna kombinacja florystyczna typowa i właściwa, struktura pionowa i przestrzenna roślinności zróżnicowana, powierzchnia pokryta przez zwarty drzewostan, z obecnością luk i prześwitleń), stopień zachowania funkcji (II – dobre perspektywy: płyty siedliska wykazują znikomą ilość martwego drewna, obfite naturalne odnowienia drzewostanu w lukach i prześwitleniach). Ocena ogólna: dobra – B.

4014 Biegacz urozmaicony (Carabus variolosus)

W obszarze objętym opracowaniem stwierdzono 4 punkty siedliskowo sprzyjające występowaniu gatunku: Hadle, Jawornik, Manasterz, Zabratówka. Na terenie Nadleśnictwa Kańczuga na dwóch odcinkach potoków wykazano kolejno 27 os./10 pułapek/30 dób oraz 4 os./10 pułapek/30. Na podstawie monitoringu GIOŚ w 2016 roku zaobserwowano 1 osobnika podczas zakładania pułapek oraz 9 osobników odłowionych do pułapek Barbera (rezerwat przyrody Husówka – oddz. 33, leś. Lipnik). Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji regionu biogeograficznego kontynentalnego – C. Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II elementy dobrze zachowane: roślinność zielna umiarkowanie zwarta, rozproszona, podłoże błotniste z dużą ilością materii organicznej, niewielka ilość martwego drewna) – ocena B. Izolacja – populacja nieizolowana, ale występującą na peryferiach zasięgu gatunku – ocena B. Ocena ogólna: dobra – B.

1086 Zgniotek cynobrowy (Cucujus cinnaberinus)

W lasach gospodarczych odnajdywano larwy zgniotka cynobrowego. Stwierdzono korelację występowania gatunku jedynie z obecnością martwego drewna oraz jakością martwego drewna. Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji regionu biogeograficznego kontynentalnego – C. Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane: mała ilość martwego drewna i drzew biocenotycznych, drzewostan panujący o uproszczonej strukturze wiekowej i przestrzennej wynikającej z gospodarczego użytkowania i słabo zróżnicowanej dymensji, intensywna eksploatacja lasów, obecność wszystkich 4 klasy rozkładu martwego drewna) oraz możliwości odtworzenia (II – możliwe przy średnim nakładzie środków: sukcesywne zwiększanie ilości martwego drewna) – ocena C. Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C. Ocena ogólna: znacząca – C.

6199 Krasopani hera (Euplagia quadripunctaria)

Motyl głównie o nocnej aktywności odwiedzający kwiaty roślin z rodziny złożonych, zwłaszcza gatunek sadzka konopiastego. W obszarze stwierdzono jedno stanowisko gatunku na płacie

o powierzchni ok. 0,31 ha. Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji regionu biogeograficznego kontynentalnego – C. Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: występowanie co najmniej kilkudziesięciu kwitnących kęp sadzka o odpowiednim zagęszczeniu, zarastanie obrzeży zadrzewień) – ocena B. Izolacja – populacja nieizolowana, ale występującą na peryferiach zasięgu gatunku – ocena B. Ocena ogólna: dobra – B.

1060 Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*)

W obszarze stwierdzono dwa stanowiska gatunku z pojedynczymi osobnikami, na płacie o powierzchni ok. 0,46 ha. Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji regionu biogeograficznego kontynentalnego – C. Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (II – elementy dobrze zachowane: zagrożenie w postaci sukcesji krzewów (zwłaszcza wierzby), a także roślinności zielnej, w tym nawłoci późnej, sprzyjające środowisko z odpowiednią ilością roślin kwiatowych – nektarodajnych) – ocena B. Izolacja – populacja nieizolowana, ale występującą na peryferiach zasięgu gatunku – ocena B. Ocena ogólna: znacząca – C.

6179 Modraszek nausitous (*Phengaris nausithous*)

Gąsienice modraszków poszukiwano w kwiatostanach krwiściągu lekarskiego, lecz nie stwierdzono żadnych stanowisk gatunku. Siedlisko nie stwarza dogodnych warunków dla gatunku z uwagi na zagrożenie wynikające z intensywnego użytkowania wilgotnych łąk oraz zarastania obszaru drzewami i krzewami. Należy uzupełnić stan wiedzy o gatunku.

6177 Modraszek telejus (*Phengaris telejus*)

Modraszek telejus zasiedla przede wszystkim tradycyjnie zagospodarowane ekosystemy łąkowe. Na obszarze objętym opracowaniem nie stwierdzono stanowisk gatunku. Czynnikiem mającym wpływ na brak obecności modraszka w siedlisku może być intensyfikacja użytkowania wilgotnych łąk poprzez wcześniejsze i częstsze ich koszenie, jak i również sukcesja, która prowadzi do ich zarastania, a tym samym do wyeliminowania rośliny pokarmowej i mrówek. Konieczne szersze zbadanie stanu wiedzy na temat gatunku.

1193 Kumak górski (*Bombina variegata*)

W obszarze objętym opracowaniem stwierdzono liczne stanowiska gatunku m.in. zbiorniki wody stojącej, stawy oraz oczka wodne, większe zabagnienia, spiętrzenia wody, większe koleiny i kałuże na szlakach zrywkowych. Stanowiska kumaka zostały potwierdzone na podstawie obecności głosów godowych. Populację gatunku szacuje się na $2\% \geq p > 0\%$ populacji regionu biogeograficznego kontynentalnego – C. Stan zachowania populacji został określony na podstawie podkryteria: stopnia zachowania cech siedliska gatunku (III: elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane: lokalne zanikanie siedlisk wskutek naturalnych procesów tj. wysychanie zbiorników, zarastanie roślinnością, jak i również na skutek działalności człowieka: regulacja rzek i potoków, melioracje czy zasypywanie zbiorników wodnych) oraz możliwości odtworzenia (II – możliwe przy średnim nakładzie środków: przeciwdziałanie wyschnięciu zbiornika oraz jego zarastaniu) – ocena C. Izolacja – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru – C. Ocena ogólna: znacząca – C.

2001 Traszka karpacka (*Triturus montadoni*)

Na obszarze objętym PZO nie stwierdzono stanowisk gatunku. Traszka karpacka jest gatunkiem typowo górskim, z kolei obszar Nad Husowem położony jest w obrębie krajobrazu wyżynnego oraz niskich gór. Brak stwierdzenia traszki w obszarze opracowania może wynikać z wymagań biologiczno-ekologicznych tego gatunku, czyli braku odpowiednich siedlisk (typowo górskich). Gatunek stwierdzony na terenie Nadleśnictwa Kańczuga (kilka osobników). Z uwagi na brak danych o występowaniu gatunku z poprzednich lat, zgodnie z przyjętą metodyką nie oceniono stanu populacji, zatem oceny dla gatunku przyjęto na podstawie pierwotnych danych: populacja – C, stan zachowania – B, izolacja – C, ocena ogólna – B. Zagrożeniem dla traszki karpackiej, które może ograniczać jej występowanie w obszarze jest intensyfikacja gospodarki leśnej i rolnej, melioracje, regulacje rzek i potoków. Należy uzupełnić stan wiedzy o populacji i siedlisku.

Ponadto na terenie obszaru występują siedliska (6510, 91E0) i gatunki, które nie są przedmiotami ochrony obszaru.

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Siedlisko 6510 reaguje na zmianę charakteru i intensywności użytkowania i wymaga regularnego koszenia. Z uwagi na naturalne zmiany trudne do przewidzenia, mogą nastąpić przemiany w składzie gatunkowym i strukturze siedliska, w wyniku sukcesji naturalnej. Łąki na których ograniczono użytkowanie kośne lub wypas zaczynają stopniowo zarastać krzewami i drzewami. Z uwagi na niewielkie powierzchnie siedliska (ok. 1,05 ha – zaledwie ok. 0,00014% w skali kontynentalnego regionu biogeograficznego) drzewostan wraz z krzewami znajdujący się w bliskim otoczeniu może opanować siedlisko. Szczególne zagrożenie stwarza drzewostan w bezpośrednim sąsiedztwie, składający się w przeważającej części z brzozy brodawkowatej uznawanej za gatunek pionierski, który łatwo się rozsiewa i wyrasta nawet na bardzo słabej ziemi. Stąd też istnieje duża szansa przemian siedliska w wyniku sukcesji spowodowanej ekspansją brzozy. Z racji trudności w utrzymaniu stabilnej powierzchni siedliska, zważywszy na nieznaczny jej udział w skali kontynentalnego regionu biogeograficznego, nadaje się ocenę D.

*91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*)

Siedlisko obejmuje cztery niewielkie płaty cechujące się zubożałym składem gatunków charakterystycznych. W drzewostanie pojawiają się ekspansywne i inwazyjne gatunki obce tj. nawłóć pospolita i niecierpek drobnokwiatowy. Obszar posiada również niewielkie zasoby martwego drewna. Siedlisko zajmują powierzchnię, która w skali regionu biogeograficznego jest nieznaczna i wynosi zaledwie 0,003 %. W związku powyższym nadaje się ocenę D.

1166 Traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*)

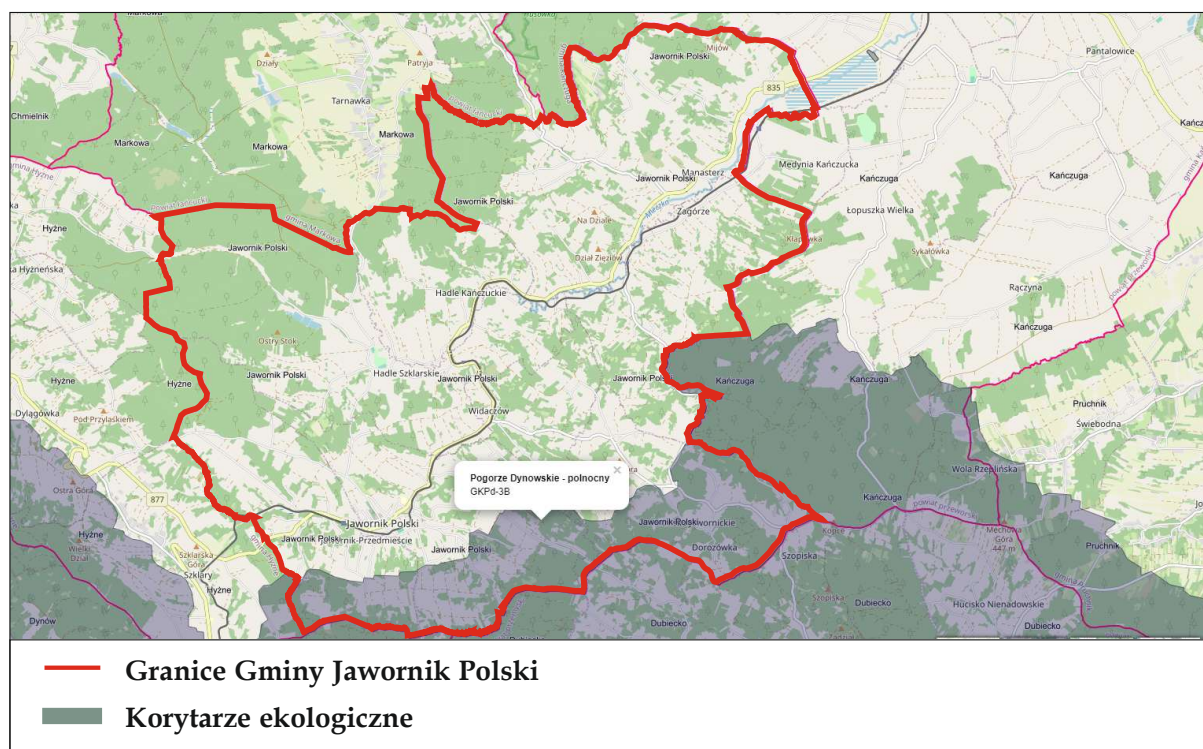
W obszarze objętym opracowaniem stwierdzono jedno stanowisko gatunku. Liczebność populacji ulega dużym wahaniom, związanym m.in. ze zmiennym charakterem niewielkich zbiorników wodnych, będących miejscem ich rozrodu. W związku powyższym nadaje się ocenę D.

1355 Wydra (*Lutra lutra*)

Na terenie obszaru stwierdzono stałą obecność gatunku na podstawie śladów aktywności, w tym występowania odchodów. Populacja liczny maksymalnie kilka osobników (1 – 3 os.). W związku powyższym nadaje się ocenę D.

Na terenie obszaru Natura 2000 Nad Husowem obserwowano w zdecydowanej większości świeże ślady żerowania nad rzeką i w sąsiedztwie starorzeczy, świadczące o ciągłej obecności gatunku w obszarze. Populacja liczny maksymalnie kilka osobników (2 – 5 os.). W związku powyższym nadaje się ocenę D.

❖ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Polskie prawodawstwo ochrony przyrody określa korytarz ekologiczny (migracyjny) jako obszar „umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów”. W praktyce jako korytarze ekologiczne określane są obszary o względnie dobrze zachowanym środowisku, łączące większe dobrze zachowane obszary siedliskowe zwierząt. Szerokość korytarzy wynika przede wszystkim z wymagań konkretnego gatunku. Do najważniejszych funkcji korytarzy zalicza się:

- ✓ zwiększenie przepływu genów pomiędzy płatami siedlisk zapobiegające utracie różnorodności genetycznej oraz przeciwdziałające depresji wsobnej;

- ✓ zmniejszenie stopnia izolacji poszczególnych płatów siedlisk i ułatwienie przemieszczania się organizmów pomiędzy nimi, a co za tym idzie, zwiększenie prawdopodobieństwa kolonizacji izolowanych płatów;
- ✓ obniżenie śmiertelności, szczególnie wśród osobników młodych, wypartych z płatów dogodnych siedlisk, wskutek zachowań terytorialnych.

Planowane inwestycje, uwzględnione w opracowywanym Planie Ogólnym Miasta i Gminy Jawornik Polski, nie spowodują likwidacji ani znaczącego ograniczenia istniejących korytarzy ekologicznych. Nie doprowadzą również do utraty cennych żerowisk ani ich fragmentaryzacji.

Zachowanie korytarzy ekologicznych wymaga podejmowania różnorodnych działań, mających na celu zapewnienie ich prawidłowego funkcjonowania. Głównym celem tych działań jest ograniczenie skutków fragmentacji siedlisk oraz minimalizacja negatywnego wpływu barier, takich jak infrastruktura komunikacyjna. Do najważniejszych z nich należą:

- ✓ tworzenie przejść dla zwierząt na drogach o dużym natężeniu ruchu oraz adaptacja istniejącej infrastruktury, takiej jak mosty i przepusty, do potrzeb migracyjnych zwierząt;
- ✓ odpowiednie gospodarowanie przestrzenią w obrębie korytarzy ekologicznych, m.in. poprzez ich uwzględnienie w dokumentach planistycznych na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym, a także ochrona przed zabudową;
- ✓ planowanie zwartej zabudowy w miastach i na obszarach wiejskich, co zapobiega rozpraszaniu osiedli i utracie ciągłości przyrodniczej.

Dodatkowo ważne są działania wspierające funkcjonowanie korytarzy, takie jak:

- ✓ zalesianie gruntów rolnych w ramach programów zwiększających lesistość, wspierających zarówno gospodarkę leśną, jak i rozwój terenów wiejskich;
- ✓ ochrona charakterystycznych elementów krajobrazu, np. miedz i śródpolnych zadrzewień;
- ✓ utrzymanie drzew i zadrzewień wzdłuż cieków wodnych i zbiorników wodnych – o ile nie koliduje to z wymaganiami ochrony przeciwpowodziowej.

Działania na rzecz ochrony korytarzy ekologicznych powinny być podejmowane już na etapie planowania inwestycji, co pozwala uniknąć przyszłych konfliktów i kosztownych prób odtwarzania zerwanej łączności przyrodniczej. Choć wiele inwestycji może stanowić zagrożenie dla tych korytarzy, w większości przypadków możliwe jest ich realizowanie w sposób ograniczający negatywny wpływ na środowisko.

W przypadku budowy nowych dróg lub modernizacji istniejących tras o dużym natężeniu ruchu należy przewidzieć rozwiązania umożliwiające migrację zwierząt – takie jak przejścia i przepusty. Inwestycje te nie tylko chronią przyrodę, ale również zwiększają bezpieczeństwo użytkowników dróg – kolizje z udziałem dzikich zwierząt są poważnym zagrożeniem. Troska o korytarze ekologiczne to zatem także dbałość o bezpieczeństwo ludzi.

Specjalne przejścia dla dzikich zwierząt stanowią kluczowy element w ograniczaniu negatywnego wpływu infrastruktury drogowej na środowisko przyrodnicze. Ich rola opiera się na dwóch podstawowych funkcjach:

- a. utrzymaniu ciągłości środowiska życia zwierząt, których terytoria zostały przecięte przez drogę – dostęp do obu stron trasy jest niezbędny dla ich przetrwania;
- b. umożliwieniu migracji, rozprzestrzeniania się oraz sezonowych wędrówek – co ma szczególne znaczenie dla gatunków rzadkich i wymagających dużych przestrzeni.

Budowa takich przejść powinna być obowiązkowa na drogach z ogrodzeniami ochronnymi, a także na trasach, gdzie natężenie ruchu przekracza 10 tysięcy pojazdów na dobę. Na terenie gminy Jawornik Polski nie przewiduje się takich rozwiązań, ponieważ istniejący układ komunikacyjny funkcjonuje poprawnie i nie stanowi istotnej bariery ekologicznej. Na drogach o niższym natężeniu

ruchu warto jednak zadbać o możliwość bezpiecznego przekraczania jezdni przez zwierzęta. Osiąga się to poprzez:

- ✓ projektowanie nawierzchni na poziomie zbliżonym do naturalnego terenu,
- ✓ ograniczenie wysokości nasypów i głębokości wykopów do 2 metrów,
- ✓ zastosowanie skarp o nachyleniu nie większym niż 1:2.

Efektywność przejść zależy od wielu czynników, które powinny być uwzględnione na etapie planowania, realizacji oraz eksploatacji inwestycji. Najważniejsze z nich to:

- ✓ dopasowanie lokalizacji przejść do istniejących korytarzy migracyjnych,
- ✓ odpowiednia liczba przejść na danym odcinku drogi,
- ✓ dobór konstrukcji i parametrów technicznych dostosowanych do warunków przyrodniczych i wymagań poszczególnych gatunków,
- ✓ różnorodność typów przejść umożliwiającą korzystanie z nich przez różne grupy zwierząt,
- ✓ odpowiednie zagospodarowanie terenu przy wejściach do przejść,
- ✓ regularna konserwacja i ochrona przejść przed degradacją.

W celu ograniczenia kolizji drogowych z udziałem zwierząt stosuje się również środki dodatkowe, takie jak:

- ✓ ograniczenia prędkości do 70 km/h, a w miejscach szczególnie niebezpiecznych – do 50 km/h;
- ✓ systemy ostrzegania kierowców i rozwiązania techniczne wymuszające zmniejszenie prędkości;
- ✓ oświetlenie ograniczające oślnienie;
- ✓ ogrodzenia ochronne, będące standardem na drogach szybkiego ruchu;
- ✓ oznakowanie informujące o możliwości występowania dzikich zwierząt, które skłania kierowców do ostrożniejszej jazdy.

Aby złagodzić tzw. barierę psychofizyczną migracji, zwłaszcza wzdłuż korytarzy ekologicznych, zaleca się stosowanie działań osłonowych, tj.:

- a. montaż ekranów chroniących przed oślnieniem reflektorów, szczególnie w rejonie przejść dla zwierząt;
- b. instalacja ekranów dźwiękochłonnych, ograniczających negatywny wpływ hałasu na wrażliwe gatunki;
- c. wykorzystanie zieleni izolacyjnej, która tłumi hałas i redukuje emisję zanieczyszczeń wzdłuż drogi.

Zgodnie z treścią pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (znak: WOŚ.411.1.30.2025.AB.4 z dnia 6 marca 2025r.) w Prognozie należy zawrzeć: „*analizę czy projekt dokumentu planistycznego jest zgodny z uwarunkowaniami zagospodarowania przestrzennego, określonymi wcześniej w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub planie ogólnym, w zakresie wskazanych w nim obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych*”.

Plan Ogólny Miasta i Gminy Jawornik Polski to nowy dokument planistyczny o randze aktu prawa miejscowego, który musi zostać uchwalony dla całego obszaru gminy. Zastąpi on dotychczas obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (SUiKZP). Ustalenia Planu Ogólnego będą stanowiły podstawę zarówno do uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zintegrowanych planów inwestycyjnych jak i do wydawania decyzji o warunkach zabudowy, wyłącznie w obszarach uzupełnienia zabudowy wskazanych w planie ogólnym.

Zakres oraz sposób sporządzania Planu Ogólnego ściśle określa **ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym** oraz odpowiednie **rozporządzenia wykonawcze**. W związku z tym Plan Ogólny **nie może być zgodny** z niektórymi zapisami SUiKZP, w tym w zakresie przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych. Wynika to z faktu, że przepisy prawa nie przewidują możliwości ujęcia tych elementów w ustaleniach Planu Ogólnego w części graficznej. Część graficzna planu ogólnego zawiera w formie cyfrowej strefy planistyczne, odpowiednie do uwarunkowań danego terenu oraz zgodne z wytycznymi ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w zakresie formy tego dokumentu planistycznego.

W projekcie Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski **nie wskazano obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych**, co jest zgodne z obowiązującymi przepisami oraz charakterem tego dokumentu.

Ponadto, na części rysunkowej obowiązującego obecnie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jawornik Polski uchwalonego Uchwałą Nr 32/IV/2002 Rady Gminy w Jaworniku Polskim z dnia 30 grudnia 2002r., ze zmianami, nie wskazano obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych.

2.1.19. Zaopatrzenie gminy w infrastrukturę drogową, techniczną oraz prowadzona na terenie gminy gospodarka odpadami

❖ INFRASTRUKTURA DROGOWA

Dostępność komunikacyjna gminy związana jest ściśle z infrastrukturą drogową. Ze względu na funkcje w sieci drogowej, drogi publiczne dzielą się na następujące kategorie:

- ✓ drogi krajowe;
- ✓ drogi wojewódzkie;
- ✓ drogi powiatowe;
- ✓ drogi gminne.

Na terenie gminy Jawornik Polski nie występują drogi krajowe.

Sieć dróg na terenie gminy Jawornik Polski tworzą następujące drogi:

- ✓ droga wojewódzka:
 - Nr 835 Lublin – Przeworsk – Grabownica Starzeńska (o długości **14 428m**).
- ✓ drogi powiatowe (o łącznej długości około **26 831 m**):
 - Nr P1624R Manasterz do stacji PKP (290m),
 - Nr P1625R Manasterz – Rzeki (1810m)
 - Nr P1546R Hadle Szklarskie – Tarnawka (4262m),
 - Nr P1616R Hadle Szklarskie – Jawornik Polski (2825m),
 - Nr P1420R Jawornik Polski – Dylągówka (2620m)
 - Nr P1627R Jawornik Polski – Jawornik Przedmieście (1150m),
 - Nr P1628R Jawornik Polski – Zapady (2400m),
 - Nr P1629R Widaczów – Świebodna (6830m),
 - Nr P1630R Zagórze – Hucisko Jawornickie (4644m),
- ✓ drogi gminne (o łącznej długości około **198 705,0m**):
 - Nr 10601 R Manasterz- Rzeki- Husów (875m),
 - Nr 10602 R Manasterz- Rzeki- Tarnawka (1750m),
 - Nr 10603 R Manasterz- Nieważka- Rzeki (2700m),

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

- Nr 10604 R Manasterz- od drogi krajowej- Nieważka (2750m),
- Nr 10605 R Manasterz od drogi krajowej- Cygany (1200m),
- Nr 10606 R Manasterz- Sobiło- Mijów (1300m),
- Nr 10606 R Manasterz- Nieważka-Oblasek- Mijów (2125m),
- Nr 10608 R Zagórze- magazyny GS- Medynia (2250m),
- Nr 10609 R Manasterz- Przyboś- Dział- Rzeki (3800m),
- Nr 10610 R Hadle Kańczuckie- Hawro- Rybne (1125m),
- Nr 10611 R Zagórze- Dział- Wólka (2600m),
- Nr 10612 R Zagórze- droga główna- Dział (1100m),
- Nr 10613 R Hadle Kańczuckie- Szkoła- Dział (2250m),
- Nr 10614 R Hadle Szklarskie- PKS- Poddęby- Jamrozy (3750m),
- Nr 10615 R Hadle Kańczuckie- Mleczarnia- Pastwiska (1750m),
- Nr 10616 R Hadle Szklarskie- Hadle Kańczuckie (200m),
- Nr 10617 R Hadle Szklarskie- Grabnik- Dział (1300m),
- Nr 10618 R Hadle Szklarskie- Ośrodek MSW- Górny K. (1875m),
- Nr 10619 R Widaczów- Cieślakówna- Dział (1100m),
- Nr 10620 R Hadle Szklarskie- PKS- Widaczów (2750m),
- Nr 10621 R Widaczów- Dział- Wólka- Hucisko (1380m),
- Nr 10622 R Jawornik Polski- Grabnik- Zabarć- Bazary (2625m),
- Nr 10623 R Jawornik Polski- Pasterniki- Dział- Łazy (3100m),
- Nr 10624 R Jawornik Polski- Rynek- Zakościół- PKP (870m),
- Nr 10625 R Jawornik- Polski- Zapady- Rzeki (750m),
- Nr 10626 R Jawornik Polski- Zapady- Słotwina (1250m),
- Nr 10627 R Jawornik Polski- Słotwina- Dział (420m),
- Nr 10628 R Jawornik Polski- Pasterniki- Łąka (875m),
- Nr 10628 R Jawornik Polski- Pasterniki- Kowale- Dołki (2250m),
- Nr 10629 R Jawornik Polski- Pasterniki- Zapady (520m),
- Nr 10630 R Jawornik Polski- Pasterniki- Dział (1375m),
- Nr 10631 R Jawornik Polski- Pasterniki- Podlas (1300m),
- Nr 10631 R Jawornik Polski- Pasterniki- Zadział- Łaskówka (2125m),
- Nr 10632 R Hucisko Jawornickie - cmentarz - Wołcze (2500m),
- Nr 10633 R Hucisko Jawornickie - Burki- Drohobyczka (1900m),
- Nr 10634 R Hucisko Jawornickie - szkoła - Osiadły (1750m),
- Nr 10635 R Hucisko Jawornickie - Turzy Potok - Hucisko (1250m),
- Nr 10636 R Hucisko Jawornickie - Widne - Turza Góra (2750m).

Ponadto na terenie gminy Rada Gminy Jawornik Polski podjęła trzy uchwały w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych publicznych, tj.:

- ✓ Uchwała Nr 271/XLV/2013 Rady Gminy Jawornik Polski z dnia 21 października 2013r., w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych publicznych (opublikowana w Dz. U. Woj. Podkarpackiego z dnia 9 stycznia 2014r., poz. 102). Obejmująca drogi o łącznej długości około 49 411,0m.
- ✓ Uchwała Nr 272/XLV/2013 Rady Gminy Jawornik Polski z dnia 21 października 2013r., w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych publicznych (opublikowana w Dz. U. Woj. Podkarpackiego z dnia 9 stycznia 2014r., poz. 103). Obejmująca drogi o łącznej długości około 30 180,0m.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

- ✓ Uchwała Nr 285/XLVIII/2013 Rady Gminy Jawornik Polski z dnia 27 listopada 2013r., w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych publicznych (opublikowana w Dz. U. Woj. Podkarpackiego z dnia 7 kwietnia 2014r., poz. 1182). Obejmująca drogi o łącznej długości około 51 574,0m.

Załączniki Nr 1 do powyższych Uchwał zostały dołączone poniżej.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

Załącznik nr 1
do uchwały Nr 271/XLV/2013
RADY GMINY
JAWORNIK POLSKI
z dnia 21 października 2013 r.

Jawornik Polski

Numer załącznika graficznego	Nr ewid. działki	Długość	Szerokość	Powierzchnia (ha)	Kilometraż
1.1	5	572	5-6	0.2898	0+000-0+572
1.2	30	70	5-6	0.0382	0+000-0+078
1.3	30	246	5-6	0.1449	0+000-0+246
1.4	46/1	356	4-5	0.1620	0+000-0+356
1.5	46/2	182	4-6	0.1013	0+000-0+182
1.6	68	192	4-5	0.0905	0+000-0+192
1.7	73	304	5-6	0.1554	0+000-0+304
1.8	87	142	4-5	0.0604	0+000-0+142
1.9	109	114	3-4	0.0467	0+000-0+114
1.10	114	216	4-5	0.948	0+000-0+216
1.11	118	188	4-6	0.0913	0+000-0+188
1.12	137	374	4-5	0.1864	0+000-0+374
1.13	144	50	4-4.5	0.0200	0+000-0+050
1.14	157	292	3-5	0.1183	0+000-0+292
1.15	170	66	4-4.5	0.0271	0+000-0+066
1.16	176	368	4-6	0.1809	0+000-0+368
1.17	179	86	2-4	0.0253	0+000-0+086
1.18	190	90	4-5	0.0432	0+000-0+072
1.19	196	462	5-6	0.2776	0+000-0+462
1.20	198/3	194	4-5	0.0978	0+000-0+194
1.21	226	886	6-8	0.5975	0+000-0+886
1.22	235	158	5-5.5	0.0803	0+000-0+156
1.23	252	534	5-7	0.3090	0+000-0+534
1.24	278	320	5-6	0.1611	0+000-0+320
1.25	291	42	4-5	0.0193	0+000-0+042
1.26	300	28	3-4	0.0101	0+000-0+028
1.27	313	86	2-4	0.0283	0+000-0+086
1.28	324	126	3-5	0.0496	0+000-0+126
1.29	333	270	5-8	0.1569	0+000-0+270

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

1.30	336	142	3-4	0.0464	0+000-0+142
1.31	353	310	4-6	0.1686	0+000-0+310
1.32	369	66	4-5.5	0.0360	0+000-0+066
1.33	375	32	4-5	0.0141	0+000-0+032
1.34	411/1	46	5-6	0.0259	0+000-0+046
1.35	414	30	4-5	0.0122	0+000-0+030
1.36	417	876	4-6	0.4636	0+000-0+876
1.37	420/2	138	3-4	0.0422	0+000-0+138
1.38	432	22	2-4	0.0070	0+000-0+022
1.39	433/1	1140	6-10	0.8221	0+000-1+140
1.40	441	184	6-7	0.1186	0+000-0+184
1.41	468	34	5-6	0.0206	0+000-0+034
1.42	473	700	4-8	0.4027	0+000-0+700
1.43	482	416	4-6	0.3375	0+000-0+416
1.44	482	152	4-6	0.0790	0+000-0+152
1.45	495	1306	6-8	0.8156	0+000-1+306
1.46	507	218	5-6	0.1145	0+000-0+218
1.47	514	206	5-6	0.1316	0+000-0+206
1.48	565/1 617	300	3-5	0.1128	0+000-0+294
1.49	565/2	1216	6-8	0.7704	0+000-1+216
1.50	575	130	8-12	0.1198	0+000-0+130
1.51	587	302	5-6	0.1536	0+000-0+302
1.52	602	56	4-5.5	0.0302	0+000-0+054
1.53	621	494	4-6	0.2406	0+000-0+494
1.54	662	126	4-8	0.0772	0+000-0+126
1.55	672	296	3-6	0.1341	0+000-0+296
1.56	685	532	4-8	0.2936	0+000-0+532
1.57	702	28	3-8	0.0157	0+000-0+028
1.58	708	64	0.7-1	0.0049	0+000-0+064
1.59	719	134	2-4	0.0494	0+000-0+070
1.60	758	256	5-10	0.1764	0+000-0+256
1.61	760	20	3-4	0.0086	0+000-0+020
1.62	774	72	8-12	0.0714	0+000-0+072
1.63	777	296	4-5	0.1201	0+000-0+296
1.64	784	32	8-10	0.0260	0+000-0+032
1.65	785/3	34	5-5.5	0.0185	0+000-0+038

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

1.66	788 1759	44	4-8	0.0371	0+000-0+044
1.67	805/2 1266	108	6-7	0.0638	0+000-0+108
1.68	813	128	5-10	0.0778	0+000-0+128
1.69	826	90	4-5	0.0449	0+000-0+090
1.70	835	474	5-6	0.2419	0+000-0+474
1.71	861	350	5-6	0.1809	0+000-0+350
1.72	864	14	4-5	0.0061	0+000-0+014
1.73	879	220	4-5,5	0.1152	0+000-0+220
1.74	887	60	4-5	0.0287	0+000-0+060
1.75	892 986 971	258	4-5	0.1305	0+000-0+258
1.76	916	176	4-4,5	0.0701	0+000-0+176
1,77	934	116	3-4	0.0457	0+000-0+116
1.78	939	600	6-7	0.3672	0+000-0+600
1.79	965	260	4-6	0.1342	0+000-0+260
1.80	987	136	4-6	0.0658	0+000-0+136
1.81	996	466	4-5	0.2319	0+000-0+466
1.82	1005 1017	138	4-9	0.0709	0+000-0+138
1.83	1015	416	5-9	0.2406	0+000-0+416
1.84	1027 1079	576	4-6	0.2518	0+000-0+576
1.85	1034	46	4-4,5	0.0190	0+000-0+046
1.86	1040	92	3-4	0.0369	0+000-0+092
1.87	1046	140	4-5	0.0571	0+000-0+140
1.88	1058	54	3-4	0.0193	0+000-0+054
1.89	1072	156	4-5	0.0784	0+000-0+156
1.90	1072	100	4-5	0.0440	0+000-0+100
1.91	1099	146	4-4,5	0.0607	0+000-0+146
1.92	1153 1179	806	3-6	0.4056	0+000-0+806
1.93	1164	226	3-6	0.0816	0+000-0+226
1.94	1175	552	5-6	0.2848	0+000-0+552
1.95	1175	204	5-6	0.1050	0+000-0+204
1.96	1177/3	54	4-5	0.0235	0+000-0+054
1.97	1183	320	4-6	0.1751	0+000-0+320

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

1.98	1204 1213	790	5-7	0.4097	0+000-0+790
1.99	1226	94	3-4	0.0328	0+000-0+094
1.100	1234	180	4-5	0.0883	0+000-0+180
1.101	1252 1256 1310	642	4-6	0.3167	0+000-0+550
1.102	1269	348	5-6	0.1725	0+000-0+348
1.103	1282/2	330	4-6	0.1620	0+000-0+330
1.104	1294	200	5-6	0.1038	0+000-0+200
1.105	1318	364	5-6	0.1837	0+000-0+364
1.106	1338	108	5-6	0.0649	0+000-0+108
1.107	1346	94	5-6	0.0497	0+000-0+094
1.108	1367	64	5-6	0.0340	0+000-0+064
1.109	1371	508	5-6	0.2554	0+000-0+508
1.110	1380 1394	250	4-6	0.1219	0+000-0+250
1.111	1389	50	6-9	0.0443	0+000-0+050
1.112	1421	148	4-5	0.0628	0+000-0+148
1.113	1428	308	5-6	0.1565	0+000-0+308
1.114	1443	490	5-6	0.2847	0+000-0+490
1.115	1454	254	5-6	0.1342	0+000-0+254
1.116	1472	200	5-6	0.1053	0+000-0+200
1.117	1481	114	5-6	0.0571	0+000-0+114
1.118	1491	778	5-7	0.4532	0+000-0+778
1.119	1521/1	188	5-6	0.0976	0+000-0+188
1.120	1539	258	5-7	0.1661	0+000-0+258
1.121	1546	204	4-5	0.0858	0+000-0+204
1.122	1573	276	4-6	0.1361	0+000-0+276
1.123	1578 1581	324	4-5	0.1398	0+000-0+324
1.124	1603	508	4-6	0.2664	0+000-0+508
1.125	1613	414	4-5.5	0.2121	0+000-0+414
1.126	1624	198	3-5	0.0807	0+000-0+198
1.127	1648 1653	350	4-6	0.1729	0+000-0+350
1.128	1666	820	5-10	0.5186	0+000-0+820
1.129	1672	54	5-6	0.0318	0+000-0+054
1.130	1676/1	170	4-6	0.0919	0+000-0+170

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

1.131	1679/3	192	4-5	0.1015	0+000-0+192
1.132	1679/3	50	5-6	0.0300	0+000-0+050
1.133	1690	360	6-8	0.2784	0+000-0+360
1.134	1699	760	4-10	0.5255	0+000-0+760
1.135	1714	56	5-8	0.0367	0+000-0+056
1.136	1720	56	5-6	0.0319	0+000-0+056
1.137	1724 2006	1280	6-10	0.9300	0+000-1+280
1.138	1727 1999	270	5-6	0.1480	0+000-0+270
1.139	1731	16	4-5	0.0081	0+000-0+016
1.140	1736 1983	240	4-6	0.1210	0+000-0+240
1.141	1743/2	116	3-4	0.0359	0+000-0+116
1.142	1772	82	8-12	0.0962	0+000-0+082
1.143	1787	262	4-5	0.1220	0+000-0+262
1.144	1800	172	4-6	0.0924	0+000-0+172
1.145	1802	36	4-7	0.0242	0+000-0+036
1.146	1806/1	42	4-5	0.0179	0+000-0+042
1.147	1825	130	4-5	0.0535	0+000-0+130
1.148	1832	324	4-6	0.1812	0+000-0+324
1.149	1835	152	4-5	0.0662	0+000-0+152
1.150	1843/3	116	3-5	0.0384	0+000-0+116
1.151	1847	362	4-6	0.1967	0+000-0+362
1.152	1849	94	3-4	0.0389	0+000-0+094
1.153	1865	42	5-5.5	0.0219	0+000-0+042
1.154	1873	40	3-4	0.0150	0+000-0+040
1.155	1887	110	5-6	0.0588	0+000-0+110
1.156	1893	450	5-8	0.2967	0+000-0+450
1.157	1911 1922/2	608	6-8	0.4440	0+000-0+608
1.158	1938	178	6-12	0.1319	0+000-0+178
1.159	1941	692	5-7	0.3996	0+000-0+692
1.160	1946	172	4-6	0.0841	0+000-0+172
1.161	1953 1975	842	4-8	0.5160	0+000-0+842
1.162	1985/2	88	5-6	0.0486	0+000-0+088
1.163	2021	400	6-7	0.2449	0+000-0+400
1.164	2034	432	6-7	0.2788	0+000-0+432

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

1.165	2043	394	6-10	0.2827	0+000-0+394
1.166	2047 2057	390	5-6	0.2090	0+000-0+390
1.167	2064	270	5-6	0.1445	0+000-0+270
1.168	2068	220	4-5.5	0.1114	0+000-0+220
1.169	2074	26	4-5	0.0185	0+000-0+026
1.170	2085	1412	6-8	1.0519	0+000-1+412
1.171	2099	252	4-5,5	0.1275	0+000-0+252
1.172	2113	306	4-6	0.1591	0+000-0+306
1.173	2136	476	5-6	0.2494	0+000-0+476
1.174	2146	269	4-5	0.1257	0+000-0+269
1.175	2151	186	4-5	0.0958	0+000-0+186
1.176	2157/1	106	4-6	0.0549	0+000-0+106
1.177	2162	858	4-6	0.4163	0+000-0+858

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

Załącznik nr 1
do uchwały Nr 272/XLV/2013
RADY GMINY
JAWORNIK POLSKI
z dnia 21 października 2013 r.

Jawornik Przedmieście.

Numer załącznika graficznego	Nr ewid. działki	Długość	Szerokość	Powierzchnia (ha)	Kilometraż
1.1	37	230	2-3	0.0610	0+000-0+230
1.2	93	790	3-4	0.2538	0+000-0+790
1.3	138	104	2-3	0.0249	0+000-0+104
1.4	181	178	2-2,5	0.0336	0+000-0+178
1.5	208 353	942	2-8	0.3771	0+000-0+942
1.6	228	194	2-3	0.0442	0+000-0+194
1.7	350	222	2-3	0.0664	0+000-0+222
1.8	360	476	4-5	0.2345	0+000-0+476
1.9	372	46	5-6	0.0253	0+000-0+046
1.10	374	164	5-6	0.0841	0+000-0+164
1.11	379	220	4-6	0.1158	0+000-0+220
1.12	385	670	4-6	0.3877	0+000-0+670
1.13	410	396	5-7	0.2422	0+000-0+396
1.14	411	186	4-6	0.0951	0+000-0+186
1.15	447	192	4-5	0.0909	0+000-0+192
1.16	472	120	3-4	0.0461	0+000-0+120
1.17	484 556	388	4-6	0.1917	0+000-0+388
1.18	486 583 579	486	5-6	0.2787	0+000-0+486
1.19	504	298	3-4	0.1358	0+000-0+298
1.20	523	218	3-4	0.0857	0+000-0+218
1.21	547	674	5-6	0.3790	0+000-0+674
1.22	562	330	4-5	0.1648	0+000-0+330
1.23	572	226	4-6	0.1072	0+000-0+226
1.24	591	44	6-7	0.0286	0+000-0+044

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

1.25	604	642	6-10	0.4631	0+000-0+642
1.26	610/2	124	3-4	0.0497	0+000-0+124
1.27	613	134	4-6	0.0694	0+000-0+134
1.28	616/3 647	180	4-5	0.0826	0+000-0+180
1.29	620	270	4-5	0.1299	0+000-0+270
1.30	632	32	6-7	0.0217	0+000-0+032
1.31	662/2	20	3-6	0.0068	0+000-0+020
1.32	675	222	3-6	0.1166	0+000-0+222
1.33	697	438	3-4	0.1620	0+000-0+438
1.34	697	180	6-8	0.1.73	0+000-0+180
1.35	745	230	2-4	0.0666	0+000-0+230
1.36	773	230	3-4	0.0665	0+000-0+230
1.37	775	636	4-5	0.2561	0+000-0+636
1.38	781	108	4-5	0.0437	0+000-0+108
1.39	793	338	3-6	0.1510	0+000-0+338
1.40	808	90	4-5	0.0389	0+000-0+090
1.41	811	84	4-5	0.0337	0+000-0+084
1.42	816	106	6-7	0.0640	0+000-0+106
1.43	819	424	5-6	0.2398	0+000-0+424
1.44	820	316	5-6	0.1583	0+000-0+820
1.45	825	74	4-5	0.0309	0+000-0+074
1.46	831	236	5-6	0.1157	0+000-0+236
1.47	836	168	5-6	0.0892	0+000-0+168
1.48	839	98	3-4	0.0393	0+000-0+098
1.49	842	250	6-7	0.1578	0+000-0+250
1.50	850	214	4-5	0.0943	0+000-0+214
1.51	854	394	4-5	0.1944	0+000-0+394
1.52	864	260	4-6	0.1232	0+000-0+260
1.53	870	88	5-6	0.0528	0+000-0+088
1.54	879	50	3-4	0.0164	0+000-0+050
1.55	884	570	4-6	0.2702	0+000-0+570
1.56	896	190	4-5	0.0902	0+000-0+190
1.57	909	60	3-4	0.0199	0+000-0+060
1.58	913	158	3-4	0.0597	0+000-0+158
1.59	921 922	790	5.6	0.0.4268	0+000-0+790
1.60	930	380	4-5	0.1647	0+000-0+380

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

1.61	646	8	8-9	0.0067	0+000-0+008
1.62	957	70	5-6	0.0363	0+000-0+070
1.63	963	80	4-5	0.0388	0+000-0+080
1.64	985	40	6-7	0.0252	0+000-0+040
1.65	987/1	18	3-4	0.0070	0+000-0+018
1.66	991 1019	1 044	6-12	0.8601	0+000-1+044
1.67	1024	80	4-6	0.0441	0+000-0+080
1.68	1027	60	4-5	0.0269	0+000-0+060
1.69	1052	114	6-9	0.0749	0+000-0+114
1.70	1055/4	80	2-3	0.0224	0+000-0+080
1.71	1062	510	4-10	0.3306	0+000-0+510
1.72	1086	688	6-8	0.4647	0+000-0+688
1.73	1094	172	4-6	0.0818	0+000-0+172
1.74	1096	44	5-6	0.0234	0+000-0+044
1.75	1107	300	5-6	0.1644	0+000-0+300
1.76	1110	90	4-5	0.0380	0+000-0+090
1.77	1128	58	4-5	0.0240	0+000-0+058
1.78	1135	106	4-5	0.0521	0+000-0+106
1.79	1147	50	5-6	0.0265	0+000-0+050
1.80	1154	72	3-4	0.0270	0+000-0+072
1.81	1172	612	6-7	0.3707	0+000-0+612
1.82	1185	34	3-4	0.0112	0+000-0+034
1.83	1194	664	6-8	0.4377	0+000-0+664
1.84	1213	230	5-6	0.1193	0+000-0+230
1.85	1217	74	4-5	0.0323	0+000-0+074
1.86	1222	40	5-6	0.0231	0+000-0+040
1.87	1231/1	104	3-4	0.0327	0+000-0+104
1.88	1235	852	4-6	0.4260	0+000-0+852
1.89	1247	80	3-4	0.0272	0+000-0+080
1.90	1259	208	5-6	0.1044	0+000-0+208
1.91	1274	318	5-6	0.1719	0+000-0+318
1.92	1315 1408	658	2-5	0.2932	0+000-0+658
1.93	1327	138	4-7	0.0695	0+000-0+138
1.94	1334	70	4-5	0.0330	0+000-0+070
1.95	1340	142	6-7	0.0890	0+000-0+142
1.96	1352/2	278	4-6	0.1428	0+000-0+278

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

1.97	1371	92	2-4	0.0322	0+000-0+092
1.98	1371	60	2-4	0.0184	0+000-0+060
1.99	1378	364	5-6	0.1883	0+000-0+364
1.100	1463	224	2-4	0.0512	0+000-0+224
1.101	1474	442	5-6	0.2264	0+000-0+442
1.102	1476	340	4-8	0.1984	0+000-0+340
1.103	1494	400	4-8	0.2201	0+000-0+400
1.104	1495	122	5-6	0.0612	0+000-0+122
1.105	1515	242	5-6	0.1218	0+000-0+242
1.106	1516	134	4-5	0.0577	0+000-0+134
1.107	1551	558	4-5	0.2770	0+000-0+558
1.108	1561	316	5-6	0.1640	0+000-0+316
1.109	1589	188	4-5	0.0909	0+000-0+188
1.110	1600	464	4-8	0.2868	0+000-0+464
1.111	1611	460	4-6	0.2445	0+000-0+460
1.112	1619	156	5-6	0.0808	0+000-0+156
1.113	1625	674	5-6	0.3645	0+000-0+674
1.114	1666	180	2-3	0.0527	0+000-0+180

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

Załącznik nr 1
do uchwały Nr 285/XLVIII/2013
RADY GMINY
JAWORNIK POLSKI
z dnia 27 listopada 2013r

Zagórze

Numer załącznika graficznego	Nr ewid. działki	Długość	Szerokość	Powierzchnia (ha)	Kilometraż
1.1	13	660	4-6	0.3900	0+000-0+660
1.2	16	136	4-5	0.0600	0+000-0+136
1.3	42	8	2-3	0.0100	0+000-0+008
1.4	52	480	5-7	0.2800	0+000-0+480
1.5	66/2	106	1,5 - 2	0.0200	0+000-0+106
1.6	74	52	3-4	0.0200	0+000-0+052
1.7	81	790	5-7	0.4600	0+000-0+790
1.8	82	446	5-6	0.2500	0+000-0+446
1.9	83	132	9 -10	0.1300	0+000-0+132
1.10	108	72	4-5	0.0300	0+000-0+072
1.11	132	70	4-5	0.0300	0+000-0+070
1.12	147	70	4-5	0.0300	0+000-0+070
1.13	157	70	7-8	0.0500	0+000-0+070
1.14	170	94	4-5	0.0400	0+000-0+094
1.15	219/1	724	4.8	0.3900	0+000-0+724
1.16	219/2 242	964	4-5	0.4000	0+000-0+964
1.17	231	334	5-6	0.2000	0+000-0+334
1.18	241	1236	4-5	0.5200	0+000-1+236
1.19	247/2	38	3- 4	0.0200	0+000-0+038
1.20	253	88	5 -7	0.0600	0+000-0+088
1.21	264	1034	4 -7	0.6300	0+000-1+034
1.22	265	348	4 -5	0.1400	0+000-0+348
1.23	274	122	5- 6	0.0700	0+000-0+122
1.24	279	152	5 -6	0.0900	0+000-0+152
1.25	302/2	54	4 -6	0.0300	0+000-0+054
1.26	313	1682	4 -6	0.9900	0+000-1+682
1.27	315	58	2 -4	0.0200	0+000-0+058
1.28	323	1678	4 -5	0.7100	0+000-1+678

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

1.29	346	74	4 -5	0.0300	0+000-0+074
1.30	351	1644	4 -8	0.7600	0+000-1+644
1.31	357	604	3 -5	0.2400	0+000-0+604
1.32	362	200	4 -5	0.0800	0+000-0+200
1.33	371 435	850	4 -6	0.4000	0+000-0+850
1.34	386 447	1010	4 -5	0.4200	0+000-1+010
1.35	395 461	1136	4 -7	0.5100	0+000-1+136
1.36	409 471	996	4 -5	0.4300	0+000-0+996
1.37	420/1 420/2	530	3 -4	0.2100	0+000-0+530
1.38	433/1 433/2 433/3 490	1226	3 -5	0.500	0+000-0+500
1.39	451	48	3 -4	0.0200	0+000-0+048
1.40	470	690	4 -5	0.2800	0+000-0+690
1.41	484/1	172	4 -5	0.0700	0+000-0+172
1.42	491/5 833/1	1408	4-6	0.6900	0+000-1+408
1.43	491/15	244	4 -5	0.1200	0+000-0+244
1.44	491/17	262	4 -5	0.1100	0+000-0+262
1.45	509	214	4 -5	0.0900	0+000-0+214
1.46	514	598	3 -5	0.2500	0+000-0+598
1.47	526	392	4 -5	0.2000	0+000-0+392
1.48	533/2	90	3 -6	0.0500	0+000-0+090
1.49	537	670	4 -6	0.3200	0+000-0+670
1.50	551	240	4 -5	0.1100	0+000-0+240
1.51	558	774	4-5	0.3100	0+000-0+774
1.52	562	70	2 -5	0.0300	0+000-0+070
1.53	569	70	4 -5	0.0300	0+000-0+070
1.54	577	694	3 -5	0.2900	0+000-0+694
1.55	599	46	4 -5	0.0200	0+000-0+046
1.56	603	964	5 -6	0.5700	0+000-0+964
1.57	618	170	4 -5	0.0700	0+000-0+170
1.58	629	192	4 -5	0.0800	0+000-0+192
1.59	645	434	4 -5	0.1800	0+000-0+434

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

1.60	654	1142	4 -6	0.4900	0+000-1+142
1.61	658	30	3 -4	0.0100	0+000-0+030
1.62	677	78	3 -4	0.0300	0+000-0+078
1.63	681	724	3 -4	0.2800	0+000-0+724
1.64	686	1114	4 -5	0.4800	0+000-1+114
1.65	707	714	4 -6	0.3000	0+000-0+714
1.66	723	690	4 -5	0.2900	0+000-0+690
1.67	727	106	4-- 5	0.0500	0+000-0+106
1.68	734	124	3- 4	0.0500	0+000-0+124
1.69	739	314	4- 5	0.1300	0+000-0+314
1.70	745	246	4- 5	0.1000	0+000-0+246
1.71	772	434	4 -5	0.1800	0+000-0+434
1.72	781	738	3 -5	0.3500	0+000-0+738
1.73	785	126	3 -4	0.0400	0+000-0+126
1.74	788	64	3 -4	0.0200	0+000-0+064
1.75	818	68	4 -5	0.0300	0+000-0+068
1.76	820	250	4 -5	0.1100	0+000-0+250
1.77	823	146	4 -5	0.0600	0+000-0+146
1.78	838 1125	246	6 -7	0.1600	0+000-0+246
1.79	840	60	3 -5	0.0200	0+000-0+060
1.80	884	166	4 -5	0.0700	0+000-0+166
1.81	890	202	4 -5	0.0900	0+000-0+202
1.82	891/1 891/2	178	4 -5	0.0800	0+000-0+178
1.83	901	42	3 -4	0.0100	0+000-0+042
1.84	939	232	4 -5	0.1000	0+000-0+232
1.85	954	182	4 -5	0.0800	0+000-0+182
1.86	971	676	4 -5	0.2900	0+000-0+676
1.87	978	524	4 -5	0.2200	0+000-0+524
1.88	982	38	3 -4	0.0100	0+000-0+038
1.89	985	442	4--5	0.1800	0+000-0+442
1.90	987	40	4 -5	0.0200	0+000-0+040
1.91	997	426	3-5	0.1800	0+000-0+426
1.92	1024	886	4-6	0.3600	0+000-0+886
1.93	1027	90	4-5	0.0400	0+000-0+090
1.94	1040	60	3-5	0.2300	0+000-0+060
1.95	1045	214	6-7	0.1300	0+000-0+214

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

1.96	1065	232	3-5	0.0800	0+000-0+232
1.97	1070/4	214	4-5	0.0900	0+000-0+214
1.98	1074	114	4-5	0.0500	0+000-0+114
1.99	1087	378	4-5	0.1600	0+000-0+378
1.100	1093	424	4-5	0.1800	0+000-0+424
1.101	1103	398	4-6	0.1800	0+000-0+398
1.102	1105	118	4-5	0.0500	0+000-0+118
1.103	1109	182	4-5	0.0800	0+000-0+182
1.104	1111	418	4-6	0.2100	0+000-0+418
1.105	1141/3	122	3-4	0.0400	0+000-0+122
1.106	1143	100	4-5	0.0500	0+000-0+100
1.107	1165	108	3-4	0.0400	0+000-0+108
1.118	1170	300	4-5	0.1200	0+000-0+300
1.109	1175	354	4-5	0.1500	0+000-0+354
1.110	1179	186	4-5	0.0800	0+000-0+186
1.111	1192	90	3-4	0.0300	0+000-0+090
1.112	1194 1238	518	4-5	0.2100	0+000-0+518
1.113	1205	234	4-5	0.1000	0+000-0+234
1.114	1212	238	3-4	0.0900	0+000-0+238
1.115	1216	196	4-5	0.0900	0+000-0+196
1.116	1223	370	4-5	0.1600	0+000-0+370
1.117	1242	146	3-5	0.0500	0+000-0+146
1.118	1250	354	4-5	0.1500	0+000-0+354
1.119	1256	342	4-5	0.1400	0+000-0+342
1.120	1260	302	4-5	0.1300	0+000-0+302
1.121	1276	128	5-7	0.0800	0+000-0+128
1.122	1280	828	4-7	0.5000	0+000-0+828
1.123	1284	84	3-4	0.0300	0+000-0+083
1.124	1290	150	3-4	0.0600	0+000-0+150
1.125	1292	154	3-4	0.0600	0+000-0+154
1.126	1299	226	3-4	0.0900	0+000-0+226
1.127	1337	336	4-5	0.1400	0+000-0+336
1.128	1343	204	3-4	0.0800	0+000-0+204
1.129	1349	368	4-5	0.1800	0+000-0+368
1.130	1352/1	56	5-6	0.0300	0+000-0+056
1.131	1362	396	5-6	0.2300	0+000-0+396
1.132	1364	1000	4-6	0.5500	0+000-1+000
1.133	180	984	4-5	0.4400	0+000-0+984

Drogi przyjęte w powyższych uchwałach rady gminy obejmują częściowo ciągi komunikacyjne wyznaczone na gruntach, które zgodnie z ewidencją gruntów i budynków nie zostały zaklasyfikowane jako użytek „dr”. W konsekwencji tereny te nie posiadają formalnego

statusu dróg publicznych w rozumieniu przepisów ustawy o drogach publicznych. Niemniej jednak, ciągi te funkcjonują w przestrzeni jako faktyczne powiązania komunikacyjne, wykorzystywane do obsługi ruchu lokalnego oraz zapewnienia dojazdu do terenów zabudowanych, rolnych i leśnych. Na załączniku graficznym do prognozy ujęto wyłącznie te fragmenty dróg gminnych, które przebiegają po gruntach sklasyfikowanych jako użytek „dr”. Łączna długość dróg publicznych na terenie Gminy Jawornik Polski, ustalona na podstawie danych z programu QGis, wynosi około 232,866 km.

❖ **SIEĆ WODOCIĄGOWA**

Gmina Jawornik Polski jest częściowo zwodociągowana. Zgodnie z danymi uzyskanymi z Urzędu Miasta i Gminy Jawornik Polski, na koniec 2024r., długość sieci wodociągowej wynosiła 21,11km. Teren gminy zasilany jest w wodę z dwóch ujęć znajdujących się na terenie Gminy Jawornik Polski i jednego ujęcia znajdującego się na terenie Miasta i Gminy Kańczuga.

Na terenie gminy funkcjonują dwie Stacje Uzdatniania Wody, tj.:

- ✓ SUW „Leszczyna”, Jawornik Polski – otwory studzienne S-1, S-2, S-3.
 - S-1 – działka 1364/2 obręb Jawornik Polski,
 - S-2 – działka 1345 obręb Jawornik Polski,
 - S-3 – działka 1440 obręb Jawornik Polski.

Pobór wody śr. dobowy = 200 m³/dobę, dop. roczne = 73 000 m³/rok.

- ✓ SUW Hadle Szklarskie – otwory studzienne S-1, S-2, S-3 (woda na potrzeby Zespołu Pałacowo – Parkowego w Hadlach Szklarskich).
 - S-1 – działka nr 101 obręb Hadle Szklarskie,
 - S-2 – działka nr 67/2 obręb Hadle Szklarskie,
 - S-3 – działka nr 107/3 obręb Hadle Szklarskie.

Pobór wody śr. dobowy = 50 m³/dobę, dop. roczne = 18 250 m³/rok.

W poniższych tabelach przedstawiono parametry hydrologiczne i techniczne otworów studziennych.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

Tab. 20. Parametry hydrologiczne i techniczne otworów studziennych ujęć wodociągu gminnego „Leszczyny” w miejscowości Jawornik Polski. Źródło: zasoby Gminy Jawornik Polski

Lp	Wyszczególnienie	S-1	S-2	S-3
1.	Rzędna terenu przy studni m n.p.m	301,73	341,75	356,4
2.	Głębokość studni mpt	50	55	37
3.	zasoby eksploatacyjne Qm ³ /h	3,2	4	9,0
4.	Depresja eksploatacyjna S (m)	15,5	7,5	6,4
5.	Położ.zw.wody zakresu wyk studni	(-1,7)	(-7,65)	(-2,3)
6.	jw. wg rzędnej m n.p.m	300	334,1	354,1
7.	Rura nadfiltrowa-długość (m)	40,5	47,5	22
8.	jw. w przedz. głęb. od pow. terenu	0,0-40,5	0,0-47,5	0,0-22,0
9.	Część czynna filtra długość (m)	3	5,8	6,0+3,0
10.	jw.w przedziale głęb. (m)	40,5-48,5	47,5-53,3	22,0-28,0 31,0-34,0
11.	Rura podfiltr. długość (m)	1,5	1,7	3
12.	jw. w przedziale głęb. (m)	48,5-50,0	53,3-55,0	34,0-37,0
13.	Materiał konstrukc. filtra	PCV	PCV	PCV
14.	Rodzaj filtra	perforowany	perforowany	perforowany
15.	Średnica cz.czynnej filtra ø	160/148	160/148	160/145
16.	Średnica rury nadfiltrowej ø	160/148	160/148	160/145
17.	Średnica rury podfiltrowej ø	160/148	160/148	160/145
18.	Rodzaj obud. kręgi beton ø	1,0	1,0	-
19.	Głęb.zapuszcz. pompy mpt.	-	-	-
20.	Typ pompy głębinowej	-	-	-
21.	Mięszkość warstwy wodonośnej	≈30	≈25	≈22
22.	Mięszkość nadkładu geolog. nad warstwą wodonośną(m)	20	≈25	15
23.	Współcz. filtr.warstwy wodonośnej m/sek	3,14x10 ⁻⁴	5,53x10 ⁻⁵	1,88x10 ⁻⁵
24.	Rury międzyfiltr. (m)	-	-	22,0-31,0
25.	Rok wykonania studni	2008	2008	2016
26.	Rodzaj eksploatacji	podstawowy	podstawowy	podstawowy

Tab. 21. Parametry hydrologiczne i techniczne otworów studziennych ujęcia Zespołu Pałacowo-Parkowego w miejscowości Hadle Szklarskie. Źródło: zasoby Gminy Jawornik Polski

Lp.	Wyszczególnienie	S-1	S-2	S-3
1.	Rzędna terenu przy studni m n.p.m wg stanu na 16.01.2020r.	255,09	251,39	248,7
2.	Głębokość studni mpt	34	40	30
3.	Zasoby eksploatacyjne Qm ³ /h	5,2	7,2	4,7
4.	Depresja eksploatacyjna S (m) (Sc)*	14,0	18,0	18,0
5.	Położenie zw.wody zakresu wyk studni	5,0	5,0	5,0
6.	jw. wg rzędnej m n.p.m	250,09	246,39	243,7
7.	Rura nadfiltrowa-długość (m)	26	25	23
8.	jw. w przedz. głęb. od pow. terenu	26,0	25	23
9.	Część czynna filtra długość (m)	5,0	8,0	4,0
10.	jw.w przedziale głębokości (m)	26,0-31,0	25,0-37,0	23-27
11.	Rura podfiltrowa długość (m)	3	3,0	3
12.	jw. w przedziale głębokości (m)	31,0-34,0	37-40	37-30
13.	Materiał konstrukcyjny filtra	stal	stal	stal
14.	Rodzaj filtra	perforowany szczelinowo	perforowany szczelinowo	perforowany szczelinowo
15.	Średnica części czynnej filtra ø	8 5/8"	8 5/8"	10 3/4 "
16.	Średnica rury nadfiltrowej ø	8 5/8"	8 5/8"	10 3/4 "
17.	Średnica rury podfiltrowej ø	8 5/8"	8 5/8"	10 3/4 "
18.	Rodzaj obudowy kręgi beton ø	1,5	1,4	1,5
19.	Głębokość zapuszczenia pompy m p.p.t.	22	22	20
20.	Typ pompy głębinowej	-	-	-
21.	Mięszkość warstwy wodonośnej	35	15	2
22.	Mięszkość nadkładu geolog.nad warstwą wodonośną (m)	5	25	24
23.	Współ.filtr. warstwy wodonośnej m/sek	0,50x10 ⁻⁵	0,184x10 ⁻⁴	0,421x10 ⁻⁴
24.	Rury międzyfiltr. (m)	-	3,0	-
25.	Rok wykonania studni	1977	1977	1978
26.	Rodzaj eksploatacji	podst	podst	nieużytk
27.	Zwierciadło wody nawiercone	5,0	25,0	24,0

Siecią wodociągową (ujęcie wody „Leszczyna” Jawornik Polski) objęte są następujące miejscowości: Jawornik Polski, Jawornik Przedmieście, Hadle Szklarskie. Woda zakupiona od Zakładu Gospodarki Komunalnej w Kańczudze zaopatruje miejscowości: Zagórze, Manasterz.

Łącznie na terenie gminy, wg stanu na 31.12.2024r., jest 301 przyłączy do sieci wodociągowej.

W gminie, na terenach niezwodociągowanych, mieszkańcy czerpią wodę ze studni kopanych bądź w nieznacznym stopniu, wierconych, których głębokość wynosi średnio około 30,0m, sporadycznie występują głębsze studnie, jednakże ich głębokość nie przekracza 100,0m, a także z lokalnych (prywatnych) wodociągów.

W granicach gminy nie stwierdzono występowania mokradeł.

Na terenie gminy, w strefie 150,0m od występujących cmentarzy obowiązuje nakaz pobierania wody z sieci wodociągowej lub z ujęcia zlokalizowanego poza strefą 150,0m.

❖ KANALIZACJA

Zgodnie z danymi z Urzędu Miasta i Gminy Jawornik Polski, na koniec 2024 roku, długość sieci kanalizacyjnej wynosi 65,86 km. Łączna ilość przyłączy do sieci kanalizacyjnej wynosi 795 wg. stanu na 31.12.2024.

Siecią kanalizacyjną (Oczyszczalnia Ścieków w Manasterzu) objęte są następujące miejscowości: Jawornik Polski, Jawornik Przedmieście, Widaczów, Hadle Szklarskie, Manasterz, Hadle Kańczuckie, Hucisko Jawornickie.

Opierając się na danych Głównego Urzędu Statystycznego, za rok 2023r, dla Gminy Jawornik Polski, w poniższej tabeli, przedstawiono dane dotyczące kanalizacji.

Tab. 22. Zestawienie wybranych danych dotyczących kanalizacji za rok 2023r. na terenie Gminy Jawornik Polski. Źródło: opracowanie własne na podstawie na podstawie: stat.gov.pl

Wyszczególnienie	Wielkość	Jednostka miary
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	53,9	km
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	635	szt.
Awarie sieci kanalizacyjnej	1	szt.
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	111,9	dam ³
Ścieki oczyszczane odprowadzone	112,0	dam ³
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej na wsi	1 559	osoba

Na terenie aglomeracji w miejscowości Manasterz funkcjonuje oczyszczalnia ścieków (położenie geograficzne 49.951908 szerokość (N), 22.374368 długość (E)) o nr ID PLPK1800N) posiada status B, tj. oczyszczalnia biologiczna spełnia standardy oczyszczania ścieków dla aglomeracji poniżej 10 000 RLM. Jej wydajność to 6000 RLM. Średnia projektowa dobową przepustowość oczyszczalni wynosi 600 m³/d, maksymalna 780 m³/d. Odbiornikiem ścieków I rzędu jest rzeka Wisła, II rzędu rzeka San, III rzędu rzeka Wisłok, IV rzędu rzeka Mlecza. Na odprowadzanie ścieków z przedmiotowej oczyszczalni zostało wydane pozwolenie wodnoprawne z dnia 6.02.2017r., znak: GO.6341.74.2016 wydane przez Starostę Przeworskiego.

Teren gminy Jawornik Polski nie jest w całości skanalizowany. Osoby prywatne, które nie są włączone do sieci kanalizacyjnej posiadają przyłącza do bezodpływowych zbiorników na ścieki bytowe lub do przydomowych oczyszczalni ścieków. Zgodnie z uzyskanymi danymi za 2024r.,

z Urzędu Miasta i Gminy Jawornik Polski znajduje się 604 zbiorników bezodpływowych w tym około 73 przydomowych oczyszczalni ścieków.

❖ **SIEĆ CIEPŁOWNICZA**

Na terenie gminy Jawornik Polski nie funkcjonuje obecnie żadna ciepłownia centralna, która mogłaby zaopatrywać w ciepło większy obszar gminy. Wszystkie obiekty budowlane korzystają z indywidualnych źródeł ogrzewania, głównie w postaci kotłowni lokalnych. W przypadku starszych budynków, ogrzewanie realizowane jest za pomocą pieców opalanych paliwem stałym.

W najbliższej perspektywie nie przewiduje się budowy zbiorczej sieci ciepłowniczej na terenie gminy.

❖ **ELEKTOENERGETYKA**

Istniejący stan systemu energetycznego w gminie Jawornik Polski zabezpiecza aktualne potrzeby w zakresie zaopatrzenia mieszkańców w energię elektryczną. Wymaga on jednak ciągłej rozbudowy i modernizacji.

Gmina zasilana jest z napowietrznych linii SN 15kV. Energia do poszczególnych domów przesyłana jest siecią niskich napięć. Na terenie gminy znajdują się stacje transformatorowe SN/nN oraz linie napowietrzne i kablowe nN 0,4kV.

Z oceny stanu ilościowego, kondycji sieci gminnej i stopnia zabezpieczenia potrzeb mieszkańców wynika, że konieczna jest częściowa elektryfikacja wsi, czyli odtworzenie elementów układu oraz jego rozbudowa. Proces ten jest już w trakcie realizacji. Rozwój systemów energetycznych, zaopatrujących gminę powinien iść w kierunku zapewnienia maksymalnej pewności zasilania i odpowiadającej standardom jakości dostarczanej energii.

Wszystkie istniejące sieci i urządzenia elektroenergetyczne przewidziane są do zachowania i dalszej eksploatacji z możliwością ich remontu, modernizacji oraz rozbudowy w zależności od potrzeb. Lokalizacja obiektów w pobliżu istniejących linii elektroenergetycznych może odbywać się zgodnie z warunkami określonymi w normach tj. przy zachowaniu odpowiednich odległości. Strefa wolna od zabudowy wynosi:

- ✓ dla linii napowietrznej SN 15 kV — pas 12,0 m (po 6,0 m od osi linii),
- ✓ dla linii napowietrznej nN 0,4 kV — pas 5,0 m (po 2,5 m od osi linii),
- ✓ dla linii kablowej SN 15 kV — pas 2,0 m (po 1 m od osi linii),
- ✓ dla linii kablowej nN 0,4 kV — pas 1 m (po 0,5 m od osi linii).

Zaopatrzenie w energię elektryczną nowych odbiorców odbywać się będzie z istniejących i planowanych sieci elektroenergetycznych oraz stacji transf. SN/nN. Na nowych terenach przeznaczonych pod budownictwo, usługi, itp. należy przewidzieć miejsce pod stacje transformatorowe w ilości wynikającej z potrzeb. W pasach ciągów komunikacyjnych należy przewidzieć miejsce pod infrastrukturę techniczną w tym sieci elektroenergetyczne SN i nN.

Dopuszcza się budowę stacji transf. SN/nN wraz z liniami średniego i niskiego napięcia w miejscach nie wskazanych na rysunku Planu Ogólnego zależnie od potrzeb, zapis ten został wprowadzony do uzasadnienia do Planu Ogólnego, gdyż na rysunku Planu Ogólnego nie ma możliwości wskazania lokalizacji stacji transformatorowych i innych elementów infrastruktury energetycznej.

Ustalenia obecnie opracowanego projektu planu ogólnego nie obejmują budowy dodatkowych instalacji fotowoltaicznych oraz farm wiatraków. Jednak w przypadku potrzeby budowy nowych obiektów OZE, jest możliwość zmiany planu ogólnego i wprowadzeniu określonych zasad związanych z ich lokalizacją, które winny być uwzględnione w planach miejscowych. Zatem przy ewentualnym sytuowaniu siłowni wiatrowych w pobliżu istniejących i planowanych napowietrznych linii elektroenergetycznych należy stosować następujące wymagania w zakresie odległości siłowni od linii:

Wzdłuż trasy linii elektroenergetycznych o napięciu do 45 kV należy wyznaczyć pasy techniczne, w których przy dowolnym stanie pracy siłowni wiatrowej, nie może znaleźć się jakikolwiek jej element (w szczególności łopaty siłowni). Oś symetrii pasa technicznego wyznaczać powinny słupy.

Szerokość pasów technicznych dla danego typu linii:

Rodzaj linii	Linia jednotorowa	Linia dwutorowa
Linie niskiego napięcia (do 1 kV)	20 m	25 m
Linie średniego napięcia (do 45 kV)	25 m	30 m

W przypadku lokalizacji ewentualnych nowych instalacji fotowoltaicznych należy zapewniać w trakcie budowy, użytkowania/eksploatacji zachowanie odległości od osi linii elektroenergetycznych. Wyznacza się odległości lokalizacji poszczególnych instalacji fotowoltaicznych od osi istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych dystrybucyjnych, w poziomie nie mniejsze niż:

- ✓ dla linii napowietrznych SN 15 kV - 7,0 m po każdej ze stron od osi linii,
- ✓ dla linii napowietrznych nN 0,4 kV — 3,5 m po każdej ze stron od osi linii,
- ✓ dla linii kablowych SN i nN - 0,7 m po każdej ze stron od osi linii.

W pasach technologicznych obowiązuje w szczególności zakaz sytuowania instalacji fotowoltaicznych sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym, w tym obowiązuje szerokość pasa wycinki podstawowej drzew na trasie linii wg przepisów odrębnych.

Na wszystkich obszarach przewidzianych pod zalesianie należy pod liniami napowietrznymi SN pozostawić bez zalesiania pas o szerokości min. 13,0 m, pod liniami napowietrznymi nN pozostawić bez zalesienia pas o szerokości min. 3,0 m, nad liniami kablowymi SN i nN należy pozostawić bez zalesienia pas o szerokości min. 3,0 m. Dopuszcza się w pozostawionych pasach linii napowietrznych prowadzenie gospodarki leśnej pod warunkiem utrzymywania pod liniami drzew nie przekraczających 2 m wysokości oraz pozostawienie wokół każdego słupa powierzchni nie zalesionej w odległości co najmniej 4 m od słupa.

W przypadku planowania w pobliżu linii energetycznych SN kopalni piasku należy zgodnie z PN-G-02100 (Górnictwo odkrywkowe. Pas zagrożenia i pas ochronny wyrobisk odkrywkowych. Użytkowanie i szerokość.) pod linią napowietrzną SN należy pozostawić pas ochronny o szerokości minimum 22,0 m (po 11,0 m od osi linii SN). W pozostawionym pasie zabrania się wydobywania piasku (pracy maszyn i urządzeń do robót ziemnych). Wnioskuje się, aby kopalnie piasku nie krzyżowały się z istniejącymi i planowanymi liniami elektroenergetycznymi.

❖ GAZOWNICTWO

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2023 na terenie gminy Jawornik Polski długość czynnej sieci dystrybucyjnej wynosi 91 986m, a 57,3% ludności korzysta z sieci gazowej. Do sieci gazowej podłączone są wszystkie miejscowości w gminie.

Aktualnie Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. prowadzi prace projektowe związane z budową gazociągu wysokiego ciśnienia DN1000 relacji Wronów – Rozwadów – Strachocina MOP 8,4 MPa, L=140km, którego koncepcja trasy prowadzi m.in. przez gminę Jawornik Polski.

Sieć gazowa na terenie gminy jest w stosunkowo dobrym stanie technicznym. Jej parametry techniczne umożliwiają podłączenia kolejnych użytkowników z terenu gminy. Zakłada się rozbudowę sieci gazowej dla potrzeb nowych odbiorców, w szczególności na terenach rozwoju nowej zabudowy mieszkaniowej, usług komercyjnych i rozwoju aktywności gospodarczej, a także rozwoju usług związanych z turystyką i rekreacją.

Na obszarze gminy Jawornik Polski występują gazociągi kopalniane, czynne odwierty gazowe (Siedlecza-12K, Siedlecza-8, Siedlecza-13K, Siedlecza-11K, Siedlecza-10K, Siedlecza-9, Siedlecza-3, Siedlecza-14K), zlikwidowane odwierty poszukiwawcze (Husów-11, Husów-56, Husów-7, Zagórze-1, Husów-6, Kańczuga-9, Husów-30, Hadle Szklarskie-1) oraz zabudowa technologiczna kopalni (kopalnia Husów). Pomimo, iż w większości w/w nazwy odwiertów zawierają nazwy miejscowości w gminach sąsiednich, to jednak odwierty czynne i zlikwidowane położone są w granicach gminy Jawornik Polski.

❖ **GOSPODARKA ODPADAMI**

Na terenie gminy Jawornik Polski działa selektywna zbiórka odpadów „u źródła”, prowadzona przez mieszkańców oraz podmioty gospodarcze. Odpady komunalne odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej. Aktualnie usuwaniem odpadów z terenu gminy zajmuje się podmiot posiadający pozwolenie na świadczenie usług w zakresie zbierania i transportu odpadów, tj. Przedsiębiorstwo Handlowo – Produkcyjno – Usługowe „Zagroda” Sp. z o.o., w oparciu o przeprowadzony przetarg i podpisaną umowę.

Gmina Jawornik Polski nie posiada własnego składowiska odpadów. Od 1989r. do 2004r. na terenie Gminy Jawornik Polski istniało składowisko odpadów w miejscowości Jawornik Polski przysiółek „Grabnik”. Składowisko to zostało utworzone w miejscu istniejącego „dzikiego wysypiska śmieci”. Na składowisko odpadów przyjmowane były odpady z terenu całej gminy. Pojemność składowiska wynosiła 2400m³, pow. ogólna składowiska wraz z infrastrukturą 0,60 ha. W 2005 roku nastąpiło formalne zamknięcie składowiska odpadów. Starosta Przeworski wydał zgodę na zamknięcie nieczynnego składowiska odpadów oraz zatwierdził projekt jego rekultywacji. Obecnie trwają prace rekultywacyjne, które są już na końcowym etapie. Na tym etapie w wyniku działań związanych z działaniami kontrolnymi wykonywane są jedynie 2 razy do roku badania wód podziemnych oraz powierzchniowych oraz raz do roku przez geodetę badanie osiadania powierzchni.

Zgodnie z dostępnymi danymi za 2023r., masy odpadów komunalnych wytworzonych przez mieszkańców gminy zebrane przez firmę zewnętrzną przedstawiały się następująco:

Tab. 23. Masa odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców Jawornik Polski w 2023 r.

Źródło: Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Jawornik Polski w 2023 roku

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Ilość odebranych odpadów komunalnych w 2023 roku [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	5,2
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	124,93

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

15 01 07	Opakowania ze szkła	54,54
15 01 07	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 37	0
20 03 01	Niesegregowane zmieszane odpady komunalne	339,99
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	108,7

Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Transport odpadów do PSZOK mieszkańcy Gminy Jawornik Polski zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt.

2.2. Planowany sposób zagospodarowania terenu

W dniu 7 lipca 2023r. została uchwalona nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 24 sierpnia 2023 r., poz. 1688). Wprowadza ona nowe narzędzie planistyczne – **plan ogólny**.

Plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, uchwalanym obligatoryjnie dla całego obszaru gminy. Zastąpi dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Ustalenia zawarte w planie ogólnym staną się podstawą nie tylko do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, lecz także do opracowywania zintegrowanych planów inwestycyjnych oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy na obszarach tzw. uzupełniania zabudowy.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych dotyczących tego planu oraz wydawania wypisów i wyrysów (Dz.U. z 2023 r., poz. 2758), a także rozporządzenie zmieniające z dnia 22 listopada 2024 r. (Dz.U. z 2024 r., poz. 1775), określają m.in. charakterystykę stref planistycznych, w tym ich profil funkcjonalny oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Poniższa tabela przedstawia charakterystykę stref planistycznych, które mogą zostać wyznaczone na terenie gminy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Tab. 24. Charakterystyka stref planistycznych.

Źródło: Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 listopada 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2024r., poz. 1775)

Lp.	Symbol literowy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny strefy planistycznej		Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%] ¹⁾
			podstawowy ²⁾	dodatkowy ²⁾	
1.	SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren handlu wielkopowierzchniowego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

2.	SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
3.	SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
4.	SU	strefa usługowa	teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
5.	SH	strefa handlu wielkopowierzchniowego	teren handlu wielkopowierzchniowego, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren usług, teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
6.	SP	strefa gospodarcza	teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	20
7.	SR	strefa produkcji rolniczej	teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30
8.	SI	strefa infrastrukturalna	teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych	teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	20
9.	SN	strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu	50
10.	SC	strefa cmentarzy	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	30

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

11.	SG	strefa górnictwa	teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	-
12.	SO	strefa otwarta	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej	-
13.	SK	strefa komunikacyjna ⁴⁾	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej ³⁾	teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód	-

¹⁾ Określony dla strefy planistycznej minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie dotyczy terenów komunikacji, dla których wskaźnik ten wynosi 0%.

²⁾ Profil podstawowy i dodatkowy obejmuje tereny wskazane w tabeli oraz odpowiadające im tereny klas niższego poziomu, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130).

³⁾ Dotyczy:

1) terenów telekomunikacji;

2) innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m².

⁴⁾ Strefę komunikacyjną można wyznaczyć dla obiektów istniejących oraz planowanych, których lokalizacja jest potwierdzona ustaleniem linii rozgraniczających teren.

Tereny mieszkaniowe, obejmujące głównie zabudowę jednorodzinną zlokalizowane są przede wszystkim wzdłuż istniejących szlaków komunikacyjnych, w szczególności wzdłuż drogi wojewódzkiej. Zabudowa zagrodowa obejmuje budynki mieszkalne mieszkańców oraz budynki gospodarcze, stanowiące zaplecze funkcjonalne. Na terenie gminy występują stare zagrody. Większość zagród zlokalizowana jest na działkach położonych wśród istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, jednak część z nich znajduje się w oddaleniu od zwartej zabudowy wsi.

Działalność usługowa na terenie Gminy Jawornik Polski koncentruje się w kilku lokalizacjach: w obrębie historycznego rynku Jawornika Polskiego, wzdłuż drogi w Hadlach Szklarskich (na odcinku między Zespołem Pałacowo - Parkowym a skrzyżowaniem z drogą wojewódzką), wzdłuż drogi w Manasterzu oraz na rozdrożu w Hucisku Jawornickim. Obszary te pełnią funkcję mieszaną: mieszkaniowo-usługową.

Na terenie gminy nie funkcjonują duże zakłady usługowe ani produkcyjne, które mogłyby stanowić źródło poważnych awarii w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska. Dominują niewielkie zakłady, w tym zajmujące się obróbką drewna, warsztaty samochodowe oraz punkty świadczące usługi medyczne, fryzjerskie, kosmetyczne, krawieckie.

Zabudowę usługową tworzą również obiekty przeznaczone na realizację usług publicznych, takich jak: administracja samorządowa, kultura, oświata i wychowanie, sport i rekreacja oraz ochrona zdrowia.

Kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, przyjęte w projekcie Planu Ogólnego Gminy Jawornik Polski, powiązane są z określonymi standardami urbanistycznymi, które stanowią miarę jakości przestrzeni - zarówno otwartej, jak i zurbanizowanej. Standardy te, uwzględniające zasady ładu przestrzennego, odnoszą się do następujących elementów określonych w Planie Ogólnym:

- ✓ zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową oraz chłonności terenów niezabudowanych,
- ✓ powierzchni biologicznie czynnej (wskaźnik minimalny – do uszczegółowienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego),
- ✓ maksymalnej powierzchni zabudowy (wskaźnik orientacyjny – również do doprecyzowania w miejscowych planach),
- ✓ maksymalnej wysokości zabudowy, wyrażonej w metrach (obejmującej także wysokość obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oraz obiektów trudnych do identyfikacji z powietrza; nie dotyczy to obiektów o ponadprzeciętnej wysokości, takich jak: kościoły, kominy przemysłowe, silosy, dominanty przestrzenne, jupitery, maszty, zbiorniki),
- ✓ zakazów, nakazów oraz ograniczeń dotyczących zabudowy i zagospodarowania terenu, wynikających z uwarunkowań.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy określane są w odniesieniu do obszarów polityki przestrzennej, występujących na jej terenie, które różnią się między sobą charakterem oraz przypisanymi im reżimami ochronnymi.

Przy wyznaczaniu tych stref polityki przestrzennej uwzględniono dane dotyczące celów rozwoju i funkcji gminy, jak również uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego – zarówno predyspozycje, jak i ograniczenia. Analizowano także potencjalne konsekwencje, jakie rozwój poszczególnych form działalności, związanych z funkcją gminy, może wywołać w zakresie zagospodarowania przestrzennego oraz oddziaływania na środowisko.

W obszarach przeznaczonych pod zabudowę realizacja zadań inwestycyjnych będzie przebiegać zgodnie z następującymi zasadami:

- ✓ rozwój mieszkalnictwa na warunkach niekolidujących z wymogami ochrony środowiska oraz zachowaniem walorów kulturowych,
- ✓ rozwój usług, przede wszystkim handlu, gastronomii, rzemiosła oraz obsługi turystyki, w powiązaniu z zabudową mieszkaniową,
- ✓ rozwój bazy dla prowadzenia działalności gospodarczej i produkcji, które nie wykazują szkodliwości dla środowiska i zdrowia ludzi,
- ✓ utrzymanie kompozycyjnej spójności istniejącej oraz projektowanej zabudowy,
- ✓ wykluczenie zabudowy na terenach narażonych na szczególne zagrożenia powodziowe.

Dopuszcza się także, na terenach rolnych wyłączonych spod zabudowy, lokalizację punktowych obiektów infrastruktury oraz inwestycje liniowe infrastruktury technicznej.

Na terenach istniejącego mieszkalnictwa wraz z towarzyszącymi usługami ustala się następujące kierunki działań:

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

- ✓ możliwość uzupełniania istniejącej zabudowy mieszkaniowej wzdłuż ciągów komunikacyjnych w celu uzyskania bardziej zwartej zabudowy, z uwzględnieniem ochrony korytarzy ekologicznych oraz terenów zalewowych i osuwiskowych,
- ✓ sukcesywne rozbudowywanie systemów i urządzeń infrastruktury technicznej na terenach niedoinwestowanych oraz rozwojowych,
- ✓ rozwój działalności gospodarczej, w tym produkcyjnej, niepowodującej szkód dla środowiska i zdrowia ludzi,
- ✓ objęcie obiektów pod ochroną konserwatorską działaniami rewaloryzacyjnymi oraz zabezpieczenie ich przed negatywnymi skutkami zaniedbania,

Na terenach usług obsługi ruchu turystycznego ustala się następujące kierunki działań:

- ✓ rozwój zabudowy mieszkaniowej o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym, obejmującej gospodarstwa agroturystyczne oraz obiekty obsługi ruchu turystycznego,
- ✓ konieczne uzbrojenie terenu w brakujące urządzenia infrastruktury technicznej, które zabezpieczą środowisko przed zanieczyszczeniem i umożliwią wykorzystanie istniejących oraz nowo powstających obiektów dla celów rekreacyjnych.

Na terenach preferowanych do lokalizacji usług rekreacji i wypoczynku ustala się następujące kierunki działań:

- ✓ konieczne uzbrojenie terenu w brakujące urządzenia infrastruktury technicznej, zapewniające ochronę środowiska przed zanieczyszczeniem,
- ✓ ochrona wód podziemnych oraz zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej poprzez publiczne drogi o odpowiednim standardzie, z uwzględnieniem zabezpieczenia odpowiedniej liczby miejsc parkingowych,
- ✓ maksymalne wykorzystanie istniejącej zieleni przy kształtowaniu zagospodarowania terenów.

Infrastruktura techniczna jest obszarem priorytetowym dla gminy Jawornik Polski. Jej rozwój stwarza warunki sprzyjające rozwojowi gospodarczemu. Inwestycje w infrastrukturę techniczną przyczynią się także do zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej gminy oraz zachowania czystości środowiska, które stanowi jeden z jej największych atutów.

Ustalone w Planie Ogólnym zasady zagospodarowania terenów oraz parametry i wskaźniki zabudowy odnoszą się przede wszystkim do realizacji nowych obiektów budowlanych. W przypadku istniejącej zabudowy dopuszcza się zachowanie jej dotychczasowej formy oraz przeprowadzanie remontów i innych działań mających na celu utrzymanie jej w dobrym stanie technicznym.

Celem strategicznym rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego gminy jest osiągnięcie struktury funkcjonalno-przestrzennej, która w sposób harmonijny i zrównoważony wykorzysta jej walory przyrodnicze oraz kulturowe, przyczyniając się do poprawy warunków życia mieszkańców.

Uporządkowanie struktur urbanistycznych powinno odbywać się poprzez stosowanie jednolitej architektury pod względem formy, kolorystyki oraz skali. Zastosowanie spójnej formy, rodzaju pokrycia dachów oraz wykończenia elewacji w obrębie poszczególnych jednostek osadniczych stwarza możliwość kreowania niepowtarzalnych klimatów sprzyjających zarówno zamieszkanianiu, jak i wypoczynkowi.

Rozwój zabudowy powinien bazować na istniejących oraz projektowanych ciągach komunikacyjnych, punktach widokowych, dominantach kompozycji przestrzennej oraz charakterystycznych obiektach. Nowe inwestycje należy lokalizować przede wszystkim na terenach, gdzie już istnieje infrastruktura techniczna, a także tam, gdzie jej realizacja jest planowana w najbliższych latach lub możliwa do szybkiego rozbudowania.

Na terenie Miasta i Gminy Jawornik Polski ochronie prawnej na podstawie ustawy o ochronie przyrody podlegają: Przemysko – Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 „Nad Husowem” (PLH180025). Racjonalne wykorzystywanie zasobów środowiska przy jednoczesnej jego ochronie przyczynia się do poprawy stanu środowiska oraz podniesienia jakości życia mieszkańców gminy. Aby to osiągnąć, należy:

- ✓ skutecznie chronić wszystkie elementy środowiska przyrodniczego,
- ✓ prowadzić racjonalną gospodarkę zasobami, zachowując równowagę przyrodniczą,
- ✓ zachować w krajobrazie gminy elementy decydujące o jego naturalnych walorach,
- ✓ traktować ochronę środowiska jako integralną część zagospodarowania przestrzennego i rozwoju gospodarczego gminy.

Ochroną dziedzictwa kulturowego i zabytków objęte są: obiekty i zespoły zabytkowe wpisane do rejestru zabytków, ujęte w gminnej ewidencji zabytków na podstawie wyznaczenia przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a także zabytkowe parki, stanowiska archeologiczne oraz cmentarze. Podstawowym zadaniem w zakresie ochrony zasobów kulturowych jest wyznaczenie lub utrzymanie istniejących stref ochrony konserwatorskiej, co będzie możliwe w planach miejscowych, czyli określenie obszarów oraz zasad ochrony konserwatorskiej. Zasady ochrony tych zasobów mogą się różnić w zależności od charakteru i wartości danego obszaru. Zróżnicowanie to obejmuje zakres wprowadzanych zakazów, nakazów i rygorów ochronnych, co wynika zarówno z różnorodności form dziedzictwa kulturowego występujących na terenie gminy, jak i ze stanu zachowania poszczególnych obiektów i zespołów. Wszystkie te elementy będą mogły być realizowane w późniejszych planach miejscowych.

Po realizacji planowanych funkcji mogą wystąpić dalsze zmiany w środowisku. Obecnie trudno jednoznacznie określić ich skalę, ponieważ będzie ona uzależniona od ogólnej sytuacji gospodarczej kraju oraz intensywności użytkowania terenu w określonym czasie. Zakłada się jednak, że przy spełnieniu wymagań wynikających z przepisów ochrony środowiska, zmiany te nie doprowadzą do degradacji terenów objętych opracowaniem ani terenów sąsiednich.

Zarówno etap budowy, jak i późniejszej eksploatacji inwestycji wiąże się z występowaniem czasowych utrudnień i niedogodności, a niekiedy także uciążliwości. Niemniej jednak, przy zachowaniu zasad racjonalnego zagospodarowania, nie powinny one powodować istotnych zmian w środowisku ani znacząco pogarszać jego ogólnego stanu.

Działania podejmowane w ramach Planu Ogólnego - zarówno samodzielnie, jak i w połączeniu z innymi przedsięwzięciami - nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000. Plan ogólny nie sankcjonuje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W szczególności inwestycje dopuszczone w ramach stref planistycznych planu ogólnego, nie spowodują pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych ani siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Nie będą również oddziaływać negatywnie na gatunki chronione ani nie wpłyną na integralność tego obszaru czy jego powiązania z innymi terenami chronionymi. Ze względu na charakter gminy oraz jej

naturalne uwarunkowania, plan ogólny obejmuje przede wszystkim zabudowę mieszkaniową jednorodziną.

W przypadku, gdyby na analizowanym obszarze pojawiła się potrzeba realizacji planu lub działań mogących znacząco negatywnie wpłynąć na cele ochrony obszaru Natura 2000 bądź na obszary znajdujące się na liście o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, za którymi przemawiałby nadrzędny interes publiczny, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym i nie istniałoby rozwiązanie alternatywne, zapewniona zostanie kompensacja przyrodnicza niezbędna do zapewnienia spójności oraz właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000. W tym przypadku konieczna byłaby zmiana planu ogólnego.

2.3. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Brak Planu Ogólnego, będącego kluczowym narzędziem realizacji celów i zadań władzy publicznej oraz społeczności lokalnej, może prowadzić do chaosu przestrzennego oraz nasilenia konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska a wymaganiami rozwoju gospodarczego. Szczególnie niekorzystne byłoby zaniechanie działań w zakresie rozwoju systemu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej, ochrony oraz kształtowania systemów przyrodniczych, a także kształtowania przestrzeni publicznej.

Brak Planu Ogólnego oznacza również istotne ograniczenia w prowadzeniu świadomej polityki przestrzennej oraz wykorzystaniu środków finansowych na planowany rozwój przestrzenny i społeczno-gospodarczy Miasta i Gminy Jawornik Polski. Utrudnione lub wręcz niemożliwe stanie się realizowanie działań ukierunkowanych na:

- ✓ ochronę istniejących zasobów przyrodniczych i kulturowych,
- ✓ rekultywację terenów,
- ✓ poprawę warunków życia i jakości zamieszkania mieszkańców.

W szczególności, zagrożenia wynikające z braku Planu Ogólnego dotyczą takich problemów jak:

- ✓ brak skutecznych działań na rzecz ochrony zasobów wód pitnych, niezbędnych do zaopatrzenia ludności,
- ✓ postępująca urbanizacja terenów otwartych,
- ✓ zaniechanie rekultywacji terenów poeksploatacyjnych,
- ✓ presja inwestycyjna na obszary objęte różnymi formami ochrony przyrody,
- ✓ intensyfikacja ruchu drogowego na drogach lokalnych, prowadząca do zwiększenia zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz pogorszenia warunków akustycznych.

W przypadku braku realizacji ustaleń Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski należy założyć, że stan środowiska, krajobrazu oraz istniejących ekosystemów na obszarze objętym opracowaniem będzie stopniowo, choć powoli, ulegał pogorszeniu.

Prawidłowo prowadzony rozwój gospodarczy, przestrzenny i społeczny gminy powinien uwzględniać konieczność ochrony środowiska naturalnego oraz dążyć do eliminacji wszelkich zagrożeń, które mogłyby zakłócić jego równowagę i prawidłowe funkcjonowanie.

W przypadku braku realizacji działań przewidzianych w Planie Ogólnym, należy liczyć się z wystąpieniem szeregu negatywnych konsekwencji, w tym w szczególności:

- ✓ nasilenie chaosu przestrzennego – brak spójnych zasad zagospodarowania może prowadzić do niekontrolowanej zabudowy, konfliktów funkcjonalnych i obniżenia estetyki przestrzeni.
- ✓ zwiększenie konfliktów społeczno-środowiskowych – brak wyraźnych kierunków rozwoju może zaostrzyć sprzeczności między potrzebami ochrony środowiska a presją inwestycyjną.
- ✓ utrudnienia w planowaniu i rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacyjnej – bez zintegrowanych działań inwestycyjnych rozwój sieci infrastrukturalnych stanie się kosztowniejszy, mniej efektywny i trudniejszy do realizacji.
- ✓ degradacja środowiska przyrodniczego i krajobrazu – zaniechanie działań ochronnych oraz brak racjonalnej polityki przestrzennej może prowadzić do stopniowego pogorszenia stanu ekosystemów i jakości krajobrazu.
- ✓ ograniczenie możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych – brak spójnych dokumentów planistycznych ograniczy możliwość ubiegania się o środki krajowe i unijne na rozwój gminy.
- ✓ presja urbanizacyjna na tereny chronione i rolnicze – w warunkach braku jasnych zasad zagospodarowania mogą występować niepożądane przekształcenia terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo.
- ✓ pogorszenie jakości życia mieszkańców – brak działań inwestycyjnych i ochronnych może skutkować wzrostem uciążliwości środowiskowych, spadkiem dostępności usług publicznych oraz ograniczeniem atrakcyjności gminy jako miejsca do życia i pracy.
- ✓ niespójność działań inwestycyjnych i rozwojowych – w warunkach braku planu trudniej będzie skoordynować inwestycje prywatne i publiczne, co doprowadzi do rozproszenia działań i niskiej efektywności kosztowej.

Reasumując powyższe ewentualne skutki braku realizacji zapisów Planu Ogólnego wysuwa się wniosek, że zaniechanie przewidzianych do realizacji w Planie Ogólnym działań będzie negatywnie oddziaływać na dalszy rozwój Miasta i Gminy Jawornik Polski oraz na środowisko przyrodnicze. Bez względu na ustalenia planu ogólnego, w obrocie prawnym jest szereg decyzji o warunkach zabudowy, których realizacja będzie prowadzona niezależnie od przyjętych w planie ogólnym stref planistycznych.

2.4. Wariant polegający na podjęciu przedsięwzięcia w innym zakresie

Ze względu na zakres oraz konieczność wprowadzenia Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski, a także obowiązujące regulacje dotyczące wyznaczania stref planistycznych, zapotrzebowania na nowe tereny zabudowy oraz chłonności terenów niezabudowanych, nie przewiduje się możliwości realizacji inwestycji poza zakresem określonym w zapisach projektu Planu Ogólnego, dotyczących poszczególnych stref planistycznych.

W opracowanym dokumencie uwzględniono lokalizację oraz powierzchnię terenów przeznaczonych pod nową zabudowę, biorąc pod uwagę uwarunkowania terenowe, środowiskowe, społeczno-gospodarcze oraz możliwości rozwoju gminy, ze szczególnym uwzględnieniem czynników demograficznych.

Nie ma możliwości realizacji wariantów odbiegających od przyjętych założeń.

3. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie miało wpływ na poszczególne elementy środowiska. Pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań, przy zastosowaniu zaleceń zawartych w prognozie oraz nowoczesnych rozwiązań technicznych, przekroczenie norm jakości środowiska określonych przepisami prawa jest mało prawdopodobne.

Znaczące oddziaływania na środowisko mogą wystąpić głównie na terenach, gdzie będą realizowane inwestycje zidentyfikowane jako priorytety ekologiczne. Oddziaływania te będą związane przede wszystkim z rozwojem gospodarki wodno-ściekowej oraz infrastrukturą komunikacyjną.

Obszar objęty opracowaniem Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski obejmuje m.in. tereny rolne, tereny leśne oraz tereny zurbanizowane, w tym zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, usługową wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną.

Ważnym bogactwem naturalnym są lasy, których powierzchnia wynosi 1941,3496ha (zgodnie z danymi udostępnionymi przez Starostwo Powiatowe w Przeworsku wg stanu na 01.01.2025r.), co stanowi około 31% powierzchni ogólnej gminy. Większość lasów na terenie gminy zaliczona jest do lasów ochronnych, spośród których wyróżnia się lasy wodochronne, glebochronne, stanowiące strefy ochronne źródeł i ujęć wody, lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności oraz drzewostany nasienne. Tereny leśne na terenie gminy charakteryzują się drzewostanem mieszanym. Występują m.in.: buk, jodła, sosna, dąb, grab, modrzew i brzoza. Przeważają drzewostany jodłowo – bukowe, bukowe, bukowo – jodłowe oraz sosnowe.

Zbiorowiska roślinne występujące na terenie gminy:

- ✓ zbiorowisko leśne - największe powierzchniowo,
- ✓ zbiorowiska zarostowe - występujące bezpośrednio przy granicy lasu, jako zadrzewienia śródpolne czy umocnienia na skarpach,
- ✓ zbiorowiska terenów podmokłych - lokalnie w obniżeniach ze stagnującą wodą,
- ✓ zbiorowiska łąk i pastwisk - łąki zajmują tereny położone w dolinach rzek, pastwiska występują na ugorach i w pobliżu gospodarstw,
- ✓ zbiorowiska synantropijne - teren upraw.

Występowanie, różnorodność i bogactwo fauny gminy zależy od stopnia zalesienia i intensywności gospodarki rolnej. Fauna obszaru gminy składa się z fauny miejscowej – autochtonicznej i napływowej, często endemicznej. Wśród górskich kręgowców o szerszym zasięgu występują: płazy - traszka górską; ptaki - pliszka górską; ssaki - ryjówka górską.

Elementy puszczańskie fauny są występujące ssaki: wilk, sarna, kuna oraz z owadów chrząszcz - kozioróg dębosz. Gatunkami typowo nizinnymi są: ptaki - skowronek borowy, kureczka nakrapiana, łożówka i z płazów ropuch paskówka. Pospolicie występują zając szarak i dzik, mniej liczne są borsuk i kuna leśna.

Dotychczasowy sposób użytkowania i zagospodarowania obszaru Miasta i Gminy Jawornik Polski nie stanowi zagrożenia dla środowiska naturalnego. Teren Miasta i Gminy Jawornik Polski jest zagospodarowany w sposób uporządkowany, z poszanowaniem walorów krajobrazowych. Funkcje terenu określone w strefach planistycznych powinny zachować istniejące uwarunkowania przyrodnicze i przestrzenne w możliwie jak największym stopniu.

Z uwagi na planowane zagospodarowanie terenu, na obszarach gminy na gruntach chronionych konieczne będzie opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,

na tym etapie uzyskać zgodę właściwego organu na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Planowane i dotychczasowe funkcje terenu nie spowodują istotnych strat w środowisku naturalnym, gdyż będą oparte na uzupełnieniu istniejących form i funkcji zabudowy, zgodnie z matematycznie sporządzonym bilansem terenów gminy.

Na terenie gminy Jawornik Polski nie występują obszary, ani też obiekty objęte ochroną prawną na podstawie Ustawy o ochronie przyrody (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 13 z późn. zm.*) takie jak: parki narodowe i ich otuliny, parki krajobrazowe, rezerваты przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, pomniki przyrody czy zespoły przyrodniczo – krajobrazowe. Obszar Gminy Jawornik Polski znajduje się częściowo w granicach:

- ✓ Przemysko – Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- ✓ Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 o nazwie „Nad Husowem” (PLH180025).

Zakres działań inwestycyjnych określony w przyjętych w planie ogólnym strefach planistycznych, nie spowoduje negatywnego wpływu na siedliska wymienione w Załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r, w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (*j.t. Dz. U. z 2014r. poz. 1713*), stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, jak również nie wpłyną negatywnie na integralność oraz spójność sieci Natura 2000. Oddziaływania dokonywane w ramach wskazanych kierunków nie będą miały istotnego wpływu na zachowanie tzw. korzystnego stanu ochrony (KSO) kluczowych gatunków i siedlisk, zachowanie kluczowych struktur obszaru, zachowanie kluczowych procesów i funkcji.

Dalszy rozwój gminy powinien obejmować rozszerzenie budownictwa mieszkaniowego, rozwój usług towarzyszących, rozbudowę infrastruktury technicznej i drogowej oraz kontynuację wydobywania podstawowych kopalin występujących na terenie gminy, co zapewni podstawowe warunki rozwoju gminy.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Teren Miasta i Gminy Jawornik Polski znajduje się częściowo w granicach:

- ✓ Przemysko – Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- ✓ Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 o nazwie „Nad Husowem” (PLH180025).

W pkt. 2.1.17. niniejszego opracowania opisano cele ochrony przyrody oraz zakazy i nakazy występujące na tych terenach.

❖ PRZEMYSKO – DYNOWSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Przemysko - Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje środkowo-zachodnią część województwa podkarpackiego o łącznej powierzchni 47346 ha. Obszar ten ma charakter podgórski z licznymi, niezbyt wysokimi wzgórzami, poprzecinanymi potokami. Najwyższe wzniesienia dochodzą do 430 m n.p.m. Na piękno krajobrazu tego obszaru składa się mozaikowość pól uprawnych z kompleksami lasów, wiele pomników przyrody, doliny meandrujących rzek oraz pamiątki historyczne i walory kulturowe. Najokazalszymi drzewami pomnikowymi są: - 400-letnia

lipa i 200-letni dąb w Dynowie, - kilkadziesiąt dębów szypułkowych w parku w Bachórze, - dąb szypułkowy w Kuźminie, - lipy 200 i 300 letnie w Pruchniku, - 400-letni dąb szypułkowy w Babicach, - 2 dęby szypułkowe w wieku 400 i 450 lat w Wapowicach. Osobliwością geologiczną są formacje solonośne w Komarnicach, Aksmanicach, Dubiecku i Sółcu. Spotkać można rzadkie gatunki zwierząt. Do najciekawszych należą: gronostaj, dzik, kuna leśna; z ptaków występują: jastrząb, myszołów, trzmiełojad i bocian czarny, a z gadów żmija zygzakowata.

Planowane do realizacji funkcje określone w przyjętych strefach planistycznych, nie naruszają nakazów i zakazów występujących w Przemysko - Dynowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu.

❖ **OBSZARY NATURA 2000**

Podstawowym dokumentem służącym ochronie obszarów Natura 2000 jest plan zadań ochronnych. W przypadku potrzeby bardziej szczegółowego planowania dla danego obszaru lub jego części, sporządza się plan ochrony.

Plany zadań ochronnych zawierają m.in.:

- ✓ opisu granic obszaru Natura 2000,
- ✓ mapy obszaru Natura 2000,
- ✓ identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru,
- ✓ celów działań ochronnych,
- ✓ działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania,
- ✓ wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz planie zagospodarowania przestrzennego województwa dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 bądź wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- ✓ szczegółowych lokalizacji siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt (przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000), do których adresowane są działania ochronne.

Na dzień opracowania Ekofizjografii podstawowej oraz niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko, na terenie Miasta i Gminy Jawornik Polski funkcjonuje zatwierdzone Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 24 maja 2023 r., w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Nad Husowem PLH180025 (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2023r., poz. 2882). Zgodnie z w/w zarządzeniem na terenie Miasta i gminy Jawornik Polski występują następujące siedliska przyrodnicze oraz gatunki chronione:

- ✓ 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*),
- ✓ 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
- ✓ 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum* i *Tilio-Carpinetum*),
- ✓ 1193 Kumak górski (*Bombina variegata*),

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

- ✓ 4014 Biegacz urozmaicony (*Carabus variolosus*),
- ✓ 1086 Zgniotek cynobrowy (*Cucujus cinnaberinus*),
- ✓ 6199 Krasopani hera (*Euplagia quadripunctaria*),
- ✓ 1060 Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*),
- ✓ 6179 Modraszek nausitous (*Phengaris nausithous*),
- ✓ 6177 Modraszek telejus (*Phengaris telejus*),
- ✓ 2001 Traszka karpacka (*Triturus montadoni*).

W kontekście celów utworzenia obszaru Natura 2000, rodzaj i skala planowanych przedsięwzięć dopuszczonych przez strefy planistyczne planu ogólnego, nie będą wywierały negatywnego wpływu na chronione gatunki ani siedliska przyrodnicze zlokalizowane na terenie Miasta i Gminy Jawornik Polski, bowiem obejmują przedsięwzięcia nie zaliczone do mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu obowiązujących przepisów.

Realizacja przyjętych założeń zawartych w niniejszym opracowaniu nie spowoduje negatywnego wpływu na siedliska wymienione w Załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (j.t. Dz.U. z 2014r., poz. 1713), stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, jak również nie wpłynę negatywnie na integralność oraz spójność sieci Natura 2000. Plan Ogólny Miasta i Gminy Jawornik Polski przewiduje jedynie niewielkie rozszerzenie istniejącej zabudowy, co w przyszłości przyczyni się do ograniczenia jej rozproszenia.

Dla obszaru Natura 2000 **Nad Husowem PLH180025** zgodnie z załącznikiem Nr 5 do w/w Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie zostały wskazane, następujące działania ochronne (ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania):

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
1.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Zwiększenie udziału starych i zamierających drzew <u>Zakres prac:</u> Ograniczenie wycinania martwych i zamierających drzew w siedlisku przyrodniczym.	Platy siedliska: 7372, BCB4, B137, 2160, 64E8, 0BF9, 2ADC, B119 (zgodnie z zał. nr 6)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.
		Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony <u>Zakres prac:</u> Prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z typem siedliska przyrodniczego.	Platy siedliska: 7372, BCB4, B137, 2160, 64E8, 0BF9, 2ADC, B119 (zgodnie z zał. nr 6)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000. Właściwy miejscowo starosta
2.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)	Zwiększenie udziału starych i zamierających drzew <u>Zakres prac:</u>	Platy siedliska: E228, 61DF, 481B, 2AED, 448B, D29B, F5C9, 8530, B044 (zgodnie z zał. nr 6)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie porozumienia ze

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

		Ograniczenie wycinania martwych i zamierających drzew w siedlisku przyrodniczym.		sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.
		Usuwanie inwazyjnego gatunku – niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> , niecierpka gruczołowatego <i>Impatiens glandulifera</i> (w przypadku opracowaniu skutecznej metody zwalczania tego gatunku).	Platy siedliska: EB84, 2AED, 4E27, B044 (zgodnie z zał. nr 6)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.
		Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony <u>Zakres prac:</u> Prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z typem siedliska przyrodniczego.	Areal siedliska (zgodnie z zał. nr 6)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000. Właściwy miejscowo starosta
3.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Zwiększenie udziału starych i zamierających drzew <u>Zakres prac:</u> Ograniczenie wycinania martwych i zamierających drzew w siedlisku przyrodniczym.	Areal siedliska (zgodnie z zał. nr 6)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.
		Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony <u>Zakres prac:</u> Prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z typem siedliska przyrodniczego.	Areal siedliska (zgodnie z zał. nr 6)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000. Właściwy miejscowo
4.	1193 Kumak górski <i>Bombina variegata</i>	Zachowanie siedlisk gatunku stanowiącego przedmiot ochrony <u>Zakres prac:</u> Odstąpienie od makronielowowania terenu, zasypywania oraz osuszania.	Areal siedliska gatunku (zgodnie z zał. nr 6)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.
5.	6199 Krasopani hera <i>Euplagia quadripunctaria</i>	Koszenie/ścinanie powierzchni gdzie stwierdzono stanowiska gatunku (polany, skraje lasów) <u>Zakres prac:</u> Regularne koszenie zarastających polan przez kilka lat (później okresowo), okresowe (co 2-3 lata) koszenie brzozy drogi z pominięciem kęp sadzka.	Areal siedliska gatunku (zgodnie z zał. nr 6)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.
		Usuwanie krzewów (zadrzewienia łęgowe) i samosiejek drzew	Areal siedliska gatunku (zgodnie z zał. nr 6)	Właściciel/zarządca gruntu na podstawie porozumienia ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.
6.	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	<u>Obowiązkowe</u> Zachowanie siedliska gatunku poprzez prowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego, pastwiskowego. <u>Fakultatywne</u> Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowo-	Areal siedliska gatunku (zgodnie z zał. nr 6)	<u>Obowiązkowe:</u> Właściciel/posiadacz gruntu <u>Fakultatywne:</u> Właściciel/posiadacz gruntu na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
		klimatycznego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę zbiorowisk łąkowych.		nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego, zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.
Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych				
7.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Ocena stanu zachowania przedmiotów ochrony w oparciu o metodykę PMS GIOŚ <u>Zakres prac:</u> Wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie.	Płaty siedliska: 7372, B137, 2160, 64E8 (zgodnie z zał. nr 6)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
8.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)	Ocena stanu zachowania przedmiotów ochrony w oparciu o metodykę PMS GIOŚ <u>Zakres prac:</u> Wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie.	Płaty siedliska: E228, 481B, 300A, F5C9 (zgodnie z zał. nr 6)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
9.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	Ocena stanu zachowania przedmiotów ochrony w oparciu o metodykę PMS GIOŚ <u>Zakres prac:</u> Wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie.	Areal siedliska (zgodnie z zał. nr 6)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
10.	1193 Kumak górski <i>Bombina variegata</i>	Ocena stanu zachowania przedmiotów ochrony w oparciu o metodykę PMS GIOŚ <u>Zakres prac:</u> Wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie.	Areal siedliska gatunku (zgodnie z zał. nr 6)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
11.	6199 Krasopani hera <i>Euplagia quadripunctaria</i>	Ocena stanu zachowania przedmiotów ochrony w oparciu o metodykę PMS GIOŚ <u>Zakres prac:</u> Wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie.	Areal siedliska gatunku (zgodnie z zał. nr 6)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000
12.	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Ocena stanu zachowania przedmiotów ochrony w oparciu o metodykę PMS GIOŚ <u>Zakres prac:</u> Wizja terenowa, dokumentacja fotograficzna, sprawozdanie.	Areal siedliska gatunku (zgodnie z zał. nr 6)	Sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000

❖ POZOSTAŁE WIELKOPOWIERZCHNIOWE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Terren gminy Jawornik Polski znajduje się poza granicami:

- ✓ Parków Narodowych – najbliższym znajdującym się Parkiem Narodowym jest Magurski Park Narodowy, w odległości około 64,10 km.
- ✓ Rezerwatów Przyrody – najbliższym znajdującym się rezerwatem przyrody jest „Husówka”, w odległości około 500,0m.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

- ✓ Parków Krajobrazowych – najbliższym znajdującym się Parkiem Krajobrazowym jest Park Krajobrazowy Pogórza Przemyskiego, w odległości około 4,0km.
- ✓ Obszarów Specjalnej Ochrony Natura 2000 – najbliższym zlokalizowanym OSO Natura 2000 jest „Pogórze Przemyskie” (PLB180001), w odległości około 4,0km.
- ✓ Pomników Przyrody – najbliższym zlokalizowanym Pomnikiem Przyrody jest pomnik „bez nazwy” (Dąb szypułkowy - *Quercus robur* - rosnący obok szkoły podstawowej w Dylągówce, gm. Hyżne), w odległości około 2,70km.
- ✓ Stanowisk dokumentacyjnych – najbliższym znajdującym się stanowiskiem dokumentacyjnym jest „Skalka z rybami”, w odległości około 11,20km.
- ✓ Użytków ekologicznych – najbliższym znajdującym się użytkiem ekologicznym jest użytk „Łęg w Husowie”, w odległości około 1,70km.
- ✓ Zespołów przyrodniczo – krajobrazowych - najbliższym znajdującym się zespołem przyrodniczo - krajobrazowym, jest zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Rajsza”, w odległości około 22,60km.

Ryc. 24. Orientacyjna lokalizacja Gminy Jawornik Polski względem pozostałych wielkopowierzchniowych obszarów chronionych. Źródło: mapy.geoportal.gov.pl/imap

5. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBÓW W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Specjalne obszary ochrony siedlisk (SOOS) – utworzone zostały celem ochrony terenów, szczególnie cennych przyrodniczo z uwagi na występujące tam rośliny i żyjące zwierzęta. Polskie prawo definiuje Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk jako obszar wyznaczony, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt, lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków. Obszary takie

wyznaczane są w celu zachowania lub odtworzenia siedliska zajmowanego przez gatunki roślin lub zwierząt będących przedmiotem szczególnego zainteresowania wspólnoty w ramach jego ochrony. Obszary takie mogą być wyznaczane także wtedy, gdy przyczyniają się do stworzenia całościowej spójności sieci Natura 2000 jak również wyznacza się je w celu zachowania w danym obszarze bioróżnorodności biologicznej. Na szczeblu unijnym podstawy prawne utworzenia Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk zapewnia Dyrektywa Siedliskowa. Na szczeblu krajowym podstawą prawną funkcjonowania Obszarów Ochrony Siedlisk jest Rozporządzenie Ministra Środowiska.

Konwencja o różnorodności biologicznej - celem Konwencji o różnorodności biologicznej ratyfikowanej w 1996r. (Dz. U. 2001r. Nr 184, poz. 1532), jest ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie.

Konwencja bońska - celem konwencji jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego. Za migrujące uważa się te gatunki (lub niższe grupy taksonomiczne), z których znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza granice państw w różnych cyklach życiowych. Dla celów ich ochrony konieczne są zgodne wysiłki wszystkich państw posiadających jurysdykcję nad obszarami, w których te zwierzęta przebywają.

Tekst Konwencji zawiera dwa załączniki. w załączniku I wymienione są gatunki zwierząt zagrożonych wyginięciem. Strony konwencji są zobowiązane w stosunku do gatunków zwierząt wymienionych w załączniku I do:

- ✓ ochrony, a jeżeli to możliwe, odtworzenia ich siedlisk,
- ✓ zapobiegania niekorzystnym oddziaływaniom na dane gatunki,
- ✓ wydania zakazu pozyskiwania zwierząt (w tym chwytania, zabijania czy wybierania jaj), przy uwzględnieniu systemu wyjątków takich jak pozyskiwanie do celów naukowych.

W załączniku II wymienione są zwierzęta mające nieodpowiedni stan zachowania, dla których istnieje konieczność zawarcia porozumień międzynarodowych. Polska jest stroną dwóch takich porozumień - dotyczących ochrony nietoperzy (EUROBATS) i małych walen (ASCOBANS).

Konwencja karpacka - celem Konwencji Karpackiej jest współpraca międzynarodowa oraz prowadzenie przez państwa będące jej Stronami wszechstronnej polityki na rzecz ochrony i zrównoważonego rozwoju regionu karpackiego, dla poprawy jakości życia, wzmocnienia miejscowej gospodarki i społeczności lokalnych oraz zachowania walorów przyrodniczych, krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego Karpat.

Zakres opracowania Planu Ogólnego, przedstawiony w niniejszym dokumencie, nie narusza celów ochrony środowiska określonych na szczeblu międzynarodowym, unijnym ani krajowym, istotnych z punktu widzenia planowanego dokumentu.

Ustanowione na szczeblu krajowym istotne cele ochrony środowiska, polegają na wprowadzeniu nakazów, zakazów i ograniczeń w zagospodarowaniu terenu, dotyczących warunków ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, na zasadach ogólnych.

Integralność obszarów Natura 2000 należy rozumieć jako spójność elementów strukturalnych i funkcjonalnych, które warunkują trwałość populacji gatunków oraz siedlisk

przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono lub zaprojektowano dany obszar. Oznacza to zachowanie pełni cech, czynników i procesów związanych z tym terenem, mogących wpływać na realizację celów jego ochrony.

Obszar Gminy Jawornik Polski znajduje się częściowo w granicach:

- ✓ Przemysko – Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- ✓ Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 o nazwie „Nad Husowem” (PLH180025).

Po analizie zakresu planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych, polegających na racjonalnym i uporządkowanym zagospodarowaniu terenów Miasta i Gminy Jawornik Polski, stwierdzono, że nie będą one miały znaczącego negatywnego wpływu na obszary objęte ochroną.

Realizacja inwestycji nie spowoduje fragmentacji siedlisk, nie doprowadzi do zmniejszenia liczebności istotnych gatunków ani pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych w stopniu znaczącym. Na analizowanym obszarze dopuszczonym do uzupełnienia zabudowy (OUZ) nie występują cenne siedliska ani gatunki zwierząt objęte ochroną prawną.

Istniejące stosunki wodne nie zostaną zaburzone, a tym samym nie wystąpią szkody w środowisku.

Projekt Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski nie narusza również spójności zewnętrznej, rozumianej jako brak ingerencji w elementy środowiska istotne dla funkcjonowania populacji gatunków występujących na obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty „Nad Husowem”.

Realizacja ustaleń zawartych w Planie Ogólnym Miasta i Gminy Jawornik Polski nie wpłynie negatywnie na jakość ani ciągłość korytarzy ekologicznych, a tym samym nie ograniczy migracji zwierząt, co pozwala na utrzymanie spójności sieci Natura 2000, zarówno w kontekście ochrony poszczególnych obszarów, jak i przestrzennych powiązań między nimi.

Charakter planowanych inwestycji, wskazanych w projekcie Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski i przyczyniających się do jej rozwoju, nie narusza – poprzez ustalenia zawarte w tym dokumencie – nakazów, zakazów ani ograniczeń wynikających z przepisów dotyczących ochrony środowiska i przyrody w szerokim rozumieniu.

6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE, TYM ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTRWAŁE, ŚREDNIOTERMINOWE, I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI: RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, LUDZI, ZWIERZĘTA, ROŚLINY, WODĘ, POWIETRZE, POWIERZCHNIĘ ZIEMI, KLIMAT, ZASOBY NATURALNE, ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM I NA TE ELEMENTY

W niniejszym rozdziale zostają wskazane informacje, które winny być uwzględnione na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzanych na podstawie planu ogólnego, w dalszej perspektywie czasowej. Ponieważ forma planu ogólnego jest ściśle określona przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie ma możliwości wprowadzenia do treści stref

planistycznych szczegółowych zapisów w zakresie ochrony środowiska i zdrowia ludzi, na tym etapie procesu planistycznego.

W dalszej perspektywie czasowej, będzie możliwość uszczegółowienia treści dotyczących zasad ochrony środowiska w ramach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Każdy uczestnik procesu inwestycyjnego powinien wykazywać szczególną dbałość o środowisko naturalne oraz zdrowie ludzi. Pierwszym z tych uczestników jest planista, który – wyznaczając nowe przeznaczenie terenu – powinien kierować się zasadą zrównoważonego rozwoju.

W szczególności należy dążyć do zapewnienia warunków utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska, między innymi poprzez:

- ✓ kompleksowe rozwiązywanie problemów związanych z zabudową miast i wsi,
- ✓ uwzględnienie gospodarki wodnej oraz systemów odprowadzania ścieków,
- ✓ bezpieczne składowanie i unieszkodliwianie odpadów,
- ✓ urządzenie i kształtowanie terenów zieleni,
- ✓ ochronę walorów krajobrazowych,
- ✓ przeciwdziałanie ruchom masowym ziemi i minimalizowanie ich skutków,
- ✓ ochronę powietrza, wód, gleby i ziemi,
- ✓ ograniczanie hałasu, wibracji oraz ekspozycji na pola elektromagnetyczne.

Zgodnie z przepisami prawa, na obszarach znajdujących się w granicach administracyjnych miast oraz w obrębie zwartej zabudowy mieszkaniowej wsi, zabrania się budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla środowiska lub zdrowia ludzi, w szczególności obiektów mogących spowodować wystąpienie poważnych awarii.

Ze względu na charakter i zakres opracowywanego dokumentu, jakim jest Plan Ogólny Miasta i Gminy Jawornik Polski, precyzyjne określenie potencjalnych oddziaływań wynikających z zastosowanych rozwiązań technologicznych jest na tym etapie częściowo ograniczone. Szczegółowa identyfikacja tych oddziaływań będzie możliwa dopiero na etapie planowania konkretnych inwestycji, w odniesieniu do docelowego sposobu zagospodarowania danego terenu.

Teren objęty opracowaniem był na przestrzeni lat poddawany przekształceniom wynikającym z działalności antropogenicznej, co dotyczy również obszarów o podwyższonej wartości przyrodniczej, w tym zbiorowisk roślinnych, których obecna struktura i skład gatunkowy ukształtowały się w wyniku ingerencji człowieka.

W związku z tym, rzetelna ocena intensywności oddziaływań – zarówno obecnych, jak i potencjalnych – będzie możliwa dopiero na dalszych etapach procesu planistycznego, w szczególności po określeniu docelowego sposobu użytkowania terenu, zgodnego z ustaleniami projektu Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski. Dodatkowo, niezbędne będzie doprecyzowanie rodzaju i charakteru obiektów, budowli oraz urządzeń technicznych możliwych do realizacji w ramach przewidzianych dopuszczeń planistycznych wskazanych w Planie Ogólnym, następnie doprecyzowanym, w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego lub Zintegrowanych Planach Inwestycyjnych.

❖ W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

Na obszarach objętych opracowaniem, w ramach realizacji inwestycji przewidzianych w Planie Ogólnym Miasta i Gminy Jawornik Polski, może zaistnieć konieczność usunięcia pojedynczych zadrzewień oraz zakrzewień. Takie działanie nie stanowi istotnego zagrożenia dla środowiska terenów zadrzewionych. Większe skupiska roślinności średniej i wysokiej, w tym

grunty rolne zadrzewione, zostały wykluczone z OUZ (obszarów uzupełnienia zabudowy) oraz stref inwestycyjnych.

W trakcie wdrażania funkcji dopuszczonych w planie nastąpi częściowe przekształcenie terenów biologicznie czynnych na cele budowy obiektów kubaturowych oraz infrastruktury technicznej i drogowej. Zakres tych zmian będzie uzależniony od intensywności zabudowy, rodzaju i funkcji inwestycji, a także powierzchni przeznaczonej pod lokalizację obiektów i infrastruktury. Planowane przedsięwzięcia będą jednak realizowane z poszanowaniem naturalnego ukształtowania terenu, celem minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko.

Realizacja ustaleń Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski skutkować będzie przeznaczeniem części terenów dotychczas niezabudowanych i rolniczo użytkowanych pod zabudowę kubaturową oraz rozwój infrastruktury technicznej i drogowej. Zmiany te będą miały istotny charakter lokalny.

Wprowadzenie nowych obiektów budowlanych spowoduje negatywne oddziaływanie na lokalne zespoły roślinne i zwierzęce, ze skutkami o charakterze lokalnym i długoterminowym. Przekształcone zostaną istniejące lokalne siedliska, a powierzchnia terenów umożliwiających naturalną infiltrację wód opadowych ulegnie zmniejszeniu. Usunięcie fragmentów roślinności, w tym zadrzewień i zakrzewień, pod poszczególne inwestycje może ograniczyć lokalną różnorodność biologiczną, niemniej jednak nie przewiduje się istotnych strat na poziomie ponadlokalnym. Będą to działania ograniczone przestrzennie.

Wykorzystanie analizowanego obszaru przez faunę jest zróżnicowane przestrzennie. Nowa zabudowa może ograniczyć możliwości migracji i żerowania zwierząt, jednak wpływ ten będzie ograniczony do najbliższego otoczenia. Obszary te częściowo stanowią element korytarzy ekologicznych, jednak realizacja inwestycji nie spowoduje przerwania ich ciągłości ani utraty funkcji migracyjnych.

Mimo zmian w strukturze roślinności i krajobrazu, nie przewiduje się znaczącego spadku różnorodności siedlisk i ekosystemów w ujęciu regionalnym. Dla terenów przewidzianych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną zaleca się zachowanie wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Ponadto rekomenduje się stosowanie rozwiązań technicznych, zapewniających zachowanie przejść ekologicznych i przepustów umożliwiających migrację zwierząt.

❖ W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI

Realizacja funkcji dopuszczonych przez Plan Ogólny Miasta i Gminy Jawornik Polski na analizowanym obszarze może wiązać się z krótkotrwałym, bezpośrednim oddziaływaniem na mieszkańców, związanym z ruchem maszyn budowlanych, ich pracą, procesem uzbrajania terenu oraz utwardzania powierzchni. Działania te mogą powodować emisję spalin, hałas oraz pylenie, będące charakterystycznymi zanieczyszczeniami towarzyszącymi prowadzeniu robót budowlanych.

Roboty budowlane nie będą prowadzone równocześnie w jednym czasie, na terenie całej gminy, co wyeliminuje efekt kumulacji negatywnych oddziaływań na ludzi. Prace będą rozłożone w czasie, co ograniczy odczuwalność uciążliwości.

Ze względu na planowany sposób zagospodarowania terenu, nie przewiduje się wystąpienia zanieczyszczeń wody i gleby mogących negatywnie wpłynąć na zdrowie i komfort życia mieszkańców. Ponadto, ustalenia Planu Ogólnego znacząco ograniczają możliwość realizacji nowej zabudowy, co dodatkowo minimalizuje potencjalne negatywne skutki środowiskowe.

❖ **W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA ZWIERZĘTA**

Podczas realizacji inwestycji, poza przewidywanym wpływem na drobne gatunki zwierząt nieobjęte ochroną prawną, nie spodziewa się dodatkowych negatywnych oddziaływań na stan populacji zwierząt oraz ptaków. Wykopy pod fundamenty obiektów kubaturowych zostaną zabezpieczone siatkami, które uniemożliwią dostęp małym zwierzętom, co minimalizuje ryzyko ich uwięzienia lub śmierci.

Oddziaływanie na faunę lokalną może przejawiać się ograniczeniem miejsc bytowania, spowodowanym m.in. usunięciem zadrzewień oraz zanieczyszczeniami w postaci hałasu i penetracji terenu. Potencjalne ograniczenia funkcjonowania powiązań ekologicznych mogą wzrosnąć w wyniku rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej oraz ewentualnego zwiększenia natężenia ruchu pojazdów, jednak przewiduje się, że ich skala będzie niewielka. Istniejący układ komunikacyjny gminy, eksploatowany od wielu lat, jest funkcjonalny i nie wymaga istotnych zmian.

Realizacja inwestycji ustalonych w poszczególnych strefach planistycznych nie spowoduje zaburzeń w utrzymaniu właściwego poziomu ochrony gatunków ani nie utworzy barier mechanicznych czy antropogenicznych, które mogłyby upośledzić funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

Planowane funkcje dopuszczone w poszczególnych strefach planistycznych, ze względu na swoją lokalizację, charakter oraz przewidywany zasięg oddziaływania, nie wpłyną istotnie na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 występujących na terenie gminy, potwierdzone podczas prac inwentaryzacyjnych w ramach Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Nad Husowem”. Teren inwestycji nowych objętych OUZ (obszarami uzupełnienia zabudowy) oraz określony w strefach planistycznych inwestycyjnych, znajduje się w większości w obrębie istniejącej zabudowy i nie oddziałuje na optymalne siedliska wymienionych gatunków, nie zagrażając utrzymaniu ich stanu ochrony. Ponadto, nie stanowi źródła zagrożeń, rzeczywistych ani potencjalnych, określonych w Planie Zadań Ochronnych dla omawianych obszarów.

❖ **W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA ROŚLINY**

Charakter opracowania Planu Ogólnego będzie miał negatywny wpływ na roślinność jedynie na obszarze bezpośrednich robót budowlanych (powierzchnia pod fundamentami, pod dojazdami i dojazdami utwardzonymi). W wyniku prac ziemnych, takich jak wykopy pod fundamenty, przygotowanie terenów pod miejsca postojowe, ciągi pieszo-jezdne oraz uzbrojenie terenu, zostanie usunięta istniejąca pokrywa roślinna. Ze względu na to, że jest to roślinność typowa i powszechna, nie posiadająca istotnej wartości przyrodniczej dla danego obszaru, skutki tego oddziaływania nie będą znacząco negatywne.

Planowane inwestycje nie obejmują terenów siedliskowych o wysokiej wartości przyrodniczej. Obszar inwestycji zostanie uporządkowany, a działania prowadzone będą z uwzględnieniem minimalizacji strat środowiskowych. W ramach zmiany przeznaczenia terenów rolniczych na cele nierolnicze (budowlane) przewidziano nasadzenia roślinności ozdobnej, dobranej pod względem gatunkowym do warunków siedliskowych, mające na celu poprawę walorów estetycznych otoczenia.

Nie przewiduje się ingerencji o charakterze powodującym znaczące negatywne skutki dla środowiska naturalnego w obrębie obszaru objętego opracowaniem.

Chociaż powiększenie powierzchni zabudowy wpłynie na zmianę struktury roślinności i krajobrazu, nie przewiduje się istotnego spadku różnorodności siedlisk i ekosystemów w szerszym ujęciu regionalnym.

Idea sieci Natura 2000 nie wyklucza gospodarowania terenami wchodzącymi w jej skład. W świetle przeprowadzonej analizy oraz wymagań Planu Zadań Ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000 „Nad Husowem” (PLH180025), planowane działania inwestycyjne nie będą źródłem istotnych negatywnych oddziaływań na obszary chronione, w tym na gatunki zwierząt i ptaków oraz ich siedliska będące przedmiotem ochrony.

❖ W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA WODĘ

Działania inwestycyjne realizowane w ramach nowej funkcji przestrzennej dopuszczanej w planie ogólnym nie spowodują obniżenia poziomu wód gruntowych. Charakter planowanej zabudowy w przeważającej części mieszkaniowej jednorodzinnej, nie przewiduje ingerencji w istniejący reżim hydrologiczny ani na terenie inwestycji, ani w jego bezpośrednim otoczeniu. Nie przewiduje się również wpływu na zanik zasobów wodnych ani pogorszenie jakości wód wykorzystywanych przez okolicznych użytkowników.

Zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji planowanych obiektów, nie przewiduje się stosowania substancji chemicznych, które mogłyby prowadzić do skażenia wód powierzchniowych lub podziemnych.

Na obszarze objętym Planem Ogólnym Miasta i Gminy Jawornik Polski obowiązują ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, zgodne z obowiązującymi przepisami prawa krajowego. Przestrzeganie tych zapisów stanowi gwarancję rzeczywistej ochrony wód i gleby przed negatywnymi skutkami antropopresji. Wprowadzane rozwiązania inwestycyjne nie będą miały bezpośredniego oddziaływania na wody powierzchniowe ani ich dopływy.

Teren Miasta i Gminy Jawornik Polski położony jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) oraz Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych (LZWP), jak również ich stref ochronnych. W związku z tym nie przewiduje się zagrożeń dla strategicznych zasobów wód podziemnych.

❖ W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE

Realizacja zabudowy kubaturowej przewidzianej w ramach Planu Ogólnego, w której planowane jest stałe przebywanie ludzi, wiązać się będzie z koniecznością zapewnienia systemów grzewczych. W związku z tym prognozuje się niewielką emisję zanieczyszczeń do atmosfery wynikającą z procesu ogrzewania budynków. W założeniach przyjęto zastosowanie nowoczesnych, wysokosprawnych systemów grzewczych opartych na paliwach ekologicznych, co pozwoli na ograniczenie emisji do minimum.

W fazie realizacji inwestycji dopuszczonych przez Plan Ogólny przewiduje się emisję zanieczyszczeń atmosferycznych, wynikającą z eksploatacji maszyn budowlanych, sprzętu technicznego oraz z ruchu pojazdów po terenie inwestycji. Emisje te będą miały charakter przejściowy, o ograniczonym zasięgu i natężeniu. W fazie eksploatacyjnej emisje będą wynikały głównie z użytkowania obiektów i instalacji grzewczych, jednak ich poziom nie będzie istotny w kontekście oddziaływań na jakość powietrza. Wykonawcy będą zobowiązani do wykorzystywania sprzętu sprawnego technicznie, posiadającego stosowne dopuszczenia zgodnie z przepisami odrębnymi, co zapewni ograniczenie emisji spalin do poziomów nieskutkujących przekroczeniem norm środowiskowych. Emisja spalin, powstała w wyniku pracy maszyn, nie

będzie miała wpływu na lokalny klimat ani nie doprowadzi do pogorszenia jakości powietrza w stopniu istotnym.

Główne źródła emisji zanieczyszczeń atmosferycznych w fazie realizacji to procesy spalania paliw ciekłych – benzyny w silnikach iskrowych oraz oleju napędowego w silnikach o zapłonie samoczynnym. Zanieczyszczenia te obejmują m.in.: dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen, dwutlenek siarki (SO₂) oraz węglowodory aromatyczne i alifatyczne. Emisja ta będzie miała charakter niezorganizowany, krótkotrwały i o zasięgu lokalnym.

Na etapie eksploatacji inwestycji nie przewiduje się występowania istotnych źródeł emisji zanieczyszczeń do atmosfery, poza emisją wynikającą z pracy systemów grzewczych.

Materiały wykorzystywane podczas realizacji inwestycji będą składowane w sposób minimalizujący wtórne pylenie, zgodnie z zasadami dobrej praktyki budowlanej.

Przewiduje się, że poziom emisji zanieczyszczeń powietrza zarówno w trakcie budowy, jak i eksploatacji, nie przekroczy dopuszczalnych norm określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2010 nr 16, poz. 87).

❖ **W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI**

W trakcie realizacji prac budowlanych generowane będą odpady inne niż niebezpieczne, których zagospodarowanie odbywać się będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (j.t. Dz.U. z 2023r., poz. 1587 z późn. zm.).

Odpady będą gromadzone selektywnie, w oznakowanych pojemnikach przystosowanych do danego rodzaju frakcji, w wyznaczonym i zabezpieczonym miejscu na placu budowy. Odpady możliwe do ponownego przetworzenia, takie jak szkło, tworzywa sztuczne czy makulatura, będą kierowane do instalacji zajmujących się ich recyklingiem. Odpady nieprzydatne do dalszego wykorzystania zostaną przekazane do unieszkodliwienia poprzez składowanie, zgodnie z warunkami określonymi przez administratora właściwego składowiska.

W zakresie ochrony gleby, szczególną uwagę poświęcono zachowaniu warstwy urodzajnej. Humus zdjęty podczas robót ziemnych zostanie zmagazynowany i wykorzystany ponownie w trakcie zagospodarowywania terenu inwestycji, m.in. do przygotowania powierzchni pod planowane nasadzenia zieleni. Pozostała część humusu zostanie zagospodarowana lokalnie, z przeznaczeniem na cele gospodarcze, takie jak uzupełnienie terenu, rekultywacja czy aranżacja ogrodów przydomowych.

❖ **W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ**

Realizacja nowej zabudowy na terenach dotychczas niezagospodarowanych spowoduje przekształcenia w strukturze przestrzennej, wpływając tym samym na zmianę ich charakteru – w szczególności w odniesieniu do terenów otwartych, które mogą zostać przekształcone w obszary o charakterze zurbanizowanym.

Mimo przewidywanych zmian funkcjonalno-przestrzennych, z uwagi na istnienie analogicznej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie, nie prognozuje się znaczącego wpływu na krajobraz kulturowy ani powstania form architektonicznych niekomponujących się z istniejącym otoczeniem.

Zamierzeniem planistycznym jest zachowanie spójności kompozycyjnej i przestrzennej nowej zabudowy z istniejącym krajobrazem, przy jednoczesnym poszanowaniu jego walorów

przyrodniczych i widokowych. Nowa zabudowa planowana jest w granicach już ukształtowanych jednostek osadniczych, co minimalizuje ryzyko wystąpienia kolizji krajobrazowych. Wpływ inwestycji na krajobraz oceniany jest jako nieznaczny i lokalny, niepowodujący istotnych zmian w odbiorze przestrzeni.

Wskazuje się również na potencjał zagospodarowania obszarów o wysokich walorach krajobrazowych poprzez realizację rozwiązań sprzyjających ich wyeksponowaniu – jak np. punkty i tarasy widokowe, które mogą pozytywnie wpłynąć na estetykę przestrzeni oraz zwiększyć dostępność panoram charakterystycznych dla gminy.

Na terenach objętych opracowaniem Planu Ogólnego nie przewiduje się degradacji krajobrazu ani jego przekształceń, które mogłyby naruszyć walory historyczne, kulturowe bądź przyrodnicze. Skala i charakter planowanej zabudowy pozostają zgodne z istniejącym kontekstem przestrzennym, a jej realizacja nie będzie skutkować dysharmonią funkcjonalno-wizualną.

Na terenie województwa podkarpackiego został opracowany Audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XIII/218/25 z dnia 31 marca 2025 r.

Zgodnie z art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, **audyt krajobrazowy** jest aktem planowania przestrzennego, podobnie jak plan zagospodarowania przestrzennego województwa, plan ogólny gminy czy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W odróżnieniu od powyższych dokumentów, audyt krajobrazowy nie jest aktem prawa miejscowego, lecz ma charakter aktu kierownictwa wewnętrznego, co oznacza, że jego ustalenia mają wpływ na sposób prowadzenia polityki przestrzennej przez organy administracji publicznej, w tym jednostki samorządu terytorialnego. Audyt pełni funkcję identyfikacyjną, diagnostyczną i rekomendacyjną – obejmuje rozpoznanie, charakterystykę i ocenę krajobrazów, a także wyłonienie tzw. krajobrazów priorytetowych – czyli tych, które ze względu na swoje szczególne walory przyrodnicze, historyczne, kulturowe, architektoniczne, urbanistyczne lub estetyczne, wymagają ochrony bądź określenia zasad i warunków ich kształtowania. Zgodnie z ustawową definicją, krajobrazy priorytetowe to te, które spełniają przynajmniej jedno z kryteriów zawartych w załączniku nr 5 do rozporządzenia wykonawczego.

W ramach audytu krajobrazowego województwa podkarpackiego wydzielono 1524 jednostki krajobrazowe. Dla każdego z krajobrazów określono m.in. typ rzeźby terenu na podstawie numerycznego modelu wysokościowego (analiza nachyleń i wysokości względnych), a także atrybuty przyrodnicze i kulturowe – takie jak typ krajobrazu naturalnego, region geobotaniczny, typ roślinności potencjalnej, a także charakterystyka regionu historyczno-kulturowego.

Dla każdego krajobrazu sporządzono Kartę Charakterystyki Krajobrazu, zawierającą dane analityczne i syntetyczne, istotne dla oceny potencjału i zagrożeń krajobrazowych. Dokumentacja ta ma formę elektroniczną i służy jako podstawa dla dalszych działań planistycznych.

W wyniku przeprowadzonych analiz w województwie podkarpackim wyznaczono 134 krajobrazy priorytetowe. Wskazane krajobrazy priorytetowe stanowią 8,79% z ogólnej liczby 1524 zidentyfikowanych krajobrazów i zajmują 11,05% powierzchni województwa.

Analiza 134 wskazanych krajobrazów priorytetowych województwa podkarpackiego, pokazuje, że najwięcej krajobrazów priorytetowych wskazano w typie krajobrazów bagienno-łąkowych (44), leśnych (21) i podmiejsko-osadniczych (15). Biorąc pod uwagę podtyp krajobrazów, najwięcej krajobrazów priorytetowych, wskazano w ramach podtypu ekstensywnie użytkowanych łąk (35), siedlisk lasowych (18) oraz zespołów pałacowych, klasztornych (9). Najmniej krajobrazów priorytetowych wskazano w typie krajobrazów mozaikowych (1)

i komunikacyjnych (1). Także najmniej, bo po jednym krajobrazie priorytetowym wskazano w podtypie: jezior, szuwarów i turzycowisk, siedlisk borowych, wrzosowisk i muraw napiaskowych, wstęgowo ułożonych zespołów pól, wielkoobszarowych sadów i plantacji, terenów porolnych, zwartej wielorzędowej zabudowie wiejskiej, miejscowości o charakterze współczesnym, kompleksów lotnisk.

Wyniki audytu krajobrazowego mają istotne znaczenie dla kształtowania polityki przestrzennej na poziomie lokalnym, w tym dla projektowania Planu Ogólnego Gminy. Informacje zawarte w audycie stanowią istotny materiał referencyjny przy ocenie wpływu planowanych działań inwestycyjnych na krajobraz, zwłaszcza w kontekście ochrony wartości przyrodniczych i kulturowych. Uwzględnienie wyników audytu krajobrazowego w procesie planistycznym pozwala na uniknięcie sytuacji, w której działania inwestycyjne mogłyby naruszyć integralność krajobrazów priorytetowych lub doprowadzić do ich degradacji.

Na terenie Gminy Jawornik Polski zidentyfikowano **6 krajobrazów**, tj.: 18-513.64-01, 18-513.64-04, 18-513.64-05, 18-513.64-06, 18-513.64-11, 18-513.64-16.

Na terenie Gminy Jawornik Polski nie zidentyfikowano **żadnych krajobrazów priorytetowych**.

Szczegółowa charakterystyka jednostek krajobrazowych, w tym opis ich cech przyrodniczych, kulturowych i przestrzennych, zawarta została w dokumentacji Audytu Krajobrazowego Województwa Podkarpackiego. Dokument ten, opracowany przez samorząd województwa na podstawie obowiązujących przepisów, stanowi źródło referencyjne dla planowania przestrzennego na poziomie lokalnym i regionalnym.

Pełna treść Audytu oraz załączniki zawierające Karty Charakterystyki Krajobrazów dostępne są na oficjalnej stronie internetowej Województwa Podkarpackiego, pod adresem: <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwoj-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audytu-krajobrazowego>

Dostęp do powyższych materiałów umożliwia szczegółową analizę walorów krajobrazowych obszarów objętych planowaniem, co jest niezbędne przy ocenie wpływu ustaleń Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski na stan krajobrazu. Dane zawarte w Audycie stanowią również istotną podstawę do określenia potencjalnych zagrożeń oraz sformułowania zaleceń w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazów priorytetowych.

Ryc. 25. Lokalizacja Gminy Jawornik Polski względem zidentyfikowanych krajobrazów.

Źródło: geoportal.podkarpackie.pl/podkarpackie/audyt-krajobrazowy-województwa-podkarpackiego

Podczas sporządzania Prognozy oddziaływania na środowisko oraz formułowania zapisów Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski, uwzględniono rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu zawarte w Audycie Krajobrazowym dla krajobrazów występujących na terenie Gminy Jawornik Polski, tj.:

18-512.64-01

- ✓ Ochrona terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy.
- ✓ Utrzymanie charakteru krajobrazu rolniczego z zachowaniem charakterystycznych układów przestrzennych miejscowości.
- ✓ Ochrona przestrzeni rolniczej oraz ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, w szczególności gleb klas I-III.
- ✓ Ochrona naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk nieleśnych.
- ✓ Ochrona jakości krajobrazu poprzez przeciwdziałanie dysharmonii i fragmentacji z zachowaniem zwartej charakteru zabudowy nawiązującej do istniejących obiektów i otoczenia.
- ✓ Realizacja inwestycji celu publicznego wyłącznie z uwzględnieniem walorów przyrodniczo-krajobrazowych.
- ✓ Ochrona jakości krajobrazu w przypadku modernizacji istniejącej i realizacji nowej infrastruktury technicznej.
- ✓ Kształtowanie zagospodarowania przestrzennego z poszanowaniem potrzeb środowiska i walorów krajobrazowych.
- ✓ Ochrona walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.
- ✓ Współpraca samorządów i podejmowanie działań zwiększających wiedzę i świadomość mieszkańców oraz pracowników jst w zakresie utrzymania i ochrony zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

- ✓ Utrzymanie szlaków migracji zwierząt.
- ✓ Ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.
- ✓ Zachowanie i ochrona wartości historyczno-kulturowych i krajobrazowych obszarów i obiektów zabytkowych, m.in. poprzez wspieranie prac konserwatorskich, rewitalizację obiektów i obszarów zabytkowych oraz kulturowych, a także adaptację obiektów zabytkowych do nowych funkcji.

18-513.64-04

- ✓ Ochrona walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.
- ✓ Prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz uwzględnieniem walorów tradycyjnego krajobrazu rolniczego.
- ✓ Ochrona terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy.
- ✓ Możliwość realizowania inwestycji celu publicznego z uwzględnieniem walorów przyrodniczych, kulturowych i estetyczno-widokowych krajobrazu.
- ✓ Utrzymanie charakteru krajobrazu rolniczego z zachowaniem charakterystycznych układów przestrzennych miejscowości.
- ✓ Ochrona przestrzeni rolniczej oraz ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, w szczególności gleb klas I-III.
- ✓ Ochrona naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk nieleśnych.
- ✓ Wykorzystanie walorów krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji z poszanowaniem jakości krajobrazu.
- ✓ Zachowanie i ochrona wartości historyczno-kulturowych i krajobrazowych obszarów i obiektów zabytkowych, m.in. poprzez wspieranie prac konserwatorskich, rewitalizację obiektów i obszarów zabytkowych oraz kulturowych.
- ✓ Kształtowanie zagospodarowania przestrzennego z poszanowaniem potrzeb środowiska i walorów krajobrazowych.
- ✓ Ochrona i kształtowanie krajobrazu poprzez przeciwdziałanie dysharmonii, z uwzględnieniem obiektów i obszarów zabytkowych.
- ✓ Przeciwdziałanie uciążliwości zapachowej.
- ✓ Ochrona krajobrazu wraz z kształtowaniem estetyki przestrzeni, w tym podejmowanie tzw. "uchwał krajobrazowych".
- ✓ Współpraca samorządów i podejmowanie działań zwiększających wiedzę i świadomość mieszkańców oraz pracowników jst w zakresie utrzymania i ochrony zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.
- ✓ Ochrona jakości krajobrazu poprzez przeciwdziałanie dysharmonii i fragmentacji z zachowaniem zwartego charakteru zabudowy nawiązującej do istniejących obiektów i otoczenia.
- ✓ Ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

18-513.64-05

- ✓ Ochrona walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.
- ✓ Ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.
- ✓ Realizacja zadań ochronnych na obszarze rezerwatu przyrody Husówka.
- ✓ Wykorzystanie walorów krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji z poszanowaniem jakości krajobrazu.
- ✓ Możliwość realizowania inwestycji celu publicznego z uwzględnieniem walorów przyrodniczych, kulturowych i estetyczno-widokowych krajobrazu.

- ✓ Ochrona jakości krajobrazu w przypadku modernizacji istniejącej i realizacji nowej infrastruktury technicznej.
- ✓ Prowadzenie racjonalnej gospodarki surowcowej.
- ✓ Minimalizacja negatywnych oddziaływań hałasu na środowisko.
- ✓ Utrzymanie szlaków migracji zwierząt.
- ✓ Współpraca samorządów i podejmowanie działań zwiększających wiedzę i świadomość mieszkańców oraz pracowników jst w zakresie utrzymania i ochrony zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

18-512.64-06

- ✓ Ochrona terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy.
- ✓ Utrzymanie charakteru krajobrazu rolniczego z zachowaniem charakterystycznych układów przestrzennych miejscowości.
- ✓ Ochrona przestrzeni rolniczej oraz ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, w szczególności gleb klas I-III.
- ✓ Ochrona naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk nieleśnych.
- ✓ Ochrona jakości krajobrazu poprzez przeciwdziałanie dysharmonii i fragmentacji z zachowaniem zwartego charakteru zabudowy nawiązującej do istniejących obiektów i otoczenia.
- ✓ Realizacja inwestycji celu publicznego wyłącznie z uwzględnieniem walorów przyrodniczo-krajobrazowych.
- ✓ Ochrona jakości krajobrazu w przypadku modernizacji istniejącej i realizacji nowej infrastruktury technicznej.
- ✓ Kształtowanie zagospodarowania przestrzennego z poszanowaniem potrzeb środowiska i walorów krajobrazowych.
- ✓ Ochrona walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.
- ✓ Współpraca samorządów i podejmowanie działań zwiększających wiedzę i świadomość mieszkańców oraz pracowników jst w zakresie utrzymania i ochrony zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.
- ✓ Utrzymanie szlaków migracji zwierząt.
- ✓ Ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.
- ✓ Zachowanie i ochrona wartości historyczno-kulturowych i krajobrazowych obszarów i obiektów zabytkowych, m.in. poprzez wspieranie prac konserwatorskich, rewitalizację obiektów i obszarów zabytkowych oraz kulturowych, a także adaptację obiektów zabytkowych do nowych funkcji.

18-513.64-11

- ✓ Ochrona walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.
- ✓ Prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz uwzględnieniem walorów tradycyjnego krajobrazu rolniczego.
- ✓ Ochrona terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy.
- ✓ Możliwość realizowania inwestycji celu publicznego z uwzględnieniem walorów przyrodniczych, kulturowych i estetyczno-widokowych krajobrazu.
- ✓ Utrzymanie charakteru krajobrazu rolniczego z zachowaniem charakterystycznych układów przestrzennych miejscowości.
- ✓ Ochrona przestrzeni rolniczej oraz ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, w szczególności gleb klas I-III.

- ✓ Ochrona naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk nieleśnych.
- ✓ Kształtowanie zagospodarowania przestrzennego z poszanowaniem potrzeb środowiska i walorów krajobrazowych.
- ✓ Minimalizacja negatywnych oddziaływań hałasu na środowisko.
- ✓ Ograniczanie zainwestowania terenów zagrożonych powodzią.
- ✓ Zachowanie i ochrona wartości historyczno-kulturowych i krajobrazowych obszarów i obiektów zabytkowych, m.in. poprzez wspieranie prac konserwatorskich, rewitalizację obiektów i obszarów zabytkowych oraz kulturowych, a także adaptację obiektów zabytkowych do nowych funkcji.
- ✓ Wykorzystanie walorów krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji z poszanowaniem jakości krajobrazu.
- ✓ Ochrona krajobrazu wraz z kształtowaniem estetyki przestrzeni, w tym podejmowanie tzw. "uchwał krajobrazowych".
- ✓ Przeciwdziałanie uciążliwości zapachowej.
- ✓ Ochrona jakości krajobrazu w przypadku modernizacji istniejącej i realizacji nowej infrastruktury technicznej.
- ✓ Ochrona i kształtowanie krajobrazu poprzez przeciwdziałanie dysharmonii, z uwzględnieniem obiektów i obszarów zabytkowych.
- ✓ Współpraca samorządów i podejmowanie działań zwiększających wiedzę i świadomość mieszkańców oraz pracowników jst w zakresie utrzymania i ochrony zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.
- ✓ Ochrona jakości krajobrazu poprzez przeciwdziałanie dysharmonii i fragmentacji z zachowaniem zwartej charakteru zabudowy nawiązującej do istniejących obiektów i otoczenia.
- ✓ Ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

18-513.64-16

- ✓ Ochrona walorów krajobrazowych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.
- ✓ Ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.
- ✓ Wykorzystanie walorów krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji z poszanowaniem jakości krajobrazu.
- ✓ Możliwość realizowania inwestycji celu publicznego z uwzględnieniem walorów przyrodniczych, kulturowych i estetyczno-widokowych krajobrazu.
- ✓ Ochrona jakości krajobrazu w przypadku modernizacji istniejącej i realizacji nowej infrastruktury technicznej.
- ✓ Utrzymanie szlaków migracji zwierząt.
- ✓ Współpraca samorządów i podejmowanie działań zwiększających wiedzę i świadomość mieszkańców oraz pracowników jst w zakresie utrzymania i ochrony zasobów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

Planowane przedsięwzięcia określone w strefach planistycznych w planie ogólnym będą realizowane zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, uwzględniając konieczność zachowania równowagi pomiędzy rozwojem przestrzennym a ochroną środowiska i krajobrazu.

Realizacja zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych w projekcie planu ogólnego nie będzie wiązała się z prowadzeniem intensywnych prac ziemnych, skutkujących trwałą ingerencją w naturalną rzeźbę terenu – takich jak niwelacje skutkujące tworzeniem sztucznych półek lub zmianą spadków stoków. Prace przygotowawcze i budowlane będą prowadzone z poszanowaniem

istniejących uwarunkowań geomorfologicznych, w sposób ograniczający przekształcenia topograficzne do niezbędnego minimum.

Na podstawie przeprowadzonych analiz, w tym oceny wpływu funkcji przewidywanych w projekcie Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski, nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na krajobraz lokalny. Nowa zabudowa będzie sytuowana w sposób zintegrowany z istniejącą strukturą przestrzenną, co ograniczy potencjalny wpływ wizualny i przestrzenny inwestycji na otoczenie.

Działania te pozostają zgodne z kierunkami i zaleceniami zawartymi w Audycie Krajobrazowym województwa, a ich realizacja nie narusza ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazów priorytetowych.

❖ **W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA KLIMAT**

Działania planowane w ramach realizacji Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski nie będą powodowały znaczącego negatywnego wpływu na klimat, zarówno w skali regionalnej, jak i lokalnej. Prognozowane oddziaływanie na klimat ograniczy się do lokalnych zmian mikroklimatycznych w obrębie terenów realizacji poszczególnych inwestycji.

Realizacja inwestycji może prowadzić do nieznacznych wahań parametrów mikroklimatu, takich jak podwyższenie temperatury przy powierzchni terenu, wynikające z przekształcenia nawierzchni gruntowych w utwardzone oraz z emisji ciepła związanej z ogrzewaniem obiektów kubaturowych. Jednak stosowane będą typowe, nieuciążliwe systemy grzewcze, co nie spowoduje istotnych skutków dla lokalnych warunków klimatycznych.

Zgodnie z zapisami Ekofizjografii podstawowej, teren Miasta i Gminy Jawornik Polski charakteryzuje się korzystnymi warunkami klimatycznymi, co dodatkowo ogranicza ryzyko wystąpienia negatywnych konsekwencji dla środowiska przyrodniczego w wyniku zmian klimatycznych.

W ramach działań planistycznych ukierunkowanych na łagodzenie skutków zmian klimatu, planowane inwestycje dopuszczone w strefach inwestycyjnych planistycznych, uwzględniają potrzebę:

- ✓ ograniczania emisji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł konwencjonalnych,
- ✓ promowania wykorzystania odnawialnych źródeł energii w indywidualnych budynkach (OZE),
- ✓ dopuszczenia niskoemisyjnych źródeł ciepła (sieci gazowe, elektroenergetyczne, OZE).

Chociaż projekt Planu Ogólnego nie przewiduje lokalizacji nowych farm OZE (np. farm fotowoltaicznych czy turbin wiatrowych), na terenie gminy obowiązują ostateczne i prawomocne decyzje o warunkach zabudowy dla kilku instalacji fotowoltaicznych. Ich realizacja może nastąpić niezależnie od zapisów Planu Ogólnego, zgodnie z wcześniej wydanymi decyzjami administracyjnymi. Jednocześnie nie przewiduje się lokalizacji nowych turbin wiatrowych i biogazowni.

Ostatecznie należy wskazać, że realizacja zamierzeń inwestycyjnych zgodnych z funkcjami określonymi w strefach planistycznych w Planie Ogólnym, nie wpłynie negatywnie na bilans klimatyczny gminy oraz pozostaje w zgodzie z założeniami polityki klimatycznej na poziomie lokalnym i regionalnym.

❖ **W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE**

Na obszarze Gminy Jawornik Polski, zgodnie z „Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce wg. Stanu na 31 XII 2023r”, występują 2 złoża kopalin: złoża kamieni łamanych i blocznych (główna kopalina); piasków i żwirów (towarzysząca) oraz złoża gazów ziemnych.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze, po zakończeniu eksploatacji złoża oraz przeprowadzeniu rekultywacji, teren powinien zostać zagospodarowany zgodnie z warunkami określonymi w koncesji oraz zgodnie z decyzjami administracyjnymi, które ustalają kierunek i formę rekultywacji. Możliwe jest rozszerzenie sposobu zagospodarowania tych terenów, jednak wyłącznie za zgodą właściwego organu koncesyjnego lub urzędu górniczego, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów ochrony środowiska, przyrody, prawa wodnego oraz geologiczno-górniczego.

W granicach administracyjnych gminy występują tereny górnicze oraz udokumentowane złoża surowców mineralnych, których istnienie należy uwzględnić na etapie planowania przestrzennego. Oznacza to konieczność zachowania możliwości przyszłej eksploatacji tych złóż, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju.

W związku z występowaniem takich obszarów, Plan Ogólny gminy przewiduje ograniczenia w wyznaczaniu nowych terenów zabudowy, co stanowi element dbałości o ochronę strategicznych zasobów surowcowych. Tereny te mogą zostać przeznaczone do ponownego zagospodarowania dopiero po ich pełnym udokumentowaniu, zakończeniu eksploatacji oraz przeprowadzeniu procesu rekultywacji w sposób zatwierdzony przez właściwe organy.

Na podstawie przeprowadzonych analiz nie przewiduje się, aby ustalenia Planu Ogólnego Gminy Jawornik Polski miały negatywny wpływ na zasoby naturalne, w tym geologiczne, wodne i przyrodnicze. Plan Ogólny respektuje zarówno istniejące ograniczenia wynikające z lokalizacji złóż, jak i potencjalne potrzeby ochrony tych zasobów dla przyszłych pokoleń, poprzez wprowadzenie strefy górnictwa.

❖ **W ZAKRESIE ODDZIAŁYWANIA NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE**

Na terenie Miasta i Gminy Jawornik Polski zidentyfikowano liczne obiekty dziedzictwa kulturowego, w tym zabytki wpisane do rejestru zabytków województwa podkarpackiego, stanowiska archeologiczne objęte rejestrem zabytków, a także obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków. Szczegółowe zestawienie i charakterystyka tych obiektów zostały przedstawione w punkcie 2.1.15 niniejszego opracowania.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą, przyjęte strefy planistyczne w projekcie Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski nie będą powodować negatywnego wpływu na zachowanie i ochronę wartości historyczno-kulturowych oraz archeologicznych. Projekt uwzględnia obowiązujące przepisy w zakresie ochrony zabytków, w szczególności ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j.t. Dz.U. z 2024r., poz. 1292 z późn. zm.).

W dokumentacji planistycznej (część tekstowa - uwarunkowania i uzasadnienie do Planu Ogólnego oraz część graficzna) uwzględniono zapisy dotyczące konieczności ochrony konserwatorskiej wszystkich obiektów ujętych w ewidencji oraz rejestrach zabytków, jak również ich otoczenia. W szczególności:

- ✓ zostały oznaczone na załączniku graficznym uwarunkowań czytelnie zabytki wpisane do rejestru zabytków województwa podkarpackiego, zabytków figurujących w gminnej

ewidencji zabytków czy też stanowisk archeologicznych zgodnie z decyzjami rejestrowymi wydanymi przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

- ✓ w części tekstowej uwarunkowań wprowadzono obowiązek uzgadniania wszelkich działań inwestycyjnych i zagospodarowania przestrzennego w granicach ochrony konserwatorskiej z WKZ;
- ✓ w części tekstowej uwarunkowań wskazano, że wszelkie roboty budowlane, konserwatorskie i restauratorskie w obrębie zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru, a także w ich otoczeniu, wymagają uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W związku z powyższym, planowane działania w ramach Planu Ogólnego, które zostaną doprecyzowane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, nie będą skutkować degradacją zasobów dziedzictwa kulturowego, a jednocześnie uwzględniają obowiązki prawne oraz zasady postępowania zgodne z krajową polityką ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego. Wszelkie dodatkowe obowiązki wynikające z ochrony konserwatorskiej, zostaną doprecyzowane na etapie opracowania planu miejscowego.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Zapobieganie oraz ograniczanie potencjalnych negatywnych skutków realizacji działań i przedsięwzięć przewidzianych w ramach ustaleń stref planistycznych Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski będzie realizowane poprzez:

- ✓ odpowiedni dobór lokalizacji inwestycji, poprzedzony szczegółową analizą wariantową oraz rozpoznaniem warunków przyrodniczych na poziomie lokalnym, co pozwoli unikać terenów o szczególnych walorach przyrodniczych lub wrażliwych na negatywne oddziaływania;
- ✓ stosowanie zaawansowanych technologii, rozwiązań konstrukcyjnych i materiałowych podczas projektowania oraz realizacji inwestycji, w tym wdrażanie najlepszych dostępnych technik (BAT – Best Available Techniques), co zapewni efektywność, minimalizację emisji zanieczyszczeń oraz ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko;
- ✓ wdrażanie środków ochronnych i ograniczających presję inwestycji na środowisko, takich jak budowa przepustów i kładek umożliwiających migrację fauny, a także zabezpieczanie urządzeń odwadniających pasy drogowe poprzez instalację krat ochronnych lub innych rozwiązań technicznych zapobiegających szkodom ekosystemów.

W uzasadnieniu wskazane zostały działania mające na celu ograniczenie lub eliminację niekorzystnych wpływów na poszczególne elementy środowiska, co zapewni harmonijne i trwałe zagospodarowanie przestrzeni przy jednoczesnej ochronie przyrody, zasobów wodnych, gleby oraz bioróżnorodności.

7.1. W zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych.

Polityka ochrony zasobów wodnych, zarówno wód podziemnych, jak i powierzchniowych, jest uregulowana przepisami Ustawy Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2025r., poz. 960

z późn. zm.) oraz Ustawy Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2025r., poz. 647 z późn. zm.).

Zasady ochrony wód wynikające z tych aktów prawnych mają na celu zapewnienie trwałości oraz wysokiej jakości zasobów wodnych, które pełnią kluczową rolę jako źródło wody pitnej dla mieszkańców gminy i całego regionu. Ochrona tych zasobów wymaga stosowania odpowiednich środków zapobiegawczych i zaradczych, aby zapobiegać zanieczyszczeniu, degradacji i nadmiernej eksploatacji wód podziemnych oraz powierzchniowych. W związku z powyższym, wszelkie działania inwestycyjne i gospodarcze prowadzone na terenie gminy muszą respektować obowiązujące przepisy prawa wodnego oraz normy ochrony środowiska, które gwarantują bezpieczeństwo wodne i zdrowotne mieszkańców poprzez zachowanie czystości i dostępności zasobów wodnych.

W zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych podczas zagospodarowania i użytkowania terenów należy uwzględnić następujące zasady i działania:

- ✓ Bezwzględny zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i gleby, zarówno w przypadku zabudowy istniejącej, jak i nowej. Wymaga się ustabilizowania gospodarki wodno-ściekowej poprzez odprowadzanie ścieków do systemu kanalizacji sanitarnej lub – w przypadku jej braku – gromadzenie w szczelnych zbiornikach bezodpływowych lub własnych oczyszczalniach ścieków.
- ✓ Odbudowa stref ekotonowych wód poprzez nasadzenia pasów drzew i krzewów w bezpośrednim sąsiedztwie granicy zbiorników wodnych.
- ✓ Ochrona terenów źródłiskowych, dolin potoków i wododziałów poprzez ograniczenia wprowadzania nowej zabudowy na tych obszarach.
- ✓ Zakaz wszelkich form użytkowania terenów oraz działalności zagrażającej jakości wód pitnych, bezpieczeństwu publicznemu oraz zachowaniu walorów przyrodniczych na obszarach Natura 2000.
- ✓ Zakaz budowy ujęć wód podziemnych innych niż służące zaopatrzeniu ludności w wodę.
- ✓ Likwidacja „dzikich wysypisk odpadów” na terenie gminy.
- ✓ Nakaz stosowania zabezpieczeń technicznych przed przenikaniem zanieczyszczeń do wód podziemnych w przypadku realizacji nowych inwestycji.
- ✓ Nakaz odpowiedniego podczyszczania i odprowadzania wód opadowych, szczególnie z dróg głównych, parkingów oraz terenów usługowo-produkcyjnych.
- ✓ W strefie 150 m od istniejących i planowanych cmentarzy obowiązuje nakaz pobierania wody wyłącznie z sieci wodociągowej lub z ujęć położonych poza tą strefą.
- ✓ Zasady zagospodarowania spływu wód deszczowych z terenów cmentarzy będą ustalane szczegółowo **na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**, zgodnie z obowiązującymi przepisami (m.in. § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z 25 sierpnia 1959 r.).
- ✓ W trakcie realizacji inwestycji, szczególnie w określonych terminach, dopuszcza się korzystanie z dowożonych zbiorników (beczkowozów) do poboru wody oraz z biotoalet z okresowym wywozem zawartości do oczyszczalni ścieków przez specjalistyczne firmy.
- ✓ Wszystkie powstające odpady powinny być magazynowane w szczelnych pojemnikach i systematycznie wywożone przez uprawnionych odbiorców.
- ✓ Przy inwestycjach generujących ścieki przemysłowe wymagane jest montowanie urządzeń wstępnie podczyszczających ścieki wraz z pełną instalacją.
- ✓ Wody zużyte do celów hydraulicznych, w tym ścieki przemysłowe, należy gromadzić w szczelnych zbiornikach i przekazywać do specjalistycznych firm posiadających odpowiednie certyfikaty i uprawnienia.

- ✓ Przy inwestycjach związanych z infrastrukturą techniczną gazową istniejąca i planowaną (odwierty, obiekty i urządzenia oraz sieci), winno się również:
 - Podczas wiercenia podstawowym produktem odpadowym są zwierciny skał wynoszone przez płuczkę wiertniczą z otworu. Płuczka wiertnicza pracuje w obiegu zamkniętym. Po wypłynięciu płuczki z otworu, zwierciny są oddzielane na specjalnych sitach i magazynowane w szczelnych kontenerach. Mimo tego, że płuczka pracuje w obiegu zamkniętym, to po pewnym czasie ulega zużyciu i jest utylizowana. Okresowo płuczka, jak i zwierciny wywożone są na składowiska posiadające stosowne pozwolenia na składowanie tego typu odpadów. Obrót odpadami podlega ścisłej kontroli i ewidencjonowaniu.
 - Kwestie zabezpieczenia wód gruntowych w czasie wiercenia opisane są Projekcie Geologiczno Technicznym Otworu oraz Planie Ruchu.
 - Wody opadowe zbierające się na placu wiertniczym nie mają możliwości przenikania do gruntu, ponieważ pod płytami na całym placu układa się membrany zabezpieczające, a wokół placu buduje się rów opaskowy, który odprowadza wody opadowe do zbiorników ziemnych wyścielonych folią. Woda opadowa jest okresowo wywożona do oczyszczalni ścieków.
 - Dla każdej lokalizacji wykonywane są badania gleby i wód gruntowych przed rozpoczęciem wiercenia i po jego zakończeniu będące podstawą wydania decyzji o uznaniu rekultywacji za zakończoną.
 - Po wywierceniu otworu, w trakcie początkowego, testowego wydobywania, z gazem wydobywana jest ciecz zawierająca pozostałości płuczki wiertniczej, wodę złożową oraz w niektórych przypadkach węglowodory płynne. Do prowadzenia tych prac używane są specjalne instalacje służące do odbioru, rozdziału, opomiarowania i magazynowania wydobywanych mediów złożowych. Wydobyte węglowodory ciekłe mające wartość przemysłową przekazywane są do Kopalń posiadających instalacje potrzebne do obróbki i magazynowania. Ciecze będące odpadami przekazywane są do utylizacji podmiotom posiadającym stosowne pozwolenia. Wydobyty gaz jest przesyłany do instalacji kopalnianych, a jeśli nie ma takiej możliwości spalany na flarze.
 - W fazie przemysłowej eksploatacji, kiedy odwiert zostanie podłączony do instalacji kopalni sytuacja wygląda podobnie, jak w czasie prób i testów, z tym, że odbiór mediów złożowych prowadzony jest na stałe instalacje technologiczne. Wydobywane płyny złożowe podlegają rozdziałowi, opomiarowaniu i obróbce do parametrów normatywnych. Węglowodory ciekłe magazynowane są w szczelnych zbiornikach i okresowo przewożone do zakładów zajmujących się ich przeróbką (rafinerie), natomiast gaz ziemny przekazywany jest do sieci gazowniczej. Ciecze (wody złożowe) będące odpadami zatłaczane są do odwiertów przeznaczonych do zatłaczania wód złożowych.
 - Na każdym etapie życia odwiertu, zarówno wiercenia jak i eksploatacji przemysłowej, gospodarowanie odpadami prowadzone jest zgodnie z obowiązującymi przepisami w szczególności w oparciu o program gospodarowania odpadami wydobywczymi sporządzany dla każdego odwiertu indywidualnie i zatwierdzany decyzją Marszałka Województwa oraz Plan Ruchu zatwierdzany przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego.
 - Wszelkie procedury gospodarki wodno - ściekowej oraz gospodarki odpadami są regulowane obowiązującymi przepisami i normami.

- W fazie eksploatacji, przedsięwzięcie nie będzie stanowiło zagrożenia dla środowiska gruntowo - wodnego. Wykonanie szczelnych instalacji i rurociągów oraz prowadzenie procesu zatłaczania wód złożowych w sposób hermetyczny, nie spowoduje emisji substancji szkodliwych do wód powierzchniowych i gruntowych. Wody opadowo - roztopowe z naziemnych elementów instalacji, obiektów kontenerowych i wewnętrznej drogi dojazdowej, wysypanej żwirem, będą naturalnie infiltrowały do gruntu na terenie przedsięwzięcia.
- ✓ Przy inwestycjach związanych wydobywaniem (eksploatacją) kopaliny ze złóż, winno się także:
 - Przy opadach burzowych praca w kopalniach zostanie przerwana, a sprzęt zabezpieczony. Nie przewiduje się odwadniania złóż.
 - Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych polega na przestrzeganiu odpowiednich instrukcji dotyczących takich czynności jak tankowanie paliw, napraw, czyszczenie i konserwacja maszyn używanych do urabiania, transportu i zdejmowania nadkładu. Podczas wykonywania tych robót zwraca się szczególną uwagę na sprawność sprzętu, aby nie dopuścić do skażenia środowiska związkami ropopochodnymi. W przypadku stwierdzenia wycieku w/w substancji należy natychmiast zlikwidować wyciek, na bieżąco stosując techniki ogólne przyjęte w tej dziedzinie. W zakładzie górniczym będzie zabezpieczona odpowiednia ilość sorbentów w celu neutralizacji możliwych wycieków substancji niebezpiecznych, w tym ropopochodnych.
 - Do robót przy udostępnianiu złoża, eksploatacji i rekultywacji używane będą sprawne technicznie maszyny i nie powodujące wycieków paliwa, olejów, płynów chłodniczych i hydraulicznych.
 - Samochody transportujące będą tankowane olejem napędowym poza projektowanym obszarem górniczym na stacjach paliw zewnętrznych. Ze względu zachowania „płynności” prowadzonej działalności tankowanie maszyn (koparki, spycharki i ładowarki) będzie prowadzone w rejonie planowanego przedsięwzięcia, przy czym tankowanie takie następować będzie poza wyrobiskiem górniczym.
 - Podczas prac górniczych nie będą stosowane żadne środki chemiczne, nie istnieje więc niebezpieczeństwo skażenia wód. Eksploatację należy prowadzić z zachowaniem szczególnej ostrożności, zwracać uwagę, aby pracujący sprzęt był sprawny, utrzymany w dobrym stanie technicznym, żeby nie miał przecieków oleju czy paliwa. Ponadto należy pamiętać o ustawieniu na terenie zakładu górniczego tablic ostrzegawczych i informacyjnych o zakazie wstępu i wywozu śmieci.
 - Utrzymania maszyn wykorzystywanych przy prowadzeniu robót górniczych i urządzeń w należytym stanie technicznym oraz systematycznych ich przeglądach i remontach.
 - W przypadku ewentualnego stwierdzenia wycieku substancji ropopochodnych należy natychmiast zlikwidować wyciek, na bieżąco stosując techniki ogólne przyjęte w tej dziedzinie. W zakładzie górniczym będzie zabezpieczona odpowiednia ilość sorbentów w celu neutralizacji możliwych wycieków substancji niebezpiecznych, w tym ropopochodnych.

7.2. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, gleby, krajobrazu.

Przy działaniach uwzględniających ochronę powierzchni ziemi i gleby należy wziąć pod uwagę:

- ✓ Racjonalne kształtowanie struktury przestrzennej terenów już zainwestowanych oraz terenów przeznaczonych do zainwestowania, poprzez kształtowanie terenu jako teren zwartej zabudowy, unikając degradacji terenów rolnych.
- ✓ Racjonalną gospodarkę glebami wysokich klas bonitacyjnych, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
- ✓ Pozostawienie terenów otwartych w postaci dotychczasowego użytkowania, poprzez ograniczenie rozpraszania zabudowy na tych terenach.
- ✓ Wprowadzenie obowiązku odprowadzania ścieków do istniejącej kanalizacji sanitarnej lub do szczelnych zbiorników bezodpływowych, bądź przydomowych oczyszczalni ścieków wobec istniejącej zabudowy i nowej zabudowy.
- ✓ Wprowadzenie obowiązku podczyszczania wód deszczowych wprowadzanych do ziemi z dróg publicznych, parkingów oraz terenów usługowo-przemysłowych.
- ✓ Wprowadzenie zakazu zmiany użytkowania terenu leśnego na nieleśny wraz z zakazem zabudowy, za wyjątkiem zabudowy służącej gospodarce leśnej oraz do celów publicznych.
- ✓ Konieczne jest pełne uporządkowanie gospodarki odpadami, zgodnie z zasadami obowiązującymi na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi.
- ✓ Wszelkiego rodzaju odpady (w tym odpady komunalne), będą segregowane oraz magazynowane (w sposób bezpieczny dla środowiska gruntowo-wodnego) w szczelnych pojemnikach, w wydzielonym oznakowanym miejscu i sukcesywnie przekazywane do odzysku lub unieszkodliwiania, wyspecjalizowanym firmom, zgodnie z obowiązującym prawem.
- ✓ Na najbliższe składowisko mogą być skierowane jedynie odpady nienadające się do dalszego gospodarczego wykorzystania, po uzgodnieniu warunków ich przyjęcia z administratorem składowiska.
- ✓ Ryzyko zanieczyszczenia gleby i wód podziemnych może nastąpić w przypadku awaryjnego wycieku substancji ropopochodnych z maszyn budowlanych lub środków transportu poruszających się po terenie. Ewentualne wycieki będą zatrzymywane, substancje zabezpieczone środkami sorbującymi przed rozprzestrzenianiem, a zanieczyszczony grunt usunięty i przekazany do unieszkodliwiania. Zaplecze budowy, miejsca gromadzenia odpadów, miejsca postojowe maszyn będą odpowiednio zabezpieczone i lokowane poza obszarami podmokłymi, z dala od wód powierzchniowych. Wykonawcy zobowiązani są do wykorzystania sprzętu sprawnego technicznie, spełniającego Polskie Normy i dopuszczone do ruchu, zatem istnieje znikome prawdopodobieństwo powstania awarii, nieszczelności i wycieków.
- ✓ Roboty budowlane nie należy prowadzić w taki sposób, aby nie doprowadzać do niwelacji terenu, powodującej trwałą zmianę rzeźby terenu.
- ✓ Dbanie o zachowanie walorów widokowych przez właściwe wkomponowanie obiektów w krajobraz.
- ✓ Podejmowanie działań zmierzających do poprawy bilansu wodnego (utrzymanie istniejących zbiorników wodnych) i retencjonowania wody.
- ✓ W ramach realizacji funkcji wskazanych w Planie, może nastąpić konieczność ubiegania się o trwałe wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolnej lub gruntów leśnych z produkcji leśnej, do celów administracyjnych i proceduralnych.

- ✓ Przy inwestycjach związanych wydobywaniem (eksploatacją) kopaliny ze złóż, powinno się również:
 - Roboty przygotowawcze związane z przygotowaniem złoża do wydobywania polegały będą na bieżącym usuwaniu humusu i nadkładu zalegającego na części złoża przewidzianej w danym roku do eksploatacji w granicach obszaru górniczego.
 - Nadkład w miarę postępu eksploatacji będzie wykorzystany całkowicie do celów rekultywacyjnych, natomiast oddzielnie zgromadzony humus do poprawy wartości rekultywowanych gruntów.
 - Całość zdjętego humusu i nadkładu, będzie gromadzona w formie zwałowisk poza filarami ochronnymi i następnie wykorzystywana do odtworzenia terenu oraz w części do rekultywacji zbiorników poeksploatacyjnych.
 - Prace związane z przemieszczaniem gleb odbywać się będą zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska, geologii i górnictwa.
 - Po zakończeniu prac wydobywczych na złożach zostanie przeprowadzona rekultywacja terenu. Prace związane z rekultywacją wyrobiska należy prowadzić wyłącznie w porze dziennej (między godziną 6:00-22:00). Sposób rekultywacji określony zostanie w decyzji administracyjnej właściwego organu. Przy eksploatacji nastąpi niezorganizowana emisja spalin i hałasu z pracujących maszyn budowlanych (spycharka, koparka, ładowarka, samochód - wozidło). Uciążliwości związane z eksploatacją terenu będą trwały okresowo w ciągu każdego roku – rozciągnięte będą na przestrzeni lat. Przy stosowanych w procesach rekultywacji technologiach nie stwarza to trwałych zagrożeń dla środowiska.

7.3. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego.

Polityka redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza, pochodzących głównie z zakładów usługowych i produkcyjnych, z ruchu pojazdów na drogach oraz ogrzewania budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, polegać będzie na:

- ✓ Unowocześnieniu istniejących zakładów, poprzez wprowadzenie urządzeń zmniejszających negatywne oddziaływanie na środowisko w zakresie emisji zanieczyszczeń do atmosfery.
- ✓ Dopuszczeniu lokalizacji nowych zakładów tylko na terenach do tego przeznaczonych, na warunkach przepisów odrębnych.
- ✓ Możliwości sukcesywnego wprowadzenia zmiany systemu ogrzewania z paliw stałych na paliwo gazowe lub elektryczne, z uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii.
- ✓ Na etapie wykonywania wszelkich prac budowlanych czy drogowych nałożenie na wykonawcę obowiązku wykorzystywania sprzętu sprawnego, dopuszczonego do użytku, zgodnie z przepisami odrębnymi, sprzętu nieprzewidującego wystąpienia nadmiernej emisji spalin do atmosfery.
- ✓ Poprawie stanu technicznego dróg publicznych, w miejscach tego wymagających.
- ✓ Przy inwestycjach związanych wydobywaniem (eksploatacją) kopaliny ze złóż, powinno się również:
 - Przy robotach wiertniczo-strzałowych, emisja gazów postrzałowych będzie miała charakter krótkotrwały, ograniczony do momentu dokonywania odpalania ładunków materiałów wybuchowych i jest nieunikniona przy stosowanej metodzie urabiania złoża. Głównymi produktami gazowymi powstającymi podczas prowadzenia robót

strzałowych są tlenki azotu, z uwagi na stosowanie bazowych materiałów wybuchowych amonowo - saletranych.

- Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego powstające podczas ruchu zakładu górniczego będzie miało głównie charakter niezorganizowanej emisji pyłów. Wyraźnie odczuwalnym wpływem działalności górniczej na zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego jest emisja pyłów powstających w procesie kruszenia i przesiewania nadawy w zakładzie przeróbczym. Przeróbka technologiczna będzie prowadzona w mobilnym zakładzie przeróbczym na wyrobisku, a więc z dala od zabudowań.
- Procesy przeróbcze mają jedynie lokalne oddziaływanie na środowisko tj. na warunki panujące na stanowisku pracy w zakresie zapylenia i hałasu. Podczas pozostałych procesów technologicznych tj. Wiercenia otworów strzałowych, operacji załadunkowo - wyładunkowych urobku, przemieszczanych mas ziemno - skalnych i gotowego produktu, jak również emisja wtórna pyłów podczas przejazdów środków transportowych drogami technologicznymi będzie miała charakter ograniczony. Są to źródła emisji nieciągłej. Opad pyłów znika w okresie opadów atmosferycznych, a nasila się w bezdeszczowych okresach letnich. Przy dłuższej suchej pogodzie węzeł przesiewania będzie zraszany wodą a drogi technologiczne polewane.
- ✓ W celu redukcji emisji substancji do powietrza atmosferycznego:
 - należy dokonać odpowiedniego doboru maszyn budowlanych o niewielkiej emisji zanieczyszczeń i hałasu, posiadających wysokiej klasy tłumiki,
 - ewentualne uciążliwości podczas prowadzonych prac, należy minimalizować poprzez stosowanie urządzeń i maszyn spełniających polskie normy,
 - prace należy prowadzić w porze dziennej w godzinach od 6:00 do 22:00, bezwzględnie wykluczając prowadzenie prac w porze nocnej, w godzinach 22:00 – 6:00,
 - nie należy przeciążać maszyn i pojazdów, nie eksploatować silników na najwyższych obrotach, gdyż zwiększa to emisję spalin,
 - w celu ograniczenia emisji spalin do atmosfery oraz ograniczenia ich toksyczności prowadzone będą przeglądy stanu układu wydechowego oraz kontrola parametrów pracy silników eksploatowanych maszyn pod kątem procentowej zawartości CO w spalinach.

7.4. W zakresie ochrony przed hałasem, wibracjami, elektroenergetycznym promieniowaniem niejonizującym oraz ryzykiem wystąpienia poważnych awarii.

Polityka redukcji oddziaływania na środowisko w zakresie emisji hałasu odzwierciedla się w:

- ✓ Przestrzeganiu ustaleń dotyczących dopuszczalnych poziomów hałasu, określonych w przepisach odrębnych.
- ✓ Stosowaniu, w odpowiednich miejscach zabezpieczeń przed hałasem, tj. ekrany dźwiękochłonne lub zielen izolacyjna.
- ✓ Zachowaniu odległości nowych zabudowań od instalacji, stacji elektroenergetycznych przesyłowych oraz wzdłuż linii i stref technicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Z analizy obszaru objętego projektem, obejmującego min. teren zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej czy przemysłowej wraz z infrastrukturą oraz obiektami towarzyszącymi, wynika, że w/w zagrożenia nie dotyczą przedmiotowego terenu.
- ✓ Jednym z zagrożeń w zakresie akustycznym będzie praca sprzętu budowlanego i transportowego podczas realizacji inwestycji wskazanych w Planie, jednak działania te

będą krótkotrwałe i rozłożone w czasie, które nie spowodują przekroczenia norm dopuszczalnych, przy zastosowaniu maszyn i urządzeń spełniających polskie normy i rozporządzenia w sprawie emisji hałasu do środowiska.

- ✓ Przy doborze sprzętu mechanicznego środków transportu, podczas realizacji niektórych funkcji dopuszczonych w Planie, należy wziąć pod uwagę poziom generowanego hałasu oraz ich stan techniczny, aby ograniczyć do min. negatywny wpływ przedsięwzięć na środowisko na wszystkich etapach.
- ✓ Urządzenia emitujące hałas i spaliny (sprzęt i maszyny budowlane) należy utrzymywać w odpowiednim stanie technicznym, pozwalającym na dotrzymanie standardów określonych w przepisach szczególnych.
- ✓ Na bieżąco należy wykonywać kontrolę szczelności układów hydraulicznych, paliwowych i chłodniczych używanego sprzętu oraz środków transportu poruszającego się po terenie budowy.
- ✓ Wykorzystywać do pracy maszyn i urządzeń należy stosować paliwa spełniające obowiązujące normy.
- ✓ Budowa obiektów kubaturowych nie spowoduje ryzyka wystąpienia poważnych awarii czy też wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska, o których mowa w przepisach prawnych.
- ✓ Wszystkie prace (związane z wydobywaniem (eksploatacją) kopaliny ze złóż) udostępniające wydobywcze, rekultywacyjne prowadzić zgodnie z zatwierdzoną przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego dokumentacją ruchową.
- ✓ Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach, na których poziom hałasu zbliżony jest do wartości dopuszczalnej winni być wyposażeni w środki ochrony osobistej.
- ✓ Prace budowlane wykonywane będą wyłącznie w porze dziennej, tj. w godzinach od 6:00 do 22:00.

7.5. W zakresie ochrony przed powodzią.

Na terenie gminy zagrożenie powodziowe pojawia się sporadycznie i jest związane głównie z podniesionym poziomem wód w rzece Mleczka oraz innych lokalnych ciekach wodnych. Potoki te, zasilane głównie przez opady atmosferyczne i wody pochodzące z roztopów, charakteryzują się szybkim reagowaniem na zmiany w dopływie. Często dochodzi do nagłych, krótkotrwałych wezbrań, szczególnie po intensywnych, letnich opadach burzowych. Wysoki poziom wód może prowadzić do zalania dolinnych obniżen terenu. Natomiast w okresach bez opadów, ciek te często wykazują znaczne spadki poziomu wód, utrzymujące się przez dłuższy czas.

Na obszarach, gdzie opracowano mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, występują tereny narażone na zalewanie wodami o prawdopodobieństwie $Q_{1\%}$ o wysokości $\leq 0,5$ metra oraz $0,5 < h < 2,0$ m, miejscami $2,0 < h < 4,0$ m. Maksymalna rzędna wody $Q_{1\%}$ wynosi od 209,43 do 247,54 m.

Częściowo na terenie Gminy Jawornik Polski znajduje się suchy zbiornik przeciwpowodziowy (polder przepływowy) o nazwie „Kańczuga”. Zbiornik zlokalizowany jest na rzece Mleczka (kilometraż rzeki: 26+475 – 28+820), w miejscowości Siedlecza (gm. Kańczuga) i Manasterz (gm. Jawornik Polski).

Na terenie Miasta i Gminy Jawornik Polski zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 nie zostały wskazane żadne inwestycje, mające na celu poprawę bezpieczeństwa w obszarach zagrożenia powodziowego.

Działania mające na celu ochronę przed powodzią powinny koncentrować się na odpowiednim zagospodarowaniu dolin rzecznych i terenów zalewowych, zwłaszcza tych objętych wysokim ryzykiem powodziowym. Kluczowe jest racjonalne gospodarowanie wodami poprzez ich retencjonowanie – zarówno poprzez utrzymanie i odbudowę istniejących systemów retencji, jak i tworzenie nowych, takich jak suche zbiorniki retencyjne. Istotnym elementem jest również prowadzenie działań informacyjnych, mających na celu podnoszenie świadomości społecznej w zakresie ochrony przeciwpowodziowej i minimalizacji skutków powodzi.

Polityka gminy w zakresie zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, a także terenów znajdujących się w zasięgu potencjalnego zalewu wodą o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% ($Q_{1\%}$), ukierunkowana jest na minimalizację ryzyka powodziowego i ograniczanie skutków ewentualnych wezbrań. W związku z powyższym, przewiduje się wdrażanie następujących zasad planistycznych i środowiskowych:

- ✓ Ograniczenie intensywności zabudowy – przewiduje się wykluczenie powierzchni przeznaczonych pod zabudowę, szczególnie w miejscach o wysokim ryzyku zalania. Tereny szczególnego zagrożenia powodziowego zostały potrącone z obszarów OUZ oraz strefy planistycznej SJ, SW, SU.
- ✓ Adaptacja techniczna istniejących obiektów – przy realizacji prac budowlanych i modernizacyjnych na istniejących obiektach kubaturowych uwzględniane będą lokalne uwarunkowania hydrologiczne i geomorfologiczne, w tym ryzyko zalania, erozji brzegowej oraz zmiany koryta cieku wodnego. Zastosowane rozwiązania konstrukcyjne będą miały na celu zwiększenie odporności obiektów na działanie wód powodziowych.
- ✓ Pozyskiwanie kruszywa – działalność wydobywcza będzie dopuszczana wyłącznie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, z uwzględnieniem konieczności zachowania filarów ochronnych oraz minimalizacji wpływu na retencję terenową.
- ✓ Zagospodarowanie terenów zalewowych na cele społeczne i przyrodnicze – planuje się przeznaczenie terenów zalewowych pod zagospodarowanie zielenią urządzoną, służącą celom sportowym, rekreacyjnym i wypoczynkowym, przy jednoczesnym zachowaniu ich zdolności retencyjnych.
- ✓ Układ komunikacyjny – projektowanie i rozwój infrastruktury transportowej będą prowadzone z uwzględnieniem konieczności zapewnienia efektywnej ewakuacji ludności z obszarów zagrożonych w sytuacjach kryzysowych.

Wskazane działania stanowią element kompleksowej polityki gminy w zakresie ochrony przed powodzią. Należy podkreślić, że na terenach zakwalifikowanych jako obszary szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przede wszystkim zapisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 960 z późn. zm.), które wprowadzają określone zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie zagospodarowania przestrzennego oraz użytkowania gruntów.

7.6. W zakresie ochrony obszarów osuwiskowych

Na terenie Miasta i Gminy Jawornik Polski występują osuwiska aktywne ciągle, aktywne okresowo oraz nieaktywne, ponadto występują tereny zagrożone ruchami masowymi. W pkt 2.1.11. niniejszego opracowania zostały opisane osuwiska i tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych. W planie ogólnym w strefach planistycznych inwestycyjnych tj. SW, SJ, SU oraz w obszarach uzupełnienia zabudowy OUZ, potrącone zostały w/w obszary.

Ochrona gleb przed degradacją, w tym przed erozją wodną i powierzchniowymi ruchami masowymi, jest jednym z kluczowych elementów polityki przestrzennej i środowiskowej gminy.

Szczególne znaczenie mają działania prewencyjne oraz odpowiednie gospodarowanie przestrzenią na terenach predysponowanych do występowania tych procesów.

Zgodnie z aktualnym stanem wiedzy (m.in. Rzepecki, 2013; Kostuch, 2016), efektywne przeciwdziałanie procesom erozyjnym opiera się na kompleksowym podejściu agrotechnicznym i krajobrazowym. Wśród zalecanych działań wymienia się:

- ✓ prowadzenie upraw w kierunku zgodnym z konturem terenu (oranie wzdłuż warstwic), co ogranicza spływ powierzchniowy i minimalizuje zmywanie gleby;
- ✓ pozostawianie skarp miedzowych i pasów nieuprawianych jako elementów retencji krajobrazowej;
- ✓ utrzymanie oraz odtwarzanie śródpolnych zakrzaczeń i zadrzewień, szczególnie na zboczach dolinnych i wzdłuż cieków, które pełnią funkcję naturalnych barier erozyjnych oraz stabilizujących glebę;
- ✓ stosowanie roślin okrywowych lub poplonów na terenach o dużym nachyleniu.

Działania te znajdują oparcie również w Strategii na rzecz Ochrony Gleb UE oraz w Kodeksie Dobrej Praktyki Rolniczej, zalecanym przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W przypadku terenów objętych osuwiskami lub uznanych za potencjalnie osuwiskowe (na podstawie map geologicznych i kartograficznych, np. opracowań Państwowego Instytutu Geologicznego – PIB), wprowadzone zostały ograniczenia w zakresie nowej zabudowy oraz inżynierskich przekształceń terenu.

Najbardziej efektywnym sposobem ochrony przeciwsuwiskowej jest przeznaczenie tych obszarów pod:

- ✓ trwałe użytki zielone – łąki, pastwiska, które zapewniają stabilizację gruntu dzięki systemom korzeniowym roślin wieloletnich;
- ✓ zalesienia ochronne – dobór odpowiednich gatunków drzew i krzewów (np. leszczyna, grab, dąb, modrzew) zwiększa spoistość gruntu, ograniczając ryzyko osuwisk;
- ✓ zastosowania zabezpieczeń inżynierskich (np. drenaże odwadniające, mury oporowe, siatki kotwiące).

Działania te są zgodne z zaleceniami zawartymi w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U z 2025r., poz. 647 z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 524 z późn. zm.), które wymagają uwzględniania zagrożeń geologicznych przy planowaniu i realizacji inwestycji budowlanych. Ponadto, w kontekście planowania przestrzennego, wykorzystane zostały dane pochodzące z rejestru osuwisk oraz map zagrożenia ruchami masowymi, dostępne w bazach Państwowego Instytutu Geologicznego – PIB oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Tereny te zostały potrącone z obszarów uzupełnienia zabudowy (OUZ) oraz stref planistycznych inwestycyjnych tj. SW, SJ, SU.

7.7. W zakresie ochrony świata roślinnego i zwierzęcego

Działania zalecane w zakresie ochrony przyrody (roślin i zwierząt):

- ✓ w procesie planowania i realizacji inwestycji należy brać pod uwagę potrzeby ochrony przyrody, w szczególności występowanie gatunków chronionych oraz zagrożonych,
- ✓ konieczne jest przestrzeganie przepisów zabraniających zrzutu nieoczyszczonych ścieków bytowych do gruntu w przypadku zabudowy mieszkaniowej, jak również zakazu odprowadzania wód opadowych z obszarów usługowych i przemysłowych,
- ✓ podczas realizacji prac ziemnych i drogowych należy zadbać o to, by nie dochodziło do zanieczyszczenia gleby i cieków powierzchniowych substancjami ropopochodnymi.,

- ✓ należy przeciwdziałać niekontrolowanemu odpływowi wód opadowych z terenów budowy do zbiorników i cieków wodnych,
- ✓ w związku z powstawaniem dużej ilości odpadów podczas prowadzenia prac budowlanych/drogowych należy zadbać o miejsca do ich gromadzenia oraz o ich stały wywóz, a następnie postępowanie zgodne z przepisami ustawy o odpadach,
- ✓ na obszarach zdegradowanych powinno się prowadzić nasadzenia sprzyjające odtworzeniu naturalnych procesów przyrodniczych, w tym sukcesji ekologicznej,
- ✓ zaleca się stosowanie ogrodzeń przepuszczalnych dla drobnej fauny (np. płazów, gadów, małych ssaków), umożliwiających ich swobodne przemieszczanie się,
- ✓ przestrzegać właściwej konserwacji i eksploatacji urządzeń melioracyjnych, regulacji stosunków powietrzno-wodnych, gdyż zależy od nich rozwój pożądanych gatunków roślinności łąkowej (traw, roślin motylkowych i ziół),
- ✓ zmniejszać ilości stosowanych sztucznych nawozów i środków ochrony roślin,
- ✓ stosować się do zakazu wypalania gruntów rolnych,
- ✓ prace uprawowe z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu należy ograniczyć w okresach nadmiernego uwilgotnienia gleby, aby uniknąć jej degradacji,
- ✓ w wybranych odcinkach dróg o podwyższonym ryzyku kolizji z płazami, gadami i małymi ssakami oraz w bezpośrednim sąsiedztwie przejść dla zwierząt projektować dodatkowe zabezpieczenia, spełniające funkcje ogrodzeń ochronno-naprowadzających dla małych zwierząt,
- ✓ wokół tras komunikacyjnych warto wprowadzać pasy zieleni pełniące funkcję osłonową i izolacyjną,
- ✓ rezygnować z lokalizacji urządzeń turystyczno – rekreacyjnych na terenach zieleni nieurządzonej, pozostawić jedynie możliwość prowadzenia ścieżek turystycznych i rowerowych,
- ✓ na terenach wykorzystywanych rekreacyjnie należy maksymalizować powierzchnię biologicznie czynną,
- ✓ prowadzić bieżącą rekultywację terenów rekreacyjnych, mających na celu zabezpieczenie roślinności,
- ✓ odpowiednia lokalizacja przejść dla zwierząt jest podstawowym warunkiem właściwego spełniania funkcji ekologicznych (nawet najlepsze przejścia pod względem konstrukcyjnym zlokalizowane poza obszarami ważnymi dla zwierząt nigdy nie osiągną odpowiedniej skuteczności ekologicznej),
- ✓ na gruntach rolnych należy rozważyć działania z zakresu zalesiania, wspierające odtwarzanie ciągłości korytarzy ekologicznych w ramach polityki zwiększania lesistości,
- ✓ unikanie konfliktów z przebiegiem korytarzy ekologicznych przy planowaniu nowych inwestycji drogowych (podejmowanie decyzji o lokalizacji powinno opierać się na uwzględnieniu wiedzy przyrodniczej i wykonaniu odpowiednich opracowań pozwalających wybrać najmniej szkodliwy przyrodniczo wariant),
- ✓ ochrona siedlisk i gatunków w dużej mierze zależy od sposobów gospodarowania na tych obszarach. Bardzo istotne dla ochrony tych walorów jest uwzględnianie w gospodarce rolnej, leśnej, wodnej czy rybackiej potrzeb ochrony tych walorów, między innymi poprzez prowadzenie działań gospodarczych w tych dziedzinach metodami sprzyjającymi ochronie siedlisk i gatunków uznanych za ważne dla całej Europy poprzez niedopuszczanie do nadmiernej intensyfikacji działań w tych dziedzinach,

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski

- ✓ inwestycje powinny być realizowane tak, aby nie zakłócały realizacji działań ochronnych określonych w Planach Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000 „Nad Husowem” (PLH180025),
- ✓ należy zapobiegać niekontrolowanemu rozprzestrzenianiu się zabudowy, ograniczając przeznaczanie nowych terenów pod inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć celu publicznego,
- ✓ należy utrzymać dotychczasową kondycję różnorodnych składników środowiska przyrodniczego, a także kontynuować działania mające na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego,
- ✓ ze względu na położenie Miasta i Gminy Jawornik Polski w terenach cennych przyrodniczo, wszelkie podejmowane działania planistyczne winne być realizowane w zgodzie i poszanowaniu ochrony przyrody i środowiska,
- ✓ wskazane jest promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, takich jak energia słoneczna, wiatrowa czy wodna,
- ✓ należy nie dopuszczać do tworzenia się zabudowy na terenach mających pozostać wolnymi od zabudowy, ze względów przyrodniczych (korytarze ekologiczne),
- ✓ zgodnie z uwarunkowaniami zagospodarowanie terenu powinno zmierzać do wykorzystania zbiorników wodnych powstałych w procesie rekultywacji po eksploatacji kruszyw,
- ✓ w związku, z tym, iż, uwarunkowania gminy Jawornik Polski wskazują na fakt, występowania pokładów złóż, zasadnym będzie ich sukcesywna eksploatacja,
- ✓ wszystkie podejmowane działania powinny być prowadzone z poszanowaniem przepisów prawa, w tym ustawy o ochronie przyrody oraz z uwzględnieniem potrzeb środowiskowych obszaru.

Realizacja postanowień planu ogólnego, na podstawie którego będą tworzone plany miejscowe, nie spowoduje istotnego pogorszenia stanu różnorodności biologicznej, zarówno na poziomie siedlisk, jak i gatunków, na obszarze gminy. Dokument zakłada bowiem istotne ograniczenie możliwości lokalizacji nowej zabudowy, co pozwala na uniknięcie nadmiernego rozpraszania zabudowy oraz minimalizuje ryzyko ingerencji w cenne przyrodniczo siedliska.

Realizacja przyjętych założeń zawartych w niniejszym opracowaniu nie spowoduje negatywnego wpływu na siedliska wymienione w Załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (*j.t. Dz.U. z 2014r., poz. 1713*), stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, jak również nie wpłynie negatywnie na integralność oraz spójność sieci Natura 2000.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 538), niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko – sporządzona wraz z uzasadnieniem – stanowi integralny element projektu Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski. Dokument ten, wraz z projektem Planu Ogólnego, powinien zostać przekazany właściwym organom w celu zaopiniowania i uzgodnienia. Po uwzględnieniu ewentualnych uwag i modyfikacji wynikających z uzyskanych stanowisk, całość zostanie udostępniona do konsultacji społecznych.

Jeżeli podczas przeprowadzanych konsultacji społecznych, zgłoszone zostaną uwagi lub wnioski do dokumentu, to organ odpowiadający za sporządzenie zobowiązany jest do ich rozpatrzenia, a następnie przyjęcia lub odrzucenia. O uwzględnieniu lub odrzuceniu uwag i wniosków decydują przepisy odrębne i wiedza techniczna.

Wyznaczenie stref planistycznych, będących kontynuacją dotychczasowych funkcji użytkowania terenu, przeprowadzono w oparciu o obowiązujące przepisy prawa oraz analizę charakterystyki poszczególnych stref – z uwzględnieniem ich funkcji dominującej, wymaganych parametrów urbanistycznych, w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, jak również zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową i potencjalnej chłonności terenów dotychczas niezabudowanych. W pierwszej kolejności wskazano tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, w oparciu o bilans terenów gminy, a także obszary przewidziane do uzupełnienia istniejącej zabudowy.

W procesie wyznaczania obszarów uzupełnienia zabudowy (OUZ) na terenie gminy Jawornik Polski przyjęto rozwiązania uwzględniające lokalne uwarunkowania przestrzenne oraz istniejący stan zagospodarowania terenu. W związku z tym odstąpiono od uwzględnienia następujących elementów:

- ✓ terenów i obszarów górniczych, z uwagi na fakt, iż obszary związane z eksploatacją gazu obejmują znaczną część miejscowości Manasterz,
- ✓ złóż kopalin, których zasięg obejmuje większość obszaru miejscowości Manasterz,
- ✓ stanowisk archeologicznych, ze względu na brak stanowisk wpisanych do rejestru zabytków oraz brak kurhanów i grodzisk zlokalizowanych w sąsiedztwie istniejącej zabudowy,
- ✓ krajobrazów priorytetowych, które nie występują na obszarze gminy,
- ✓ obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W trakcie wyznaczania obszarów uzupełnienia zabudowy oraz terenów istniejącej zabudowy dokonano również korekty ich granic poprzez eliminację fragmentów o nieregularnej geometrii, niedostosowanej do układu i kształtu działek budowlanych.

Ponadto, w zakresie wyznaczania stref planistycznych przyjęto, iż strefa komunikacyjna obejmuje wyłącznie tereny związane z drogą wojewódzką oraz linią kolejki wąskotorowej. Nie uwzględniono dróg powiatowych, z uwagi na brak dróg tej kategorii o klasie zbiorczej na obszarze gminy.

Podsumowując prognozę, należy stwierdzić, że realizacja funkcji określonych w strefach planistycznych w opracowanym Planie Ogólnym Miasta i Gminy Jawornik Polski, na podstawie którego zostaną w przyszłości sporządzone Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego oraz Zintegrowane Plany Inwestycyjne, nie powinna prowadzić do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego ani negatywnie oddziaływać na zdrowie ludzi, pod warunkiem wdrożenia odpowiednich środków minimalizujących i eliminujących potencjalne oddziaływania, wskazanych w niniejszym dokumencie.

Porównując wariant braku realizacji ustaleń zawartych w Planie Ogólnym z wariantem wdrożenia planowanych działań inwestycyjnych, należy zaznaczyć, że przyjęte w projekcie Planu Ogólnego rozwiązanie stanowią najbardziej optymalny kierunek działań, uwzględniający zarówno potrzeby rozwoju gminy, jak i konieczność ochrony wartości środowiskowych, w dalszym okresie perspektywicznym. Pomimo tego, w obrocie prawnym jest szereg decyzji o warunkach zabudowy, które będą podstawą do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, bez względu na przyjęte strefy planistyczne. Czyli będą realizowane inwestycje pomimo np. zakazu zabudowy wskazanego w Planie Ogólnym.

Podczas sporządzania niniejszego dokumentu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, które uniemożliwiłyby identyfikację zagrożeń lub ocenę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

Ustalenia zawarte w projekcie Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski określone w poszczególnych strefach planistycznych, nie wpłyną bezpośrednio ani pośrednio na obszary objęte siecią Natura 2000, ani na obszary specjalnej ochrony siedlisk czy tereny istotne dla Wspólnoty, utworzone w celu ochrony dziko występujących ptaków, siedlisk przyrodniczych lub gatunków objętych ochroną. Wynika to z przyjętych w projekcie rozwiązań, które mają na celu minimalizowanie negatywnego wpływu na środowisko. Tereny wskazane w projekcie Planu Ogólnego zostały zaplanowane w sposób, który zapewnia ich zgodność z przepisami ochrony środowiska oraz zdrowia ludzkiego, zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi.

9. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH STREF PLANISTYCZNYCH

Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną oraz strefa usługowa.

Obszary objęte strefą wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną oraz strefą usługową stanowią w przeważającej części tereny już zagospodarowane, powiązane z istniejącą zwartą strukturą osadniczą miejscowości. Wyznaczenie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną oraz funkcje usługowe w granicach wykształconych jednostek osadniczych umożliwi dalszy rozwój zabudowy na terenach już przekształconych antropogenicznie, przy jednoczesnym ograniczeniu ingerencji w obszary o wysokich walorach przyrodniczych. Rozproszoną zabudowę mieszkaniową dopuszczono wyłącznie w lokalizacjach, w których występuje już istniejące zagospodarowanie. Większe strefy usługowe zaplanowano przede wszystkim w obrębie istniejącej zabudowy miejscowości lub w jej bezpośrednim sąsiedztwie.

W projekcie planu ogólnego strefy wielofunkcyjne obejmujące zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną oraz funkcje usługowe zostały wyznaczone głównie na terenach

aktualnie pełniących takie funkcje albo pozostających w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

Strefy planistyczne, w tym strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną oraz strefa usługowa, zostały zlokalizowane poza zwartymi kompleksami leśnymi. W niektórych miejscach obejmują one również tereny rolne i łąkowe, pozostające w sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Lokalnie występują także pojedyncze zadrzewienia i skupiska drzew, które mogą być narażone na usunięcie w związku z realizacją inwestycji. Należy jednak zaznaczyć, że tereny te nie znajdują się w granicach obszarów o najwyższych wartościach przyrodniczych. W związku z powyższym przewiduje się, iż potencjalne oddziaływanie na środowisko nie będzie miało charakteru znaczącego.

Projekt planu ogólnego zakłada racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego. Tereny przeznaczone pod rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej obejmują przede wszystkim obszary już częściowo zagospodarowane i przekształcone działalnością człowieka. Jednocześnie najcenniejsze przyrodniczo obszary gminy pozostaną wyłączone spod zabudowy.

W zakresie terenów usługowych wyznaczono dwa nowe obszary przeznaczone pod tę funkcję, w tym jeden wskazany na wniosek gminy.

Dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej przewidziano dwa nowe tereny, wyznaczone na wniosek gminy, przy czym dla jednego z nich obowiązuje już decyzja o warunkach zabudowy.

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej obejmują głównie istniejące obszary zabudowane. Nowe tereny przeznaczone pod tę funkcję wskazano wyłącznie na obszarach uzupełnienia zabudowy (OUZ). Rozszerzenie tych terenów zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i nie przekroczyło maksymalnej dopuszczalnej powierzchni możliwej do objęcia rozszerzeniem, wyliczonej zgodnie ze wzorem określonym w § 1 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy. W celu zapewnienia ładu przestrzennego projekt planu ogólnego wprowadza odpowiednie zasady oraz wskaźniki urbanistyczne odnoszące się do sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów.

Strefa gospodarcza

Strefy gospodarcze obejmują istniejące tereny produkcyjne, w tym funkcjonującą elektrownię fotowoltaiczną. Obszary przeznaczone pod funkcje gospodarcze wyznaczono w miejscowościach Jawornik Polski, Hadle Szklarskie, Widaczów, Jawornik Przedmieście oraz Manasterz. Dodatkowo w miejscowości Hadle Szklarskie zaplanowano nową strefę gospodarczą, wyznaczoną na wniosek gminy oraz wnioskodawcy.

Przedmiotowe obszary zlokalizowano poza terenami wyróżniającymi się wysokimi walorami przyrodniczymi, w związku z czym ich realizacja nie powinna powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. W celu zapewnienia ładu przestrzennego projekt planu ogólnego wprowadza odpowiednie zasady oraz wskaźniki urbanistyczne odnoszące się do sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów.

Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową oraz strefa produkcji rolniczej

Na obszarze gminy nie wyznaczono strefy wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową (SZ).

Wyznaczono natomiast dwie strefy produkcji rolniczej. Pierwsza z nich, zlokalizowana w miejscowości Widaczów, została określona w oparciu o istniejący sposób zagospodarowania

terenu. Druga strefa, położona w miejscowości Hadle Szklarskie, została wyznaczona jako projektowana zgodnie z wnioskiem gminy.

Strefa infrastrukturalna oraz strefa komunikacyjna

Strefa infrastrukturalna obejmuje istniejące obiekty infrastruktury technicznej, w tym hydroformie, przepompownie ścieków, punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, stacje bazowe, ujęcia wody, wieżę telekomunikacyjną oraz zbiorniki wodne zlokalizowane przy ujęciach wód. W jej granicach uwzględniono również obiekty projektowane, wskazane na podstawie wniosku gminy. W strefie infrastrukturalnej wprowadzono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 20%.

W zakresie komunikacji strefa została powiązana wyłącznie z drogą wojewódzką oraz linią kolejki wąskotorowej. Nie uwzględniono dróg powiatowych, co wynika z braku ich występowania w klasie dróg zbiorczych na analizowanym obszarze. Dla stref komunikacji (SK) nie określono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Rozwiązanie to wynika z przepisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.).

Strefa cmentarzy

W strefie cmentarzy uwzględniono zarówno istniejące czynne nekropolie, jak i cmentarze zabytkowe. Obiekty te nie stanowią obecnie nowych terenów przeznaczonych pod pochówki. Jedynie w miejscowości Manasterz dokonano niewielkiego rozszerzenia strefy cmentarza poprzez jej dostosowanie do granic działki.

Ostateczny zasięg cmentarzy, ich granice oraz określenie funkcji grzebalnej będą ustalane na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W przypadku lokalizacji nowego cmentarza lub rozbudowy istniejącego, ocena spełnienia warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. z 1959 r. Nr 52, poz. 315) zostanie przeprowadzona na etapie opracowania miejscowego planu, z uwzględnieniem obowiązujących wymagań prawnych, w tym badań hydrogeologicznych.

Z obszarów uzupełnienia zabudowy (OUZ) wyłączono strefy sanitarne w odległości 50,0 m od granic cmentarzy.

Strefa zieleni i rekreacji oraz strefa otwarta

Strefa zieleni i rekreacji obejmuje zarówno tereny istniejących obiektów rekreacyjnych, jak i infrastruktury sportowej (w m. Jawornik Polski, Manasterz oraz Hadle Szklarskie), jak również nowe lokalizacje wskazane do realizacji zgodnie z wnioskiem gminy w miejscowościach Jawornik Polski, Widaczów i Hadle Szklarskie.

W strefie otwartej obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy, z wyjątkiem infrastruktury technicznej oraz dróg. Nie dopuszcza się lokalizacji w strefie otwartej, jak i w strefie zieleni i rekreacji instalacji, takich jak turbiny wiatrowe, farmy fotowoltaiczne oraz biogazownie.

Dla stref oznaczonych symbolem SO nie określono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, co wynika z przepisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac

planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.).

W projekcie planu ogólnego przyjęto rozwiązania mające na celu ograniczenie potencjalnego negatywnego wpływu na środowisko. Obszary o najwyższych walorach przyrodniczych, w tym kompleksy leśne oraz doliny rzeczne, pozostawiono w stanie dotychczasowym i wyłączono z możliwości lokalizacji nowej zabudowy. Wyłączeniami objęto również w szczególności tereny szczególnego zagrożenia powodzią Q1%, obszary gruntów zmeliorowanych, wszystkie osuwiska, strefy ochrony ujęć wód, grunty klas II i III, tereny o użytkach Ls, Wp, Wsr i Ws, a także siedliska przyrodnicze zgodnie z PZO.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Plan Ogólny jest dokumentem planistycznym o charakterze aktu prawa miejscowego, który obowiązkowo musi zostać uchwalony dla całego obszaru gminy. Sporządzany jest na podstawie przepisów zawartych w Ustawie z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 538).

W celu racjonalnego wykorzystania terenów zgodnie z obowiązującymi przepisami, z uwzględnieniem ich chłonności oraz zapewnienia przestrzennej spójności gminy, w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej i drogowej, a także zapobiegania rozproszonemu zabudowy na obszarach otwartych, w granicach gminy wyznaczone zostały następujące strefy planistyczne:

- ✓ SW - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- ✓ SJ - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- ✓ SU - strefa usługowa,
- ✓ SH - strefa handlu wielkopowierzchniowego,
- ✓ SP - strefa gospodarcza,
- ✓ SR - strefa produkcji rolniczej,
- ✓ SI - strefa infrastrukturalna,
- ✓ SN - strefa zieleni i rekreacji,
- ✓ SC - strefa cmentarzy,
- ✓ SG - strefa górnictwa,
- ✓ SO - strefa otwarta,
- ✓ SK - strefa komunikacyjna.

Każda z wymienionych stref została przedstawiona graficznie na rysunku Planu Ogólnego.

1.

Gmina Jawornik Polski położona jest w środkowo – wschodniej części województwa podkarpackiego. Stanowi jedną z 9 gmin powiatu przeworskiego.

Gmina Jawornik Polski sąsiaduje z gminą Hyżne, Dynów (powiat rzeszowski), Dubiecko (powiat przemyski), Markowa (powiat łańcucki) i Kańczuga (powiat przeworski).

W skład gminy wchodzi 8 miejscowości, tj.:

- ✓ Hadle Szklarskie,
- ✓ Hadle Kańczuckie,
- ✓ Hucisko Jawornickie,
- ✓ Jawornik Polski (1 stycznia 2024r. odzyskał status miasta),
- ✓ Jawornik-Przedmieście,
- ✓ Manasterz,
- ✓ Widaczów,

- ✓ Zagórze.

Siedzibą Miasta i Urzędu Gminy jest Jawornik Polski.

Na terenie gminy Jawornik Polski **nie opracowano żadnego Miejscowego Planu zagospodarowania Przestrzennego.**

2.

Teren objęty opracowaniem położony jest z dala od granic państwa. Najbardziej wysunięty na wschód punkt Gminy Jawornik Polski znajduje się w odległości około 46,0km, natomiast najbardziej wysunięty na południe punkt znajduje się w odległości około 62,2km, w linii prostej od granic państwa. Poszczególne funkcje terenu objęte opracowaniem nie stanowią funkcji uciążliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, w rozumieniu obowiązującego prawa. Nie ma zatem niebezpieczeństwa powstania transgranicznego oddziaływania na środowisko.

3.

Teren gminy Jawornik Polski, zgodnie z regionalizacją fizyczno - geograficzną Jerzego Kondrackiego (2002r.) znajduje się w:

- ✓ mezoregion – Pogórze Dynowskie,
- ✓ makroregion – Pogórze Środkowobeskidzkie,
- ✓ podprowincja – Zewnętrzne Karpaty Zachodnie,
- ✓ prowincja – Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym,
- ✓ megaregion – Karpaty, Podkarpackie i Nizina Panońska.

4.

Zgodnie z dostępnymi materiałami mapowymi Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego teren gminy Jawornik Polski jest w większości położony w arkuszu Kańczuga 1006.

Budowę geologiczną opisują Mapy Geologiczne Polski w skali 1: 50 000. Budowę geologiczną terenu gminy Jawornik Polski opisano na podstawie Objśnień do szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1: 50 000, Arkusz Kańczuga (1006). Na terenie gminy zgodnie z w/w mapą występują głównie:

- ✓ mułki, piaski i żwiry rzeczne tarasów zalewowych 2,0-5,0 m n. p. rzeki (wisłoka),
- ✓ piaskowce cienkoławicowe i średnioławicowe oraz łupki,
- ✓ piaskowce gruboławicowe i średnioławicowe oraz łupki,
- ✓ piaskowce gruboławicowe z wkładkami łupków brunatnych (piaskowce kliwskie),
- ✓ gliny, iły i mułki zwietrzelinowe,
- ✓ mułki, iły i gliny z przewarstwieniami piasków rzecznych den dolinnych,
- ✓ iły, gliny i głązy koluwalne (osuwiskowe),
- ✓ margle (margle z węgielki).

5.

Klimat gminy Jawornik Polski zliczany jest do klimatu podgórskiego umiarkowanie ciepłego, z cechami kontynentalnymi, typowym dla Pogórza Karpackiego. Na terenie gminy, podobnie jak na terenie całego kraju występują liczne anomalie pogodowe.

6.

Teren gminy Jawornik Polski znajduje się w obrębie czterech Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzecznych. Główną, obejmującą większość terenu gminy, JCWP RW jest:

- ✓ „Mlecza do Łopuszki” o kodzie RW200004226855.

Gmina niewielkimi fragmentami obejmuje 3 inne JCWP RW, tj.:

- ✓ „Strug do Chmielnickiej Rzeki” o kodzie RW2000042265747,
- ✓ „San od Tyrawki do Olszanki” o kodzie RW20000822379,
- ✓ „Drohobyczka” o kodzie RW200004223569.

Gmina Jawornik Polski położona jest w obrębie trzech Jednolitych Części Wód Podziemnych. Główną, obejmującą teren większości gminy jest:

- ✓ JCWPd o numerze 153 i kodzie GW2000153.

Niewielkimi fragmentami gmina obejmuje dwie inne JCWPd, tj.:

- ✓ JCWPd o numerze 152 i kodzie GW2000152,
- ✓ JCWPd o numerze 154 i kodzie GW2000154.

W oparciu o treść art. 81 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.), zważywszy na dotychczasowe oraz planowane zagospodarowania gminy, należy wnioskować, że przewidywane oddziaływanie na układ hydrologiczny obszaru gminy, nie spowoduje znaczącego oddziaływań na stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz podziemnych (JCWPd), a także uniemożliwi osiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planach gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy. Planowane dalsze zagospodarowanie gminy nie wpłynie również negatywnie na cele ochrony wód w rozumieniu art. 4.1., w związku z art. 4.7. Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Ramowej Dyrektywy Wodnej).

W gminie Jawornik Polski mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego, nie zostały opracowane dla terenu całej gminy. Na obszarach, gdzie opracowano mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, występują tereny narażone na zalewanie wodami o prawdopodobieństwie $Q_{1\%}$ o wysokości $\leq 0,5$ metra oraz $0,5 < h < 2,0$ m, miejscami $2,0 < h < 4,0$ m. Maksymalna rzędna wody $Q_{1\%}$ wynosi od 209,43 do 247,54 m. Zagrożenie powodziowe występuje okresowo, przy wysokich stanach wód w rzekach: Mlecza, Husówka, Brzezinka, Łęg. Występują są nagle krótkotrwałe wezbrania wód spowodowane letnimi burzami.

Częściowo na terenie Gminy Jawornik Polski znajduje się suchy zbiornik przeciwpowodziowy (polder przepływowy) o nazwie „Kańczuga”. Zbiornik zlokalizowany jest na rzece Mlecza (kilometr 26+475 – 28+820), w miejscowości Siedlecza (gm. Kańczuga) i Manasterza (gm. Jawornik Polski).

Wody głębinowe na terenie gminy Jawornik Polski występują w znikomych ilościach. Teren gminy Jawornik Polski zlokalizowany jest poza głównymi użytkowymi poziomami

wodonośnymi lub występują główne użytkowe poziomy wodonośne o wydajności potencjalnej $<10 \text{ m}^3/24\text{h}$.

Na terenie gminy Jawornik Polski funkcjonuje sieć wodociągowa o długości 21,11km. W gminie, na terenach niezwodociągowanych, mieszkańcy czerpią wodę ze studni kopanych bądź w nieznacznym stopniu, wierconych, których głębokość wynosi średnio około 30,0m, sporadycznie występują głębsze studnie, jednakże ich głębokość nie przekracza 100,0m, a także z lokalnych (prywatnych) wodociągów.

W granicach gminy nie stwierdzono występowania mokradeł.

Na terenie gminy, w strefie 150,0m od występujących cmentarzy obowiązuje nakaz pobierania wody z sieci wodociągowej lub z ujęcia zlokalizowanego poza strefą 150,0m. W przypadku lokalizacji nowego lub rozbudowy istniejącego cmentarza, określenie, czy przedmiotowy teren spełnia warunki określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. z 1959, Nr 52, poz. 315), zostanie wykonane na etapie opracowania Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (badania hydrogeologiczne).

Gmina Jawornik Polski położona jest poza granicami Głównych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych oraz ich stref ochronnych.

7.

Na terenie Gminy Jawornik Polski nie był prowadzony monitoring hałasu. Nie znajdowały się tam, także żadne punkty pomiarowe hałasu lotniczego, drogowego, kolejowego oraz przemysłowego.

Uciążliwość spowodowana nadmierną emisją hałasu jest charakterystyczna głównie dla terenów zwartej zabudowy, dotyczy terenów mieszkalno – przemysłowych oraz przebiegu tras komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu.

Na terenie gminy nie stwierdza się źródeł hałasu przemysłowego znacząco wpływającego na pogorszenie lokalnego klimatu akustycznego.

Poziom natężenie hałasu drogowego zależy jest od: rodzaju i hałaśliwości pojazdów, rodzaju i jakości nawierzchni, ukształtowania terenu, zwartości zabudowy, natężenia ruchu. Głównym źródłem hałasu na obszarze gminy jest hałas drogowy. Największe jego natężenie występuje na drodze wojewódzkiej Nr 835 Lublin – Przeworsk – Grabownica Starzeńska, przebiegającej przez gminę Jawornik Polski.

8.

Gmina Jawornik Polski zlokalizowana jest na poza strefami przemysłowymi, dzięki czemu stopień zanieczyszczenia powietrza jest stosunkowo niewielki. Zanieczyszczenia powietrza mają źródło w większości z tzw. „niskiej emisji”, powstającej przeważnie w procesie energetycznego spalania paliw. Źródło emisji stanowią głównie małe zakłady przemysłowe, lokalne kotłownie a także indywidualne systemy grzewcze mieszkańców.

Kolejnym kluczowym czynnikiem generującym zanieczyszczenia jest ruch samochodowy. W tym wypadku substancjami wprowadzanymi do powietrza są: tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, sadza, pyły zawierające metale ciężkie, m.in. ołów oraz pyły gumowe. Emisja ma

miejsce głównie w obrębie głównych arterii komunikacyjnych, tj. drogi wojewódzkiej - o nr 835. Na pozostałych drogach (powiatowych, gminnych) ruch, a zarazem ich oddziaływanie, jest znacznie mniejszy.

9.

Do źródeł niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego mającego negatywny wpływ na środowisko zalicza się m.in. linie przesyłowe energii elektrycznej, stacje elektroenergetyczne, stacje telefonii komórkowej, stacje radiowe i telewizyjne, urządzenia diagnostyczne, niektóre urządzenia przemysłowe.

Zgodnie z danymi prezentowanymi w internetowej bazie danych btsearch.pl, na dzień 24.02.2025r. w gminie Jawornik Polski działało 4 stacje bazowe telefonii komórkowej.

Zgodnie z art. 121 ustawy Prawo ochrony środowiska ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach oraz ich zmniejszeniu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Na terenie gminy Jawornik Polski w roku 2024 zlokalizowany był punkt pomiarowy dla monitoringu badawczego pól elektromagnetycznych w miejscowości Jawornik Polski.

10.

Gmina Jawornik Polski jest gminą typowo rolniczą. Użytki rolne obejmują około 63% powierzchni gminy. Gleby na terenie gminy są przeważnie w stanie dobrym, czynnikami negatywnie wpływającymi na stan gleb są ruchy masowe oraz degradacja w wyniku erozji wodnej. Tereny narażone na erozję wodną wyłączone są z użytkowania ornego i zagospodarowane w całości pod trwałe użytki zielone bądź zadrzewienia. Gleby występujące na terenie gminy uzależnione są od rzeźby terenu, budowy geologicznej i warunków wodnych. W obrębie zrównań wierzchowinowych i stoków - gleby brunatne wylugowane, kwaśne oraz bielcowe i pseudobielcowe, jak również w mniejszym stopniu czarne ziemie właściwe i zdegradowane oraz gleby szare. W obrębie dolin rzeki Mleczy i jej dopływów - mady wytworzone z utworów aluwialnych.

Na terenie gminy nie występują gleby klasy I. Gleby słabe klasy V i VI występują na terenach trudnodostępnych o dużych nachyleniach.

11.

Zgodnie z „Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce wg. Stanu na 31 XII 2023r.”, na terenie gminy Jawornik Polski znajdują się 2 złoża kopalin, tj.:

- ✓ „Manasterz” - złoża kamieni łamanych i blocznych (główna kopalina); piasków i żwirów (towarzysząca);
- ✓ „Husów – Albigowa - Krasne” - złoża gazów ziemnych;

których parametry przedstawiono w tabeli.

Na terenie gminy Jawornik Polski znajdują się następujące tereny i obszary górnicze:

- ✓ obszar i teren górniczy „Manasterz 1” – kopalina: kamienie łamane i bloczne,
- ✓ obszar i teren górniczy „Husów – Albigowa - Krasne 2” – kopalina: gazy ziemne.

Z uwagi na położenie obszaru opracowania w granicach terenów i obszarów górniczych obowiązują na w/w terenach zakazy i nakazy wynikające z Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 69).

Zagospodarowanie terenu winno być zgodne z przepisami odrębnymi.

12.

Na obszarze gminy Jawornik Polski występują licznie osuwiska, stanowiące znaczne zagrożenie dla lokalnej sieci dróg, linii wysokiego napięcia, a także zabudowań.

Z uwagi na konfigurację terenu (duże nachylenie), oraz typ gleb (lessy) na obszarze gminy występują tereny zagrożone bardzo silną i silną erozją wodną i osuwiskami. Gleby narażone na bardzo silną erozję powodującą ich całkowite niszczenie powinny być wyłączone z użytkowania ornego i przeznaczone w całości pod trwałe użytki zielone lub pod zadrzewienia.

13.

Na terenie Gminy Jawornik Polski nie występują uzdrowiska ani strefy ochrony uzdrowiskowej.

14.

Program rewitalizacji to inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Rada Miejska w Jaworniku Polskim podjęła Uchwałę Nr 115/XIII/2025 z dnia 4 lutego 2025r., w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Jawornik Polski.

W wyniku analizy 26 wskaźników, wyodrębniono cztery obszary zdegradowane i są to sołectwo Hadle Szklarskie (16/19 wskaźników w sferze społecznej świadczących o zdegradowaniu), Hucisko Jawornickie (15/19 wskaźników w sferze społecznej świadczących o zdegradowaniu), Manasterz (11/19 wskaźników w sferze społecznej świadczących o zdegradowaniu) i Zagórze (13/19 wskaźników w sferze społecznej świadczących o zdegradowaniu). Wszystkie powyższe sołectwa wykazują również degradowanie, w co najmniej jednej z pozostałych sfer. Po analizie przestrzennej oraz wskaźnikowej - biorąc pod uwagę największą liczbę wskaźników świadczących o zdegradowaniu w sferze społecznej zdecydowano się wyodrębnić dwa Podobszary rewitalizacji. Podobszar I - Hadle Szklarskie, którego ludność stanowi 12% mieszkańców, a powierzchnia zurbanizowana 0,57% całej powierzchni gminy. Podobszar II – Hucisko Jawornickie, którego ludność stanowi 9% mieszkańców gminy, a powierzchnia zurbanizowana 0,35% całej powierzchni gminy. W sumie dwa Podobszary rewitalizacji stanowią 21% ludności całej gminy, a powierzchnia zurbanizowana 0,92%.

15.

Na terenie gminy Jawornik Polski, zgodnie z przepisami odrębnymi nie zostały wyznaczone tereny zamknięte. W gminie nie ma terenów kolejowych czy terenów wojskowych, które mogłyby posiadać status terenów zamkniętych, w rozumieniu przepisów odrębnych.

16.

Na terenie gminy Jawornik Polski występują nieliczne zasoby środowiska kulturowego. Zachowane obiekty i zespoły stanowią cenny element krajobrazu kulturowego i stanowią wraz ze środowiskiem przyrodniczym harmonijną całość.

Zasady ochrony zasobów kulturowych w zależności od obszaru i jego wartości, mogą być zróżnicowane pod względem zakazów, nakazów i rygorów. Różnią się także z uwagi na wielorakość form występujących na terenie gminy. Duże znaczenie ma również stan zachowania obiektów i zespołów.

Przy określaniu wskaźników, należy uwzględnić obiekty i obszary zabytkowe oraz ich otoczenie. Zwraca się uwagę na konieczność ochrony ekspozycji czynnej i biernej obiektów zabytkowych poprzez ustalenie wskaźników zabudowy, przede wszystkim maksymalnej wysokości w sposób, który nie wpłynie negatywnie na zabytki oraz ich otoczenie.

Parametry nowych obiektów budowlanych nie mogą wpływać negatywnie na ekspozycję historycznej zabudowy, zaburzać historycznych osi widokowych oraz stanowić elementów dominujących.

Objęcie określoną strefą planistyczną obszaru lub obiektu zabytkowego powinno uwzględniać walory zabytku, nowa funkcja powinna być odpowiednio wkomponowana w zabytkowy układ funkcjonalno – przestrzenny.

Należy zwrócić szczególną uwagę przy wyznaczaniu obszaru uzupełnienia zabudowy, który nie powinien obejmować m.in. terenów zabytkowych cmentarzy, stanowisk archeologicznych o własnej formie terenowej.

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków w ramach planowania przestrzennego nie ogranicza się jedynie do konkretnych obiektów czy terenów zabytkowych. Obejmuje ona również wszelkie aspekty zagospodarowania przestrzennego określone w niniejszym dokumencie dla całego obszaru objętego planem — w tym sposób użytkowania terenów, układ infrastruktury transportowej, zieleni, a także parametry urbanistyczne i wskaźniki zagospodarowania.

17.

Obszar Gminy Jawornik Polski znajduje się częściowo w granicach:

- ✓ Przemysko – Dynowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- ✓ Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 o nazwie „Nad Husowem” (PLH180025).

Teren gminy nie jest objęty innymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (*j.t. Dz. U. z 2026r., poz. 13 z późn. zm.*).

Gmina Jawornik Polski zlokalizowana jest częściowo w granicach jednego korytarza ekologicznego: Pogórze Dynowskie – północny GKPd-3B.

Na potrzeby opracowania projektu Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski, nie została przeprowadzona inwentaryzacja przyrodnicza całego terenu mieszczącego się w granicach administracyjnych Gminy Jawornik Polski. Przy waloryzacji terenu objętego opracowaniem opierano się o dostępne (zatwierdzone) materiały sporządzane na poczet innych opracowań, m.in. Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Nad Husowem”, Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Kańczuga. Plan Ogólny jest dokumentem kierunkowym dla późniejszych opracowań Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego, realizowanych w zależności od potrzeb gminy oraz uwarunkowań w terenie.

Planowane inwestycje, uwzględnione w opracowywanym Planie Ogólnym Miasta i Gminy Jawornik Polski, określone w poszczególnych strefach planistycznych, nie spowodują likwidacji ani znaczącego ograniczenia istniejących korytarzy ekologicznych. Nie doprowadzą również do utraty cennych żerowisk ani ich fragmentaryzacji.

18.

Dostępność komunikacyjna gminy związana jest ściśle z infrastrukturą drogową. Ze względu na funkcje w sieci drogowej, drogi publiczne dzielą się na następujące kategorie:

- ✓ drogi krajowe;
- ✓ drogi wojewódzkie;
- ✓ drogi powiatowe;
- ✓ drogi gminne.

Na terenie gminy Jawornik Polski nie występują drogi krajowe.

Sieć dróg na terenie gminy Jawornik Polski tworzą następujące drogi:

- ✓ droga wojewódzka (o długości **14 428m**),
- ✓ drogi powiatowe (o łącznej długości około **26 831 m**),
- ✓ drogi gminne (o łącznej długości około **198 705,0m**).

Gmina Jawornik Polski jest częściowo zwodociągowana. Zgodnie z danymi uzyskanymi z Urzędu Miasta i Gminy Jawornik Polski, na koniec 2024r., długość sieci wodociągowej wynosiła 21,11km. Teren gminy zasilany jest w wodę z dwóch ujęć znajdujących się na terenie Gminy Jawornik Polski i jednego ujęcia znajdującego się na terenie Miasta i Gminy Kańczuga.

Siecią wodociągową (ujęcie wody „Leszczyna” Jawornik Polski) objęte są następujące miejscowości: Jawornik Polski, Jawornik Przedmieście, Hadle Szklarskie. Woda zakupiona od Zakładu Gospodarki Komunalnej w Kańczudze zaopatruje miejscowości: Zagórze, Manasterz.

Łącznie na terenie gminy, wg stanu na 31.12.2024r., jest 301 przyłączy do sieci wodociągowej.

W gminie, na terenach niezwodociągowanych, mieszkańcy czerpią wodę ze studni kopanych bądź w nieznacznym stopniu, wierconych, których głębokość wynosi średnio około 30,0m, sporadycznie występują głębsze studnie, jednakże ich głębokość nie przekracza 100,0m, a także z lokalnych (prywatnych) wodociągów.

Zgodnie z danymi z Urzędu Miasta i Gminy Jawornik Polski, na koniec 2024 roku, długość sieci kanalizacyjnej wynosi 65,86 km. Łączna ilość przyłączy do sieci kanalizacyjnej, stan na 31.12.2024: 795.

Siecią kanalizacyjną (Oczyszczalnia Ścieków w Manasterzu) objęte są następujące miejscowości: Jawornik Polski, Jawornik Przedmieście, Widaczów, Hadle Szklarskie, Manasterz, Hadle Kańczuckie, Hucisko Jawornickie.

Teren gminy Jawornik Polski nie jest w całości skanalizowany. Osoby prywatne, które nie są włączone do sieci kanalizacyjnej posiadają przyłącza do bezodpływowych zbiorników na ścieki bytowe lub do przydomowych oczyszczalni ścieków. Zgodnie z uzyskanymi danymi za 2024r., z Urzędu Miasta i Gminy Jawornik Polski znajduje się 604 zbiorników bezodpływowych w tym około 73 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na terenie Miasta i Gminy Jawornik Polski nie funkcjonuje obecnie żadna ciepłownia centralna, która mogłaby zaopatrywać w ciepło większy obszar gminy. Wszystkie obiekty budowlane korzystają z indywidualnych źródeł ogrzewania, głównie w postaci kotłowni lokalnych.

W przypadku starszych budynków, ogrzewanie realizowane jest za pomocą pieców opalanych paliwem stałym.

W najbliższej perspektywie nie przewiduje się budowy zbiorczej sieci ciepłowniczej na terenie gminy.

Istniejący stan systemu energetycznego w gminie Jawornik Polski zabezpiecza aktualne potrzeby w zakresie zaopatrzenia mieszkańców w energię elektryczną. Wymaga on jednak ciągłej rozbudowy i modernizacji.

Gmina zasilana jest z napowietrznych linii SN 15kV. Energia do poszczególnych domów przesyłana jest siecią niskich napięć. Na terenie gminy znajdują się stacje transformatorowe SN/nN oraz linie napowietrzne i kablowe nN 0,4kV.

Z oceny stanu ilościowego, kondycji sieci gminnej i stopnia zabezpieczenia potrzeb mieszkańców wynika, że konieczna jest częściowa elektryfikacja wsi, czyli odtworzenie elementów układu oraz jego rozbudowa. Proces ten jest już w trakcie realizacji. Rozwój systemów energetycznych, zaopatrujących gminę powinien iść w kierunku zapewnienia maksymalnej pewności zasilania i odpowiadającej standardom jakości dostarczanej energii.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2023 na terenie gminy Jawornik Polski długość czynnej sieci dystrybucyjnej wynosi 91 986m, a 57,3% ludności korzysta z sieci gazowej. Do sieci gazowej podłączone są wszystkie miejscowości w gminie.

Aktualnie Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. prowadzi prace projektowe związane z budową gazociągu wysokiego ciśnienia DN1000 relacji Wronów – Rozwadów – Strachocina MOP 8,4 MPa, L=140km, którego koncepcja trasy prowadzi m.in. przez gminę Jawornik Polski.

Na obszarze gminy Jawornik Polski występują gazociągi kopalniane, czynne odwierty gazowe, zlikwidowane odwierty poszukiwawcze oraz zabudowa technologiczna kopalni (kopalnia Husów).

Na terenie gminy Jawornik Polski działa selektywna zbiórka odpadów „u źródła”, prowadzona przez mieszkańców oraz podmioty gospodarcze. Odpady komunalne odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej. Aktualnie usuwaniem odpadów z terenu gminy zajmuje się podmiot posiadający pozwolenie na świadczenie usług w zakresie zbierania i transportu odpadów.

Gmina Jawornik Polski nie posiada własnego składowiska odpadów.

Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Transport odpadów do PSZOK mieszkańcy Gminy Jawornik Polski zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt.

19.

Tereny mieszkaniowe, obejmujące głównie zabudowę jednorodzinną, zlokalizowane są przede wszystkim wzdłuż istniejących szlaków komunikacyjnych, w szczególności wzdłuż drogi wojewódzkiej.

Działalność usługowa na terenie Gminy Jawornik Polski koncentruje się w kilku lokalizacjach: w obrębie historycznego rynku Jawornika Polskiego, wzdłuż drogi w Hadlach Szklarskich (na odcinku między Zespołem Pałacowo-Parkowym a skrzyżowaniem z drogą

województwą), wzdłuż drogi w Manasterzu oraz na rozdrożu w Hucisku Jawornickim. Obszary te pełnią funkcję mieszaną – mieszkaniowo-usługową.

Na terenie gminy nie funkcjonują duże zakłady usługowe ani produkcyjne, które mogłyby stanowić źródło poważnych awarii w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska. Dominują niewielkie zakłady, w tym zajmujące się obróbką drewna, warsztaty samochodowe oraz punkty świadczące usługi medyczne, fryzjerskie, kosmetyczne, krawieckie.

Zabudowę usługową tworzą również obiekty przeznaczone na realizację usług publicznych, takich jak: administracja samorządowa, kultura, oświata i wychowanie, sport i rekreacja oraz ochrona zdrowia.

20.

Ustalone w Planie Ogólnym zasady zagospodarowania terenów w poszczególnych strefach planistycznych oraz parametry i wskaźniki urbanistyczne zabudowy odnoszą się przede wszystkim do realizacji nowych obiektów budowlanych. W przypadku istniejącej zabudowy dopuszcza się zachowanie jej dotychczasowej formy oraz przeprowadzanie remontów i innych działań mających na celu utrzymanie jej w dobrym stanie technicznym.

Celem strategicznym rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego gminy jest osiągnięcie struktury funkcjonalno-przestrzennej, która w sposób harmonijny i zrównoważony wykorzysta jej walory przyrodnicze oraz kulturowe, przyczyniając się do poprawy warunków życia mieszkańców.

Uporządkowanie struktur urbanistycznych powinno odbywać się poprzez stosowanie jednolitej architektury pod względem formy, kolorystyki oraz skali. Zastosowanie spójnej formy, rodzaju pokrycia dachów oraz wykończenia elewacji w obrębie poszczególnych jednostek osadniczych stwarza możliwość kreowania niepowtarzalnych klimatów sprzyjających zarówno zamieszkaniu, jak i wypoczynkowi.

21.

Po analizie zakresu planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych, polegających na racjonalnym i uporządkowanym zagospodarowaniu terenów Miasta i Gminy Jawornik Polski, stwierdzono, że nie będą one miały znaczącego negatywnego wpływu na obszary objęte ochroną.

Realizacja inwestycji nie spowoduje fragmentacji siedlisk, nie doprowadzi do zmniejszenia liczebności istotnych gatunków ani pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych w stopniu znaczącym. Na analizowanym obszarze nie występują cenne siedliska ani gatunki zwierząt objęte ochroną prawną.

Istniejące stosunki wodne nie zostaną zaburzone, a tym samym nie wystąpią szkody w środowisku.

Projekt Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski nie narusza również spójności zewnętrznej, rozumianej jako brak ingerencji w elementy środowiska istotne dla funkcjonowania populacji gatunków występujących na obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty „Nad Husowem”.

Realizacja ustaleń zawartych w Planie Ogólnym Miasta i Gminy Jawornik Polski, w poszczególnych strefach planistycznych, nie wpłynie negatywnie na jakość ani ciągłość korytarzy ekologicznych, a tym samym nie ograniczy migracji zwierząt, co pozwala na utrzymanie spójności sieci Natura 2000, zarówno w kontekście ochrony poszczególnych obszarów, jak i przestrzennych powiązań między nimi.

22.

Ze względu na charakter i zakres opracowywanego dokumentu, jakim jest Plan Ogólny Miasta i Gminy Jawornik Polski, precyzyjne określenie potencjalnych oddziaływań wynikających z zastosowanych rozwiązań technologicznych jest na tym etapie częściowo ograniczone. Szczegółowa identyfikacja tych oddziaływań będzie możliwa dopiero na etapie planowania konkretnych inwestycji, w odniesieniu do docelowego sposobu zagospodarowania danego terenu.

23.

Planowane przedsięwzięcia będą realizowane zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, uwzględniając konieczność zachowania równowagi pomiędzy rozwojem przestrzennym a ochroną środowiska i krajobrazu.

Realizacja zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych w projekcie nie będzie wiązała się z prowadzeniem intensywnych prac ziemnych, skutkujących trwałą ingerencją w naturalną rzeźbę terenu – takich jak niwelacje skutkujące tworzeniem sztucznych pól lub zmianą spadków stoków. Prace przygotowawcze i budowlane będą prowadzone z poszanowaniem istniejących uwarunkowań geomorfologicznych, w sposób ograniczający przekształcenia topograficzne do niezbędnego minimum.

24.

Analizując przeznaczenie terenu pod kątem wpływu na środowisko, należy stwierdzić, że na obszarach objętych projektem Planu Ogólnego nie wystąpią istotne problemy związane z ochroną środowiska i krajobrazu, które mogłyby wpłynąć na realizację projektowanego dokumentu, pod warunkiem wprowadzenia odpowiednich zabezpieczeń wskazanych w prognozie.

25.

Działania podejmowane w ramach projektu Planu Ogólnego — zarówno samodzielnie, jak i w połączeniu z innymi przedsięwzięciami — nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000. W szczególności nie spowodują pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych ani siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Nie będą również oddziaływać negatywnie na gatunki chronione ani nie wpłyną na integralność tego obszaru czy jego powiązania z innymi terenami chronionymi.

26.

W trakcie prac przy sporządzaniu Planu Ogólnego Miasta i Gminy Jawornik Polski uwzględniono informacje zawarte w obowiązującym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030 /PZPWP/, uchwalonym uchwałą Nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r., jak również informacje dotyczące innych zadań nieujętych w PZPWP oraz o istniejących i planowanych obiektach infrastruktury technicznej i transportowej. Dodatkowo uwzględniono rekomendacje i wnioski zawarte w Audycie krajobrazowy województwa podkarpackiego przyjętym uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XIII/218/25 z dnia 31 marca 2025 r.

11. ZAŁĄCZNIKI

1. Załącznik nr 1 - Osuwiska, surowce mineralne, otwory wiertnicze, formy ochrony przyrody, siedliska gatunkowe i przyrodnicze, zagrożenie powodziowe.

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

*Terenu położonego w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Jawornik Polski, na potrzeby opracowania Planu Ogólnego Miasta i Gminy
Jawornik Polski*

2. Załącznik nr 2 – Użytki gruntowe – grunty objęte ochroną, tereny zmeliorowane, grunty leśne, typy siedliskowe lasów.
3. Załącznik nr 3 - Zabytki, cmentarze, stanowiska archeologiczne, powiązania komunikacyjne (drogi publiczne), audyt krajobrazowy.
4. Załącznik nr 4 - Jednolite Części Wód.